

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2010 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKANVEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ : Hasan Fehmi KINAY(Kütahya)

KÂTİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----O-----

12.11.2009

İ Ç İ N D E K İ L E R

-KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
-Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
-Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü

-SAĞLIK BAKANLIĞI
-Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	3
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul).....	3
ALİ ER (Mersin).....	10
ESFENDER KORKMAZ (İstanbul).....	11
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	12
SÜLEYMAN ÇELEBİ (Mardin).....	14
GÜROL ERGİN (Muğla).....	15
OSMAN KAPTAN (Antalya).....	16
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya).....	18
OSMAN ÖZÇELİK (Siirt).....	19
NECDET ÜNÜVAR (Adana).....	21
CAHİT BAĞCI (Çorum).....	22
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	23
HARUN ÖZTÜRK (İzmir).....	24
MEHMET GÜNAL (Antalya).....	24
FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ).....	26
İKİNCİ OTURUM.....	28
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	28
KADİR TINGIROĞLU (Sinop).....	29
EMİN HALUK AYHAN (Denizli).....	29
SADIK BADAĞ (Antalya).....	31
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon).....	32
BÜLENT BARATALI (İzmir).....	34
ALİ OSMAN SALİ (Balıkesir).....	36
İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir).....	36
MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	37
NECDET BUDAĞ (Edirne).....	38
ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul).....	39

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

OSMAN DEMİR (Tokat)	40
HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar)	41
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli)	42
NEVİN GAYE ERBATUR (Adana)	42
AVNİ ERDEMİR (Amasya)	43
DURDU ÖZBOLAT (Kahramanmaraş)	43
HULUSİ GÜVEL (Adana)	44
MUHARREM İNCE (Yalova)	45
FEVZİ TOPUZ (Muğla)	46
SÜLEYMAN LATİF YUNUSOĞLU (Trabzon)	47
ÇETİN SOYSAL (İstanbul)	48
SORULAR VE CEVAPLAR	48
OSMAN KAPTAN (Antalya)	48
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)	49
ERKAN AKÇAY (Manisa)	49
ŞEVKET KÖSE (Adıyaman)	50
CAHİT BAĞCI (Çorum)	50
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya)	50
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul)	51
ÖNERGELER	56
ÜÇÜNCÜ OTURUM	59
SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum)	60
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)	69
OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale)	71
OSMAN KAPTAN (Antalya)	73
NECDET BUDAK (Edirne)	73
ERKAN AKÇAY (Manisa)	74
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli)	75
OSMAN ÖZÇELİK (Siirt)	75
HARUN ÖZTÜRK (İzmir)	77
GÜROL ERGİN (Muğla)	78
NECDET ÜNÜVAR (Adana)	79
MUSTAFA KALAYCI (Konya)	82
KEREM ALTUN (Van)	84
ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul)	85
FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ)	86
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya)	87
SACİD YILDIZ (İstanbul)	87
CEVDET ERDÖL (Trabzon)	89
ŞEVKET KÖSE (Adıyaman)	89
ABDÜLKADİR AKCAN (Afyonkarahisar)	90
RECAİ BERBER (Manisa)	91
SORULAR VE CEVAPLAR	92
MUSTAFA KALAYCI (Konya)	92
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)	92
SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum)	93
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya)	98
Kapanma Saati: 23.45	98

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.13

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Değerli Kültür ve Turizm Bakanımız, kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

11'inci Birleşimin Birinci Oturumunu açıyorum.

Bugün gündemimizde Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bütçe ve kesin hesapları bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlar, şimdi konuşmasını yapmak üzere Değerli Kültür Bakanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; çok teşekkür ederim. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Eğer izin verirseniz önce Komisyona benimle birlikte gelen arkadaşlarımızı takdim etmek istiyorum Komisyonumuza.

BAŞKAN – Sunumunuzdan sonra olur Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Sunumdan sonra, pekâlâ. O zaman ben izninizle hemen başlıyorum.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; bugün Komisyon üyesi arkadaşlarımızın masasına bir küçük bilgi notu ulaştırmaya çalıştık: Dünya Turizm Örgütünün en son verileri, eylül ayı sonu, ekim ayı itibarıyla verileri. Bu tabloda da göreceksiniz. Türkiye turizminin her alanında çalışanların gayretleriyle bu yıl dünyada önde gelen, ilk 10'a giren 10 turizm ülkesi arasında sadece Türkiye artıda. Eksi 10, eksi 5 civarında yaygın bir dünya turizminde geri gitme var, sadece Türkiye gelen ziyaretçi sayısı itibarıyla ekim ayı rakamlarıyla artıda. Bunu yıl sonuna kadar da daha yükselterek devam ettirebileceğimizi umut ediyorum. Gelirimizde bir ölçüde gerileme var. Fakat dünyadaki gelir gerilemesine baktığımız zaman biz yine ortalamanın üzerinde bir yerde duruyoruz.

Tabii, bu tablo için bizim turizm alanında çalışan, çay sunan çocuklardan yatırım yapan iş adamlarına kadar herkese teşekkür etmek istiyorum. Tabii, tabiatın bize, Allah'ın bize vermiş olduğu doğal, tarihsel eserler ve güzellikler de bu gelişmenin altındaki önemli saiklerden birisi. Bunun için de hamdetmek istiyorum Türkiye Cumhuriyeti'nin bir yurttaşı olarak. Ama bizim hedefimiz, bu tablonun niceliğini artırmaktan daha çok niteliğini yükselterek sürekli kılmaya çalışmak. Şunu kastediyorum: Türkiye'ye gelen kişi sayısı her yıl içinde çok daha fazla artabilir ama gördükleri ören yerleri, gördükleri tarihsel değerler, gördükleri doğa özelliği ve güzelliklerinin sahiplenilmesi artarsa, biz, bu gelenlerin sayısı nicel olarak artarken nitel olarak da daha yüksek bir düzeyi -gelir ve sosyal gelişme olarak- yakalayabiliriz. Bunun için kültür ve turizm arasında çok yakın bir bağ olduğunu, Kültür ve Turizm Bakanlığının eklektik bir birleşime işaret ettiğini değil, çok olması gereken bir iş birliğine vaziyet ettiğini işaret etmek istiyorum.

Kültür bizim hayatımızın bütünü, bizim hayatımızda değer ifade eden ne varsa hepsinin toplamının adı kültür. Türkiye bu açıdan son derece zengin. Farklı uygarlıklar geçmiş bizim topraklarımızdan. Farklı dönemler, farklı inanç kesitleri, farklı imparatorluklar geçmiş ve bunların hepsi toprak altında ya da toprak üstünde, bugün, insanlığın bize emaneti olarak duruyor. Doğal özelliklerimiz ve güzelliklerimiz var. Bizim dünya miras alanındaki yerlerimizden bir tanesi sadece doğal özellikleriyle öne çıkıyor. Böylece farklı doğal özellikleri olan topraklarımız da var. Biz bütün bunların hangi döneme ait olduğunu, hangi inanç kesitine ait olduğunu, hangi imparatorluğun kalıntısı olduğunu düşünmeden sahiplenirsek, hepsini aynı değeri vererek sahiplenirsek, bunun, bu farklılıkların bir zenginlik olduğunun bilinciyle bunları içselleştirirsek ve geleceğe taşımaya çalışırsak o zaman Türkiye kültür açısından zenginliğinin çok farkında olan bir ülke hâline gelebilir ve o zaman bizim turizmimiz de farklı bir değer kazanabilir düşüncesindeyiz.

Böyle bir bakış açısıyla Bakanlığımızın politikalarını sürdürmeye çalışıyoruz. Yani Türkiye'nin toprak altında ve toprak üstünde hangi zenginlikleri varsa, hangi dönemden kalmış olursa olsun hepsi bizindir diyerek, hepsi insanlığın bize emanetidir diyerek bunları barıştırıcı bir ortam içinde bir arada tutmak ve bunları, Türkiye'nin, hem önce kendi insanımızın bilgisine, bilincine, içselleştirmesine sunmak hem de buradan alıp dünyanın bilgisine sunmaya çalışmak bizim politikalarımızın, bakış açımızın temellerini oluşturuyor.

Bu zenginlik üzerinde, bu kültürel zenginlik üzerinde, turizm, bizim için hem bir ekonomik gelişme -Türkiye gibi genç nüfusu olan, yoğun istihdama ihtiyacı olan bir ülkede- kapısı hem de aynı zamanda bir sosyal değişim, bir sosyal dönüşüm alanı diye düşünüyoruz. O yüzden turizme sadece bir ekonomik gelişme aracı olarak bakmıyoruz. Türkiye toplumunu dünyaya açacak olan, Türkiye toplumunu başka toplumlarla barıştıracak olan, barışma vesilesiyle tanışık ve daha uyumlu bir hâle getirecek olan bir önemli proje, bir toplumsal dönüşüm projesi, bir toplumsal gelişme projesi olarak bakıyoruz ve bu kültür ve turizmin bütünlüğü üzerinden çalışmalarımızı yürütmeye gayret ediyoruz.

Bakanlığımızın bütçe imkânlarını Komisyon üyesi arkadaşlarım benden daha fazla biliyorlar ya da en az bizim kadar yakından biliyorlar. Bu kısıtlar ve bu imkânlar içinde devletin verdiği her imkânı dikkatli biçimde, yerinde kullanmaya çalışarak çalışmalarımızı sürdürmeye gayret ediyoruz. Ben kısaca size bu geride bıraktığımız yıl içinde neler yapmaya çalıştığımızı ve hangi hedeflere doğru yürüdüğümüzü işaret etmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğümüz bizim temel alanlarımızdan, çalışma alanlarımızdan çok önemli bir bölümünü kapsıyor biliyorsunuz. Biz bu alanda müzecilik, tespit, kazı ve araştırma, kamulaştırma, planlama, restorasyon, bakım, onarım, teşhir uygulamaları, kültür yatırım ve girişimlerini teşvik, kültürel amaçlı sponsorluk gibi çok sayıda alanda çalışıyoruz. Bizim şu anda 188 müzemiz ve 129 düzenlenmiş, gezilebilir ören yerimiz var. Ayrıca Bakanlığımızın denetiminde 137 özel müze var ve 1.467 koleksiyoner var, 117 kültür varlığı işletmecisi var. Bunları da belli periyotlarda denetlemeye ve Türkiye kültürünün düzey yüksekliğine uygun bir biçimde sürmesine nezaret etmeye çalışıyoruz.

Geçen dönem içinde bazı yeni müzelerimizi Anadolu'da halkımızın ve dünya insanının hizmetine ve bilgisine sunmaya çalıştık. Geçen yıl açmaya gayret ettiğimiz, işaret ettiğim Amasya Saraydüzü Kışlası, bileceksiniz, Amasya Tamimi'nin imzalandığı ve birkaç yıl önce yerinde hiçbir eser bulunmayan bina şu anda gerçeğine uygun biçimde ayakta ve halkın hizmetine sunulmuş vaziyette. Yine Sivas Arkeoloji Müzesi, geride bıraktığımız yıl içinde hizmete girdi. Aydın'da dünya miras alanı aday listesine geçen yıl sokmayı başardığımız Afrodisyas'ta özel teşebbüsle ciddi bir iş birliği yapıyoruz ve geçen yıl bir galeri açılmıştı. Bu yıl daha geçen ay içinde müzenin yeni düzeninin açılışına katıldım. Son derece iftihar edebileceğimiz bir düzenleme yapıldı.

Bizim müzelerimizde de -dünya müzelerini gezerken görüyorsunuz, çocuklar, çok sayıda öğrenci var- çocuklar, öğrenciler ben zaman zaman göregeliyordum eskiden bu yana. Fakat bir kapıdan girip öbür kapıdan çocuklar çıkıyorlardı ve bir anlamda bu müze ziyaretleri, birçok başka alandaki okul dışı faaliyetler gibi, bir ders kaynatma vesilesi yapılageliyordu. Böyle olmasın istedik ve bir yeni proje geliştirmeye çalıştık. Bunu, şimdilik Ankara'da birkaç müzede başladık ama önümüzdeki yıl içinde çok yaygınlaştıracacağız. Bir "Çocuk Dostu Müze Projesi" geliştiriyoruz. Yani çocuk hangi müzeye gittiğini içselleştirsin, anlasın diye, orada belli objelerle fotoğraf çekme imkânı, o müzeyi ziyaret ettiğine dair kendisine bir belge veriyoruz. Orada bir etkinliğe, müze içinde bir etkinliğe, gerekirse bir canlandırmaya katılmasını sağlamaya çalışıyoruz. Bu Ankara'da Millî Mücadele Müzesi'nde, Cumhuriyet Müzesi'nde önce başlatıldı. Yani orada o Meclisin bazı çalışmalarına zaman zaman interaktif biçimde katılıyor gibi temsiller yapılabiliyor, Atatürk'le bir resim çektirebiliyor, müzeyi ziyaret ettiğine dair kendisi bir belgenin altını mühürleyerek kendisine bir kart veriliyor. Böylece, benim çocukluğumda olsaydı örneğin kitaplığıma koyardım, herhâlde bugüne kadar saklardım. Onlara da böyle bir imkân. Nereyi ziyaret ettiler, ne öğrendiler, ne gördüler, arkadaşlarına gösterebilecekleri, evde velilerine gösterebilecekleri bir yeni çalışma geliştiriyoruz. Bu, dünyada vardı, dünya müzelerinde; bizde ilk defa başladı. Arkadaşlarımızın özel bir gayreti olarak ben kendilerine teşekkürle burada, sizinle paylaşmak istiyorum.

Ankara'da Etnografya Müzesi çevresinde önümüzdeki aylarda sonucunu göreceğiniz güzel bir çalışma yapıyoruz.

On dört tane yeni müze açıldı geçen yıl içinde, özel müze açıldı. Bunların kimisi özel teşebbüsle iş birliğimiz içinde, kimisi yerel yönetimlerle iş birliğimiz içinde. Birkaç tanesini saymak isterim: Bursa, İnegöl Kent Müzesi'nin -ben açılışına katılmışım geçen yıl içinde- çok sayıda ziyaretçi aldığını sevinçle öğrendim. Ama bir İnegöl'ün bütün tarihini içselleştirmiş bulunan bir başarılı müze örneği oldu. Düzce'de, Eskişehir'de, Tekirdağ'da, Kırşehir'de, Safranbolu'da, İstanbul'da Topkapı'da Panorama Müzesi, Yahya Kemal Müzesi, Antalya'da, Balıkesir'de, Marmara Üniversitesi İstanbul'da yine ve Mardin'de Sabancı Kent Müzesi bu yeni müze örnekleri olarak size birçoğunu gördüğüm için övünçle sunabileceğim yeni müzelerin isimleridir.

Ankara'da yine -geçen yıl çalıştığımızı söylemiştim- bir demir yolları bakım istasyonu vardı. Bu yapılan eklentilerle birlikte 10 bin metrekare Ankara'ya bir kültür-sanat vahası, alanı kazandıracaktı. Ana çalışmaları bitirdik. Bu yaz içinde açık havada orada -üç tane- bir opera konseri, bir Türk halk müziği konseri ve ramazan için de bir tasavvuf konseri yaptık. Her kültür kümesinin beğenisine uygun biçimde. Bu yılın, 2010 yılının ocak ayından itibaren de tümüyle Ankara halkının hizmetine girmiş olacak böylece 10 bin metrekare civarında bir yeni kültür alanı. Aynı zamanda Ankara'da Altındağ Belediyesi ile iş birliği içinde Ulucanlar Cezaevi'nin de müze ve bir kültür merkezine dönüşmesi konusunda bir çalışma hızla yürüyor. Sanıyorum, bu yılın sonunda, gelecek yılın başında bazı açılışları beraberce yapma şansını bulacağız.

Bu cer atölyelerinde, yine sizinle paylaşmak isterim, geçen yıl kaybettiğimiz görsel sanatlar, sahne sanatları konusunda ünlü bir bilim insanı -rahmetle anıyorum- Metin And Hoca'nın dünyanın dört bir tarafından topladığı sanat objeleri vardı ve 10 bine yakın da kitapları vardı. Aileyle anlaştık, bu cer atölyeleri, yani "cer modern" ismiyle çalışacak olan cer atölyeleri Ankara Kültür Sanat Merkezi'nde Metin And'ın adına bir bölümde bütün bu kitaplar bu sanat bilimi araştırmacılarının hizmetine sunulmuş olacak. Böylece bir müze salonu, teşhir salonu, çeşitli etkinlikler için bir salon yaparken Ankara'ya bir de yeni sanat kütüphanesi kazandırmış oluyoruz.

Değerli arkadaşlarım, ben, "Aslan yatağından belli olur." diye bir atasözümüz vardır, bunu çok önemsiyorum. Yani önce kendi evimizin önünden başlamalıyız diye düşünüyorum. Böylece, bir bakış açısıyla Ulus'taki tarihî binamızın çevresinde bazı düzenlemeler yaptık. Şu kitabın kapağında görmüş olduğunuz rölyefin bulunduğu alanda geçen yıl bir salaş çarşı vardı, yani yıllardan beri vardı, sanıyorum bir yirmi yılı aşkın süreden beri vardı. Burada bir çarşı yıkılırken gelip buraya gecekondular tarzında Ankara'da Sıhhiye Meydanı'yla Ulus Meydanı arasındaki en yoğun güzergâhlardan birinde böyle bir çarşı oluşturulmuştu. Boş dükkânlar, birtakım işsizlerin mekânı hâline dönüştürülmüştü. Burada Ankara Büyükşehir Belediyesiyle ortak bir çalışma yaptık ve yeni bir düzenleme çıktı. Kendi bakanlık binamızla ilgili yaptığımız düzenlemeyi biliyorsunuz. Resim-Heykel Müzesi, Etnografya Müzesi, yanındaki tarihsel dokuyla bağdaşmayan kamu yapıları veya bazı eklentiler, bunların hepsi kaldırıldı. Şimdi bizim Bakanlık binamızı odak alırsanız o çevrede bir iki yıl önceye göre çok ciddi biçimde bir mekân düzenlemesi ve tarihî dokuya uygunluk çalışması yaptığını sanıyorum görebileceksiniz.

Yeni müze çalışmalarımız var Türkiye'de. Sayın Başbakan da defaatle söylüyor ve bence bizim için de son derece yararlı bir işaretleme oluyor. Türkiye açık hava müzesi konumunda aslında. Yani bir bakıma doğudan batıya,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

kuzeyden güneye tarihin çeşitli dönemleriyle ilgili çok önemli eserler var. Fakat bunların uygun mekânlarda sergilenmesi konusunu biz uzun yıllardır ihmal etmişiz. 1800'lerin sonunda Osman Hamdi Bey'in yaptırdığı İstanbul Arkeoloji Müzesi'nden başka Türkiye'de müze olarak hassaten yapılmış ve müze olmaya gerçekten bütün duruşuyla, vakarıyla, teknik imkânlarıyla ve mimari dizaynıyla uygun hemen hemen ikinci bir yapı yok -hemen hemen- bunu üzüntüyle söylüyorum. Ankara'da Anadolu Medeniyetleri Müzesi bizim iftiharlarımızdan birisidir ama bir eski bedestendir, özel bir müze değildir. Antalya inanılmaz zenginlikte bir koleksiyona sahiptir ama Antalya Müzesi Antalya'nın o koleksiyonuna katıyen uygun değil.

Şimdi, böyle yeni müze, gerçekten o sergilediğimiz ürünlerin değerine uygun yeni müzeler yapmak konusunda gayretlerimiz var. Afyon'da bir proje üzerinde çalışıyoruz –Halil Bey'i gördüğüm için söylüyorum- Troya'da çalışıyoruz. Troya dünya tarafından bilinen –Truva yani- çok önemli yerlerden birisi fakat orada, gittiğiniz zaman çok eski tarihsel dönemlere işaret ettiği için alanda bir Roma şehrinde gördüğünüz görkemi görmüyorsunuz ve böylece Troya'ya gelenler bir müze de görmedikleri için ne olduğunu anlamakta zorluk çekiyorlar. Şimdi yıllardan bu yana konuşuluyor bu, ciddi bir proje çalışması yapıyoruz. Bir proje yarışması açma işindeyiz. Bir bilim kurulu kurduk. Truva'da bir müze yapacağız.

İstanbul'da müzelerimizin depoları -bütün Türkiye'de- olması gerektiğinden fazla dolu. Bazen şöyle bilgiler oluyor: Efendim, müzelerimizde 20 bin eser var, sergide 2 bin eser var. E dünyanın birçok yerinde depoda 20 bin eser vardır, sergide de 4 bin eser vardır. Yani bizim 2 katımızdır. Hiçbir zaman depoda bulunan her şey sergilenmez ama sergilenen mekânın iklim şartları itibarıyla ihtiyaçlara uygun olması lazım. Bizim burada bir açığımız var. Bir de sergileme oranımız dünya ortalamasının biraz altında. Sergileme koşullarımızı da iyileştirmeye çalışıyoruz. O yüzden depo müzeler konusunda bir gayretimiz var. Geçen yıl da bundan söz ettim.

Çok mesafe aldığımızı söyleyemem maddi imkânlar nedeniyle ama İstanbul'da böyle bir arazi bulduk ve bir projemiz var. Bunu Türkiye çapında yaygınlaştırmaya gayret edeceğiz. Bazı yeni yapılan müzeler var. Örneğin Gaziantep'te yapılan müze de bizi o bölge için bir rahatlığa kavuşturmuş olacak. Antalya'da yeni bir proje üzerinde çalışıyoruz müzeyi geliştirmek için ve asıl Ankara'da bir müze projemiz var. Bu konuda somut gelişmeler noktasındayız. Bir proje, bir fikir projesi çalışması yaptık, Bilimsel Danışma Kurulu oluşturduk. Millî Komitenin karar vermesi halinde bir yarışma açacağız.

Ankara'da, bu hipodrom alanında, yani Ankara'nın merkezî ama iyi kullanılmayan önemli alanlarından birisinde dünya çapında bir müze yapma iddiamız var ve niyetimiz var. Çünkü Ankara Türkiye'nin başkenti, cumhuriyetin başkenti, fakat kültürle, sanatla ilgili mekânlar çok sınırlı ve Ankara'ya gelenlerin Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Anıtkabir dışında kültür, sanat ve bizim hayatımızla ilgili görebilecekler çok önemli alanlar yok. Hâlbuki Ankara Türkiye'nin ortasında, Türkiye uygarlıklarının en önemli ünik eserlerinin asıllarının veya kopyalarının bulunabildiği bir büyük müzeye ev sahipliği yapabilir.

Dünyanın başka ülkelerini hepimiz geziyoruz. Biliyorsunuz dünyanın en büyük müzeleri Anadolu topraklarından getirilmiş olan eserlerle neredeyse sergi salonlarını dolduruyor. Biz, iddia ediyorum ki, dünyanın hiçbir yerinden bir eser almadan, haksız yere herhangi bir şeyi, bir çalıntıyı sergiye koymadan veya yasa dışı yollarla ele geçirilmiş herhangi bir eseri sergiye koymadan dünyanın en iddialı müzelerinden birisini yapabiliriz. Bence en heyecan verici çalışmalarımızdan bir tanesi budur. Çok büyük bir gayretle çalışıyoruz. İnşallah gelecek yıl size bu alanda çok daha somut bir gelişmeyi işaret etmek imkânını bulabilirim.

Değerli arkadaşlarım, kazılar da çok önem verdiğimiz alanlardan birisi. Kazılara çok ciddi bir kaynak ayırma gayreti içindeyiz. Geçen yıl biliyorsunuz galiba 400 bin TL ya da 500 bin TL civarında bir kaynak bize genel bütçeden ayrılmıştı. Döner sermaye imkânlarımızla, ek ödeneklerimizle, DPT'den sağladığımız ek ödeneklerimizle biz bu yıl kazılara ayırdığımız imkânı 25 milyon TL'ye, yani eski parayla yarım trilyonu 25 trilyona çıkardık. Geçen yıl da yarım trilyonu 21 trilyona çıkarmıştık. Anadolu'da ben adım adım kazıları ve ören yerlerini geziyorum, hocalarımız ilk defa böyle bir imkânla yüz yüze geldiklerini söylüyorlar. Çok ciddi bir ivme kattık kazılarımıza. Tabii, sadece kazmak yetmiyor, aynı zamanda güvenlik, aynı zamanda bakım ve aynı zamanda müze imkânlarıyla bunları tamamlamamız gerekiyor.

Şimdi, hem yerli kazılarımıza hem yabancı kazılarımıza daha büyük bir ivme getirmek konusunda gayretlerimiz var. Özellikle yabancı kazılardan mutlaka oradaki bulduklarıyla ilgili yaptıkları yayınların artık bu yıldan sonra Türkçe de yapılması konusunda dikkatimizi işaret ettik. Yani daha önce arkadaşlarımız çeşitli ülkelerden Almanca, İngilizce, kendi dillerinde, Macarca -abartmayayım- ya da Flamence -mesela Belçikalı bir arkadaşımız kazıyordu- kendi dillerinde yayınlar yapıyorlar, amenna, ama biz kazıları arkeoloji alanında iş birliği yapmak için yapıyoruz, bir; iki, Türkiye'nin bilimsel dilinin ve bilimsel bilgi birikiminin çoğaltması için de yapıyoruz. O yüzden bunların aynı zamanda Türkçe de olması gerekiyor. Bu dikkatimizi işaret ettik. Aynı zamanda kazı periyotlarını, sürelerini daha ciddi biçimde irdeliyoruz. Yerli ve yabancı kazılarda önümüzdeki yıllarda daha büyük bir sonuç, daha etkili, başarılı bir sonuç alacağımızı düşünüyorum.

Yurt dışındaki eserlerimizi yakından takip ediyoruz öteki bakanlıkların, ilgili birimlerim gayretleriyle. Geçen yıl 151 kadar ülkemizden çıkmış olan eserin geri dönmesini sağladık.

Kültür Yatırım ve Girişimlerini Teşvik Kanunu çerçevesinde Ankara'da, İzmir'de, Diyarbakır'da, Balıkesir'de, Sinop'ta, Afyon'da ortaklaşa çalışmalar yapıyoruz.

UNESCO Dünya Mirası Listesi'nden söz etmek istiyorum izin verirseniz. Türkiye arkeoloji zenginlikleri açısından, tarihsel ve doğal zenginlikler açısından önemli bir ülke ama UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde biz yeteri kadar yer almıyoruz. Dokuz yer şu ana kadar kalıcı listeye kaydedilmiş. İşte bunlar, Troya'dan başlıyarak Nemrut'a kadar gidiyor. İçinde Safranbolu gibi bizim mimarimize özel bir, sivil mimarimize özel bir alan var, Kapadokya gibi bir doğa zenginliği var. İçinde bir tane doğrudan doğruya Türk-İslam eseri var: Divriği Darüşşifası ve Ulu Camisi. Divriği ne yazık ki dünyada -bütün kalbimle, inanarak söylüyorum- gerçekten ünik dediğimiz, yani eşsiz, benzersiz bir eser olmakla birlikte biraz gözden uzak ve gönülden uzak kalmıştı. Bu yıl Divriği konusunda yeni bir hamle başlattık. Ben gelecek yıldan itibaren

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

koruma konusunda -orada yapacağımız fazla bir şey yok- ulaşmayı kolaylaştırma ve koruma konusunda mesafe alabileceğimizi sanıyorum. Yeni bir gayretle bütün bu dünya miras alanlarının üzerine eğilmeye başladık.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bize verdiği bir imkânla geçen yıl İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti bütçesi içinden bir kaynak kullanma yetkisi almıştık sizlerden. 30 milyondan fazla bu yıl dünya miras alanlarıyla ilgili, planlama çalışması, altyapı çalışması, çevre düzenleme çalışması çerçevesinde dünya miras alanlarına kaynak ayırdık.

"Bizim 9 yerimiz dünya miras alanında kalıcı olarak yer alıyor." demiştik, 18 yerimiz de aday listede. Yani eğer biz planlama çalışmalarımızı ve koruma çalışmalarımızı belli bir seviyeye getirebilirsek kalıcı listeye sunabileceğimiz 18 aday yerimiz vardı. 18 aday yer 2000'de donmuş. 2000'den bu yana, 1999'dan bu yana yeni bir öneri de gitmemiş Dünya Mirası Endikatif Listesine -geçici listesine- yeni bir kabul de yapılmamış. Sunum olmadığı için kabul de olmamış. Geçen yıl biz çalıştık ve 5 yeni alanın dosyasını sunduk, 5 yeni alan geçici listeye kabul edildi. Böylece geçici listede bizim Türkiye'de aday alanlarımız 18'den 23'e çıkmış oldu. Bunlar, Afrodisiyas antik kenti Aydın'da, Sagalassos antik kenti Burdur'da -Ağlasun kasabasının hemen üzerinde- Çatalhöyük neolitik kenti Konya'da insanlığın en eski yerleşimlerinden birisi olarak, Perge antik kenti Antalya'da ve Fethiye'den Olympos'a kadar Likya uygarlığı kalıntıları. Bunlar şu anda dünya mirası aday listesinde yer aldı. Ayrıca kalıcı listeye yeni katmak için Alanya üzerinde çalışıyoruz. Alanya Tersane ve Kalesi'nin dosyasını tamamlamaya, kalıcı listeye sunmaya çalışıyoruz. Edirne Selimiye ve çevresini de kalıcı listeye sokabilmek için çalışmalarımız ve gayretlerimiz var ve Efes. Bu üç alanı, şimdilik bu üç alanı kalıcı listeye ilave etmeye çalışıyoruz. Eğer bunları başarabilirsek tabii kalıcı listeye yeni alanları ve geçici listeye yeni alanları katmaya çalışacağız.

Bunlar çok önemli. Dünyanın bazı ülkelerinde görüyorum...

HASAN ANGI (Konya) – Ahlat, Ahlat...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Ahlat. Tabii, Ahlat'ta da çalışmalarımız var ama Ahlat'ın kalıcı listeye girmesi için biraz daha galiba restorasyon çalışmalarının devam etmesi, biraz daha mekânın ortaya çıkması.

Arkadaşlarım, bunların hepsi... Ben şuna inanıyorum... Yani bir Çinli rehber söyledi bana -göreve yeni başlamıştım, Pamukkale'de karşılaştık- "Türkiye'de 9 yer var, 30 yer olması lazım." dedi. Çünkü, Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin bir kısmı, kuzey ülkelerinden özellikle, deniz kıyısı için geliyorlar. Ama Amerika'dan ve Uzakdoğu'dan gelenler gelirken bakıyorlar, dünya mirasında var, dünya mirasının geçici veya kalıcı listesinde ne var, burada kültür zenginliği olarak, tarih zenginliği olarak ne var, buna bakıyorlar. Türkiye turizmi yakın yıllara kadar için bu cephesini biraz, üzüntüyle söylüyorum ki, ihmal etmişti. Şimdi bu alana hız vermeye çalışıyoruz. İlk defa Sayın Müsteşar ve Tanıtma Genel Müdürümüz Londra Fuarından yeni geldi, ilk defa bizim fuarlarımızda deniz, kum, güneşin ötesinde Türkiye'nin bu tarihsel zenginlikleri hem broşür olarak, kitapçık olarak hem de görsel malzeme olarak çok önde yer almaya başladı. Yani biz Türkiye'yi sadece kumu, denizi, güneşiyle değil, aynı zamanda bütün tarihsel, kültürel zenginlikleriyle ve ayırım yapmaksızın, doğu, batı, kuzey, güney ayrımı yapmaksızın ortaya çıkarmaya çalışıyoruz. Bunu fevkalade önemsiyorum, Komisyonumuzun da önemseyeceğini düşünüyorum.

Ayrıca çeşitli il ve ilçelerimizde taşınmaz varlıklarımızın, tescilli taşınmaz varlıklarımızın korunması için proje yardımı yapıyoruz veya doğrudan doğruya uygulama yardımı yapıyoruz bütçe imkânlarımız çerçevesinde. 2009 yılında 204 taşınmazın onarımına, 441 taşınmazın ise proje yapımına 8 milyon TL civarında bir yardım yapabilmişiz.

Yine biliyorsunuz 2005 yılında Meclisimizin çıkardığı bir yasayla emlak vergisinin yüzde 10 payından da vilayetler eliyle, özel idareler eliyle tescilli kültürel varlıklara yardım imkânı vardı. Burada da 400 milyon civarında 2009 yılı ilk yarısı itibarıyla bir para toplanmıştı. Bu özel idareler eliyle, valilikler eliyle kullanılıyor fakat biz belediyeler proje yapmazsa valilikler de kullanılsın diye biliyorsunuz geçen yıl Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir yasa değişikliği yapabildik. Artık valiler de belediyeler proje getirmese bile bunun yüzde 30'unu doğrudan kullanabiliyorlar. Ayrıca bu paranın atıl kalmaması için biz gereken mevzuat düzenlemelerini de yapmak konusunda biraz daha yeni bir gayret seferber ediyoruz, çünkü bazı yerlerde paranın ne yazık ki kenarda kaldığı ve ihtiyacımız olmasına rağmen hızla kullanılmadığı görülüyor.

Değerli arkadaşlarım, bir başka çalışmalarımıza geçmek istiyorum hızlıca: Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğümüz. Bu alanda yeni bir gayretimiz var. Bakanlar Kurulundan geçti, sanıyorum ki yakında ilgili komisyonlara gelecek. Türkiye'de bir Yazma Eserler Başkanlığı kurmaya çalışıyoruz. Türkiye'de çok sayıda yazma eserimiz var fakat yazma eser kütüphanelerimiz, şimdiye kadar bizim öteki kütüphanelerimiz neyse, yani derlediğimiz kitaplarımız, sıradan okuma kütüphanelerimiz neyse onların konumunda, onların statüsündeydi. Böyle olmaz. Yani bir tarihsel varlık, bir arkeolojik varlık hangi değerde ise bir yazma eser de o değerdedir ve Türkiye'nin doğusunda, batısında çok sayıda yazma eserimiz var. Türkiye yazma eser konusunda dünyanın en önde gelen ülkelerinden birisi ama yazma eserler özel bir biçimde bir koruma, değerlendirme statüsüne kavuşturulmamıştı. Şimdi bir yasa hazırlığı yaptık ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduk. Sanıyorum ki yakında Komisyonunda gelecek. Ben yayınlar alanındaki önemli işlerimizden birisi olarak buna özellikle işaret etmek istiyorum.

2009'da Çorum'da, Aksaray'da ve Aydın'da yeni kütüphaneler açtık. Türkiye çapında bizim 45 tane çocuk kütüphanesi, 14 tane yazma eser kütüphanemiz, 1.151 tane kütüphanemiz var ve 55 tane de geçici kütüphanemiz var. Artık kütüphanelerde elektronik imkânlar, İnternet erişim merkezleri kurarak daha bu teknik ve elektronik altyapıyı güçlendirmeye çalışıyoruz. 2009 sonu itibarıyla 505 kütüphanede kablosuz İnternet erişim imkânını sağladık. Bunu gelecek yıl içinde tamamlamaya gayret ediyoruz.

Biliyorsunuz bizim Bakanlığımız eskiden olduğu gibi yayınevleriyle yarışmıyor. Yani yılda 100 tane kitap basma konusunda ya da eşin dostun bir yerlerde yayınlamadığı kitapları getirip Bakanlık aracılığıyla yayınlaması konusunda bir politika bizden önceki dönem sona ermişti. Bunu doğru bir karar olarak devam ettiriyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

Biz artık maliyet açısından yayınevlerinin çok fazla ticari olarak uygun görmediği, Türkiye'nin kültür zenginliğine veya bir kültür insanına adanmış eserler yapmaya çalışıyoruz. Sayın Komisyon üyelerimize takdim etmeye çalıştım. Bu yıl yaptığımız çalışmalardan birisi Cengiz Aytmatoğlu'yla ilgili bir çalışmadı, birisi Fazıl Hüsni Dağlarca'yla ilgili bir çalışmadır, Fethi Naci'yle ilgili bir çalışmamız var, Nurettin Topçu Hoca'yla ilgili bir çalışmamız sanıyorum bu yılın içinde -mutlaka bunlar bu yıl bitecek- bir de Türkiye'nin kültür zenginlikleriyle, dünya mirasıyla ilgili çalışmalar yaptık ve bu çerçevede tutuyoruz, yani yılda 10-15 civarında başka yayınevlerinin ticari olarak yayınlamayı uygun görmediği ama bizim kültür zenginliğimiz açısından önem verdiğimiz bir yöntemle ilerliyoruz.

TEDA çerçevesinde 600'ü aşkın esere destek verdik. Buradaki notlarda, benim dağıttığım kitapçıkta 576 geçiyor ama sanıyorum bunun üzerine bu basıdan sonra 58 esere daha destek verildi. Böylece 600'ü aşıyor.

309 eser, 310 eser de TEDA imkânlarıyla yayınlandı. Yani Türk edebiyatını dışarıya açma projesi çerçevesinde başka bir ülkeden bir yayınevi, bir çeviri merkezi bizden destek isterse biz bu desteği veriyoruz, Türkçe eserler başka dillerin kütüphanelerine girsın diye bir özel kampanya sürdürmeye çalışıyoruz.

Son bir noktayı daha söylemek istiyorum bu başlık altında. Bizim Yayıncılık Kongresi, yani Türkiye'de yayıncılık yaşamını geliştirmek, sorunlarını konuşmak ve çözüm bulmak konusunda bir kongre geleneğimiz başlamış 1939'da, fakat 1939'dan bu yana dört kongre yapılmış. Hâlbuki galiba beş yılda bir kongre yapılması öngörülmüş ama dört kongre yapılmış. Son kongreden bu yana on bir yıl geçmiş. Son kongreden bu yana. 98'de galiba. Bu yıl Aralık'ın 4'ünde, 5'inde yeni Yayıncılık Kongresini yapıyoruz ve bundan sonra artık bu periyotları, yani öngörüldüğü gibi, başlangıçta öngörüldüğü gibi uygun periyotlarda yapmaya çalışacağız. On bir yıl aradan sonra ilk defa bir yayıncılık kongresini bu yıl Ankara'da gerçekleştireceğiz. İmkânı olan arkadaşlarımızın ilgisine ve bilgisine arz ederim.

Kitap fuarlarına katılıyoruz. Geçen yıl biliyorsunuz Frankfurt Kitap Fuarının onur konuğuyduk. Arkadaşlarımızın gayretleriyle yüz akıyla çıktık. Bu yıl Frankfurt Kitap Fuarında Çin onur konuğuydu. Çeşitli gazetelerde, basında yer aldı, her görüşten gazete yer aldı ki Türkiye bu yılki onur konusuna göre çok daha fazla başarılıydı ve medyada yer alışı da bu yılki onur konusundan çok önceydi. Ayrıca bu yıl yine, 2009'da Cenevre Kitap Fuarında onur konuğu olduk.

Değerli arkadaşlarım, Millî Kütüphanemizde de yenilikçi adımlar atmaya çalışıyoruz. Millî Kütüphanemiz 2009 yılında Avrupa kütüphanesine entegre oldu ilk defa. Bu da şimdiye kadar atılmamış bir adımdı ve Millî Kütüphanenin de bütün koleksiyonlarını dijital ortama geçirmeye çalışıyoruz. Bu yazma eserlerimiz dijital bir ortama geçti bütünüyle. Millî kütüphanede eski harfli Türkçe sürekli yayınları dijital ortama geçirmeye çalışıyoruz. Bütün Millî Kütüphane envanterini, yani kitap isimlerini dijital ortama geçtik. Böylece başvuranların her türlü kaynağı araştırması konusunda bir kolaylık sağlamaya çalıştık. Ayrıca Millî Kütüphane Ankara'daki merkeziyle bir kültür-sanat merkezi işlevi de yapıyor. Sergiler oluyor, periyodik şiir günleri oluyor. Türkiye düşünce yaşamının her kesiminden, bir ideolojik ayırım kesinlikle yapmaksızın her kesiminden her ay bir şair orada fevkalade konuyu objektif bir gözle anlatan değerli sanat insanları tarafından halkımızın ilgisine, bilgisine, hafızasına bir kez daha sunulmaya çalışılıyor.

Bir önemli çalışma alanımız telif hakları. Biliyorsunuz telif hakları son yılların önemli tartışma konularından birisi, insan düşünce emeğinin değerlendirilmesi, insanın düşünce emeğinin, ürününün, gayretinin, sonucunun elde edilmesi noktasında. Bu bizde yeni gelişen bir alan. Biraz sancılı başladı ama önemli adımlar attık. Telif hakları konusunda müzik meslek gruplarıyla yıllardır süren tartışmalar vardı, onları geçen yıl bir masaya oturtmayı başarmıştık. Daha sonra aynı gelişme televizyon yayıncıları ile oldu, aynı gelişme başka bazı birimlerde oldu. Şimdi korsan yayınla mücadele konusunda ciddi bir sorunuz var. Biz aslında mevzuat itibarıyla -Avrupa Birliği'nde de müzakerede bu konu- bir sıkıntı yaşamıyoruz, yani Avrupa mevzuatını içselleştirmiş durumdayız ama Avrupa zihniyetini henüz yeterince içselleştirmiş durumda değiliz. Yani sokakta hırsızlık malı kitap satılıyor veya tezgâhta hırsızlık malı CD veya DVD satılıyor, herhangi bir hırsızlık malı almayacağına yüzde yüz kanaat getirdiğim çok değişik toplum kesimlerinden ve çok değişik bilinçlerden yurttaşlarımız, herhangi bir hırsızlık malı kalem almayacak olan yurttaşımız kitabı alabiliyor. Burada ciddi bir zihniyet değişikliğine, bunun da hırsızlık olduğu konusunda bir yaygın eğitime ihtiyacımız var. Bir yandan yaygın eğitim yapmaya çalışıyoruz bu alandaki meslek kuruluşlarıyla. Sanıyorum geçen yıl içinde yirmiyeye yakın çeşitli etkinlikler yaptık bilinci geliştirme konusunda ama bu bizim açımızdan sadece birtakım eğitim çalışmalarlarıyla yapılabilecek ve ötelenecek bir konu değildir. İsrarla söylüyorum bunu, eğitimimizin bütünüyle, okullarımızın, camilerimizin, ailelerimizin çok içselleştirmesi ve sahiplenmesi lazım.

Tabii bizim kültür ürünlerinin sunumunu da kolaylaştırmamız ve biraz daha kolay ulaşılabilir hâle getirmemiz lazım. Bu konuda belki kültür ürünlerine önümüzdeki dönemde bazı vergi kolaylıkları sağlamamız lazım. Yani kitabı daha kolay ulaşılabilir, CD'yi, DVD'yi daha kolay ulaşılabilir, daha halkın kesesine uygun hâle getirmek de önemli mücadele yollarından birisidir. Bunu ısrarla söylüyorum ama henüz yeterince mesafe alamadık.

Korsanla mücadelede geçen yıl içinde 2009'un ilk dokuz ayında 16 milyon 891 bin korsan materyal yakalamışız. 16 milyon 891 bin. Burada bir sektör oluşmuş vaziyette. Yani teknolojiyi görseniz şaşarsınız. Meşru olarak bu üretimi yapanlarla yarışacak ölçüde, onu daha aşan boyutlarda, anında yüzlerce DVD, anında yüzlerce CD üretilen mekanizmalar kurulmuş. Yani korsan deyince böyle tezgâh altında, ufak tefek üretim gibi düşünüyor insan. Öyle değil, bayağı bir sektör oluşmuş. Bu "korsan" sözcüğünün de aslında koruyucu bir sözcük olduğunu, böyle hırsız gibi daha aşağılayıcı bir terimin kullanılması doğru olduğunu da ısrarla söylüyorum ama dilimize fevkalade kötü yerleşmiş, ben de korsan demeye bir yandan devam ediyorum. Bence hırsızlık, yani fikir ürünün hırsızlığıdır bunun doğru adı.

İstanbul'da son yapılan operasyonlarda, yani ekim ayında yapılan operasyonda 800 bin yabancı kitap, 1 milyon 393 bin kitap forması, 390 bin kitap kapağı, 2 bin tabakaya, 6 matbaa makinesine el konulmuş. Yani bu alanda gayretler sürüyor fakat bir kez daha söylüyorum ki bir zihin değişikliğine, burada bir bilinç gelişmesine de ihtiyacımız var.

Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğümüz aynı zamanda sinemaya olabileceği ölçüde yardımlar yapıyor. Sinemaya ve tiyatroya yaptığımız yardımlarda bir konudan ötürü arkadaşlarıma teşekkür etmek istiyorum huzurunuzda.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

Önceki yıllarda bu yardımlar basında çok speküle ediliyordu. Şimdi istinai birkaç tartışma oluyor tabii. Yani yardımları alamayanlar veya beklediğinin altında alanların zaman zaman serzenişleri oluyor ama objektif bir işleyiş kurduğumuz konusunda yaygın bir kanaat oluşmaya başladı. Arkadaşlarıma bu açıdan, bu her iki alandaki yardımları geliştiren arkadaşlarımıza, reklam ihalelerimizi de aynı şekilde yapan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Mümkün olduğu kadar sektörün içinden insanlar alıyoruz. Yani uluslararası reklam ihalemizi yaparken de, tiyatro desteğimizi yaparken de, sinema desteğimizi yaparken de sektörün içinden insanları alıyoruz. Biz de katılıyoruz ama kriterleri belirlerken onlarla birlikte çalışıyoruz, neye yardım edildiğini, ne kadar yardım edildiğini, niçin yardım edildiğini veya edilmediğini veya herhangi bir reklam ihalesinin nasıl sonuçlandığını sektörün içinden gelenler en az benim Bakanlığımın yetkilileri kadar yakından biliyorlar. O yüzden saydamlık ve katılımcılık büyük ölçüde tartışmalarla zaten yöntemlerden birisi hâline geldi.

Biz sinemaya 2009'da 29 uzun metrajlı film ve 5 uzun metrajlı film projesine 7,5 trilyon, 7 milyon 360 bin civarında destek vermişiz. Ayrıca 29 belgesel film ve bu alandaki çalışmalar da 2,5 milyon -2,5 trilyon- civarında bir destek vermişiz. Yine sevinçle söylemem gerekir, destek verdiğimiz filmler arasında tabii sanat değeri yüksek ama gişe başarısı yüksek olmayanlar çıkıyor. Zaman zaman bunları hayretle görüyorum. Yani film fevkalade sofistike bir bakış açısıyla çok hoş ama gişede ne yazık ki sizin de ismini bildiğiniz, benim de burada söylemek istemediğim, toplumsal kültürü bir ölçüde aşağı çeken bazı filmler en üst düzeyde sonuç alabiliyorlar zaman zaman. Ama iyi filmler de mutlaka iyi sonuçlar alıyor.

Bu arada bizim desteklediğimiz filmler arasında çok sayıda film de ulusal ve uluslararası yarışmalarda ödüller alıyor. Bunlardan -uzun örnekler vermeyeyim- Üç Maymun'la uluslararası bir yarışmada en iyi yönetmen ödülü aldı biliyorsunuz, çok yansımaları oldu. En son İki Dil Bir Bavul. Bunlar -ve çok sayıda film var- ödüller aldı.

Araştırma Eğitim Genel Müdürlüğü kapsamı içinde yine somut bir gelişmeden söz etmek istiyorum. Dünya miras alanı, dünya mirası, Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne bu yıl yapılan çalışmalarla Karagöz bizim adımıza kaydedildi, Türkiye'nin miras listesine girdi. Türkiye'nin aşıklık geleneği Somut Olmayan Dünya Miras Listesi'ne Türkiye adına kaydedildi. Ve bölge ülkeleriyle, Azerbaycan'dan bu bizim coğrafyamızdaki bütün ülkelerin sahiplenmesiyle 8 ülkenin ortak projesi olarak nevrus -ama ortak proje olarak- bizim ülkemizin, bizim adımıza kaydedildi.

Şimdi yeni dosyaları verdik Somut Olmayan Dünya Miras Listesi'nde Türkiye adına kaydedilmek üzere: Geleneksel sohbet toplantıları. Anadolu'da biliyorsunuz yâren toplantıları var, sıra geceleri var, kürsü başı sohbetleri var ama bu bir gelenek, bu bir halk kültürü motif. Bunları bir dosya hâlinde toparladık, geleneksel halk sohbetleri olarak. Semahı bir dosya çalışması yaptık, önemli bir çalışma. Nazar boncuğu bize özgü bir somut olmayan kültürel miras. Kırkpınar ve keşkek Anadolu'da bir geleneksel düşün yemeği olarak. Bu dosyalarımızı da sunduk. Bunlardan en az birkaç tanesinin gelecek yıl içinde Somut Olmayan Dünya Mirası Listesi'ne gireceğini tahmin ediyorum.

Ayrıca Araştırma Eğitim Genel Müdürlüğümüz aracılığıyla hem yurt içinde hem de yurt dışında eğitim çalışmaları yapıyoruz. En son Türkmenistan'a gittiğimde, oradaki otel açılışlarına, Türkiye'den, bizim Bakanlığımızdan eğitimcilerin oradaki otel personelinin eğitimi için görmüşüm sevinçle ve teşekkür almıştım Türkmenistan makamlarından. Azerbaycan'da eğitim çalışmaları yaptık ve kendi ülkemiz içinde de çok sayıda eğitim çalışması yapıyoruz. Ve yine el sanatlarımız ölmesin diye, geleneksel sanatlarımız ölmesin diye Türkiye çapında el sanatları konusunda yıl içinde sürekli olarak... Geçen yıl 91 kurs düzenlemişiz, yani bizim hüsnü hat sanatımız ölmesin, bizim tezhip sanatımız ölmesin, bizim ağaç oymacılığımız ölmesin konusunda. Bunlar ayrıca restorasyonlar konusunda, bizim tarihî eserlerimizin konusunda da fevkalade ihtiyacımız olan alanlar. Yani bir yandan eğitimi sürdürmeye ve bir yandan ihtiyacımızı uygun bir sanat dalının yaşamasını sürdürmeye gayret ediyoruz.

Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğümüzde, değerli arkadaşlarım, 28 sanat kurumumuz var bizim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, ilave süre veriyorum özetlemeniz için.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamlı) – Öyle mi? O zaman bunu hızlıca... Ben zaman rahat diye uzun uzun anlatıyordum.

Peki, şunu söylemeye çalışayım: Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğümüzde, bağlı topluluklarımızda, Opera Bale Genel Müdürlüğümüzde ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğümüzde rutin çalışmalarımızı yapıyoruz. Getirmeye çalıştığımız farklılık şudur: Bu alanda çalışanlar, yani korolarımız, bizim halk müziği korolarımız veya Türk müziği korolarımız veya senfoni korolarımız, topluluklarımız veya devlet tiyatrolarımız, opera, bale topluluklarımız Ankara'nın, İstanbul'un hep alışılmış seçkin mekânlarında kalsınlar, halka ulaşınsınlar konusunda bir yaygın çalışma içindeyiz. Kitapta turne illerine bakmanızı özellikle istirham ederim. Geçen yıllarda on-on iki civarında olan turne sayıları otuzların, kırkların üzerine çıktı. Ben geçen yıldan bu yana imkân buldukça sanat etkinliklerini hızla yakından izlemeye çalışıyorum ama en keyif aldığım, örneğin, geçen ay içinde Ege'nin bir köyünde on köy halkının toplanmasıyla birlikte İzmir Senfoninin verdiği bir konser oldu. On köy halkı -tamamen yerel- katılımlar ve oradaki halkın... Yani bir senfonik topluluğu bile, ayağına götürdüğünüz zaman ve onun anlayacağı bir repertuarla sunduğunuz zaman, nasıl sahiplendiğini çok yakından görüyorsunuz. Esas yapmaya çalıştığımız budur. Yani bütün bu topluluklarımız gayretlerini sürdürüyorlar. Biz on dört tane yeni tiyatro açtık. Biliyorsunuz geçen yıl içinde Malatya, Elâzığ, Çorum ve Samsun'a açmıştık, bu yıl Kahramanmaraş'ı, Zonguldak'ı, Manisa'yı ve Denizli'yi açıyoruz. Yani hızla Anadolu'ya yaygınlaştırmaya çalışıyoruz kültür sanat etkinliklerini ve mümkün olduğu kadar halkın ayağına götürmeye çalışıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, turizmden birkaç cümleyle söz etmek isteyeyim. Turizmde bu yıl biz sıkıntılı bir yıl yaşadık. Burada toparlamaya çalışacağım. Sıkıntılı bir yıl yaşadık. 2009'un başından itibaren ekonomik kriz, arkasından bu sağlıklı ilgili tartışmalar dünyada turizmi ciddi biçimde aşağı çekti. Geçen yıl dünyada turizm -2008'de- yüzde 2 gelişmişti, biz yüzde 10'un üzerinde bir başarı elde etmiştik. Bu yıl dünyada ekside gidiyor. Yani dağıttığım son bilgi notunda gözüktüyor, eksi 10'lar, eksi 14'ler, eksi 4'ler civarında, dünyada bizim yarıştığımız ülkelerde eksi bir seyir var. Türkiye artıda şu anda. Bu önemli.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

Tabii sektörü destekleme konusunda bu yıl özel gayretler göstermeye çalıştık. Ekonomi Koordinasyon Kurulu toplantıları yaptık birkaç sefer. İlk defa turizm bu kadar önemli biçimde ilgili bakanların önünde masaya yatırıldı. Bizim yaşamızda, Turizm Teşvik Yasası'nda 1982'den belli koşullar altında turizmcilerin de ihracatçı sayılabileceğine dair bir ibare vardı. Bu ibare sanıyorum yirmi yedi yıl sonra, yirmi altı yıl sonra ilk defa gerçeklik kazandı. Bu yıl Bakanlar Kurulunun kararıyla 1 milyon ve üzerinde döviz getiren konaklama tesisleri ihracatçı sayılma imkânına kavuştular ve ihracatçı imkânlarından yararlanacaklar. Aynı şekilde yine Bakanlar Kurulu bir düzenleme yaptı KOBİ'lerle ilgili mevzuatta, "işletme" tabiri getirildi ve döviz getiren hizmet sektörü vasfı altında turizm işletmelerinde, yani yeme içme merkezlerinin, konaklama tesislerinin ve seyahat acentalarının da KOBİ desteğinden yararlanması imkânı getirildi. Enerji desteği konusunda bir geriye gidiş söz konusuydu. Onu da Ekonomi Koordinasyon Kurulunda öteledik. Bu konudaki külfetleri, yani belge toplama, işlemleri hazırlama külfetlerini Bakanlığımızın üstlenmesi hâlinde tabii Maliyenin de gereken desteği, gereken kaynağı bize aktarması hâlinde enerji desteği de önceki yıllarda olduğu gibi sürecek.

Biz turizmde deniz, kum, güneş ülkesi olarak bir yerde yer alıyoruz ama bunun yetmeyeceğini başlangıçtan itibaren defaatle, ısrarla söylemeye çalışıyorum. Türkiye tarihsel zenginlikleri, Türkiye sivil mimarlık örnekleri, Türkiye yemek zenginlikleri, gastronomi imkânları son derece yüksek bir ülke fakat bu ikincil düzeyde kalmış. Önümüzdeki yıllarda bunu birinci sıraya çıkarabilirsek, en azından deniz, kum, güneş destinasyonlarıyla bu alanları, yani Mardin'in zenginliğini, Ahlat'ın zenginliğini, Trabzon'dan, Artvin'den Muğla'nın köylerine kadar -sadece deniz kıyısı değil- Denizli'ye kadar bütün bu Türkiye coğrafyasının farklı zenginliklerini turizm sunumu içine katabilirsek hem turizm ülke sathında yaygınlaşabilir hem daha uzun bir mevsime yayılabilir hem de Türkiye bundan daha fazla para kazanabilir diye düşünüyorum. Bu alanda çalışmalar yapıyoruz. Termal turizmin master planını bitirdik. Biz bu yıl içinde, yıl sona ermeden bir yeni, dört yıl aradan sonra, beş yıl aradan sonra ilk defa tahsis ilanına çıkmaya çalışacağız ve termal ağırlıklı bir tahsis ilanı olacak. Tabii kıyılarımız var, tabii kış sporu merkezlerimiz de var ama Türkiye'nin çok hamle yapabileceği alanlardan birisi olarak termal gözüküyor. Termal konusunda Türkiye çok zengin, fakat termal, nitelikli termal yatak kapasitemiz olması gerekenin en az -mübalağa etmeyeyim- 10 kat altında yani 10 binlerde bir yerlerdeyiz. Bence en az 100 binlerde olmamız lazım. Daha yukarıya çıkabiliriz ama en az 100 binlerde olmamız lazım. Bu, özel çalıştığımız alanlardan birisi.

Kongre turizmi yine Türkiye'nin özel sıçrayabileceği alanlardan birisi olarak gözüküyor. Bu yıl İstanbul'un başarısının altında büyük kongreler yatıyor yıl ölçüde. İstanbul Su Forumu'nu topladı martta, şimdi IMF toplantısı yapıldı İstanbul'da arada çok sayıda... En son Dünya Alerji Kongresi'ni aldık, önceki gün -yani bu toplantıya gelirken, bu kitaba koyma şansımız yoktu- 10 bin kişilik bir uzmanlar toplantısı. İstanbul bu konuda bir ivme yakaladı. İstanbul'da Sütlüce Kongre Merkezi, yani şimdi Haliç Kongre Merkezi dediğimiz kongre merkezi bitti. Kongre Vadisi'ndeki kongre merkezi bitti. Ayazağa'da çalışıyoruz yeni kongre merkezleri İstanbul'a getirmeye çalışıyoruz. 2010 sonunda sanıyorum ki Kuşadası KOMER Kongre Merkezi'ni bitirmeye çalışacağız, TÜRSAB'a çalışıyoruz. Bizim ama Antalya'da, Konya'da, Ankara'da yeni kongre imkânları sağlamamız lazım çünkü eğer iyi sunabilirsek dünyada kongre talebinde Türkiye ilginç geliyor. Türkiye kongre ziyaretçilerinin şimdiye kadar dolaşmaya alıştığı dünya merkezlerinin dışında özel bir destinasyon, yeni bir destinasyon. Kongre ziyaretçilerinin şöyle bir özelliği var: Bunlar kendi meslek gruplarının -biliyorsunuz- en önde gelen, en işte kültür ve gelir düzeyi yüksek temsilcileri, kanaat önderleri yani ve öyle zannediyorum ki biz bu yıl Su Kongresi'ne gelenlerin ve bu yıl Dünya Ekonomi Kongresi'ne gelenlerin nemasını gelecek yıl göreceğiz, sonraki yıl göreceğiz. Türkiye'yi görüyorlar, Türkiye'den memnun ayrılıyorlar ama Türkiye'ye bir iş için gelmişler. Türkiye'ye turist olarak da gelinebileceğini böylece görüyorlar ve geldiklerinde sadece deniz, kum, güneş değil belki Türkiye'nin arkeolojik zenginliklerine, müzelerine gelecekler ve Türkiye buradan yeni kanaat önderleri, yeni turizm elçileri kazanmış olacak. Böyle bir bakış açısıyla turizmi ele almaya çalışıyoruz. Anadolu'da marka şehirler yaratmaya çalışıyoruz yani dünyanın biliyorsunuz Roma'ya gidiyorsunuz sizi Floransa'ya götürüyorlar. İspanya'ya gidiyorsunuz sizi Toledo'ya götürüyorlar yani her o bilinen büyük merkezin yakın çevresinde daha tarihsel özellikleri öne çıkan kentler var. Niye İstanbul'a gelenleri biz Edirne'ye ve İznik'e götürmeyelim? Niye Antalya'ya gelenleri biz örneğin Elmalı'ya götürmeyelim? Yani niye niye Çorum'a, Hattuş'a gelenleri Zile'ye götürmeyebilelim? Türkiye'de niye Ege'ye gelenleri Kula'ya götürmeyelim? Türkiye'de böyle birtakım kentlerde, böyle birtakım merkezlerde özel çalışmalar yapıyoruz. Bunlar -başlangıçta söylediklerimle bitirmek istiyorum- Türkiye'nin turizmini nicel olarak sadece yükseltmeyecek ayrıca nitelik olarak da çok yüksek bir seviyeye taşıyacak ve Türkiye çok daha fazla ziyaretçiyi ama daha bilinçli ziyaretçiyi kültür zenginliklerini de göstererek bir barış ülkesi bir turizm ülkesi ama kültürel farklılıkları bir arada yaşatan bir hoşgörü ülkesi olarak kendisini tanıttacak ve dünyada Türkiye'nin tanıtımında saygınlığını da böylece kültür ve turizm alanları çok özel biçimde işlevini yerine getirmiş olacak diye düşünüyorum. Aslında söyleyecek daha çok şey var ama sorularla ben bunlara...

Evet son olarak 2010 bütçemiz değerli arkadaşlarım, bizim Bakanlığımızın 2010 bütçesi bütçe ödenekleri... Biz bu yıl -onu söylemek istiyorum- geçen yıl tanıtım faaliyetlerinde bütçe imkânlarında biraz sınırlı kaldık. Tanıtım faaliyetlerimizi döner sermaye imkânlarıyla 15 milyon TL civarında döner sermayeden destekledik. Ayrıca Maliye Bakanlığından da 20 milyon TL civarında ek destek aldık ve böylece geçen yılki tanıtım seviyemizde isabetli noktalarda -ben Londra Turizm Fuarı'ndaki turizmciler arkadaşların son değerlendirmelerini söylüyorum- yerinde, zamanında kararlı tanıtım faaliyetiyle bu yılı kazasız geçirdik. Aynı şekilde kaynaklarımızı yerinde kullanmaya çalışacağız. Döner sermaye imkânlarından bu yıl biz 7 milyon TL'de kazılarımızı destekledik. Yani döner sermaye imkânlarını önceki yıllarda olduğu gibi gelişigüzel değil, doğrudan doğruya çok daha spesifik, çok daha sonuç alıcı noktalarda değerlendirmeye çalışıyoruz ama bütçe imkânlarımız bizim bütün bu çalışmalarımızı yapmamızda bir ölçüde zorlanmamıza yol açıyor. Bizim bu yıl toplam bütçemiz: 1,115 milyon TL. Personel giderleri 293, sosyal güvenlik kurumuna prim giderleri 50, mal ve hizmet alım giderleri 195, cari transferler 268; böyle gidiyor. Bir ölçüde döner sermaye imkânları bizi desteklemiş oluyor, bir ölçüde de bu emlak vergisinden, emlak vergisinin yüzde 10'undan aldığımız payları tescilli varlıklar için kullanmış oluyoruz. Bunlar da takviyelerimiz oluyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

Çok sayıda -deminden beri anlattığım- alanlarda, kalemlerde çalışıyoruz. Bütçe imkânlarımızın çoğaltılması konusunda komisyonunuzun bir katkısı olursa bundan minnet duyacağımızı ve bunu çok yerinde kullanmaya çalışacağımızı da bu vesileyle bilgilerinize sunmak istiyorum.

Dikkatleriniz için teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sizi ve değerli arkadaşlarımızı teşekkürlerimle ve saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, mesai arkadaşlarınız kendilerini komisyona tanıtırlarsa memnun olurum.

(Bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Evet, müzakerelere başlıyoruz.

İlk söz, Sayın Ali Er'e.

Buyurun efendim.

ALİ ER (Mersin) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Kültür Bakanlığının değerli mensupları, Sayın Bakanımızın şahsında hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Benim aslında uzun uzun söyleyeceğim bir şeyler yok ama iki tane konumuz var bizim Mersinde. Birisi, Tarsus'un güneyinde ilan edilen turizm alanıyla ilgili çalışmalar ne safhada, onunla ilgili bir bilgi vererseniz çok memnun olacağım. İkincisi de, bizde sit alanları tamamen heyeti görüşü, inisiyatifi doğrultusunda değerlendiriliyor. Tabii tarihî eserleri koruyacağız, mutlaka korumamız da gerekli fakat taş yığınlarının hemen etrafını çeviriyoruz, vatandaşın tapulu tarlalarını, birinci derece, ikinci derece sit alanı yapıyoruz, ondan sonra vatandaş oraya ne efendim bir işlem yapabiliyor, ev yapabiliyor, ne efendim bir başka bir şey yapabiliyor onun için çok büyük sıkıntılar var benim bölgemde. Özellikle Erdemli'den sonra Ayaş-Kızkalesi bölgesinde yeniden gözden geçirilmesinde bir fayda var, onu rica ediyorum.

Tabii kültürümüzü, geçmişimizi, sadece kendi geçmişimizi değil bu ülkede var olan kültür varlıklarının hepsini korumamız lazım ama bununla beraber de yaşayan kültürleri de korumamız lazım. Plan Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri benim bu anlatacaklarımı defalarca burada dinlediler, zatîaliniz de olaya vakıfsınız. Tabii kültürümüzü yaşatacaksak bizde bir hadise var, Yörüklerde göçerlik hadisesi var, Sarıkeçililer'in göçü var.

Şimdi Sayın Bakan, ben bunu geçen Tarım Bakanlığı bütçesinde de anlattım. Öyle tahmin ediyorum ki Orman Bakanlığı bütçesinde de bu konuyu özellikle anlatacağım çünkü Tarım, Orman ve Kültür Bakanlığı üçlüsünün bir projesiyle bu işin çözülebileceği kanaatindeyim. Şimdi Tarım Bakanlığının hayvancılık olduğu için tarımla ilgili tarafı var, Orman Bakanlığının ormanda yaşadığı için bu insanlarla ilgili tarafı var, Kültür Bakanlığının da kültürle ilgili, bir kültür mirasımız olduğu için bu konuyla ilgisi var.

Şimdi tabii bizim Türkiye'de son göçerlerimiz Sarıkeçililer. Aslında bizde göçer çok. Bizim Mersin'de, Adana'da, Antalya'da, Muğla'da vesaire, bizim bu bölgelerimizde Yörükler hâlâ göçüyor, yaylalara göçüyor hayvanlarıyla birlikte fakat bunlar daha çok kamyonlarıyla, traktörleriyle falan göçüyorlar artık ama Sarıkeçililer'ininki değişik, bunlar dört yüz, beş yüz hane civarında bunlar tamamen deveyle göçüyor.

Tabii Sayın Bakanım, geçen ben Tarım Bakanlığı bütçesinde de söyledim yaşamayan insanların bu insanların derdini bilmesi mümkün değil. Bir şey gelir, efendim bir hikâye gibi gelir, efendim işte görmek ister, sadece görür ama bu insanlar bu hayatı yaşıyorlar. Bu insanlar çadırdaki yaşıyorlar. Özellikle de bunların hepsinin keçi sürüsü var, koyun da yok bunlarda, keçi sürüsü ve deve. (MHP sıralarından "Gidip görelim" sesleri)

ALİ ER (Devamla) – Evet, beraber inşallah, baharda bunlar yaylaya göçerken beraber gidelim görmeniz de fayda var.

Bunlar çadırdaki oturuyorlar, kıl çadırdaki. Tabii çadırdaki yaşamayan insanlar kıl çadırının cefasını, sefasını bilemezler. Yani kıl çadırının sefası var, cefası var. Cefası kışın soğukta, yağın yağmurda. Yağmur yağmaya başladığı zaman o gözenekler tutuncaya kadar yağmur altına geçer evvela. Onlar tuttuktan sonra yağmur kesilir, onun bir cefası var. Bir de sefası var, yazın çadır serin olur. O zaman da sefası var ama yaz ayının süresi bellidir. Bunlar çadırdaki yaşarlar, başka evleri de yok. Bunların evi sadece çadırdır. Bizim hukukumuzda, kanunumuzda da yerleri yoktur. Yörükler ormanda oturamaz bazı hâkimlerin, savcılarının ve ormancılarının gözünde ama bin yıldır bunlar ormanda otururlar. Bir türlü de kabul ettiremedik, Türkiye'de yaşayan, yetişen, Türkiye'nin çıkardığı hâkimlere, savcılara bunların varlığını kabul ettiremedik. Efendim ormancılara bunların varlığını kabul ettiremedik. Bunlar Orta Asya'dan göçtüğü gibi yaşayan insanlar.

Şimdi bunlar çadırlarını baharda yıkıyorlar, Mersin'in topraklarından Konya topraklarına göçüyorlar ama göçmeleri başlı başına gerçekten bir sıkıntı, büyük bir sıkıntı. Niye? Geçtiği yerlere -haklı olarak- hayvanları zarar veriyor, o insanlar rahatsız oluyor ama bunlar da göçmek mecburiyetinde, mecburen göçüyorlar çünkü bunların gittikleri yaylalar ana yurtları, geçmişten beri çıktıkları yaylalar. Mecburen bunlar göçüyorlar. Bu göçeri bir, bir buçuk ay sürüyor. Günde efendim bunların göçü, 10 kilometre, 15 kilometre gider en fazla, ondan fazla gidemez deve göçüyle. Bunlar her gün çadır kuruyorlar yıkıyorlar, çadır kuruyorlar yıkıyorlar, yükletiyorlar. O çadırı deveye yükletmenin efendim meşakkatini, efendim -affedersiniz- merkebe, eşeğe yükletmenin meşakkatini gelin bana sorun. Ben on sekiz yaşına kadar göç göçtüm çünkü deveyle. Onun için Sayın Bakanım bu olay...

Peki, ne yapılabilir? Yani şunu hemen basitçe düşünebiliriz: "Evet bunlara bir yer buluruz, oturturuz, toprak veririz, iş biter." Ama ben şahsen böyle istemiyorum. Bunlar yaşayan bir tarih, yaşayan bir kültür. Eğer dünyanın bir başka ülkesinde olsa bu Sarıkeçili Yörükleri samimiyetle söylüyorum ki en büyük turizm gelirini bu Yörüklerin göçünden elde edersiniz. Yazın bunlar yaylaya göçerken, güzün yayladan aşağı göçerken Türkiye'yi turizm ordusu basar bunları seyretmek için. Muhteşem bir olay.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ER (Devamla) – Tamamlayacağım Başkanım.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

Yani düşünün ki...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞARI İSMET YILMAZ – Belgesel projemiz var.

ALİ ER (Devamla) – Yok efendim sizin o belgesel projenizin tamamı, yeni çekilen belki biraz ama ondan öncekileri ben biliyorum oturdukları yerlerden...

Şimdi yani bunların göçü düşününki efendim 400 çadır, 500-600-700 deveyle göçüyor, efendim 50-60 bin keçiyle birlikte göçüyorlar yani bu bir buçuk ay sürüyor. Bunun için bu yaşayan tarihi hep birlikte yaşatmamız lazım. Bu üç bakanlığın bununla ilgili bir proje yapmasını rica ediyorum Ben bunu yaşatalım istiyorum ama bu insanların eğitim konusunu vesaire bunları da düşünelim. Bu insanlara mutlaka yaşatmamız gerekli ama Sayın Bakanım benim sizden bir ricam var: Ben yirmi üç yıldır Parlamentodayım. Tutanaklara bakarsanız zaman zaman yirmi üç yıldır ben bu Yörüklerin derdini bu Meclise anlatamadım. Gelecek sene gene konuşacağım kanaatim o ama hiçbir şey yapılmış olmayacak, açık söylüyorum. Yani geçen yıl konuştum, belki bundan on beş yıl evvel konuştum, gelecek yıl gene konuşacağım. Benim sizden ricam: Artık ben bu konuşmayı tekrar etmek istemiyorum. Burada benimle beraber uzun yıllar komisyonda bulunan arkadaşlarımız da var. Belki ben on altı, on yedi yıldır uzun süredir komisyondayım ama burada en azından dört yıldır, beş yıldır, altı yıldır arkadaşlarımız da benim bu Sarıkeçili teranesinden bıktılar herhâlde. Yani gelecek sene...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – “Verelim” Sayın Bakanım.

ALİ ER (Devamla) – Allah razı olsun.

Sayın Bakanım, gelecek sene ne olursunuz konuşmayalım. “Teşekkür edelim.” bunun için sizlere. Siz tarafınızı siz, Orman Bakanlığı tarafını Orman Bakanlığı, Tarım Bakanlığı tarafını da Tarım Bakanlığı çözsün diyorum. Üçümüz beraber yani üç bakanlık beraber bir proje yapalım, bunları tarihleştirelim. Bunların hem kültüründen, hem turizminden, hem tarımından hem gelirinden her şeyinden faydalanalım. İyi bir proje...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ALİ ER (Devamla) – Ben teşekkür ediyorum.

Bütçeniz hayırlı olsun.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir hatırlatmada bulunmak istiyorum: Biliyorsunuz öğleden sonra Sağlık Bakanlığı bütçemiz var. Bu bütçede de epeyce arkadaşımız söz almış bulunuyor. Verdiğimiz sürelerle riayet edersek çalışma takvimimize uyarız. Bunu hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

İkinci söz sırası, Sayın Korkmaz'ın.

Buyurun efendim.

ESFENDER KORKMAZ (İstanbul) – Efendim, Sayın Başkan teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokratlar ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, Sayın Bakanın sunumu için teşekkür ediyorum. (Gürültüler) Bir dakika arkadaşlar, hepimiz birden konuşmayalım. Yani, herkes birden konuşuyor ya.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

ESFENDER KORKMAZ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, elbette ki turizm ve kültür Türkiye'nin en önemli potansiyelidir ve bu potansiyeli Türkiye'nin iyi kullanması gerekiyor. Bu konuda gerçekten Kültür ve Turizm Bakanlığına teşekkür ediyorum. Orada çalışan insanların, bürokratların da etkinliği konusunda, yetkinliği konusunda çok olumlu kanaatlerim var, buna bizzat şahit oldum. Ancak bütün bu potansiyeli Türkiye nasıl kullanacak?

Değerli arkadaşlar, bir bankanın dokuz aylık kârı 2 milyar lira. Kültür ve Turizm Bakanlığına verilen para 1 milyar 115 milyon lira.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin önemli bir potansiyelini, bu kaynakla hiçbir şekilde, etkin bir şekilde kullanamayız. Bir defa etkin kullanmamız için önce gerekli kaynakları ayırmamız lazım. Efendim kaynak var mı yok mu? Arkadaşlar, devlet kaynak yaratır. “Var mı yok mu?” tartışması devletin işi değil. Devletin işi kaynak yaratmaktır. Onun için bu kaynak yetersizdir. Biz öteden beri turizm için altın yumurtlayan tavuk deriz ama bu altın yumurtlayan tavuğu da iyi beslememiz lazım. Bir defa etkin bir turizm ve kültür stratejimizin olması gerekiyor. Gerçekten 2009 yılını artı 1,47 gelen turist sayısı açısından kapadık yahut da kapatıyoruz gayet iyi, bu kriz yılı olmasına rağmen. Gelirde de eksi 4,6 bir düşme var 2009 gelirinde TÜİK'in bildirdiğine göre. Bu da gerçekten diğer dünya ülkelerinin ortalamasının altında. Yani orada da 2009'u kriz yılı olmasına rağmen gayet iyi atlatıyoruz.

Yalnız arkadaşlar, aynı zamanda biz olayın niteliğine de bakmamız lazım, kalitesine de bakmamız lazım çünkü turist başına harcamada asıl gelir unsuru olan turist başına harcamada aynı başarıyı sürdürememiştir. Bakın 2009 gene TÜİK'in rakamına göre ortalama turist başına harcamada -Türkiye'ye gelen- 647 dolar ama burada düşme var, turist başına harcamada çünkü 1997'de 876 dolar, 2001 yılında -başka bir kriz yılı olmasına rağmen- 717,5 dolar. Akdeniz ülkeleri ortalamasına bakarsak dolar cinsinden 1.047 dolar. Demek ki turizmde ilk sorumuz, ilk almamız gereken önlem turist başına geliri artıran yahut zengin turisti çekecek bir strateji uygulamamız.

Değerli arkadaşlar, turizm, ülkeler itibarıyla daima moda olmaktadır. Bazı ülkeler, bazı yıllarda moda oluyor. Bizim gayretimiz bu Türkiye turizmini gündemde tutmak yani modadan düşürmemek ve potansiyel imkânlarımızı kullanmak. Şimdi nedir potansiyel imkânlar? Bir defa diğer turizm çeşitleri konusunda bir önemli şekilde adım atmamız lazım. İşte yat turizmi örneğin, Akdeniz'de çok önemli Türkiye açısından, çok önemli bir turizm çeşididir çünkü bütün Akdeniz'de dolaşan yatların çok az kısmı Türkiye'de barınmaktadır. Bunların büyük ölçüde... Türkiye'nin imkânları deniz açısından, yat turizmi açısından çok fazladır potansiyeli. Bu potansiyeli kullanmamız lazım.

Şimdi burada gerek kış turizmi olsun, gerek yat turizmi olsun, burada turizm işi, yatırım yapacak insan önce istatistik arar arkadaşlar. Bu konularda benim Kültür ve Turizm Bakanlığına önerim: Bu konularda gerek termal turizmi

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

gerek yat turizmi gerek kuş turizmi insanların, yatırımcının fizibilite yapması için bunlara gerekli verileri, dokümanları kendileri istemeden göndermek. Bana göre bu turizm çeşitleri açısından bu potansiyeli değerlendirecek yatırımcılara bu anlamda destek olmak.

İstanbul'un önemli bir Türkiye'de bir potansiyeli var, Sayın Bakan da söyledi ama ben farklı bir örnek vermek istiyorum: Değerli arkadaşlar, 1997 sonunda ben İstanbul Üniversitesi rektör adayırken bir ay çalıştım bir Süleymaniye projesi hazırladım. Bu Süleymaniye projesi İstanbul'un çok önemli bir kültür turizm potansiyelidir. Süleymaniye projesi içerisinde bir üniversite şehri vardı ve Türkiye'nin -bilmiyorum bileniniz var mı?- en önemli botanik bahçesi Süleymaniye'dedir ve İstanbul Üniversitesine bağlıdır. Şimdi İstanbul Üniversitesi mevcut kaynaklarla bunu yapamaz. Belediye efendim "Birlikte yapalım." diyor ama İstanbul Büyükşehir Belediyesi de yapamaz. Bana göre bu Süleymaniye projesine Turizm Bakanlığının sahip çıkması lazım. Bunun projelerini ben takdim ederim Bakanlığa ve İstanbul'un turizm potansiyelinin önemli bir kaynağı olacağını düşünüyorum.

Türkiye'de tartışılmayan bir başka önemli kaynak şarap turizmidir. Bakın, şimdi diyeceksiniz nasıl olur? İtalya Toskana'ya bakın, İtalya Toskana'da şarap turizmi önemli bir potansiyeldir. Arkadaşlar biliyorsunuz üzümün ana vatanı Kafkasya ve Anadolu'dur, bunu kil tabletlerden görüyoruz. Eti Kralı, Sümer Kralına "üzüm" verirken Sümer Kralı da Eti kralına "başak" veriyor. Demek ki ta o dönemde üzümün ve şarabın ana vatanıdır Türkiye. Bunu değerlendirmemiz lazım, bu potansiyelimizi değerlendirmemiz lazım.

Turizmde bu potansiyeli kullanmak istiyorsak altyapı sorununu çözmemiz lazım, özellikle fiziki altyapı sorununu. Bürokrasiyi yenilememiz lazım. Yönetmelikleri bugünkü şartlara göre değiştirmemiz lazım. Turizm yatırımlarının denetiminde bir önerim var Bakanlığa: Değerli arkadaşlar, şimdi genç kontrolör arkadaşlar gidiyor, daha yeni, yirmi beş yaşında turizmi bilmiyor. Turizm, birkaç yıllık tecrübeyle bu olmuyor. Bana göre denetimi Turizm Bakanlığında en az on yıl çalışmış arkadaşlardan isteyen kontrolör yaparak onları göndermek lazım çünkü ben bir turizm yatırımcısı sahibi olarak kontrolörlerle diyalog kuramadım bugüne kadar. Neden kuramadım? Yani -belki burada örnek vermek çok doğru mu bilmiyorum ama- mesela: 1986'da bir kruvaziyer yat için biz işletme belgesi isterken oradaki görevli "Hani bunun direği?" dedi. Arkadaşlar, bu iş bilgi meselesidir, birikim meselesidir. Kontrol konusunda, en az Bakanlıkta on yıllık çalışmış arkadaşlardan seçilirse kontrolörler bu hem yatırımcı açısından hem Turizm Bakanlığı açısından önemli bir fırsat olacaktır.

İmar sorunu çok önemli: Arkadaşlar, özel çevre turizm bölgeleri var, turizm alanları var ama özel çevre karışıyor, sit karışıyor, belediye karışıyor, Bayındırlık karışıyor, TOKİ karışıyor. Arkadaşlar böyle bir turizm yatırım anarşisi olmaz, imar anarşisi olmaz. Burada bana göre imar sorununu tamamiyle Turizm Bakanlığı çözmesi lazım yani Turizm Bakanlığı, sit kurulları kadar sit bölgelerinin önemini kavrayamaz mı? Dolayısıyla burada bu anarşiyi önlemek için tamamiyle imar sorununu Turizm Bakanlığı bünyesine almak lazım.

Bir de koordinasyon sorunu var -yine başımdan geçen bir olay olduğu için söylüyorum- mesela: kruvaziyer yat için "İşletme belgesi var ama aynı zamanda içki ruhsatı belediyeden almanız gerekiyor." diyorlar ve bu uygulamada birkaç kere başımıza geldi. Mesela: İstanbul'da çalışan bir kruvaziyer yat için İstanbul'dan Beyoğlu Belediyesinden içki ruhsatı almak lazım. Bu uygulama. Herkesten istiyorlar, turistik gemilerden istiyorlar. Bunun lütfen Bakanlık tarafından araştırılması lazım. Ben size örnek vereyim: Halas Gemisi için, turistik gemidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, tamamlamanız için bir dakika ilave süre veriyorum.

Buyurun efendim.

ESFENDER KORKMAZ (Devamla) – İki dakika verin de bari geleneği sürdürelim. İki dakikada tamamlıyorum.

Şimdi bunun araştırılması ve bu turistik gemilere, belgesi olan turistik gemilere belediyelerden ayrıca içki ruhsatı istenmesinin önlenmesi gerekiyor.

Şimdi değerli arkadaşlar, gerçekten gelir potansiyeli, tanıtma potansiyeli yüksek olan Kültür ve Turizm Bakanlığına kaynak aktarmamız lazım. Türkiye'de çok örneği var, kazılar yalnız batıya değil doğuda da önemli potansiyeller var, imkânlar var. Bunların değerlendirilmesi gerekiyor.

Bu vesileyle bunların gerçekleşeceği ümidini taşıyarak hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

ESFENDER KORKMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, gördünüz bak, iki dakikanın birini kullandım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Hocamıza.

Sayın Akçay, buyurun efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Kültür Bakanlığının değerli mensupları; muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2009 yılı Kültür Bakanlığı bütçesine baktığımızda, 2008'den 2009 yılına yüzde 21,3'lük bir artış, 2009'dan 2010'a ise yüzde 11'lik bir artış... Bu yetersiz olmakla birlikte diğer bakanlıkların bütçelerine baktığımızda, bunu normal olarak görebiliriz. Fakat benim dikkatimi çeken husus, Devlet Tiyatroları bütçesindeki artışın yetersizliği ve Devlet ve Opera Balesindeki bütçenin de azalmış olduğunu görüyorum. Özellikle bu azalış konusundaki merakımı da Sayın Bakana iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, gazetecilerin "Neden Türkiye'nin tanıtımına yönelik bir sloganı yok?" sorusu üzerine, Değerli Kültür ve Turizm Bakanımız, göreve geldiği ilk günden beri "Türkiye'nin derinliğini, doğasını, kültürünü ve tarihini çağrıştıracak cümle arıyorum, bulduğum zaman 'eureka, eureka' diye bağıracağım." demiştir.

Sayın Bakan göreve geldiği Ağustos 2007 tarihinden bu yana yirmi altı ay geçti, biz yirmi altı aydır Sayın Bakanın "eureka, eureka" diye bağırmasını bekliyoruz. Bu konuda çalışmanız ne düzeydedir?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

Ben de bir katkı vereyim, şimdi geldi aklıma. Tabii, dünyanın incisi diyorum ben Türkiye için veya İstanbul için de söylenebilir. Türkiye'nin tanıtımında en önemli sorunun koordinasyon eksikliği olduğunu düşünüyorum. Türkiye'nin yurt içi ve yurt dışı tanıtımını yapan başlıca devlet kurumları, Başbakanlık Tanıtma Fonu, Basın- Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü, Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, TRT ve Anadolu Ajansıdır. Tanıtma faaliyetlerinin yürütmesinde en önemli kaynağı ise Başbakanlık Tanıtma Fonu oluşturmaktadır. Tanıtma Fonundaki para, Fonun desteklediği Türkiye'nin yurt içi ve yurt dışı tanıtımına yönelik kaç projenin olduğu ve bu projelere ne kadar kaynak aktarıldığı ise tam olarak açıklanmamaktadır. Bu kurumlar arasında tam bir koordinasyon yoktur. Resmî kurumlar birbirlerinin yaptığı çalışmaları bilmezken özel sektör resmî kurumların çalışmalarını bilememekte, Bakanlık da özel sektörün yaptığı çalışmalardan haberdar olmamaktadır. Bu koordinasyon eksikliği tüm resmî kurumlar tarafından kabul edilmekte ve buna yönelik çalışmalar yapılmakta ise de bir türlü sonuç alınmamaktadır.

Türkiye'nin tanıtımı konusunda bakanlık düzeyinde mi yoksa Başbakanlığa bağlı olarak müsteşarlık düzeyinde mi bir yapılanma olması gerektiği hususunda tartışmalar da devam etmektedir. Her iki düzeyde de Avrupa ülkelerinde başarılı uygulamalar bulunduğunu biliyoruz. Ancak, bildiğimiz kadarıyla, bu konuda en son tartışılan formül, tanıtım faaliyetlerinin bir vakıf üzerinden yapılmasıdır. Ancak bunun sonuçlarının da ne olacağının iyi hesaplanması gerekmektedir.

Kültür ve Turizm Bakanlığınca Türkiye'nin tanıtımında dünya beş ayrı bölgeye ayrılarak beş ayrı firmaya ihale edilmektedir. Yapılan bu ihaleler ve tanıtım yöntemleri konusunda kamuoyuna bir bilgi açıklanmamaktadır.

Projeler maliyet açımlarıyla detaylı olarak sektörün ve kamuoyunun bilgisine sunulmalıdır. Kültür Bakanlığı, 2009 yılı Türkiye'nin tanıtım projelerini detaylarıyla ve medya planıyla kamuoyuna açıklamalıdır, 2009 ve 2010. Özel sektörle Kültür Bakanlığı arasında Türkiye'nin tanıtımına yönelik bir koordinasyon eksikliğinin kısa sürede giderilmesi gerekmektedir. Resmî kurumların birbirlerinin yaptığı çalışmalardan haberdar olması büyük ölçüde koordinasyonu sağlayacaktır.

Aralarında dünyanın önde gelen bazı tanıtım rehberlerinin de yer aldığı 20'ye yakın Türkiye ve İstanbul tanıtım rehberinde Türkiye ve İstanbul, yankesiciler, uçkağıtçı taksilerle ve daha başka olumsuz ifadelerle dolu olarak ifade edildiğini öğrenmiş bulunuyorum. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye'nin yurt dışında bu ve benzeri imaj hatalarını düzeltmek için ne gibi çalışmalar yapmaktadır? Bu rehberlerdeki yanlış tanıtımlarla ilgili herhangi bir girişim yapılmış mıdır?

Türkiye'nin yurt dışı tanıtımına yönelik ciddi çalışmaların yapılması gerekirken Irak'ın kuzeyindeki Barzani ve Ermeniler, Hollywood prodüksiyon şirketleriyle Türkiye'nin aleyhine de olabilecek bir dizi sinema filmiyle uluslararası propaganda atağına hazırlandıkları kamuoyuna yansıdı geçtiğimiz yıl. Türkiye, henüz bir Atatürk projesini bile hayata geçiremezken Ermeni lobisi, sözde Ermeni soykırım iddialarına uluslararası destek sağlamak amacıyla, Irak'taki yönetim ise Hollywood'ta sinema yoluyla başlatacağı tanıtım atağıyla uluslararası kamuoyunda kendilerine sempati duyulmasını sağlamak amacıyla şu ana kadar yaklaşık 30 kadar Hollywood yapımcısını davet edip yapımcılar vasıtasıyla ünlü oyuncularla görüşüp filmler hazırlanırken biz ülke olarak ne yapıyoruz? Yabancı yatırımcılar tarafından satın alınan mal ve hizmetler nedeniyle ödenen katma değer vergisinin yapımcılara iade olunacağı üzerinde geçtiğimiz dönem tartışma yaptık ve bir torba yasa, buna ilişkin bir düzenleme yapıldı.

Kültür ve Turizm Bakanlığının en gerekli olduğu hususlardan birisi de buradadır. Türkiye'nin büyük tanıtım projelerinin filmlerini hazırlatarak antipropaganda yapanlara da her türlü kulisi yapıp önlemleri alması gerekmektedir. Türkiye Cumhuriyeti "Geceyarısı Ekspresi" filminin bıraktığı kötü izleri silmek için hâlâ uğraşırken ikinci, üçüncü bir şok yememeliyiz.

Değerli milletvekilleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı kendisine bağlı Devlet Geleneksel Türk Tiyatrosu Topluluğu ile Devlet Halk Ozanları Topluluğu Müdürlüklerini Bakanlar Kurulunun onayı doğrultusunda 3 Eylül 2009 tarihinde kaldırıldığını öğrenmiş bulunuyorum. 1993'te kurulan Devlet Halk Ozanları Topluluğunun amacı, halk kültürünü yaşatmak ve halk ozanlarına sahip çıkmaktır. Devlet Geleneksel Türk Tiyatrosu Topluluğunun amacı ise geleneksel Türk tiyatrosu hakkında araştırmalar yapmak ve yaygınlaştırmaktır. Bu müdürlüklerin kaplı yüzünden kapatıldığı söylenirken 10 Mayıs 2008 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla Devlet Türk Müziği Araştırma ve Uygulama Topluluğu Müdürlüğünün kurulmuş olması da zihnimizi karıştırmaktadır. Bu kapatılmaların sebebi nedir? Her ülke değerine sahip çıkarken biz kurumları kapatmamalıyız, değerlerimiz korunmalı ki kimliğimizi daha da geliştirebilelim. Bugün devlete bağlı sanat kurumlarının hemen hemen hepsinde kadro sıkıntısı yaşanmaktadır. Devlet tiyatrolarında da bu tür sıkıntılar vardır çünkü kültür alanı rant yaratmamaktadır. Bu kapatılmaların nedeni nedir? Önce kadro verilmiyor, sonra az kişi çalışıyor gerekçesiyle veya pasifize bir hâle geldikten sonra kapatmanın doğru olmadığını düşünüyorum.

Bir de bu "Devlet Halk Ozanları Topluluğu" ifadesinin de doğru ve yerinde olmadığını düşünüyorum. "Devlet Ozanlar Topluluğu" şeklinde olması gerekir. Çünkü ozan, halk şairi demektir. Halk ozanı deyimi aslında bir Türkçe yanlış ifade etmektedir.

Tarihî eserlerin restorasyon çalışmalarında sosyokültürel ve tarihsel kimliği oluşturan mekân, biçim ve yapısal özelliklerin avam projelerle değiştirildiği, evrensel olmayan restorasyon normlarının dışına çıkılarak iç ve dış mekânlarda tafefisi mümkün olmayan tahribatlara yol açıldığı iddiaları bulunmaktadır ve bu nedenle de Atatürk Kültür Merkezinin restorasyon çalışmaları iptal edilmiştir. Bu konuda da Sayın Bakanımızın görüşlerini alabilirsek memnun oluruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, tamamlamak üzere bir dakika ilave süre veriyorum.

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

Değerli milletvekilleri, şehir ve devlet tiyatrolarıyla ilgili de bazı düşüncelerimi ifade ederek sözlerimi tamamlamak istiyorum. Şehir ve sahne sayımızı artırmak çok ciddi bir çaba harcanmaktadır ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün devlet tiyatrolarının 60'ıncı yılı sonuna kadar sahne sayısını altmışa çıkarmak gibi ciddi bir projesi ve hedefi vardır. Öncelikle Kültür Bakanlığını, sizleri ve devlet tiyatrolarını kutluyorum bu çalışmalar için ve takdirle de izliyorum.

Kuruluş amaçları doğrultusunda altmış yıldır ulusal tiyatronun gelişmesine öncelik etme gibi bir amacı taşıyan devlet tiyatroları, ilk kez altmış yeni yerli oyundan oluşan bir repertuarı hedeflemiştir. Yılda iki bin rolün üstesinden 800 sanatçıyla gelen devlet tiyatrolarında oyuncuların bazıları kadrosuz çalışmaktadır. Bu oyuncuların kadroya alınmasına yönelik yasal bir düzenleme yapmayı veya bir çalışma yapmayı düşünür müsünüz Sayın Bakan?

Anayasa'nın eşit işe eşit ücret ilkesi doğrultusunda TRT Genel Müdürlüğünde sanat icra eden sanatçılara uygulanmakta olduğu gibi Devlet Tiyatroları, Devlet Opera ve Balesi ile Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğüne bağlı olarak hizmet veren koro sanatçılarına uygulanan ek gösterge rakamının yükseltilmesi yönünde bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz diyerek sözlerimi bağlarken, yine bu Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi bütçelerinin de bundan sonra biraz daha gözetilmesi talebimi de iletiyorum ve hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN- Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Çelebi, buyurun efendim.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (Mardin) – Değerli Divan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım, Kültür ve Turizm Bakanlığımızın değerli mensupları, sayın basın; sözlerime başlarken hepinize en derin saygılarımı sunarım.

Sayın Bakanım, sunuşlarınızdan ve konuya hâkimiyetinizden ötürü sizlere başlangıçta teşekkür etmeyi bir borç biliyorum. Ayrıca ikinci teşekkürüm de Mardin olan ilime özel ilginizden ötürü de teşekkürü bir borç biliyorum ve bunu da zaten bugünü bekleyerek bugüne kadar sizlere bu teşekkürü etmemiştim.

Sayın Bakanım, bilindiği üzere, değerli komisyon üyeleri, benim ilim Mardin. Hakikaten, bizatihi Sayın Bakanımın da müşahede ettiği üzere açık hava müzesidir, dinlerin ve kültürlerin en çok birlikte olduğu bir il, en çok hoşgörünlü insanların bulunduğu bir toplumun temsilcileri. Bir tarafında cami, bir tarafında kilise, bir tarafında havra olarak nitelendirilebileceğimiz ibadet yerlerinin insanları tarafından, oradaki bütün toplum tarafından hoşgörüyle karşılandığı ve oradaki o ayrı dinlere mensup insanların birbirlerini kucakladığı en güzel kentlerden biri olduğunu sanırım ki burada ifade etmekte bir sakınca görmediğim gibi herkes tarafından da bilinmektedir.

Sayın Bakanım, tarafınızdan yedi sekiz kez Mardin ziyaret edilmiş ve bizatihi müşahedelerinizle, Mardin'in turizmle ilgili olan konularının neler olduğunu en az benim kadar biliyorsunuz diye düşünüyorum. Ama sizin göremediğiniz bir turizm yerimiz var. Ben 1988 senesinde Nevşehir'e Kapadokya turizmi münasebetiyle gittiğimde Nevşehir'de yer altı şehri diye adlandırılan ve hepimizin genellikle gördüğümüz o yerden çok daha büyük Acırlı beldemiz var, Midyat'ın Acırlı beldesinin Eleth bölgesi. Samimi olarak söylüyorum, eğer Eleth mıntıkası kazılar neticesinde ortaya çıkarılacak olur ise inanın bunu mübalağa olarak söylemiyorum, o yer Niğde'deki yer altı şehrinin en aşağı elli misli olan bir yer altı şehri olduğu müşahade edilecek ve görülecektir. Onun için oranın bilhassa, özellikle kazı alanına alınması –zaten sit alanıdır şu anda- ve o konuda çalışılması ve çalışmaların çabuklaştırılması konusunda özellikle ıstırahım olacaktır.

Mardin, 2000 yılına kadar normal olarak o tarihî eserlerle, Mezopotamya'ya özel meraklılar haricinde Mardin bilindiği üzere tanınmamaktaydı ama 2000 yılında turizm sezonunun Mardin'de açılmasıyla otuz beş yabancı ülke temsilcisi ve değişik televizyon kameralarıyla Mardin'in dünyaya tanıtılması ve Kasımiye Medrese'sinin giriş kapısının bir mecmuanın kapak resmi olmasıyla Mardin gittikçe turizme açılmış olan bir şehir konumuna geldi.

Sayın Bakanım, bilindiği üzere, Mardin'e yüz binlerce artık turist gelmektedir. 2008 senesinde 680 bin turist, 680 bin turist, bu yıl ekim ayı sonu itibarıyla 600 bin turist gelmiştir. Krize rağmen bu trendin de artacağı düşüncesindeyim. Çünkü bizim yazın genellikle biliyorsunuz Mardin'e turist gelememekte, havalalar çok sıcaktır ve ben tekrar aynı o sayıyı bulacağı kanaatini taşıyorum.

Şimdi, benim burada ifade etmek istediğim husus şu: Eğer Mardin'e en büyük bir yatırım yapmak isteniliyorsa kazıya daha çok kaynak aktarılması, medreselerin, camilerin, kiliselerin ve manastırların onarımı çünkü bizim sadece oradaki camiler değil, aynı zamanda kiliseler de inanç turizmi yönü itibarıyla Avrupa'nın muhtelif ülkelerinden, Amerika'dan dahi turistleri çeken bir şehir konumuna getirmiştir Mardin'i. Onun için burada en çok üzerinde durulacak olan konulardan biri de odur diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, bizim bir ilçemiz, en küçük ilçemiz, ama zamanında her ne hikmetse bir kültür merkezi olarak Ömerli'de, kültür sarayı olarak şey edilen bir ilçemizin kültür merkezi var. Yüzde 75 seviyelerine gelmiş olan bu kültür sarayımızın bitirilmesi için özel talimatlarınıza ihtiyacımız vardır. Dikkatinizi bu konuya teksif etmek isterim.

Sayın Bakanım, iki ilçemde kütüphane yok, Dargeçit ve Mazıdağı. Bu iki ilçemizin de şu anda üniversiteye giden öğrenciler, başarı sağlayan Mardin'deki öğrencilerin en büyük kesimi bu iki ilçeden. Okumaya meraklı olan bu kitlenin kütüphaneye kavuşturulmasını da özellikle ıstırahım ediyorum.

Efendim, Mardin'imize bütçeden yeterince kaynak aktarılmadığı hususunu ben burada ifade ederken bize kaynak aktarmıyorsunuz anlamında kullanmadım, daha çok kaynak aktarımına ihtiyaç olduğu için, bütçeden daha fazla yararlanmamız lazım geldiği hususunu ifade etmeye çalışıyorum.

Zatıalinizin geçen sene içerisinde 643 milyar lira o kale onarımı, keza müzelerin onarımıyla ilgili olarak da 500 milyar liranın gönderilmesi hususu tarafımdan bilinmektedir. Teşekkür ediyorum ama bu kazı çalışmalarına eğer hız verilir ise... Dara Harabeleri, malumu olduğu üzere, Daryüs'un başkenti, milattan önce 300 yılında kurulmuş olan bir şehir.

Şimdi, ilaveten Eleth olarak adlandırdığım yeri de ilave edecek olur isek buradaki kazı çalışmalarına daha fazla kaynak aktarılmasının lazım geldiğini ben düşünüyorum ve bu konuya da daha fazla kaynak aktarılacağı ümidini taşıyarak bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyor, başarılarınızın devamını da temenni ederken değerli üyelere saygılarımı sunuyorum, teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

BAŞKAN – Sayın Ergin, buyurun.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, Türk kültürüne ve turizme hizmet eden değerli bürokratlar, sevgili basın mensubu arkadaşlarım; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Ben, sözlerime önce Türk kültürünün gelişmesine engin katkıları olan devlet tiyatrolarımızın ve devlet opera ve balemizin genel müdürlerinden başlayarak en alt düzeydeki çalışanlarına kadar bugüne dek emeği geçen herkese şükran duygularımı ifade ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, yalnız şükran duygusu sunmakla görevimizi yapmış olmadığımızı da bilerek bu kurumlarda çalışanların özellikle maddi durumlarının mutlaka yeniden ele alınması gereği üzerinde duruyorum.

Değerli arkadaşlarım, gerek bu kurumlarda çalışan sanatçılar gerekse zanaatkâr dediğimiz terzi, ayakkabıcı, marangoz gibi zanaatkârlar özel insanlardır. Yani buradaki marangoz, buradaki terzi, sokaktaki herhangi bir terzi, dükkândaki terzi marangoz değildir. Bu bakımdan, bunların özellikle maaşları anlamındaki sorunlarının giderilmesi, Bakanlığın önde gelen görevi kesinlikle olmalıdır diye düşünüyorum çünkü bunlar özel yetişmiş insanlardır.

Değerli arkadaşlarım, yine söylüyorum, elbette ki sanatçılarımız önemlidir ama o sanatçıların sanatlarını yapmalarını sağlamada büyük katkıları olan zanaatkâr arkadaşları da, o çalışanları da dikkate almak gerekir diye düşünüyorum. Dekor, kostüm yaratanlar da sanatçılarımız gibi büyük emek vermektedirler.

Bu konudaki düşüncelerimden sonra turizm konusuna gelmek istiyorum. Sayın Bakan sunuşunda, haklı olarak, turist sayısının yüzde 1,47 arttığını, bunun önemli olduğunu söyledi. Evet, ama ben diyorum ki turist sayısının artması mı daha önemli, turizm gelirinin artması mı önemli?

Bakınız, üçüncü dönemde yüzde 4,6 bir turizm geliri azalışı var ama dokuz aylık döneme baktığımız zaman bunun yüzde 8 olduğunu görüyoruz sevgili arkadaşlar. Dokuz aylık dönemdeki azalış yüzde 8. Turist sayısı artmış ama gelir düşmüş. Ha, bu niye böyle oluyor diye baktığımız zaman, en başta hepsi dâhil olayını görüyoruz. Bu hepsi dâhil olayı, hem turizm gelirlerinin düşmesine neden oluyor hem o çevredeki esnafın sıkıntıya girmesine neden oluyor. Ayrıca da bu kurumların önemli bir kısmında taklit bal gibi, kaçak içki gibi sağlık açısından da rahatsızlık verici hizmet sunumları olduğunu da görmekteyiz. Bunu da özellikle söylememiz gerekiyor.

Turist başına gelirmede ciddi bir düşüş olduğunu dikkate almak gerekiyor. 2003 yılında 706 dolar olan bu turist başına gelir, sürekli düşmüş arkadaşlar bugüne kadar ve ilk dokuz ayda bu yıl 706 dolardan 572 dolara inmiş. Bunun da ciddi bir uyarı olduğunu, bir kampanya olduğunu bilmemiz gerekiyor.

Ayrıca şunu görüyoruz: Türkiye'ye gelen yabancılar gerçekten çok az döviz bırakan yabancılar. Türkiye'ye gelen kendi vatandaşlarımız bu yıl –bu ağustos ayı için söylüyorum- 1.168 dolar harcamışken yabancılar yalnızca 608 dolar harcamışlardır. Bu harcamı miktarını yukarı çekecek, emeğimizin karşılığını almamızı sağlayacak yeni düzenlemeler olduğuna özellikle dikkat çekmek istiyorum. Turizm, yalnız gelir getirici değil, özellikle istihdam yaratıcı bir sektör olarak da dikkate alınmak zorundadır. İstihdamda yüzde 15 gibi ciddi bir katkısı vardır. Bu bakımdan turizmi özellikle önemsememiz gerekiyor.

Şimdi, Sayın Bakan, Ulus'taki yeni düzenlemelerden söz etti. Teşekkür ediyorum. Belediyeyle iş birliği içinde yapıldığını söyledi. Orada durun diyorum. Eğer o belediye, Ankara Belediyesi, Atatürk heykelini o çok çirkin boyayla boyatmışsa onun yapacağı hiçbir hizmetten hiçbirimiz bir şey bekleyemeyiz değerli arkadaşlarım. O çok üzücü olmuştur, tarihi karartmıştır. Buna dikkatinizi çekiyorum. Atatürk heykeline bunu yapmaya hiç kimsenin hakkı olmaması gerekir.

İkinci bir konu, İstanbul Valiliğinin 29 Ekimdeki o pastadan çıkardığı kukla biçiminde kukla hareketli Atatürk olayıdır. Bunu şiddetle kınıyorum, şiddetle. Sanıyorum, Kültür Bakanı olarak siz de aynı kınama duygusunu taşıyorsunuzdur. O çok çirkin manzara, ancak yapanlara yakışır ama Türk ulusuna ve en büyük Türk Atatürk'e asla yakışmadı. Bu çok çirkin bir manzaraydı, bunu da... Bu konuda düşüncenizi özellikle alma istirahatında bulunuyorum. Siz ne düşünüyorsunuz Sayın Bakan? Böyle bir çirkinlik olabilir mi, böyle yakışıksız davranış olabilir mi? Cumhuriyet Türkiye'si, Atatürk o hâle düşürülmek çabası içine girilir mi? Bunu özellikle söylüyorum.

Değerli arkadaşlarım, ben bu arada iki konuyla da sözlerimi tamamlayacağım. Bunlardan biri bir soru önergemle ilgilidir. Kissebükü'yle ilgili. Bodrum'daki Kissebükü'yle ilgili soru önergemi vermişim. Biraz sonra soru önergemden pasajlar okuyup sizin yanıtınıza gelip soruma geçeceğim.

Sayın Bakan, ben o soru önergemde ikinci derece arkeolojik sit alanı olan Kissebükü'nün önce üçüncü derece arkeolojik site, sonra birinci derece doğal site, daha sonra da ikinci derece doğal site döndürülmüş olmasının mantığı var mıdır diye sordum. Yani o bölgede bir ciddi deprem mi olmuştur, bir büyük yangın mı çıkmıştır, korkunç bir sel felaketi mi olmuştur ki o bölgenin sit anlayışı derece, derece, derece düşürülerek bugün yapılan başvurudan dört gün geçmeden birilerine koruma kurulu tarafından otel yapma izni verilmiştir. Siz verdiğiniz yanıtta bana göre de beni rahatlatan, yanıt rahatlatıcıdır ama sonuç nedir onu bilmiyorum, onu da öğrenmek istiyorum. Beni rahatlatacak şekilde şöyle söylüyorsunuz: "Kurula iletilmesi istenen bilgi ve belgeler Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunda değerlendirilerek karar alınmış ancak kararların dağıtımı Bakanlığımızca durdurulmuştur." diyorsunuz. Durdurulma nedeni nedir, bir kere bunu soruyorum. Çünkü çok ciddi bir neden görmeseniz durdurmazsınız.

İkincisi, bu bana verdiğiniz yanıtın sonra neler olmuştur, tarafınızdan neler yapılmıştır? Bunları da özellikle bilmek durumundayım çünkü değerli arkadaşlarım, Kissebükü, gerçekten bir inci tanesidir. Oraya getirilecek bu yeni düzenleme, maalesef orayı insanlığın çıkarına olmaktan çıkaracak bir düzenlemedir, yalnızca kendini güçlü hissedene, maddi gücünden ötürü güçlü hissedene birilerine oraları haksız olarak kullandırma amacından başka hiçbir şeye hizmet etmez. Bunu da özellikle belirtiyorum ve son sözlerim olarak da sit ve özel çevre korumayla ilgili düşüncelerimi ifade etmek istiyorum, şimdiye kadar söylediklerimin hepsinden de önemli görüyorum. Siti çok önemsiyorum, özel çevreyi çok önemsiyorum ama insanı daha çok önemsiyorum ve o düzenlemelerin insan için olduğunu bilerek onu hepimizin bilmesi

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

gerekererek şunları okuyorum şimdi size: "Muğla'mızın yüzde 17'si sit alanı. Türkiye'deki 14 özel çevre koruma bölgesinin 5'i Muğla'da. Sit Özel Çevre Koruma Kurulu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü alanları içerisinde yaşayan yurttaşlarımız, yaklaşık on beş yıldır inşaat, hatta on altı-on yedi yıldır inşaat yasağının sıkıntısını yaşamaktadır. İmar yasaklı yerleşim alanları içinde yaşayanlar, kullandıkları araziler içinde bir tek çivi çakamamaktadır. 41 köy ve 16 belediye sınırları içerisinde 200 bin dolayındaki insan, adı geçen kurumların yasak ve sınırlayıcı kuralları içerisinde yaşamaktadır. 12 köyün imar planı yapılmış ama uygulanmamaktadır."

Ben şimdi soruyorum: Bugüne kadar kaç köyde özel çevre korumadan ötürü imar planı yapıldı, kaç uygulandı? Eğer bu imar planları yapılmayacaksa veya uygulanmayacaksa özel çevre koruma yalnızca o insanları sıkıntıya sokmaktan başka hangi anlam taşımaktadır? Bunu sizin iktidarınız için söylemiyorum, özel çevre koruma kavramı ortaya atılıp uygulamaya başlandığı günden itibaren gelen bütün iktidarlar için ama tabii ki bugünkü sorumlusu olarak da sizler için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜROL ERGİN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika ilave süre veriyorum.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Bunu da sizler için söylüyorum.

Koruma Kurulunca korumaya alınan, tarihî değeri olan yapıların sahipleri -biraz önce sizin söylediğinize tabii katılıyorum, destekte bulunuyorsunuz onu da biliyorum, yetersiz de olsa ama- maddi imkânları olmadığı için restorasyonda zorluk çekiyorlar ve bu yapılar, bu tarihî yapılar göz göre göre yok oluyor. Desteğinizin bu konuda artması istihdamında bulunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, şöyle söyleyeyim: Çok acıdır, bu özel çevre koruma alanı içerisinde yurttaş evlenen evladı için bir oda fazla yapımı hakkı tanınmıyor, tuvalet yapma hakkı tanınmıyor, çivi çakma hakkı tanınmıyor. Ama varlıklı kimilerine güzel güzel katlarla yükselen oteller yapma hakkı tanınıyor. Bunun örneklerini siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum. Eğer siz bana sorarsanız örneklerini söylerim ama sizde olduğu için de şu anda ifade etmeyeceğim.

Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ergin.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Yalnız bir şey daha söyleyebilir miyim? İzin verirsiniz, bir tek, çok kısa.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Şimdi, şöyle: Bunu çok özel bir durumum ama o nedenle söyleyeyim. Benim oğlum sanat tarihi mezunu ve sizde çalışıyor. Şimdi, onun bana getirdiği bir konuyu ben Maliye Bakanlığı Müsteşarından aylarca önce sormuştum ve şu yanıtı almıştım: Sanat tarihi mezunları da teknik kadroya geçirilecek, maaşlarında artış olacak. Bu konuda son durum nedir? Bunu da evladına söyleyebilmek için, nedir, ne değildir, ne olsun diye değil, bilgi vereyim diye soruyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ergin.

Sayın Kaptan, buyurun.

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli basın; hepinize saygılar sunarım.

Sayın arkadaşlar, gürültüsüz patırtısız ilk defa bir bütçe görüşüyoruz, çok memnuniyet verici bir olay.

Şimdi, Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütüne göre dünyada 900 milyon, 1 trilyona yakın insan seyahat ediyor arkadaşlar. Dünya genelinde 1 trilyona yakın insan seyahat ediyor. Yani kısacası her 6, her 7 kişiden birisi dünyada seyahat ediyor.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Milyar, milyar. Ondan altı sıfır atmadık.

BÜLENT BARATALI (İzmir) – Anlaşıyor zaten.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Anlaşıyor değil mi? Ama 6 veyahut 7 kişiden birisi seyahat ediyor. Bu doğru değil mi? Doğru. Peki, 8 trilyon dolar da bir para bırakıyor dünyada. 8, 9, doğru. Evet, bu ilerdeki on yıl içinde bu miktarın 15, 16 trilyon doları bulacağı da ortada. Öyleyse pasta büyük arkadaşlar, dünya ölçeğinde bu turizmde pasta büyük ve önemli. Bu pastadan Türkiye'nin daha fazla pay alma imkânı var mı? Var. Öyleyse turizme önem vermek durumundayız diye düşünüyoruz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – 1 milyara yakın insan geziyor. 1 trilyona yakın da gelir elde ediyoruz. Rakamlar böyle, daha gerçekçi olsun.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Şimdi, tabii yeni şeye göre öyle. Dünya Seyahat ve Turizm Konseyi raporuna göre Türkiye'de turizmin oluşturduğu gayrisafi millî hasılanın 2009 yılında yüzde 1,3'ü büyüme ile 27 milyar dolara ulaşacağı ifade edilirken, turizmde doğrudan istihdam edilen kişi sayısında da yüzde 1,5'luk artışla 443 bin olacağı, bunun dolaylı olarak Türkiye'de 64 milyar dolara yansıtacağı ve istihdamın da 1 milyon 375 bin olacağı işaret ediliyor. Yine bu raporda Türkiye'nin önde gelen rakiplerinden İspanya'dan, Yunanistan'dan, İtalya'dan, Mısır'dan, onların turizmi küçülmesine karşın bizim turizmimizin büyümekte olduğunu işaret etmesi çok memnuniyet verici bir durumdur.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; peki, turizmde iyi durum, dünyada kötüye gidiyor, bizde iyi gidiyor da turizmde gerçekten durum böyle mi? Arkadaşlar, ben turizm bölgesinin bir milletvekili olarak, olay şu: Turizmciler pek dışarıya bu işi yansıtmıyor belki. Bizim Antalya'da bir patlama olur, patlama anında Rusya'ya duyulur. Hemen açıklama şudur. Validen önce duyarlar, emniyet müdüründen önce duyarlar. Patlama ya tüptür ya gaz sıkışmasıdır. Yani gerçekten de öyledir belki ama bunun dünyaya bir sansasyon yapılmaması için yapılması gereken de aslında budur.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

Şimdi, sayın arkadaşlarım, tur operatörleri sezon başında otelcilerle anlaşır, çekler yazılır, turizmin iyi geçeceği varsayımı üzerine çekler yazılır. Ama petrole bir zam yapılır, uçak, koltuk parası 200'den 400'e çıkar veyahut 300'den 500'e, 600'e koltuk parası pahalalanınca ne yapacak kişi? Tur operatörü bunu turiste yansıtacak. Turist bunu kabul etmez. Kabul etmeyince kendisi de sineye çekemez. Niye? Zarar edecek. Öyle olunca orada bir arz-talep dengesizliği söz konusu olur ve bunun üzerine günü geldiğinde tur operatörü otelciye parasını ödeyemez. Tur operatörü otelciye parasını ödeyemediği için otelci de esnafa parasını ödeyemiyor. Esnaf da üreticiye parasını ödeyemiyor. Yani etti, süttü, yenecekti, içecekti, her şeyi ödeyemiyor. Dolayısıyla bunun sonunda üretici de zor duruma düşüyor. Hele Antalya'da tarımda Rusya domatesi, patlıcanı almadığı zaman, o zaman bir de otelciden parasını alamadığı zaman üretici de sıkıntıya düşüyor. Yani turizmcinin durumu çok iyi de değil. Fakat turizmcini bunu yapmak zorunda.

Peki, turizm böyle bir önemli sektör de biz gerekli desteği yapıyor muyuz? Yapmaya çalışıyoruz. Ama birtakım eksikliklerimiz de yok değil yani var. Nedir o? Tanıtmaya az para koyuyoruz. Yani tanıtım için gerekli parayı koyamıyoruz. Şimdi biz de bir önerge hazırladık hatta daha fazla artırılmasını istiyoruz biz. 35'e falan çıkarılmasını istiyoruz tanıtımın. Yunanistan veyahut kriz var diye diğer ülkeler tanıtımı 2 katına çıkarırken bizim tanıtımı azaltmamız yanlış oluyor diye düşünüyoruz.

Ecrimisil olayı var sayın arkadaşlar bir de. Bu otellerin yüzde 500 ecrimisli artırıldı. Kriz var, ecrimisli artırıyoruz. Sayın Bakanın bir dergide bir beyanattı çıktı. Turizmcilere diyor ki Sayın Bakan "Ben bunu Maliye Bakanıyla defalarca konuştum, kabul ettiremedim. Siz gidin Sayın Başbakanla görüşün, sizi seve seve Sayın Başbakan kabul edecektir." diyor. Sayın Bakan yani siz bakansınız. Yani turizmcileri seve seve kabul eden Başbakan sizi sevmiyor mu yani sizi severek kabul etmiyor mu? Yani bu iş nedir? Yani buna bir bakmak gerekiyor diyoruz. Yani bu konu...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sorduğu soruya bakın! Sayın Bakanı kabul etti ya Sayın Başbakan. Kabul etmeseydi bakan olur muydu?

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Efendim, enerji desteği kesiliyor ve bunun yanı sıra bir TCK 154 çıktı 2005'te. Yani ondan sonra ben kanun teklifi verdim, arkadaşlarımız da destek verdi, o çıktı, önemli bir şey. Yani hem ecrimisli alıyorduk insanlardan hem de ondan sonra hapse atılması için mahkemeye veriyorduk. Bu da yanlış bir olaydı.

Sayın arkadaşlar, son zamanlarda yine moral bozan bazı şeyler olmuyor değil, oluyor. Mesela iki üç gün önce "Türkiye'yi Yerin Dibine Söktüler" diye bir haber. Bu nedir? İngiltere ve ABD'nin en önemli 20 rehberinin kitabında ülke Türkiye, ülke yankesiciler, jigololar, kocasını aldatan kadınlar, üçkağıtçı taksilerle dolu, anlatımlarından geçilmiyor diye bir başlık Vatan gazetesinde çıktı. Uzun uzun yazıyor, nerede, nedir diye yazıyor. Yani bu 20 tane, İngiltere'de ve Amerika'da 20 rehberin kitabında bunlar cidden var mı? Varsa bunların önlenmesi gerektiği konusunda gerekli tedbirin alınması gerekir.

Sayın arkadaşlar, şimdi bu konuda ÖGER Turun Yönetim Kurulu Başkanı Vural Öger diyor ki, birkaç günlüğüne hafta başında Antalya'ya gelmiş, Antalya için konuşuyor: "Turizmde değişim olur mu?" diyorlar, Antalya'da soruyorlar. "Çok zor." diyor. "Çok çok zor, imkânsız belki de." diye karşılık veriyor. Diyorlar ki işte "Türk Hava Yollarının Avrupa'nın birçok kentine tarifeli uçuş seferleri başladı. Yani niye moraliniz bozuk?" anlamında soruyor. "Yeterli olmaz ki." diyor. "Birkaç uçakla koca kent dolmaz. Gereğinden fazla uçak var zaten, yatak da fazla. Talep bu değil ki. Rekabet çok ve fiyatlar da maliyetin altında." diyor ve bunun sonunda birtakım yine açıklamalarda bulunuyor. "Turisti getir, koy otele. Peki, otelden çıktıktan sonra dışarı ne durumda? Ne yapacak adam? Hayat sitili, yaşam sitili yok kentte. Kötü yapılaşma var. Bir kere bunu beceremedik. Şehri yönetenler böyle güzel olduğunu düşünmüşler, öyle yapmışlar. Üç kat sınırı olsaydı, ağaç boyunu geçmeyen binalar yapılırdı ne olur sanki." diye açıklamalarda devam ediyor.

Sayın arkadaşlar, şimdi, turizmcilerin bu KDV konusunda net istekleri var. Yani ülkemizde -indirildi ama- yüzde 18'e kadar gene içkide KDV oranları var. Bu Yunanistan'da, İspanya'da, Tunus'ta, Mısır'da turizm sektöründe yüzde 4'lere falan düşmektedir. Hatta bazı bölgelerde, ülkelerde KDV turizmde sıfırdır. Bizim KKTC'de de yüzde 2'dir. Bu KDV'lerin indirilmesi lazım, bir.

İki: Ülkemizdeki ihracattı... Sayın Bakan söyledi, dedi ki: Bu ihracatçı sayılması ve Teşvik Yasası'yla ihracatçı gibi sayılacak o primize alınması. Ama Sayın Bakan bu alınmıyor daha. Bu tebliğ çıkmadığı için...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Başbakanlığa gönderdik.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Başbakanlığa gönderdiniz, o da iyi bir haber. Yani bu konuda gereği yapılmadı.

Şimdi, arkadaşlar, esas önemli olan bir de ihracatçı, derici, çorapçı yurt dışına 100 dolarlık bir ihracat yapıyor. Bunun yüzde 90'ı yani 90 doları ithalattan geliyor. Ama turizmde öyle değil. Turizmin yüzde 100'ü, çok zorlarsak yüzde 95'i bir defa yerli turizmciler. Ona göre turizmcie...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Turizmcie gerekli destek muhakkak verilmelidir. Turizmcinin çünkü her şeyi neredeyse otobüsçüsü olsun, şoförü olsun, lokantası olsun, müzesi olsun, her şeyi yerli oluyor. Öyleyse bu yerli sektörümüzü ve önümüzdeki Türkiye'yi ilerilere götürecek olan en önemli sektörü desteklemek durumundayız, zorundayız diye düşünüyoruz.

Sayın arkadaşlar, enerji desteği tekrar sağlanmalıdır Sayın Bakan. Tanıtım bütçesi artırılmalıdır ikinci olarak. Kış ayları için personel maliyetini düşürücü etkileri olacak Sosyal Güvenlik Kurumu primi veya vergi indirimleri sağlanmalıdır. Bu yolla sektörden eleman kaçıışı önlenmelidir. İstihdama daha kaliteli, daha nitelikli elemanların sağlanması sağlanmalıdır. Turizmde yine bu kaldırılan enerjiyi söyledim, tekrar verilmelidir diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Bitiriyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

Sezon başı ve sezon sonunda tur operatörlerine sağlanacak destekler ile sezonun uzaması sağlanmalıdır. Yine rekabet ettiğimiz diğer ülkelerle, onların devreye soktuğu turizmi destek projeleri, destek paketleri bizde de olmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaptan.

Sayın Kutluata, buyurun efendim.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekillerimiz, Sağlık Bakanlığımızın ve diğer birimlerimizin değerli bürokratları, değerli basın mensupları...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Kültür Bakanlığı.

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – “Sayın Bakan” dedim, “sağlık” demedim. Affedersiniz, yani Başkan Sağlık Bakanlığını bizi şartlandırdı biraz önce biliyorsunuz, ondan olmuştur.

Değerli basın mensupları, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, bir husustaki memnuniyetimi ifade edeyim: Ben Turizm Bakanlığıyla Kültür Bakanlığının birleştirilmesinden her zaman endişe duydum. Bu belirli zamanlarda yapıldı, ayrıldı. Sebebi de -daha önceki yıllarda da ifade ettim- bizim Türkiye’deki mevcut turizm anlayışımızın kültüre ve kültür anlayışımıza zarar vereceğinden olan endişemdi bu. Sizin yaklaşımınızı gördükten sonra yıldan yıla da bu konuda sunumuzdaki farklılıkları görünce bu endişemin büyük oranda azaldığını ifade etmeliyim. Çünkü turizmin kültürü bozmasından ziyade kültür yoluyla turizmi iyileştirmek, belki tabir yanlış anlaşılmasın, bizdeki “eğitim” anlamında terbiye etmek -biliyorsunuz terbiye ile eğitimi aynı anlamda kullandığımız oluyor- o anlamda bir hizmet de göreceğini düşünüyorum. O bakımdan bu yaklaşımdan ötürü tebrik ediyorum.

Şimdi, tabii, kültür değerlerimizin -güzel bir ifadeniz var- tamamının benimsenerek bulunması, çıkarılması, değerlendirilmesi, korunması, bunda hemfikiriz, bu mutlaka yapılmalı. Ama öbür taraftan diğer saydığınız hizmetler de Türk kültürünün geliştirilmesine yönelik. Bu hizmetlerin de -hakikaten çok önemli- birçoğu bugüne kadar gözden kaçmış veya imkânsızlık bahanesiyle üzerinde durulmamıştı. Türk kültürünün geliştirilmesi yolundaki çalışmaların da belirttiğiniz önemde gitmesi gerekir diye düşünüyorum.

Bu noktada Turizm Bakanlığının bütçesinin yetersiz olması meselesini kültüre gerektiği şekilde ağırlık verdikten sonra affedilir bulmamak lazım. Çünkü turizm lafını ağızına alan herkes gelir cephesiyle değerlendiriyor. Gelir cephesinde de bayağı rakamlar telaffuz edildiğine göre sadece gelir cephesiyle bakacak kadar dar bir bakış açısı hâkim olsa bile bu bütçenin yetersiz olduğu açıktır. Ama kaldı ki kültür ve ülkenin geleceğiyle ilgili önemli boyutları var. Bu bakımdan bu bütçenin bu gözle savunulması gerekir diye düşünüyorum Sayın Bakan.

Ayrıca ben -daha önceki konuşmalarımda da söylemişimdir- kültür ve turizm söz konusu olduğu zaman ki biraz önce konuşmacılarımız en ufak bir olumsuzlukta turizmin aksadığını filan söylediler ben bunların Türkiye’nin veya Turizm Bakanlığının veya turizmin, kültürün kabahati olduğunu değil tam tersi o olumsuzluklar hangi birimimizden geliyorsa onların kabahati olduğunu düşünüyorum. Turizm tanıtmasının Türkiye’de Türkiye’nin siyasi gücü ve iktisadi gücü artırılmadan sırf tanıtımla yürüyecek bir iş olmadığına da her zaman inanmış bir insanım. Dolayısıyla diğer alandaki gelişmeleri beklemek, teşvik etmek, tenkit etmek Bakanlığın kontrolünde olan yani Bakanlığın ilgi alanında olan bir husus olmalıdır diye düşünüyorum.

Şimdi, bir iki pratik hususu söyleyeceğim Sayın Bakan. Kültürle ilgili bu kadar gayretler içindeyken, mesela bu Ulus’taki rölyef çalışması güzel ama bu bana bir şeyi çağırıyordu. Biraz önce de Ulus heykeliyle ilgili sevimsiz tavır arkadaşımız anlattı. Mansur Yavaş’ın, Ankara Belediye Başkanlığı adayı döneminde MHP adayının Ulus’la ilgili bir çalışması vardı. Bilmiyorum bakma fırsatınız oldu mu. Bu bana onu çağırıyordu. O gözle bakarsanız orada belki sizin de faydalanacağınız... Topyekûn orayı, belki Ulus’u hakikaten birdenbire göz önüne... Çünkü maalesef Türkiye’de yeni yapılanmayı yok ederek biz şehirlere güzellik kazandırabiliyoruz. Yenileriyle kazandırmayı çok arzu ederdik. Onun için onun da bir şeye yarayacağını düşünüyorum.

Bu cümleden olmak üzere, İstanbul’da eski E-5 dediğimiz yolun yani İstanbul’un ana güzergâhı olan köprüden havaalanına ve Edirne’ye kadar giden yola baktığımız zaman, köprüyle havaalanı arasındaki bir kara yolunda yaratılabilen bu kadar cambazlığın, bu kadar çirkin hareketliliğin Türkiye’ye yakışmadığını görüyorum. Bunlarda hepsinde diğer bakanlıklarımızın söz sahibi olması gerekir. Yani dünyanın hiçbir yerinde metrobüs diye bir vasıtanın havadan dönüş yapıp tekrar yola girdiği görülmemiştir. Orada bunlar yapıldı ve orada hakikaten çok büyük bir çirkinlik var. Eğer herhangi birisini o yoldan geçirin, havaalanına götürün “Bu ne biçim yol? Bu ne biçim havaalanı?” diye zihnindeki çelişkiyi çözemez. O bakımdan söylemek istediğim şudur: Bu şehircilik anlayışımızla kültür anlayışımızı nasıl telif edeceğiz ki biz kültür deyince sadece eskiyle mi idare edeceğiz? Yeni özelliklerimizi gösteremeyecek miyiz? Bunu çok önemli buluyorum.

Diğer konularda telif hakları ve yazma eserler, hepsinde gerçekten alınan mesafeler beni son derece memnun ediyor.

Dış turizm gelirleriyle ilgili rakamlara bakınca, evet, herkeste azalma var, bizde de var ama henüz negatife geçmemiş. Fakat bunun tabii büyük oranda fiyat rekabetiyle sağlanmış olması bizim o açıdan büyük önem taşıyor. Yani birtakım turistik tesislerimizin bizim doğrudan doğruya sadece yabancıya bağımlı hâle gelmesi ve o bakımdan da kendisini çaresiz sayması fevkalade önemli. Buna bağlı olarak turizmde bizim seyahat acenteleri ve özellikle tur operatörlüğünün... Tabii bunlar uluslararası kuruluşlar hâline geliyorlar, derhâl öyle olmak zorundalar. Ama tur operatörlüğünün ve seyahat acenteciliğinin geliştirilmesi turizm gelirlerinin artışı bakımından çok önemli bir süreçtir. Bu konuda son zamanlarda ne yapıldığını net olarak da açıkçası takip edemediğim için Sayın Bakan bu hususu çok önemsiyorum. Yani teknik olarak turizmde üretimi tur operatörlüğü yapar, ötekiler ham madde sayılır, giriş sayılır otelcilik vesaire diğer destinasyon özellikleri. Ama bu bütünü oluşturan kuruluşlar bizim olmalı ve bizde gelişmeli veya bu sahada da söz sahibi olmalıyız diye düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

Son olarak Sayın Bakan, bu turizme kültür ayağını bu şekilde ekledikten sonra bir sacayak olarak düşünüp buna iç turizmi de eklerseniz bu sacayağın iyi oturacağını ve her yükü taşıyacağını düşünüyorum. Fevkalade önemli görüyorum iç turizmi. Bu konuda da birkaç husus üzerinde durmak istiyorum.

Kongre turizmiyle ilgili ümitlerinizden, beklentilerinizden, teşviklerinizden söz ettiniz. Antalya otellerimiz, termal bölgelerdeki birtakım otellerimiz... Tabii termal oteller kışın daha cazip, Antalya otelleri yazın cazibesini sürdürüyor. Bu oteller toplantılarla yaşamaya çalışıyor. İşte, büyük kongreler olmasa bile bir kısmı büyük sayılabilecek kongreler de alıyor. Turizmde KDV indirildiği hâlde toplantı harcamalarının KDV'leri gayet yüksek. Dolayısıyla bir toplantıyı Antalya'ya götüren bir yabancı, yerli, her kimse -bunun ödediği KDV- turizm KDV'sinin dışında bir KDV ödüyor Sayın Bakan. Maliye Bakanlığıyla temasları bu çerçevede yürütseniz de bilmem falanca doktorlar kongresi, bilmem ortopedi kongresi Antalya'ya gittiği zaman Antalya otelinin cazip olabilmesi lazım ki oraya gitsin. Burada yüzde 18'lik bir farkı ödüyor o insanlar, yüzde 8 diğer alanlarda olduğu hâlde. O anlamda bir düzenleme yapılmadı zannediyorum. O önemli bir nokta, çok ciddi bir maliyet unsuru. Bu turizme bir destekler aynı zamanda.

KOBİ'lere hizmet sektörünün dolayısıyla turizm kuruluşlarının katılması hususunu söylediniz. Bu yeni oldu. KOBİ sayılması hususunu, ben bunu konuyla ilgilendiğim günden beri her sanayi bakanına söylemişimdir. Ama çözüm yoluna girildiğini görmekten memnuniyet duyuyorum, çok önemli.

Burada Sayın Bakan, iç turizmle ilgili birtakım tespitleri yapmamız gerekiyor. Bizim iç turizmimiz dinlenme maksatlı büyük oranda ve dinlenme maksadı dışında kültür boyutu hemen hemen yok. Dolayısıyla aynı zamanda bu iç turizm büyük oranda özel araç kullanarak gerçekleştirilen bir yapıya sahip. Ama bizim insanlarımız özel araçla şehirler arası yol alırken bütün derdi bir an önce gitmekten ibarettir. Bütün molalar sadece yemek veya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kutluata, toplamınız için bir dakika ilave süre verelim.

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Şimdi, özel otomobille seyahat yerine bir vasıta yapmalıyız diye düşünüyorum. Bir örnek vereyim size. Şimdi buradan da birkaç cümle de bölgemden kullanmak istiyorum Sayın Bakan. Taraklı diye çok az gelişmiş bir ilçemiz var. Onun ilerisinde Mudurnu var ve Geyve diye gelişmemiş bir ilçemiz var. Şimdi trafik eğer Adapazarı'na çıkıp da otoyoldan gideceğine Geyve'den girip de -Mansur Yavaş'ın eski ilçesinden- Beypazarı'ndan çıkıp gelecek olsa o bölge ihya olur ve bunu yapmak isteyen bir sürü vatandaşımız var. Bu bir benzin desteği olabilir, yakıt, başka bir şey olabilir ama mutlaka geliştirilmelidir. Düzce'den girip Adapazarı'ndan çıkacak veya Kocaeli'nden çıkacak bir kara yolu, özel otomobil trafiği hem otoyolu E-5'i rahatlatacaktır hem de çok büyük bir ihyaya vasıta olacaktır. Bu Türkiye'nin bütününü için geneli olarak geneli için düşünülebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Ben sizden daha önceki toplantılarda da rica ettim. “Akçakoca'dan Sakarya nehrine kadar olan bölge özellikle de Melen suyuyla Sakarya nehri arasındaki yeri bir görün.” dedim Sayın Bakan. Dünyada o belki de “UNESCO'ya kaydedin burayı.” diyeceksiniz. Siz o ziyareti yapmadınız.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Daha önceden biliyorum.

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Bunu şunun için söylüyorum: Burada Karadeniz'in bütün güzellikleri var, Marmara'nın iklimi var. Bir başka özellik olarak da Türkiye'nin üçte 1 nüfusu -Ankara, İstanbul ve aradaki nüfus- buraya en fazla iki veya iki buçuk saat içinde ulaşabiliyor. Ancak burası şimdi küresel ısınma vesairesinden sonra gündeme gelmeye başladı. Bu bölgeyi sadece şey diye düşünmemek lazım, işte, deniz turizmi falan diye. Denizi de olan, tabiatı olan ve kültür değerleri olan bir bölge olarak düşünmek lazım, bir.

Bir başka, çok önemli husus: Kaplıca turizminden bahsettiğiniz için söylüyorum. Bu bölgede Karasu'da özellikle Sayın Bakan, deniz kumunun diğer başka yerde olmayan -dünyada bununla ilgilenenler var, Türkiye'de de ilgilenenler var ama Türkiye kısmı zayıf gidiyor- bu deniz kumundaki minerallerden ötürü tedavi edici özelliği ve romatizmal tedavide büyük oranda kullanıldığı ve işe yarayacağı söyleniyor. Bunların bir taraftan araştırılmasında, geliştirilmesinde yarar var diye düşünüyorum.

Bir başka husus: Burada Acarlar diye bir longoz var efendim. Bu vardı zaten ama yeni değerini duyurabildik ve dünyada su menekşesinin yetişebildiği tek longoz. Şimdi bu longozun kenarına termik santral kurulmasını... Bir tanesini püskürttük, şimdi bir başkası geldi, uğraşıp duruyoruz. Adapazarı'nın içine çimento fabrikası kuruluyor, önüne geçemiyoruz. Bizim fakirliğimiz kirliliğe sanayileşmeye gerekçe yapılıyor Türkiye çapında biliyorsunuz. Buna birçok hâlde Çevre Bakanlığının gücü yetmiyor. Buralarda yani bir şekilde raporlar alınıyor. Burada Turizm Bakanlığının, Kültür Bakanlığının her iki sıfatıyla birlikte devrede olmasında fayda olur diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Bugün Başkanımızın müsamesesi biraz sınırlı olduğu için bitiriyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Hayır, programı yetiştirmek için Sayın Kutluata, lütfen.

Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Özçelik, buyurun efendim.

OSMAN ÖZÇELİK (Siirt) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlar, Kültür Bakanlığımızın değerli yöneticileri, basın mensupları; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Şunu ifade etmek istiyorum: AK PARTİ'nin yaptığı en hayırlı işlerden biri de Kültür Bakanlığına entelektüel birikimi ve demokrat yapısıyla Sayın Günay'ı bakanlığa getirmiş olmasıdır. Bu konudaki memnuniyetimizi ifade etmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

Sayın Bakan, Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesini sunarken, gerçekten çok değerli çalışmalar yapıldığını zaten izliyoruz, sunuştan da bunu bir defa daha gördük. Ancak Bakanlığın bütçesinin yetersizliği konusundaki şikâyetini de dile getirdi son derece haklı olarak ve bir talepte, dilekte bulundu. Komisyonumuz bilmiyorum ne kadar yapabilir, bütçenin artırılmasını talep etti. Biz bunu destekliyoruz, iki oyumuz bu yönde olacak eğer bir oylamaya gidilecekse.

Bütçeden Kültür Bakanlığına pay ayrılması imkân meselesi denilebilir. Bakın, dün biz İçişleri Bakanlığının bütçesini gördük. İçişleri Bakanlığının bütçesi görüşmesi sırasında Sayın Bakan son bir yılda F-16'larla bin sorti yapıldığını söyledi. Bin sortinin karşılığı sadece Kültür Bakanlığına aktarılırsa Kültür Bakanlığının çok daha verimli çalışmalar yapabileceğine inanıyorum. Bin sorti bizi bin defa üzmüştür. Ama buraya ayrılan bütçenin Kültür Bakanlığına aktarılması bizi bin defa sevindirecektir.

Toplumsal barışın sağlanması, iç huzurun sağlanması şiddetle değil, kültür insanlarının, sanat insanlarının ve kültürel kurumların çabalarıyla mümkündür. Gerçek barışı ve kardeşliği sağlayacak olan kültür insanlarının çabalarıdır, kültür kurumlarının çabalarıdır. Sayın Bakanımızın ve kurumumuzun bu konuda çok büyük katkıları olacağına inanıyorum, bu konudaki çabalarını da biliyoruz.

Her ne kadar tek tip kültür, tek dil anlayışı hâlâ resmî ideoloji olarak kurumlarımızda hâkim ise de bunun değişme zorunluluğu ortadadır. Artık dünyada insanlar tek tipyle övünmüyorlar, çok kültürlülüğüyle övünüyorlar, ne kadar çok kültürel değerlere sahip olduklarıyla övünüyorlar. Eğer biz çok kültürlülüğü, ülkemizin sosyolojik ve tarihsel yapısının gereği olarak, bir gerçeklik olarak çok kültürlülüğe dayalı bir politika izlersek hem iç barışımızın, karşılıklı sevgi ve güven bağlarının pekişmesine hizmet edeceğimize inanıyorum. Ayrıca Türkiye'nin evrensel, uluslararası ilişkilerde de itibarının yükseleceğine inanıyorum, katkı sağlayacaktır. İmha etmek, yok etmek, şiddete dayalı politikalar yerine sevgiye ve barışa katkısı olacak sanat ve kültürel faaliyetlerin artırılması bir zorunluluktur. Türkiye'nin geleceği kültür ve sanatın gelişmesindedir diye inanıyorum, barış buradadır.

Demin ifade ettiğim hâlâ tek tip anlayışın izleri ne yazık ki tamamen aşılabilmiş değil. Kültür Bakanlığımızda da o şey var, hâlâ o izler var. Mesela, yapılan çalışmalar içinde, gerçi Sayın Bakanımızın Ahmedi Hani'yle ilgili bir çalışması olduğunu basından duyduk, detaylarını bilemiyorum. Mesela İshak Paşa Sarayı'nın yanında Ahmedi Hani Türbesi var. Ahmedi Hani 16-17'nci Yüzyılın yetiştirdiği çok değerli bir din adamı, çok değerli bir filozof, felsefeci ve büyük bir edebiyatçıdır. PKK'lı falan da değil, onu söyleyeyim size. Bunun değerinin anlaşılması lazım. Kürtçe eserler vermiş, Türkiye topraklarında yetişmiş bir insandır.

Yine Şeyh Ahmedi Ceziri, Faki Teyran gibi çok değerli edebiyatçılar var. Bunlara sahip çıkılması lazım. Bunları yok sayarak bu kültürel zenginliğimizin bir parçasını öldüremeyiz.

Cizre'de Memû Zin Türbesi'ne el atılması lazım. Ferhat ile Şirin, Leyla ile Mecnun gibi çok önemli aşk destanları kadar eski, belki daha eski ve köklü bir aşk destanının kahramanları Cizre'de yatıyor. Onların değerini bilmemiz lazım. Daha başka birçok sanat ve kültür insanlarımızı gerekli değeri vermek zorundayız.

Folklor açısından bölgemiz çok zengin bir folklorla sahip. Bakın, uluslararası yarışmalarda, Diyarbakır, Adıyaman, Hakkâri, Bitlis folklor grupları Türkiye'nin yüzünü ağartan dereceler alıyor. Ama birçok gencimiz, inanıyorum ki yeterince davul çalacak kimse bulamadığı için, zurna çalacak kimse bulamadığı için, folklorunu sergileyebileceği bir salon bulamadığı için yeterince çalışma yapamıyorlar, kıyafet bulmakta zorluk çekiyorlar. Kültür Bakanlığımızın bu konuda çalışmaları var, biliyorum, daha da geliştirilmesi lazım.

Turizm açısından Mardin bir dünya kenti. Yine Bakanlığımızın Mardin'e gereken değeri verdiğini biliyoruz, bunun geliştirilmesi lazım. Mardin tek başına Türkiye'yi besleyebilecek kapasitededir, bunun değerini bilmemiz lazım. Yine Urfa ve Siirt inanç turizmi bakımından, gerek iç turizm açısından gerekse Orta Doğu'ya yönelik olarak İran, Suriye, Irak gibi, Suudi Arabistan gibi ülkelerden, hatta Mısır'dan, İslam ülkelerinden çok ciddi bir turizm potansiyeli olan ve turist çekecek olan bölgelerdir. Bunlar ihmal edilmiş bölgelerdir. Bunları yeniden kazanmamız lazım.

Yine kültür değerlerimizden, Türkçe54nin gelişmesinde, Türk şiirinin, Türk edebiyatının dünyada tanınmasına ve belki dünyada Nazım Hikmet'ten başka Türk tanımayan milyonlarca insanın olduğunu düşündüğümüzde, Nazım Hikmet'e gereken değerin yeniden verilmesi... Hani "İadeyi itibar" deniliyor, hayır. İadeyi itibar diye bir şey yok, itibarsız değıller. Bu insanlarımızdan özür borcumuz var, tarihsel özür borcumuz var. Ben Nazım Hikmet'in mezarını iki defa ziyaret ettim Moskova'da. Nazım Hikmet'in bütün okullarımızda, eğitimde Nazım Hikmet'in tanıtılması lazım, şiirlerinin okutulması lazım. Bir Nazım Hikmet hayranı olarak ben, Sayın Bakanımızdan bugüne kadar yaptığı çalışmalara ek çalışmalar da rica ediyorum.

Yine dünya sinemasında bir isim olan Yılmaz Güney. Ne yazık ki Yılmaz Güney Fransa'da öldü. Ülkesinden kaçmak zorunda kaldı, 12 Eylül askerî darbesinin şiddetinden kaçtı. Bir Kürt sanatçı olmakla birlikte Türk sinemasını dünyaya tanıtan ve gerçekten evrensel boyutta sinemacı olan Yılmaz Güney. Yine bir müzisyen Ahmet Kaya'nın mezarları, kabirleri "Pere Lachaise'de yatıyor. Her gittiğimde onlara bir karanfil bırakıyorum. Artık o karanfilleri Türkiye'de bırakmak istiyoruz.

Yine önemli müzik sanatçılarımızdan Kürt müziğinde bir çığır açan, bir ekol teşkil eden Aram Tigran bu toprakların çocuğuydu. Vasiyetinde – bu yaz vefat etti- mezarının Türkiye'de, Diyarbakır'da olmasını istemişti, ailesi de bunu talep etmişti. Ancak bürokratik işlemlerden dolayı maalesef Aram Tigran Ermeni bir sanatçı ama Kürt müziğine büyük emek vermiş, çığır açmış, bir ekol olmuş.. Aram Tigran Belçika'da olmamalı, Türkiye'de olmalı, Diyarbakır'da olmalı. Sayın Bakanımızın bu konuda da hassasiyetini rica ediyorum.

Devlet Tiyatrolarında repertuara bir Kürtçe oyunun alınmasını Sayın Bakanımızla görüşmüştük. Teknik ve yasal olanakların henüz hazır olmadığını ifade etmişti. Devlet Tiyatrolarımızda neden Kürtçe bir oyun sergilenmesin, repertuara alınmasın. Çok kısıtlı olanaklarla Kürt gençleri, Kürt tiyatrocuları çok güzel oyunlar artık ortaya çıkarıyorlar. Devletin desteğine ihtiyaç var.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

Eğer biz kardeşçe bir arada, eşit koşullarda yaşayacaksak, birbirimizin kültürüne, çabalarına saygı göstererek bu kardeşliği pekiştirebiliriz. Yok sayarak, asimile etmeye çalışarak bu saygınlığın yaratılmadığı, karşılıklı güvenin pekiştirilmediği artık görülmüştür. Barışa ihtiyacımız var, barış da bu yolla sağlanabilir.

Mesela, benim Kürtçe ile ilgili çalışmalarım var, son kitaplarından bir tanesi toplatıldı Siirt Savcılığınca. Edebî makalelerimi, deneme yazılarımı içeren bir kitabım şey yaptı ama... Hadi onu bırakalım, Tolstoy'dan çeviri yaptığım bir tiyatro oyunu var. Basıma da verdim ancak yayınevi henüz onu basacak parayı da temin edemedi sanıyorum, biraz uzadı. Tolstoy'dan bir eser çevirdim Kürtçe'ye. Bunun mesela Devlet Tiyatrolarında oynanması sağlanabilir, kitap olarak basılabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özçelik, tamamlar mısınız lütfen.

OSMAN ÖZÇELİK (Devamla) – Kültür Bakanımıza, Bakanlık çalışanlarına başarılarının devamını diliyorum. Desteğimizin onlarla birlikte olduğunu ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Necdet Ünüvar, buyurun efendim.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Konuşmamı çok uzatmadan hızlı hızlı birkaç konuya değinmek istiyorum.

Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, beden ve ruh dinginliği için önemli bir bakanlık. Âdeta, biz doktorlar bazen geniş spektrumlu antibiyotikten bahsederiz, her derde deva. Kültür ve Turizm Bakanlığına baktığımız zaman baleden tiyatroya, sinemadan müziğe, turizmden kitaba kadar çok geniş bir spektrum var. Ben biri iki tane konuya değinip konuşmamı bitireceğim.

Kitapla ilgili Sayın Bakanım, gerçekten, yazarından okuyucusuna ulaşmada çok önemli, her mekanizmasında etkin bir bakanlık ve kütüphaneler de size bağlı. Gerçekten çok önemli bir Genel Müdürlüğünüz var.

Kütüphanelerle ilgili iki tane konu var. Birisi halk kütüphaneleri konusu. Bu kütüphanelerin çok etkin olmadığını biliyoruz, daha etkin hâle getirilmesi için çalışmalar yapıldığını da biliyoruz. Hatta bir kanun çalışması da var. Ama yerele devirle ilgili bazı sıkıntıların olabileceği kanaatindeyim açıkçası. Şüphesiz bazı hizmetler yerele devredilmeli ama yerel yönetimlerin aynı duyarlılık halk kütüphanelerine bakış açısının olmayabileceği gibi bir kanaat var. Hatta geçenlerde basına yansıyan, Gemlik Belediyesinin İlçe Halk Kütüphanesiyle ilgili, özellikle konumuyla ilgili bir çalışması açıkçası bu kanaatimi de doğruluyor. Gemlik İlçe Halk Kütüphanesi mükemmel bir mekânda. Orada Celal Bayar gibi Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı yapmış, Türkiye Cumhuriyeti'ne mal olmuş bir şahsiyetin eseri, kütüphanesi, hatıratı var. Oranın yer değişikliği işlemlerindeki bence özensizlik, aslında o ilçe halk kütüphanelerinin belediyelere devriyle ilgili konuyu yeniden gündeme getirmemiz gerektiği kanaatini de doğruluyor.

Millî Kütüphane gerçekten bizim çok önemsedığımız bir kütüphane. Birkaç defa gittim. Geçenlerde de sağ olsun, bir kütüphaneci arkadaşımız bizzat gezdirdi. Bazı normal okuyucuya gösterilmeyen birtakım yerleri de gezdirdi, hayranlıkla da izledim. Orada çok gayretle çalışan arkadaşlarımız var. O yüzden sizi kutluyorum.

Fakat şöyle bir problem var Sayın Bakanım: Millî Kütüphane dediğimiz zaman âdeta okuyucuların kullandığı yerler, insanların sınava hazırlık mekânları gibi. Böyle mekânlar da olsun yani devlet buna da imkân sağlasın, güzel, ferah mekânlar sağlasın ama Millî Kütüphaneyi sadece salt o amaçla kullanan insanlar teşkil etmesin.

Bir de bizim Meclis Kütüphanemiz var, gerçekten çok önemli bir kütüphane. Geçen Başkanlığımızın bütçesinde de ifade ettim: Dünya çapında önemli kütüphaneler hep yukarıya doğru yani ihtişamlı binalarıyla falan öne çıkar ama bizim Meclis Kütüphanesi aşağıya doğru ihtişamını artıran nitelikte. Acaba bu Millî Kütüphane ile Meclis Kütüphanesini aynı mekânda buluşturmak mümkün olmaz mı? Yani Millî Kütüphaneyi, mesela Meclisin Kütüphanesiyle ilişkilendirebileceğimiz bir yere taşıyıp -bir depo kütüphane çalışmamız da var- Millî Kütüphaneyi de o anlamda kullanma imkânı olabilir mi? Hatta, yanına bir de Parlamento müzesi kursak. Çünkü parlamento müzemiz de yok. Müzeler çok önemli gerçekten ve müzeyle ilgili çok güzel çalışmalar yapıyorsunuz. Mesela, müze kart uygulaması fevkalade bir uygulama, sizi gönülden kutluyorum. İnsanımıza müzeyi sevdiren, tarihimizi, tarihî dokumuzu, tarihî değerlerimizi çocuklarımızca anlaşılmasını sağlayan bir uygulama, gerçekten çok önemli. Bu kadar önemli işler yapan bir bakanlığın, aslında bir parlamento müzesiyle ilgili bir çalışma da yapması gerektiği kanaatindeyim. Uygun mekân bulunabilir yani böyle bir çalışma yapılırsa bu sağlanabilir.

Son olarak da sağlık turizmden bahsedeceğim. Sağlık turizmi aslında gerçekçi bir gelirin olduğu bir turizm alanı. Türk Hava Yollarının yüzde 25, sağlık turizm amaçlı ülkemize gelen yabancı konuklara, yabancı ülke vatandaşlarına yüzde 25 indirim uygulaması gerçekten çok önemli bir uygulama. Bu anlamda çalışmaları biraz daha cazip hâle getirilebilir. Hatta sağlık turizmi amaçlı gelen yabancı ülke vatandaşlarına, bizim kültür ve turizm paketiyle birleştirme imkânı olabilir. Örneğin, Adana'ya sağlık turizmi amaçlı gelen insanlara Tarsus'ta Saint Paul'ü, yani Antep'te Zeugma'yı, Hatay'ı, Kozan'da inanç turizmini....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET ÜNÜVAR (Devamla) - Böyle bir paket olarak sağlamak mümkün olabilir, mümkün olmalı diye düşünüyorum. Açıkçası bunu da bizim yapmamız lazım, bir organizasyonu devletin yapmasından çok ciddi yarar var.

Adana Karataş'ı hâlâ turizme kazandıramadık. Adana ise turizm açısından çok önemli bir şehir. Siz de sağ olun, defalarca Adana'ya geldiniz. Biliyorsunuz Adana tam on bir turizm faaliyetinin yapılabileceği bir şehrimiz, inanç turizmden trekking'e, denizden yaylaya kadar. İçinden otoban geçen tek yayla, bildiğim kadarıyla Adana'da Tekir Yaylası. Şu anda ulaşımında kullanılan en eski tarihî köprü, taş köprü Adana'da. Ama Karataş'ı biz turizme kazandıramadık. Bunun

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

sebeplerini sizler de biliyorsunuz. Bu konuda da hassaten devlet olarak, Hükümet olarak Karataş'ı turizme kazandırma anlamındaki çalışmalarımızı birazcık daha gayretli, hep beraber bizler de oradan, siz buradan gayretle kazandırabilirsek, zannediyorum bu da önemli bir turizm potansiyeli olacaktır.

Bütçemizin hayırlı olması temennisiyle saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Bağcı, buyurun lütfen.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanımız, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanımızın, tarihî ve kültürel varlıklarımızı, mirasımızı ortaya çıkarma, koruma ve turizme kazandırma konusundaki çabalarını takdirle izliyoruz. Çorum'da yaptığımız birkaç ziyarette de Sayın Bakanımızın heyecanına ve hassasiyetine bizzat şahit olduk. Ben kendisine teşekkür ediyorum ve ekibiyle birlikte başarılarının devamını diliyorum.

Sayın Bakanımızın Çorum'a verdiği önemi anlatmaya gerek yok. Geçen yıl Çorum Müzesini Türkiye'ye ve dünya turizmine katkısı nedeniyle açılışını beraber yaptık. Hattuşa'yı, her Karadeniz bölgesi veyahut da Orta Anadolu hareketinde Hattuşa'yı tekrar ziyaret ederek verdiği önemi gösteriyor.

Ben bugünkü konuşmamda birkaç hususu dile getirmek istiyorum Sayın Bakanım, dikkatinize sunmak istiyorum. Birincisi: Osmancık ilçemizde bulunan, 1486 yılında Sultan Beyazıt tarafından yaptırılan Koyunbaba Köprüsü'yle ilgilidir. Koyunbaba Köprüsü Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde şöyle ifade ediliyor: “Osmancık. Sultan Bayezid-ı Veli'nin hayratından olarak on dokuz gözlü büyük bir köprüdür ki her bir kemeri eleğim sağlamdan ve gökyüzü keheşanından nişan verir. Böyle çılgınca akan bir ırmağa üstad mimar, sanki bir sırat köprüsü yapmıştır. Anadolu'da eşi yoktur.”

Sayın Bakanım, bu köprü on dokuz kemerli olarak inşa edilmiş, ancak şu anda yedi kemer hayattadır veyahut da yedi kemer altından su akmaktadır. Bu kemerlerin en büyüğü 16 metre 35 santim, en küçüğü 9 metre 20 santimdir.

Gelmiş geçmiş belediye başkanları maalesef bu köprümüzü koruma konusunda çaba göstermek yerine etrafını doldurarak pazar yeri, otopark, çay bahçesi gibi tarihe karşı sorumsuzca davranışlar sergilemişlerdir. Bu konuyu ben geçen yıl Çorum'da gerçekleştirilen Anıtlar Yüksek Kurulu toplantısında dile getirdim. Ne yapılabilir, bilmiyorum. Ama hâlâ trafiğe açık, üzerinden küçük taşıtların da geçtiği ki en son Osmancık'ta yapılan bir şenlikte üzerinde oluşan trafik nedeniyle, yüzlerce aracın trafik tıkanması nedeniyle meydana getirdiği o sıkışıklıkta, o tarihî dokudaki o görüntüyü görünce üzüldüm açıkçası. Şu anda SOS veren bir durumdadır. Kurtarılması konusunda, gerekirse trafiğe kapatılması konusunda Kültür Bakanlığımızın teknik bir gözle, bir hassasiyetle olaya yaklaşması gerektiğini burada dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Sayın Bakanım, bir diğer konu sit alan meselesidir. Sit alan Türk Dil Kurumu sözlüğünde “Korunması gereken, tarihsel ve estetik önemi olan bir alan.” olarak ifade edilmektedir kısaca. Detaylı olarak bakıldığında “Arkeolojik, doğal, kentsel ve tarihsel önemi olan, tarih öncesinden günümüze kadar gelen çeşitli medeniyetlerin ürünü olan eserler.” sit alanı olarak ifade edilmektedir.

Siz de çok iyi biliyorsunuz ki, Çorum Meydanı'nda şu anda 11 adet Selçuklu ve Osmanlı döneminden kalma ama görüntüde görünmeyen eserler mevcuttur. Bunlar Veli Paşa Hanı, Paşa Hamamı, Güpür Hamamı, Ulu Cami, Taş Mağaza, İstiklal Mektebi ve Saat Kulesi'dir. 1991 yılında üçüncü derecede sit alanı ilan edilen bu bölgede, 1994 yılında dördüncü derece... Saat Kulesi etrafında 1900'lerin başında bir yangınla yıkılan ve sonradan yapılan bir arasta bulunmaktadır, “Ayakkabıcılar Arastası” diye ifade ettiğimiz bir yer. 15 metre karelik dükkânlar. Kimin de beton kullanılmış, kimin de pimapen yapılmış, asma kat çıkılmış. Görüntü şu anda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bağcı, tamamlayabilir misiniz lütfen.

Buyurun.

CAHİT BAĞCI (Devamla) – Tamamlıyorum.

Sit alan özelliğini yitirmiş ve yaklaşık yüz yıllık bir geçmişe sahip, betonun kullanıldığı, pimapenle yapılan, kat çıkılan, her biri diğerinden farklı bir alan. 2006 yılında sit kaydı kaldırılmıştır. Ancak mahkemelik bir durum. Kentsel dönüşüm projesi kapsamında bir çalışma için bu alana yönelik tasarrufta bulunulmaya çalışıldığında, mahkeme “Tekrar tescil yapılmalı.” diye karar vermiştir. Şu anda konu yüksek mahkemeye intikal etmiştir.

Ben bu “sit alan” kavramını biraz sorgulamak istiyorum. Yani sit alan dediğimiz şey, yaklaşık yüz yıllık geçmişe sahip olmuş, tarihsel hiçbir özellik taşımayan alanlar nasıl sit alan ilan edilebilir, edilmesi mümkün müdür, bu konu bu kadar basit midir? diye sormak istiyorum.

Son olarak, Sayın Bakanım, biliyorum, bu panayır, şenlik, festival etkinliklerine önem veriyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayın.

Buyurun.

CAHİT BAĞCI (Devamla) – Bu etkinliklere önem veriyorsunuz ama zaman zaman da bu etkinliklere desteğin Kültür Bakanlığı tarafından verilmeyeceği yönünde endişeler de var.

Biliyorsunuz, nüfusumuzun yüzde 70'i kentlerde yaşıyor, yüzde 30'a yakın kırsal alanda nüfusumuz kaldı. Bu panayır, şenlik, festival, keşkek günü, güreş ve benzeri çeşitli amaçlarla yılın belli döneminde gerçekleştirilen bu etkinlikler, bir anlamda kentlerde yurt dışında yaşayan insanlarımızın doğdukları topraklara olan özlemini, birliğe beraberliğe, buluşmaya, akraba kaynaşmasına katkısı son derece önemli. O nedenle, bu desteği Kültür Bakanlığının devam ettirmesi düşüncesindeyim. Sizin ayran parası dediğiniz bu katkının ayran parası olarak da belki artırarak devamından yana olduğumu belirtmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Bakanlık bütçesinin kurumlarımıza ve ülkemize hayırlı olmasını diliyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bağcı.

Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, sayın basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Ülkemizin tarih boyunca farklı kültürlere, medeniyetlere ve inançlara ev sahipliği yapmış olması, semavi dinlerin bulunduğu ve izlerinin yoğun olarak bulunduğu yer olması, mevcut jeopolitik ve jeostratejik konumu ve dört mevsimin bir arada yaşanıyor olması gibi özellikler nedeniyle âdeta bir turizm cenneti olarak nitelendirilmektedir. Ülkemizin bu özellikleri ve sahip olduğu değerleri turizmin gelişiminde kullanması, millî, bölgesel ve yerel kalkınmanın sağlanmasında, ülkenin içinde bulunduğu işsizlik sorununun giderilmesinde ve yeni istihdam alanlarının açılmasında önemli rol oynayacağı kesindir.

Türkiye’de, Sayın Bakanım, sizin de söylediğiniz gibi turizm adına yıllardır sürdürülen tanıtım, pazarlama ve yatırım politikalarında deniz, güneş ve kum üçlüsü üzerine odaklanılmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığımız bu üçlünün dışına çıkarak, Anadolu kültür ve medeniyetine ülke tanıtımlarımızda yer veriyor olsa da gerek farklı alanlarda turizm yatırımlarının yetersizliği gerekse bu yatırımların çeşitli destek ve teşviklerle istenilen ölçüde cazipleştirilememesi gibi nedenlerden dolayı farklılıklar henüz yakalanamamıştır. Dolayısıyla neredeyse dünya tarihinin mirası diyebileceğimiz tarihî, kültürel zenginliklerimizle ve doğa harikası coğrafyamızla turizmin her alanında merkez olabilecek fırsatı bize sunan kaynaklarımızı verimli kullanabildiğimiz söylenemez. Tabii, yapılması gereken, Türkiye’de markalaşma adına seçilen turizm bölgelerine özel vergi, prim indirimleri, teşvikler, bedelsiz arazi tahsis ve enerji giderlerinin belli bir seviyeye çekilmesi gibi destekler verilmelidir.

Turizmin farklı alanları incelendiğinde, özellikle kongre, termal, golf, kış turizmi vesilesiyle ülkemizi ziyaret eden turistlerin daha yüksek döviz kazandırma potansiyellerinin olduğu, ülke tanıtımımızda daha etkin olduğu, alternatiflerin yoğun olmamasından kaynaklanan rekabet üstünlüğümüz, birçok farklı sektörün gelişimine de katkı üretebilme yeteneği, yılın bütününe yayılan bir katkısının varlığı gibi sonuçlar görülmektedir. Dolayısıyla sürdürülebilir bir turizm politikası geliştirilerek, ülke geneline ve yılın tamamına yayılmış bir turizm faaliyetinin geliştirilmesinin gerekliliği tartışılmaz bir gerçek olarak ortadadır.

Sayın Bakanım, biraz da seçim bölgem Konya’dan bahsetmek istiyorum. Konya’ya turist geldiğini söyleyemeyiz Sayın Bakanım. Turist geçerken Konya’ya uğruyor. Turist grupları Antalya ve çevresinde konaklamakta, Kapadokya’ya tur düzenleme şeklinde seyahat yapmaktadır. Bu turlar Konya’ya uğradığında, zamanın kısıtlılığı göz önünde bulundurularak Mevlânâ Dergâhı ziyareti yapıp Konya’dan ayrılıyorlar. Hazreti Mevlânâ’yı ziyaret etmek üzere Mevlânâ Kültür Merkezi önünde sıralanan otobüslerdeki turistlerin yüzde 90’ı Konya’da konaklamamaktadır. Konya günübirlik düzenlenen geziler nedeniyle turistlerin konaklamadan kente ayrılmamasından, bu nedenle de turizmden potansiyelin altında gelir elde edilmesinden yakınmakta, konaklamayı artırmanın yollarını aramaktadır.

Konya’nın inanç turizmi başta olmak üzere doğa ve kültür turizmi potansiyeli zengin bir şehrimiz olduğu malumdur. Ülkemizde en fazla ziyaret edilen müze olan Hazreti Mevlânâ müzesi başta olmak üzere dokuz bin yıllık geçmişiyle Çatalhöyük, Sille, Kilistra, dünyanın nazar boncuğu olarak nitelendirilen Meke Gölü, Türkiye’nin en büyük tatlı su gölü olan Beyşehir Gölü, Anadolu Selçuklu Devleti’ne başkentlik etmesi nedeniyle çok sayıda bulunan cami, han, kervansaray, medrese, kümbetler gibi mimari eserleri ile yaşayan bir tarihtir Konya.. Konya’nın Hazreti Mevlânâ merkezi olmasının yanı sıra Kilistra’nın Hristiyanlık için önemi de aşîkârdır. Dolayısıyla Konya birinci derecede inanç turizmiyle anılmaktadır ama diğer taraftan, Konya turizm bakımından değişik turizm sektörüne hitap edecek bir yapıya da sahip bulunmaktadır.

Sayın Bakanım, Konya mutlaka bir kongre turizmi merkezi hâline gelmeyi başarmalıdır.

Bir diğer turizm alternatifi termal turizm. İlgin, ismil, Hüyük Köşk bölgeleri termal turizm noktasında değerlendirilmeye değer. Buralarda termal turizm sektöründe marka otellerin yatırım yapması gerekmektedir. Yine fuar turizmi, mağara turizmi gibi turizm sektörleri diğer turizm alternatiflerimizdir.

Biliyorsunuz, Hazreti Mevlânâ’nın 800’üncü yıl dönümü dolayısıyla UNESCO 2007 yılını “Mevlânâ Yılı” ilan etmiştir. Bu husus, mutlaka Konya turizmine bir katkı sağladı Sayın Bakanım. Mevlânâ Müzesini yıl boyunca 2,5 milyon turist ziyaret etti. Yıldızlı otellerde 312 bin turist konakladı ancak bu fırsattan yeterince yararlanabildik mi? Hayır. Kaç devlet başkanı, başbakanın geldiğini biliyoruz. Dünya medyasında hangi boyutta yer alabildik? Konya turizmine kalıcı bir etkisini yeterince sağlayabildik mi? Bunlar tartışılabilir.

Sayın Bakanım, son olarak, gün ışığına çıkarılmayı bekleyen önemli bir tarihî ve kültürel mirasımızdan bahsetmek istiyorum. Isaura medeniyetinin kalıntıları, Isaura antik kenti. Isaura, Konya Bozkır karayolunun üzerinde Bozkır’a 16 kilometre uzaklıktadır. Bugün “Zengibar Kale” olarak anılmaktadır. Isaura 1860 metre yükseklikte hâkim bir tepe üzerine kurulmuştur. Sarp uçurumlarla çevrilmiş olan tepe, Konya ve Toroslari kontrol altında tutabilen bir yerdir. Özellikle seçilmiş olan bu dağ tepesi, ayrıca Seydişehir, Karaman, Hadim yörelerini de kontrol altına almaktadır. Konya’nın birçok yöresinin görülebildiği bu hâkim tepe, Isauralılar tarafından bilinçli olarak seçilmiştir.

Sayın Bakanım, şu an oradaki kalıntılarda kent surları, kuleler, kent kapısı, akropol kapısı, zafer taklari, eksetra, agora, basilika, nekropoller bir kısmı açıkta bir kısmı yerin altında bulunmaktadır. Bu kentin kalıntılarının, bu medeniyetin ortaya çıkarılması hâlinde bugün Efes kadar, hatta Efes’ten daha fazla ilgi çekeceği araştırmacılarımız tarafından ifade edilmektedir. Bu durumun Konya turizmine, bölge ve ülke ekonomisine önemli katkı sağlayacağı da açıktır ama gerekli kazı çalışmaları yapılmadığı için Sayın Bakanım defineciler kazı çalışması yapıyor. Gerçekten içler acısı bir durumda. Bu konuya Bakanlığımızın bir el atmasını istiyoruz, Konyalı bekliyor bu durumu. İlginizden dolayı da şimdiden çok teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

Bakanlığımız bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ederiz, sürenizi böyle çok tasarruflu kullandınız.

Sayın Öztürk, buyurun.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, bürokrasimizin ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2008 yılında Bakanlığın verilen 100 liralık ödeneye karşılık 112,2 lira tutarında harcama yaptığı görülmektedir. 2009 yılı ağustos ayı harcama gerçekleşme oranının da merkezî yönetim bütçe gerçekleşme oranının altında olması bu yıl için verilmiş olan ödeneklerin üstüne çıkılmayacağı izlenimi vermektedir. Sizin gerçekleşme tahmininiz de böyle midir? Eğer böyleyse 2010 yılı bütçesinde yapılan yüzde 11,3'lük artış merkezî yönetim bütçesi artış ortalamasının birazcık üstündedir.

Devlet Tiyatroları bütçesindeki yüzde 4,2'lik artış ile Devlet Opera ve Balesi bütçesindeki yüzde 0,7'lik düşüş bu kuruluşlarımızın 2010 yılında sunacakları hizmetlerde sıkıntıya düşebilecekleri izlenimi vermektedir. Bu nedenle, özellikle bu kuruluşlarımızın ödenek talepleri olması hâlinde destek vereceğimizi ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Sayın Bakandan, 2009 yılında turizm gelirlerinde kaybı en az olan ülkenin Türkiye olduğunu duymaktan mutlu olduğumu ifade etmek istiyorum. Ancak bu alanda bulunduğumuz noktayla ilgili bazı tespitleri de birlikte yapmak durumundayız. Eylül 2009 itibarıyla turizm gelirlerimiz 2008 yılının aynı dönemine göre 17,5 milyar TL'den 16,2 milyar TL'ye düşmüştür, bunu bilelim. Aynı dönemde turizm gelirlerimiz azalırken turizm giderlerimizin 2,6 milyar dolardan -yukarıda ifade ettiğim de dolar olacaktı, TL olarak ifade ettim- 2,9 milyar dolara çıktığını da bilelim. Yine aynı dönemde Türkiye'ye gelen turistlerin haftalık ortalama harcama tutarının da geçen yılki ilk dokuz aydaki 704 dolardan 642 dolara düştüğünü de görelim. Bunları bilelim ve görelim ki olumsuzlukları olumluya çevirecek tedbirleri gecikmeden alabilelim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sayın Bakanın da ifade ettiği gibi, ülkemiz gerçekten bir açık hava müzesi niteliğindedir. Böyle olduğu için de korunması ve ilgililenlerin hizmetine sunulmasında bazı güçlüklerle karşılaşılması da kaçınılmaz olmaktadır. Bu yaz Kapadokya'ya yaptığım bir seyahatte karşılaştığım bir iki örneği dikkatlerinize sunmak istiyorum: Aksaray ili Güzeyurt ilçesine bağlı Yaprakhisar köyünde bulunan ve işlemeli cepheleriyle öne çıkan kayaya oyma Bizans dönemine ait yerleşimlerin köy içerisinde kaldığını ve tahrip edildiğini gördüm. Köylü tarafından kapılarına vurulan kilidin arkasında kayaya oyma büyük salonlar ve kiliseler olduğu bilinmektedir. Turizme açık İhlara Vadisi'nin kuzey girişinde ve yine açık hava müzesi olan Selime Kalesi'nin tam karşısındaki bu mekânlar Kapadokya'da görülen Açık Avlulu Manastırlar tipolojisine aittir. Bu mekânların işlemeli cepheleri günümüze ulaşabilirlik açısından Kapadokya'da benzersiz olduğu ifade edilmektedir. Bu mekânların acilen koruma altına alınarak tahribatının durdurulması gerekmektedir. Bu konuda Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır? Yaprakhisar köylüleri mağdur edilmeden, köylülerin ihtiyaçları başka suretle karşılanarak bu eşsiz Ortaçağ yerleşkesinin turizme açılmasını düşünüyor musunuz?

Bu seyahatte bir diğer gözlemimiz de Göreme Avcılar'da kaya oymacılığı üzerine Bezirhane Kilisesi'ni aradığımızda karşılaştığımız manzara olmuştur. Bu kiliseyi orada yaşayan yaşlılardan birine sorarak bulabildik çünkü bir vatandaşımızın yaptığı sur şeklindeki bir duvarın arkasında kalmaktadır. Yani yaşlılara sormazsanız bulamazsınız çünkü gençlere de sorduk bilen olmadı. Böyle bir manzarayla karşılaştık.

Açık hava müzesi niteliğindeki bu kültür değerlerimizin korunması için daha çok ödeneye ihtiyacınız olduğunun bilincindeyim.

Yine, ödenek talebi olması halinde destek vereceğimizi tekrar ifade ediyor, bütçelerin hayırlı olması dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Öztürk.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanımız çoğunu sunamadı çalışmaların, Bakanlığın faaliyet alanı geniş. Tabii ki o konularda konuşulacak çok şey var önemli bir olduğu için ama ben işin temelinden başlamak istiyorum. Sayın Bakanım, bir şeyler söyleyeceğim ama onu sormadan önce, bu turizm konseyleri, Bakanlık Teşkilat Kanunu'yla ilgili son durum nedir? Herhangi bir tasarı falan henüz sunulmadı değil mi?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Sunulmadı.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Tamam. Onun üzerine bir şeyle söyleyeceğim de haksızlık etmiş olmayayım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Yatırım ve işletmelerle ilgili hazırlık safhasındayız.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Tamam Bakanım.

Burada geçen yıl da dikkatlice okumuştum, yine tekrar Strateji Belgesi'ni ve 2007 yılındaki Turizm Zirvesi'ndeki sonuç bildirgesini yeniden okudum. Tabii, önemli ayak olan, en baştaki tanıtım, pazarlama ve buna ilişkin kurumsal yapı esas itibarıyla -siz hâlâ hazırlanıyorsunuz ama- 2007'de hazırlamışız. Ben onu bir an önce, buradaki AKP Grubundaki arkadaşlarımıza da söyleyelim, bir sürü acil olmayan kanun tasarılarını, bizi gece yarısına kadar tutarak çıkarıyorlar yani bu kanun tasarısı da sizden öncesinden de bekliyor, onu da biliyorum. Belki bu şekliyle olmayabilir ama hep bir kurumsal yapı olması gerektiğini hepimiz tartışıyoruz, bütün kurumlar tartışıyor, şu andaki birlikler tartışıyor. Bu Strateji Planı'nda ve 2023'e yönelik Eylem Planı'mızda Strateji Belgesi'nde en önemli şeylerden birisi siz örgütlenme olarak...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

Şimdi buradakilerin tamamına -bazı nüanslar olmakla beraber- katılıyoruz ama nedense o yazdıklarımızı biz uygulamaya geçirmekte gecikiyoruz Sayın Bakanım, sıkıntımız orada. Yukarıdan aşağıya bakıyoruz, belki ufak tefek değişiklikler olabilir ama bir üst organizasyon olması, bir konsey ya da kurul ya da kurum fark etmiyor ama yine sizin de belirttiğiniz gibi, özel sektörün, kamunun ve sivil toplum kuruluşlarıyla sektördeki kuruluşların bir arada bir şey yapması gerekir diyoruz. Tanıtım içinde en önemli ayak olarak onu söylemişsiniz, hem belediyelerin işin içine sokulması...

Yine "En önemli hedeflerden bir tanesi iç turizmin canlandırılması." demişsiniz ama raporlara baktığım zaman onda çok fazla bir ilerleme maalesef göremiyorum. Yani yine iç turizme yönelik de belediyelerin işin içine sokulması, yerel birimlerin sokulmasında da hedeflerimiz güzel. Yani stratejimizde tamamlanması gereken yerler olmakla birlikte esas itibarıyla doğru ama biz nedense uygulamada gecikiyoruz. En önemlisi de bunun kanunun çıkıp bir kurumsal yapının yerel düzeyde ve ulusal düzeyde tanımlanması gerekiyor. Dolayısıyla, biraz da tabii ki Kültür ve Turizm Bakanlığının alanı geniş ama turizm gelirlerimizle övünüyoruz ama Bakanlığın turizm kısmına biraz daha az şey kalıyor gibi. Siz müzelerle ilgili falan çok şey söylediniz.

Bir de kültür kısmının sanat kısmı, müze kısmı tamam ama şimdi söylediğiniz yayınla ilgili birtakım şeyler, yeni, bu yıl yapılacak faaliyetlerin biraz daha artırılarak -yeni bir birimden bahsettiniz- oraları biraz daha canlandırarak kültür faaliyetlerinde, turizmin dışında, tanıtıma ilişkin şeylerde, bu restorasyonların dışında birtakım yayın ve uluslararası toplantıların da topyekûn bir tanıtma faaliyetine katkıda bulunacağını düşünüyorum. Biraz da oralara doğru... Çünkü bütün birimler kaynak ayıramıyorlar, asıl olması gereken yere, Tanıtma Fonundan Basın-Yayın Enformasyona zaman zaman birtakım çalışmalar yapıyor ama yine de yetersiz olduğu kanaatindeyim. Özellikle tanıtımla ilgili bütçenin doğru bir şekilde, ama kurumsal yapıyı kurmadan da sıkıntı oluyor, koordinasyon eksikliği oluyor ve turizm gelirlerinde her ne kadar artış sağlasak da turist başına elde ettiğimiz gelire baktığımız zaman, düşüyor. Kriz nedeniyle de arkadaşlarımız belli ölçüde fiyat indirmek zorunda kalıyorlar. O zaman tabii bu kurumsal yapı eksikliği çok daha bariz bir şekilde ortaya çıkıyor. Geçen yıl Turizm Fuarı'nda da -arkadaşlarımızla beraber oradaydık, bürokrat arkadaşlarımız da oradaydı- o yapı içerisinde görünüyor. Yani bunu bir an önce, hemen, aciliyetle, bütçeden sonra, sizler de biraz hızlandırırsanız, biz de katkıda bulunalım ve olması gereken neyse bu sorunu çözelim ki gelirimiz daha da artsın. Turist sayısının artması, gelirimizin o oranda artmaması bizi üzüyor. Hak ettiğimiz yeri alamıyoruz diye düşünüyorum. Kısaca, bu kurumsal yapı çözülmeyen bunları aşmamız mümkün değil. İşin özü bu. Bir sürü ayrıntı tartışabiliriz.

Bu çerçevede, tabii ki kültür boyutu önemli dedik ama az önce söylediğimiz planlama kısmı, turizmdeki örgütlenmenin dışında... Örgütlenme önemli sorunumuz ve yasal mevzuatı düzenlememizle bu bir şekilde, inşallah giderilecek. Ama iç örgütlenmede de siz güzel şeyler söylemişsiniz, onlar yapıldı mı? Yani Strateji Planı'na baktığımız zaman orada birtakım birimler oluşturacağınızı söylemişsiniz. Ben şimdi raporun içine baktım ama orada bütün birimler tam görünmediği için genel müdürlükler bazında sizin faaliyet raporuna da baktım, tam göremedim. Kurulması gereken veri tabanıyla ilgili, iç hizmetlerle ilgili birtakım şeyler tasnif etmişsiniz. O konuda gelişme var mı? Bir iç teşkilat yasasıyla beraber mi değişecek yoksa sizin kurduğunuz birimler var mı? O konuda da bilgi verebilerseniz, öneri olarak koyduğunuz şeylerde bir gelişme var mı? Onda da bizi bilgilendirirseniz sevinirim.

İşin kültür boyutu farklılaşıyor. Birazdan birkaç şeye değinip konuşmamı tamamlayacağım ama diğer konularda da Strateji Belgesi'nde tanıtım pazarlamanın dışında eğitim var, diğer destinasyonlar var, koridorlar var, güzel şeyler var, orada da henüz tam yazdığımız noktalara gelemediğimizi düşünüyorum. İnşallah biraz daha o kurumsal yapıyla beraber üç kesimin de özel sektörün de, ilgili kuruluşların da organizasyonu bunları yaparız diye düşünüyorum.

Ben size kültür demişken birkaç şeyden -bugün de gündemde olan şeylerle ilgili- kültür kısmımızı da ilgilendiren bir şeylerden bahsedip öyle kapatmak istiyorum. O konularda bizim hem Antalya Milletvekili olarak hem Komisyon üyesi olarak bir katkımız olacaksa yapıcı çalışmalara katkıda bulunmaya hazır olduğumuzu, Milliyetçi Hareket Partisi olarak her zaman yapıcı muhalefet anlayışımız gereği hazır olduğumuzu belirtmek istiyorum, yeter ki bir an önce uygulamaya koyalım.

Şimdi, kültür deyince, bazı kültür varlıklarımızla ilgili bir arkadaşım bana güzel bir mail göndermiş, hoşuma gitti. Hep kısır çekişmelerle tartıştığımız, bugün, işte, bu sizin Bakanlığınızı ilgilendiren bir şey değil, bugün onu tartışmıyoruz. Dün Sayın İçişleri Bakanıyla, önceki gün de Sayın Millî Savunma Bakanımızla tartıştık genişçe bu açılımı ama arkadaşlarım çok güzel bir şey göndermişler bana "Doğu ve Güneydoğu'da Türkmen Varlıkları, Kültür Varlıkları" diye. Bunun içerisinde çok güzel 7 Kardeş Burcu var Diyarbakır'da, ne bileyim On Gözlü Köprü var, yine Diyarbakır'da Hoşaf Evliyabey Medresesi var, Ahlat'taki mezar taşları var, Tunceli'deki koç başlı mezar taşları var, Diyarbakır'daki Ulu Cami var, Van'daki Hüsrev Paşa Medresesi var. Hepsisi değişik dönemlerden Türk kültürünün unsurları ve buna bakarak "Diyarbakırlı Türkmenin İsyanı" diye arkadaşlarım bir slayt göndermişler. Size onlardan birkaç kesit okuyup konuşmamı tamamlayacağım.

Diyor ki: -Türkmen isyan etmiş, bu kadar şeyden sonra bu açılım meselesinden dolayı-

"Yıkın On Gözlü Köprüyü, Ben-u Sen'i, Diyarbakır'da, nefret ettiğiniz Türk(men)ler'e ait bir şey kalmasın!

Akkoyunlu Hükümdarı öz be öz Diyarbakırlı Uzun Hasan'ı, yine Diyarbakırlı Karayülük Osman'ı zaten bilmiyorsunuz ama biliyorsanız da kahramanlıklarını, Osmanlı'ya nasıl kök söktürdüklerini anlatmayın.

300 yıl Orta Doğu'ya hükmettiklerini resmî tarih bize anlatmadı.

Aksine Diyarbakır merkezli öz be öz Türkmen devleti olan Akkoyunlular resmî tarihe göre Osmanlı'yı arkadan vuran hain barbarlardı.

Her gün kadim şehirde onlarcasını gördüğümüz eserleri bırakan ve Diyarbakır'ı başkent yapan Artukluları hiç yaşamamış sayın.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

Diyarbakır ile ilgili en kapsamlı tarihi araştırma olan, 15'inci yüzyılda yaşamış İranlı tarihçi Ebubekir Tıhrani'ye ait Kitab-ı Diyarbekiriye'yi bulduğunuz yerde yakın çünkü o kitapta, Diyarbakır'ın dağını taşını yurt edinen Bayındır Türkmenlerinden dolayı yüzyıllarca Bayındırıye diye bilindiğini anlatır.

Bu sakıncalı bilgi olabilir. Yakın Osmanlı kayıt defterlerini çünkü aşiret aşiret, isim isim kayıtları vardır Diyarbakırlıların. Sizi şaşırtacaktır oradaki bilgiler, belki de kızdıracaktır.

Ulu Camii'nin, Anadolu coğrafyasının Orta Asya Türk mimarisine göre kiliseden camiye çevrilen ilk eseri olduğunu ancak sanat tarihçileri bilir, o nedenle tehlikeli bilgi değildir ama yine de tehlikeli ise orayı da yakın.

Yedi Kardeş Burcunu mutlaka yakın çünkü orada öz Türkçe isimleri ile esere konu olan Diyarbakırlı yedi kardeşin isimleri var hem de taşta kazılı.

Kendini öz Türk zanneden bazı Batılı cahillerin dalga geçtiği, karaladığı Diyarbakır ağzını yasaklayın kimse konuşmasın.

Çünkü; tekmeye tepik, alkışa çepik, beze çapıt, merdivene gezemek, teyzeye dayze, amcaya ami, yiğite iğit, düğüne toy, tencereye kuşkuna gibi Diyarbakır'a özgü en az beş bin yıllık binlerce bozulmamış kelime aslında Türkçenin bozulmuş hâline göre milyon kat daha öz Türkçedir. “

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın GÜNAL...

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Bitiriyorum, bitiyor Sayın Başkanım.

“Diyarbakır ağzının en güzel örneklerini veren Diyarbakırlı büyüklerimizi taşıyın gördüğünüz yerde.

‘Mektup yazdım yaz idi,

Kalemim kıryaz idi,

Daha çok yazacaktım,

Mürekkeğim az idi...’

gibi binlerce Diyarbakır manisini yasaklayın, unutturun çünkü Dede Korkut Türkmençesi ile bu deyişler söylenir.

Mesela değiştirin Karacadağ ismini Türkçedir. Değiştirin Bismil'in adını çünkü akrabaları hala Orta Asya Harzem'de yaşayan Basmlı Türkmenleridir.

Her gün küfredin Çermikli Ziya Gökalp'e, Süleyman Nazif'e çünkü onlar sürgün pahasına emperyalizme karşı Diyarbakır duruşu sergilemişlerdir.

Yok sayın Seyyid Nuh'u, klasik Türk musikisine yüzlerce eser vermiş Diyarbakırlıdır.

Yok olmaya yüz tutmuş Türkçenin asli kaynaklarını tekrar kazandıran Diyarbakırlı Ali Emiri'yi de küfürle hatırlayın.

İhanet ile suçlayın Celal Güzelses'i, Cahit Sıtkı'yı, Orhan Asena'yı, sizlerden farklı düşündükleri için. “

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Sayın Başkan, son cümlemi söylüyorum.

“Size göre Diyarbakır'da Kürtler, Zazalar, Süryaniler, Keldaniler, herkes yaşadı ama bir tek Türkmenler uğramadı bu kadim şehre burayı başkent yaparak dört tane devlet kurmalarına rağmen.” diyor.

Ben bu kültür eserlerimizi de sizlerin dikkatine, Türk kültüründen kalan eserleri sunmak istedim.

Teşekkür ediyor,saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Öztrak, buyurun.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama önce turizmle ilgili değerlendirmelerimle başlamak istiyorum. Sayın Bakan turizmle ilgili olarak ilk dokuz aya ilişkin verileri aldı ve burada rakamlara baktığımız zaman, gelen sayısında yüzde 1 civarında geçen seneye göre, krize rağmen bir artış olduğu gözüküyor. Ancak, şimdi rakamlara baktığım zaman, geçmişte de bu işlerde çalışırken tespit etmiş olduğum ve üzerinden, yani gidermeye çalıştığımız bir hususun hâlâ devam ettiğini görüyorum. O konuda bir açıklama alabilirsem çok memnun olacağım.

Şimdi bakıyorum, Bakanlığımızın herhâlde dağıttığı “Dünya turizminde ilk on ülkenin 2009 yılı turist varışları.” Buradaki rakam Türkiye'ye gelen ziyaretçi 21 milyon 830 bin 38. Türkiye İstatistik Enstitüsü'nün Türkiye'ye gelen sayısı ilk dokuz ayda 25 milyon 77 bin 427. Bunun içinde yerliler de var, turist sayılan yerliler. Onları çıkardığımız zaman da 21 milyon 494 bin 659. Yani ikisi arasında bir 300 binlik fark var. Bu istatistikleri -benim hatırladığım kadarıyla- artık birleştirmiştik, eskiden olurdu bu. Turizm Bakanlığımızın ayrı verileri olurdu, Merkez Bankası ayrı anketlerle belli ederdi, TÜİK başka bir şey söylerdi ama şimdi artık, herhâlde, hangi rakamı esas alacağız, bu konuda bir açıklığa kavuşursak iyi olur diye düşünüyorum analizleri yapabilmek bakımından.

Evet doğru, yani yüzde 1,5 ilk dokuz ayda, gelen turist sayısında bir artış var ama gelire dönüp baktığımız zaman gelir geçen yılın ilk dokuz ayında 17 milyar 457 milyon, bu yıl 16 milyar 236 milyon, yani yüzde 7'lik bir düşüş var. Kişi başına harcamaya da dönüp baktığımız zaman 707 dolardan 647 dolara düşmüş yani yüzde 8,8'lik bir düşüş var.

Şimdi, tabii, bu küresel krizin birtakım etkileri var, bunu da kabul ediyorum. Ama bence burada başka bir şey daha var. Şimdi, turizm, bu turlar, paketler, bunlar hepsi bir yıl önceden bağlanan hususlar. İşte geçen seneye de dönüp baktığımız zaman burada da belli bir döviz kuru var ve o günden bugüne de dönüp baktığımız zaman döviz kurlarındaki aşağı, yani Türk lirasının değer kazanması yüzde 30. Öyle anlaşıyor ki Türk lirası değer kaybettiği için o ilk krizin başlangıcında -ki, bu geçmişte de rastladığımız bir husustur- fiyatları aşağı çekmişler turizmcilerimiz, daha sonra bu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

yukarı çıkınca Türk lirası cinsinden kazançları yüzde 30 daha düşmüş. Yani, sadece bu iş 707'den 647'ye inmemiş, bir de Türk lirası cinsinden kazançları yüzde 30 daha düşmüş.

Yine bu dönemde dönüp bakıyoruz, çok ilginç gelişmeler var turizme yönelik. Örneğin, Hükümet, işte bu krizden, daha doğrusu açmış olduğu teşvik paketlerini daraltma politikalarını tespit ederken ilk üzerine gittiği yerlerden biri turizmden alınan katma değer vergisi oldu. Önce çok geniş bir tanımla gidildi, daha sonra birtakım tepkiler nedeniyle bu sınırlandı, yani kapsadığı alan işte lüks lokantalarla falan sınırlandı. Fakat o dönemdeki bir tartışma bana gerçekten Türkiye'de ekonominin iyi yönetilmediğini çok açık, net bir şekilde ortaya koydu. Sayın Bakan o dönemde kalktı "Benim bundan haberim yok." dedi, bu vergilerin artırılacağından. Şimdi, yani, bir sektörde bir düzenleme yapıyorsunuz ve o sektörden sorumlu bakana sormuyorsunuz, kuruluşlara sormuyorsunuz, ondan sonra da gelen tepkilerle birlikte bu sefer kapsamı daraltmaya başlıyorsunuz. Bu bir kere yönetme konusundaki sıkıntıyı ortaya koyuyor. Artı, krizle mücadelede de ne tür yanlışlıklar yapıldığını da çok ciddi bir şekilde gösteriyor.

Bakınız, turizm tamamen dışarıdaki geliri Türkiye'ye getirmektir, yani yabancıların gelirini buraya getirmektir. Şimdi siz, dışarıdaki geliri buraya getirmek biçiminde olan bir faaliyete getirip vergi koyuyorsunuz. Bunun anlamı ne biliyor musunuz? Bunun anlamı, dışarıda başka ülkelerin açmış oldukları teşvik paketlerinden ben yararlanmak istemiyorum demek. Dolayısıyla, Türkiye'nin zaten şu anda bu süreçte izlediği politikalara da baktığımız zaman, anlamadığım bir şekilde, yani bu eski modeli, eski büyüme modelini, eski kalkınma stratejisini devam ettirmek gibi bir ciddi yanlışlık içindeyiz. Artık, bizim yapmamız gereken şey şu: İhracata dönük olarak büyümeliyiz, kendi iş gücümüzü çalıştırmalıyız ve dışarıda açılan teşvik paketlerinden gerek turizm gelirlerini artırmak suretiyle gerek ihracatımızı artırmak suretiyle yararlanmaktan vazgeçmemeliyiz. Evet, dünyada "Bunu yapmayın." diyorlar ama kraldan fazla kralcı olmanın da bir âlemi yok.

Şimdi, turizmle ilgili bir başka konuya değinmek istiyorum, geçenlerde basında yer alan bir konu bu. Bir turizm portalı sorunu var benim anladığım kadarıyla. Geçmişte bu ihalesiz bir biçimde Hacettepe Üniversitesine verilmiş, daha sonra Hacettepe Üniversitesi bunu İngiltere'de bulunan bir işletmeciye vermiş fakat o işletmecinin bu konuda herhangi bir tecrübesi yok. Bakanlık "Turizm portalına ilan verin." diyor turizmcilere. Ama gelir ihalesiz olarak İngiltere'de bu işi yapan firmaya gidiyor. Firma Türkiye'de bir temsilcilik açmış, her ay 5 adam alıyor, 5 adam çıkarıyor, yani usulsüz, kanunsuz bir biçimde istihdam yapıyor ve bu işin bir şekilde çözülmesi lazım. Bir de firma tutmuş oraya kendi rezervasyon sitesini koymuş, onun üstünden de para kazanıyor. Bu işin mutlaka bir çözüme kavuşturulması lazım. Burada aslında devletin vermiş olduğu bir imtiyazın son derece yanlış kullanılması gibi bir durumla karşı karşıyayız. Bu konuda da Sayın Bakanın önümüzdeki dönemde ne yapmayı düşündüğünü gerçekten bilmek isterim.

Şimdi izin verirseniz, kısaca bölgemizdeki kültür varlıklarıyla ilgili sorunlara da değinmek istiyorum. Tekirdağ, aşağı yukarı, geriye doğru gittiğiniz zaman iki bin beş yüz yıl geriye gidebilecek tarihî eserlerin bulunduğu illerimizden bir tanesidir. Örneğin Marmara Ereğlisi, örneğin Tekirdağ merkez, örneğin Şarköy, buraları hep sit alanları ilan edilmiştir. Buralarda kazılar yapılmaktadır üniversiteler tarafından ama kazılarla ilgili verilen ödenekler son derece yetersizdir. Buradaki öğretim görevlileri üç ay çalışabilecekken örneğin, bu ödeneklerle sadece bir ay çalışabilmektedir. O da sonuç itibarıyla bu eserlerin gün yüzüne çıkarılmasını olumsuz yönde etkilemektedir.

Biraz önce Sayın Bakan marka şehir yaratmaktan bahsetti. Bence en önemli marka olabilecek şehirlerden biri - İstanbul'un burnunun dibinde, Trakya'nın tam orta yerinde- Tekirdağ'dır ve bir an önce buradaki bu eserlerin -ciddi korumaya da muhtaçtır- gün yüzüne çıkarılması lazım.

Yine son, Karaman'a yaptığım bir seyahatte gördüğüm bir konuyu Sayın Bakana söylemek isterim. Karaman Müzesi oldukça güzel de bir müze, yeni birtakım şeyler de yapılmış orada. Orada bir kadın kadavrası var bulunan ve bu kadın kadavrası bir şekilde muhafaza ediliyor ama çürüyor ve çok eski tarihlere ait olduğu da belli, dışarıya kaç yıllık olduğuna ilişkin analizler de gitmiş ve bayağı mumyalanmış gibi duruyor, aslında mumyalanmamasına rağmen. Bu eserin de bence bir an önce korumaya alınması lazım ve bu hava şartlarının tahribatından kurtarılması lazım diye düşünüyorum.

Şimdi, bizim açımızdan önemli olan, Tekirdağ açısından önemli olan iki konuya daha değinmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi kültür merkezleri.

Sayın Bakanım, Tekirdağ Kültür Merkezi on yedi yıldır gündemde. Atsak atamıyoruz, satsak satamıyoruz. Tekirdağ'ın en güzel yerinde bir çirkinlik abidesi olarak duruyor, bitirilmedi. Bitirmek mümkün değil. Başlamış, bir bina var ortada şey gibi duruyor ve bunun maliyetleri de benim anladığım müteahhitlerle yapılan...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Bina yok.

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Yok bir bina var ve bu ödemelerin geç olması nedeniyle de bunu maliyetleri de almış başını gitmiş, yani bitmemiş bir bina var.

Yine Şarköy'de yüzde 30'u tamamlanmış bir bina var.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Bina yok bir çukur var bir de duvar var, çok iyi biliyorum.

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Bir de duvar var, evet. Yani on yedi yıldır da duruyor. Bir an evvel burada müteahhitle olan sorunun halledilip bu işin çözülmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

FAİK ÖZTRAK (Devamla) – Hemen tamamlıyorum.

Yine Şarköy'de yüzde 30'u tamamlanmış bir kültür merkezi var, çocuklar için tehlike arz ediyor.

Sayın Bakan bu defa Şarköy'e gittiğinde ben bulunamadım ama orada söz vermişsiniz, bekliyoruz efendim bu Şarköy'deki kültür merkezinin çözülmesini.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

Saray, Tekirdağ'da kültür merkezi olmayan tek ilçemiz. Arazisi belli, yeri var. Saray'a çok amaçlı bir kültür merkezi başlatabilirsek gerçekten önemli çünkü Saray kültür adamlarının bulunduğu önemli kültür merkezlerimizden İstanbul'un burnu dibinde bir yer.

Yine Şarköy'le ilgili olarak, Şarköy'de bir şarap fabrikamız var Sayın Bakanım. Doğrudan sizi ilgilendirmiyor ama orada üniversitemiz, Namık Kemal Üniversitesi bir turizm yüksek okulu açmak istiyor İstanbul'a yakınlığı bakımından. Yine turizm faaliyetleri bakımından çok önemli olabilir. Bu konuda da desteğiniz olursa çok makbule geçer diye düşünüyorum.

Son olarak festivallerimiz... Yani, bu bölgenin festivalleri biliyorsunuz giderek artık uluslararası hâle gelmeye başlıyor ve Trakya'dan çok ciddi insanları çekiyor, kültürlerin birleştiği yer olmaya başladı. Bunlar arasında özellikle Tekirdağ Kiraz Festivali kırk beş yıllık bir festival, en eski festivallerimizden bir tanesi. Buraya desteğinizin artarak devam etmesini istirham ediyorum. Geçen yıl çok geç müracaat etmesine rağmen belediyemiz burada bir imkân tanıdınız, onun için çok teşekkür ediyorum ama bu yıl daha iyisini yapmak istiyorlar. Bu konuda desteğiniz artarsa çok makbule geçer.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztrak, biz de teşekkür ederiz.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, saat 14.30'ta tekrar toplanmak üzere ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 13.31

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.30

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

---0---

(Oturum, Başkan Vekili Recai Berber tarafından açıldı)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan; Kültür ve Turizm Bakanlığının Bütçesinin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

11'inci Birleşimin, İkinci Oturumunu açıyorum.

Sayın Kaplan, birinci turda konuşamamışlardı.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Turizm ve Kültür Bakanlığının değerli temsilcileri; öncelikle bir teşekkürle başlamak istiyorum. Mecliste soru önergelerimize en kapsamlı ve doyurucu cevapları veren bakanlık olduğunuzu onu ifade etmek istiyorum ve özellikle çalışma alanındaki başarılarının devamını diliyorum. Bütçe talebi konusunda da -sanıyorum muhalefet partileri olarak hepimiz hemfikiriz- bu konudaki taleplerin karşılanmasını çok önemli buluyoruz çünkü küresel kriz döneminde Türkiye gibi zenginlikleri olan, dört mevsimi bir günde yaşayan, bütün tarihlerin, kültürlerin beşiği olan bir ülkede eğer turizm konusunda Fransa'nın, İspanya'nın, Çin'in gerisinde kalıyorsak sanıyorum biraz daha çaba gösterilmesi gerektiği ortaya konuluyor. Bu konuda ne yapılabilir? Sanıyorum 2023 Strateji Planı çok önemli ancak yer altı, yer üstü zenginliklerimizin çoğuna hem erişememe hem tanıtamama... Onun için Sayın Bakanın artık şiş kebab tanıtımından gerçek bir tanıtıma geçme noktasındaki felsefik yaklaşımını çok doğru bulduğumuzu, yerinde bulduğumuzu ve hatta Avrupa Birliği'nin medeniyetlerin beşiği olarak Anadolu'yu daha iyi tanımasını gerektiğini, Avrupa Birliği sürecinde Avrupa Birliği'nin bir Hristiyan kulübü olarak görme anlayışı karşısında Anadolu'nun zengin tarihiyle yüzleşme, ki Sayın Cumhurbaşkanıyla beraber son Fransa ziyaretimizde özellikle Paris'te açılan İstanbul sergisinin muhteşem zenginliğinin çok etkili olduğunu ifade etmek istiyorum ve bu tür çalışmaların Bizans'tan İstanbul'a liman anlayışını çok güzel sergilemesini de bu çalışmalar nedeniyle de kutluyorum.

Ben bir-iki spot vurgu yaparak geçmek istiyorum. Şüphesiz Türkiye -hep ifade ediyoruz- farklılıkları, kültürleri, dinleri, inançları, güzellikleri olan bir ülke. Son zamanlarda bu konudaki çabalarda bir yaklaşım farklılığı görüyoruz. Bu yaklaşım bütün kültürlere eşit yaklaşım tarzıdır ki doğru olanı budur. Bu nedenle Sinema ve Telif Hakları Genel Müdürlüğü'nün Türkiye sinemasının sinema alanında oscarlara, büyük yarışmalara, büyük sinema günlerine artık konu olabilecek noktaya erişmesinde çabalarını destekliyor, katkılarının daha fazla olmasını... Çünkü genç sinemacı bir nesil yetişiyor Türkiye'de. Tiyatro, aynı zamanda, tiyatro ile sinemayı birbirinden ayırmak mümkün değil ancak bu dizi turizmi de geliyor ama dizilerin de tarihimize, gerçekliğimize uygun içeriklerde... Sadece görsel olarak Mardin'i, Mezopotamya'yı, Mıdyat'ın taş evlerini gösteren, mekân olarak kullanan anlayıştan daha derin bir anlayışa ülkemizin gerçek tarihsel, kültürel boyutlarına erişmesinde bir çaba olarak faydalı olacağını düşünüyorum. Sağlık turizmi bunun bir parçası. Türkiye'de hem sağlığın güçlendirilmesi hem turizm açısından...

Sayın Bakan, geçen Mecliste bir tartışma yaşadık, 1 Mayısla ilgiliydi ancak o arada Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve Demokratik Toplum Partisinin yani üç muhalefet partisinin bir ortak önergesi vardı., Nevroz'un resmî bayram olması çünkü Nevroz bayramı –arkadaşım açıkladı ben tekrar girmeyeceğim ama- Orta Doğu'da hem Kürtlerde hem Türklerde hem Farisi milletlerde çok önemli bir gün ve gerçekten de resmî tatil olarak Azerbaycan'da, birçok yerde geçiyor. Muhalefet getirdi diye reddetmek doğru değil o kanaattemim. Bunu tekrar gündeme Sayın Bakanlığın alıp, Bakanlığın teklifi olarak Meclise inmesinde ben büyük fayda görüyorum.

Şüphesiz hâlâ eksiklikler, aksaklıklar var zaten bu açılım tartışmalarının en önemli boyutlarından birini de kültür boyutu teşkil edecektir. Çünkü kültürel çoğulculuk, farklılıklar ve zenginlikler, bunların yaşatılması, Süryani kültüründen Ermeni kültürüne işte, İslam kültüründen Bizans'a, Bizans'tan Artukoğulları'na, Anadolu'da kurulan beyliklere, işte Malazgirt'ten sonra Türklerle Kürtlerin Anadolu'daki yeni yerleşim alanlarına yayılmalarına kadar çok önemli ve zenginlikler

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

içerdiğini görüyorum. Hatta o dönemde yazılan tarih, edebiyat, divan eserlerinde özellikle Osmanlıca olarak yazılan eserlerde Türk, Kürt, Farsî, Şemsî Tebrîzî, Mevlânâ, Ahmedî Kani'yi koyduğumuz zaman ortak bir dil anlayışla birçok eserin dile getirildiğini biliyoruz.

Tabii Türkiye darbeler yaşadı, ulus devlet modeli, tek tipleştirme sadece tek mezhep, tek ırk anlayışı. Ulus devlet süreçlerini aştık Türkiye artık başka bir noktada ama hâlâ sıkıntıları yaşıyoruz. Nasıl yaşıyoruz? Yani hâlâ bizim hakkımızda felekeler var, yani rojbaş dediğimiz için seçmenimize. Yüzlerce feleke Mecliste bekliyor.

Bakın, yarın değil öbür gün Almanya'ya gideceğim Şivan Perver'in –sanatçımız sürgünde- kendi kültür vakfının, Şivan Perver Kültür Vakfının açılışına davetli olarak ben ve Sayın Genel Başkanımız, Eş Başkanımız Ahmet Türk'le birlikte, sanıyorum ben gidebileceğim. Başka arkadaşlar, başka partilerden davetliler var, seçkin davetliler var. Gönül arzu ederdi ki Şivan Perver artık evrensel bir... Müzik zaten evrenseldir artık bir dilin müziği, bir kültürün önünü ulusal sınırlar kapatmıyor. Viyana'da bir senfoni orkestrası var, geçen hafta karşılaştığımda Viyana'daki senfoni orkestrasına, ki çok seçkin orada, devlet düzeyinde bir... Orada müzik yapacak. Kültür Bakanımızın bir jest olarak orada olmasını veya Türkiye'den izlenmesini çok anlamlı buluyorum. Şüphesiz gittiğimde ben... Bu sanatçımızın avukatıydım ben dostluk ilişkilerim... Yasaklarını da kaldırdık, sanıyorum gelebilme koşulları çok daha rahat olacak da. Sıkıntılar da yaşıyoruz, yani hâlâ o dönemde 12 Eylülde sağcı solcu ben ayırmıyorum ama çok insanımız vatandaşlıktan atıldı bir kalemde biliyoruz. Yeni Vatandaşlık Yasası da çıktı, bunun pürüzleri var bunların giderilmesi gerekiyor. Bu sıkıntıların da açılım sürecinde dikkate alınması gerekiyor. Şimdi, altmış yaşına gelmiş -sağcı veya solcu önemli değil- siyasi mülteci birisini vatandaşlıktan atmışız, tekrar dönüyor ama bu sefer başka problemlerle karşılaşıyor, askerlik problemiyle vesaire.

Ben bu açıdan önümüzdeki günlerde, dönemlerde bir müzik bilim akademisinin, yani bu tür önemli şahsiyetlerin artık eforlarını ona yöneltmelerinde büyük fayda görüyorum. Çünkü bizim Orta Doğu'yla bağlaşıklığımız büyük bir kültür, Misak ı Millî, Türkmenler, Araplar, Kürtler bir arada gerçekten... Halep'e gittik beraber, Nesimi'nin mezarının önünden geçtik, dediler: "İşte Nesimi'nin mezarı." Sonra da öğrendik ki Halep, sanatta, kültürde, edebiyatta Osmanlı Döneminde bir merkez. Onu daha yakından tanıyabilmek gerçi bundan sonra daha mümkün olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, tamamlar mısınız.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Bitiriyorum.

Bitirirken şunu ifade edeceğim bir Cizre Kalesi çalışmaları vardı, Sayın Bakan bize söylemişti. Bitlis Kalesi'yle ilgili çevre düzenlemesi var ama vatandaş bir şey anlamıyor "Ne oluyor?" diyor. İşte proje yok, boşaltılıyor, dükkân alamıyor, satamıyor, o konu var.

Tabii ki bu yanan ormanlarla ilgili bir şey ifade etmek istiyorum Sayın Bakanım. Muğla, Marmaris Yöresi, Bodrum, Antalya, Mersin maalesef en güzel alanlarımız, yüreklerimiz yandı orada. Ama bu ormanların turizm gerekçesiyle doğayı tahrip etme anlayışına, ranta kurban edilmemesi konusundaki hassasiyetlerinizi biliyoruz. Bu hassasiyetler çerçevesinde bu alanlara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlar mısınız.

HASİP KAPLAN (Devamla) - ...özel bir ilgi gösterilmesi... İstanbul'un turizm girdisinde bir zayıflık var, yani bir Paris'le karşılaştığımızda. Bence onu turizm örgütleriyle görüşüp, yeni bir orta vadeli program çerçevesinde bir çalışmanın İstanbul'a özgü yapılmasında büyük yarar görüyorum.

Başarılarınızın devamını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Sayın Tıngıroğlu, buyurun.

KADİR TINGİROĞLU (Sinop) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, her şeyden önce Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum ve Sayın Bakanım, özellikle Sinop'a olan ilginiz ve gayretlerinizden dolayı, Bakanlığınızın bütün birimlerinin orayla ilgili faaliyetlerinden dolayı teşekkür ediyorum. Bu ilginizin neticesinde de Sinop Müzesi çok yeni bir çehre kazandı, çok yeni bir vizyon kazandı. Bunun ürünü olarak da Avrupa'da düzenlenen "Yılın Müzesi" yarışmasında Sinop müzesi aday gösterildi. Bunun için özellikle teşekkür ediyorum. Hakikaten bu faaliyetiniz ve oradaki gayretleriniz takdire şayan bir durum arz ediyor. Bu ilginizin başka alanlarda da Sinop'un diğer kültürel ve turizmle ilgili alanlarında da devam ettiğini ve edeceğini biliyoruz, bundan da bir tereddüdümüz yok. Yine, bu gayretlerinizin neticesinde Sinop'u hem Türkiye gündemine hem de Avrupa gündemine başka vesilelerle getirmeniz temennisiyle tekrar teşekkürlerimi arz ediyorum.

Saygılar sunuyorum herkese.

BAŞKAN – Evet, Sayın Haluk Ayhan.

Sayın Ayhan, buyurun.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, komisyonun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kıymetli bürokrat ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de turizm sektörü, özellikle 1980'li yıllardan itibaren büyük bir gelişme göstermiş ve ülkenin ekonomik açıdan zorluluklarla karşılaştığı dönemlerde sağladığı döviz girdisi ile dış açıkların giderilmesinde, işsizliğin azaltılmasında, ödemeler bilançosunun iyileştirilmesinde önemli bir paya sahip olmuştur.

Bugünde turizm ülkemiz ekonomisi en önemli sektörlerden birisi olma özelliğini sürdürmektedir. Dünya genelinde gelen turist sayısı dikkate alındığında ülkemiz dünyanın en çok turist çeken ve turizm gelirleri açısından bakıldığında ise dünya genelinde ilk 10'da olan bir ülkedir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

Ülkemizin turizm alanında elde ettiği bu başarı rakip ülkeler tarafından dikkatle takip edilmekte ve ülkemizde uygulanan turizm politikası ile turizm sektörünün çalışmaları rakip ülkeler tarafından da uygulanmaktadır. Türkiye'ye gelecek olan potansiyel turistler rakip ülkelere çekilmeye çalışılmaktadır. Bu nedenle, potansiyel turistlerin ilgi alanları, beklentileri, ihtiyaçları titizlikle incelenerek yeni turizm ürünleri ya da farklı konaklama türlerinin pazara sunulması rakiplerimizin önünde olmamız gereklidir.

Bugün turizmde ulaşılan noktanın altyapısı çok öncelerden oluşturulan bir altyapıdır. Bunun Adalet ve Kalkınma Partisiyle de bir ilişkisi yoktur. Kaldı ki ileride ülkemize maliyetinin doğal kaynaklarının kullanımı açısından dikkate alınıp, hesaplandığında bir fayda maliyet analizinin de yapılmasının gerekli olduğuna ben şahsen inanıyorum.

Hükümetin turizm ürünleri ve konaklama tesislerinde kaliteyi artıracak ve potansiyel turistlerin beklentilerine cevap verebilecek politikalar izlemesi gerekecektir. Bunun yanı sıra, turizm sektöründe çalışan firmaların diğer ülkelerde aynı sektörde çalışan firmalarla rekabet edebilmesi, benzer vergi oranlarının uygulanması ve diğer teşviklerin sağlanması da gereklidir.

Ülkemize 2009 yılında gelen turist hemen hemen 2008 yılındakiyle aynı seviyede olmasına rağmen, turizm gelirlerindeki durumun pek değişmediği de ortadadır. Bu durum ülkemizde konaklama ve tur fiyatlarının düştüğünü ve daha ucuz tatil yapmak isteyen turistlerin ülkemize geldiğini göstermektedir. Ha keza bu daha önce de benzer bir şekildeydi. Düşen fiyatlar turizm sektöründe finansman problemini de beraberinde getirmektedir. Düşük fiyatların bir süre sonrada düşük hizmet seviyesi ve kalitenin azalmasına yol açacağı unutulmamalıdır. Hatta daha da ileri gidersek ilgili işletmelerin içine düştüğü finansman problemleri diğer sektörlerde olduğu gibi çözülmediği takdirde bu firmaların iyimser değişle el değiştirmesi ama daha da ileri gidersek işletmelerini kapatmaları gibi bir sonucun ortaya çıkması da kaçınılmazdır. Bu nedenle bu konu üzerinde hassasiyetle de durulması gerekir.

2008 yılı sonlarına doğru başlayan ve dünyayı saran global ekonomik kriz turistlerinde alışkanlıklarının değişmesine yol açmıştır. Artık yakın ülkeler tercih edilmeye başlanmış ve kalış süreleri kısalmıştır. Bu kriz ülkemiz açısından bir fırsat olarak değerlendirilebilir mi? Üzerinde düşünülmesi gerekir.

Ülkemiz dünyada en çok turist gönderen ülkelerin bulunduğu Avrupa'ya çok yakındır. Ayrıca, ülkemize Almanya'dan sonra en çok turist gönderen Rusya da çok yakındır. Bu ülkelere gelecek turist sayısını artırmak için daha çok çalışmak ve bu ülkelere Türkiye'ye turist gönderen turizm sektörü firmalarına destek olmak gereklidir. Ancak, global ekonomik kriz turizm firmalarının tanıtım bütçelerini kısımlarına neden olmuştur. Bu durumda ülkemizin tanıtım çalışmalarının daha da artırılması gerekirken tanıtım bütçesi de daralmıştır sanıyorum.

Her ne kadar Kültür ve Turizm Bakanlığının 2010 yılı bütçesi artmış gibi görünse de yurt dışı tanıtım bütçesinin geçen yıllara oranla pek iyi olduğu söylenemez. Döviz kurlarındaki dalgalanmalar nedeniyle de olumsuz etkilenebileceği görülebilir.

Ülkemizde önemli bir döviz girdisi sağlayan ve istihdama katkıda bulunan turizm sektörünün teşviki ve bu sektöre desteklerin ekonomik krizin etkileri geçinceye kadar artırılması gereklidir. Bu dönemde hem ülke içi hem de ülke dışı turizm sektöründe çalışan firmalarla iş birliğinin artırılması ve ortak projelere ağırlık verilmesi de oldukça önemlidir.

Turizmde biraz çeşitlendirmeye de gitmek gerekir. Biraz önce Sayın Bakan ve konuşmacılar tarafından da Kongre Turizmi, Termal Turizmi, Kültür Turizmi şeklinde adlandırılan diğer hususlar gerçekten önemlidir. Yalnız benim burada kişisel olarak dikkatimi çeken ve özellikle üzerinde durmak istediğim bu Termal Turizmi hususunu gerçekten gelecek açısından çok önemli görüyorum. Yalnız mevcut yapıdaki gibi şayet bunu da iyi bir şekilde şekillendiremezsek gelecekte bizim bundan fayda yerine zarar göreceğimiz kanaatindeyim. Bunu şunun için söylüyorum, sağlıkla ilgili olduğum yıllarda, sağlık sektörüyle ilgili olduğum yıllarda yaşlılarla husus gerçekten dikkatimi çekmişti. Bugün bize turist gönderen ülkelerdeki nüfus potansiyeline baktığınızda ve onların yaşlılarla ilgili geleceğe yönelik düşüncelerini dikkate aldığımızda ülkemizin bu konuda gerçekten ileriye yönelik hem istihdam sağlaması hem de gelir getirmesi açısından önemli olduğu kanaatindeyim. Bu, yaşlılar mevzunun da hem bakım açısından hem turizm açısından dikkate almamız kesinlikle gereklidir. Yalnız bunun organizasyonunun çok iyi yapılması gerekir. Yani bu sektör rahat diye talana yönelik bir hadiseye gitmenin hiçbir anlamı yok. gerçekten ekonomik menfaatleri dağıtabilirsiniz ama dağıtırken bile, yandaşlara dağıtsanız bile tahrip etmeyecek bir durumu ortaya koymanız lazım, diğerinin bile kabul edilebilir bir durumu yok ama bunu çok iyi dikkate almak lazım.

Şimdi, ekonomik ve kültür düzeyiyle de kültür mutlaka ilgili. Sizin burada hazırladığınız potansiyel, turisti çekmek için hazırladığınız ortam, yaptığınız hazırlık size nereden müşteri portföyü toplayacağınızı da gösterir. Dolayısıyla bunun karşılıklı da olması gerekir. Hem bizim bunu düşünmemiz gerekir hem de karşı tarafın ne istediğini düşünmesi gerekir. Yani burada ifade etmek istediğimin bir kısmı bizim nasıl bir turist istediğimiz. Ben burada görüyorum ki biz daha geliri çok, gelir harcamasını daha çok yapan, kültürel düzeyi daha üst seviyelerde olan bir turist kesiminden daha anlamlı bir turizm yapmayı düşündüğümüzü gördük.

Şimdi, bunun dışında sit alanlarındaki problemlerin yoğun bir şekilde devam ettiği ortada. Bununla ilgili benim şahsen yaşadığım, bilfiil kendimle ilgili değil ama gördüğüm ve vatandaşların çektiği ızdıraplar var. Bunun detayına girmek istemiyorum biraz önce arkadaşlarımız ifade ettiler, evladına bir oda yapamamasından ve benzeri şeylerden, en ufağı bu, bundan devam ederek gidiyor. Buna bir çözüm getirilmesi lazım.

Kütüphaneciliğe de önem vermemiz lazım. Yani kütüphanecilik gerçekten önemli.

Bir de Pamukkale'yle ilgilendiğinizi, ilginizin çok olduğunu biliyorum ama Pamukkale'de bir müze hadisesi var. Sayın Genel Müdürümüzün ilgilendiğini biliyorum, bizzat ben de yakından takip ediyorum ama onu biraz daha hızlandırabilirsek eldeki imkânlar çerçevesinde memnun olacağım.

Şimdi, bir diğer husus da 2009 yılında -Ben Dış Ticaret Müsteşarlığı Yardımcılığı da yaptım, ihracattan da sorumlu oldum- Bakanlar Kurulu kararıyla bu konaklama tesislerinden belli bir miktarın üzerinde döviz getiren

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

vatandaşların ihracatçı olma hadisesi var. Bunu Türsat ve yat limanlarında bulunan yatlara aktaracak mısınız? Bunu şunun için söylüyorum, benimsediğim benimsemediğim açısından değil de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, tamamlayabilir misiniz lütfen.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Geçen yıl burada biz bir kanun tasarısı görüştük. Kanun tasarısının gerekçesinde de bir ifade vardı. Ondan önce şunu söyleyeyim, yatların Türk bayraklı bandıralı geçmesi için bir şey çıktı fakat orada gerekçe çok enteresandı, hatta biraz espri konusu da oldu. Gerçekten yat sahiplerinin psikolojik durumlarının tamirine yönelik bir girişim olduğu ifade edilmişti. AKP İktidarı böyle bir şey getirmişti, onu ifade etmek değil ama gerçekten ülkeye kaynak getirebilen insanlara ne yapmak lazım? Yardımcı olmak lazım diyorum.

Ben -şahsınızda da onu ifade etmek istiyorum- Bakanlığınızda gerçekten bürokrat arkadaşlardan ne gerekirse temas ettiğimde gerekli yardımı görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Badak, buyurun.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli komisyon üyeleri, Kültür ve Turizm Bakanlığının çok değerli bürokratları, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken bütün krize rağmen ve Türkiye'nin rakip seçtiği Fransa, İspanya gibi büyük, turizmde kökleşmiş ülkelerin yüzde 9, yüzde 10 mertebesinde gerilediği bir yılda -9,9 İspanya gerilemiş, Amerika yüzde 10 gerilemiş- Türkiye'nin 1,47 artması büyük bir başarıdır. Şahsınızda emeği geçen bütün bürokrat arkadaşlara, bütün turizm sektörüne teşekkür ediyorum halkımız adına. Tabii ki bu başarı yaklaşık kırk yıldır ülkemizde turizmi bir sektör hâline getirmek için çaba gösteren isimleri unutulmuş pek çok yatırımcı, bürokrat arkadaşların gayretleriyle olmuştur. Hepsine buradan şükranlarımı ifade ediyorum.

Efendim, teşekkürlerimle beraber birkaç hususa bu vesileyle temas etmek istiyorum. İlk teşekkürüm Elmalı hazinelerinin Antalya Müzesine, on yıl aradan sonra Ankara'dan alınıp Antalya müzesine kazandırılması konusundaki gösterdiğiniz duyarlılığadır. On beş gün önce yapılan bir törenle Antalya Müzesinde çok güzel bir köşede bunlar sergilenmeye başlandı, sektörün ve ilgililerine büyük ölçüde dikkatini çekti. Bunun Antalya Müzesine ve Antalya'ya artı değerlerini önümüzdeki yıllarda göreceğimiz düşüncesindeyim.

Yine, bu bağlamdaki teşekkürüm yöremizdeki bazı müzelerin ve ören yerlerinin modern bir işletmecilik anlayışıyla yeniden dizayn edilmesi ve işletilmesi yönündeki yaklaşımınızdır. Bunun Türk turizmine ve Türk müzeciliğine yeni kazanımlar getireceği kanaatindeyim. Bu doğrultuda Termessos'un da değerlendirilmesini temenni ediyorum. Termessos hem Türk turizmi açısından hem Antalya açısından son derece belirgin bir mekândır, siz de konuyu yakından takip ediyorsunuz. Büyük İskender'in buraya gelmesi ve burayı alamaması önemli bir turizm unsuru olarak ortaya çıkmakta. Bu çerçevede, yine, Ankara ve Antalya'da yeni bölge müzesi, bir büyük müze oluşturulması yönündeki çalışmalarınızı son derece hararetle destekliyoruz. Özellikle, Ankara'nın önümüzdeki yıllarda, 2010'lu yılların ortalarında İstanbul, İzmir, Antalya, Tarsus'ta yapılacak Adana-Mersin Havaalanı, Afyon'da yapılacak Afyon-Uşak-Kütahya modern havaalanlarıyla beraber bunların hızlı trenlerle bu noktaların Ankara'ya bağlanacak olması, bu, cumhuriyetimizin güzel başkentinin kültür turizmi altyapısıyla desteklendiği takdirde bütün o noktalara gelecek turistlerin günübirlik veya iki günlük, üç günlük turlarla Ankara'ya gelip gitmesini mümkün hâle getirecektir ama bu yatırımlar olmazsa Ankara'ya niye gelsin? Bu, Ankara'da kültür yatırımları ve büyük bir müze kurulması son derece kanaatimce önemlidir ve sizi bu konudaki gayretlerinizden dolayı kutluyorum. Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, biliyorsunuz, World Expo 2016'yı Antalya'ya kazandırdık. Biraz sessiz sedasız oldu. Tabii, bunda önceki yıllarda yaşanan tecrübelerde etkili oldu. Dışişleri Bakanlığının bu konuda Antalya yönetimine sağladığı katkıyı unutmak mümkün değil. Tabii bu çerçevede Bakanlığınızın duruşu, desteğine de teşekkür ediyorum. World Expo 2016'nın bir önemi daha sonra Expo'nun açık olacağı altı aydan sonra, uzun yıllar, otuz yıl, kırk yıl, elli yıl boyunca bölgede bir temalı park olarak Türk turizmine ve Antalya turizmine hizmet edecek olmasıdır. Bu çiçek ve çocuk temalı bir World Expo olacak. Hedeflenen yüz ülkenin ve yüze yakın kuruluşun burada kendine özgün çiçek bahçelerini, çiçek tohumlarını getirmesi sergilemesidir. Daha sonra da bir bin dönümlük çiçek bahçesi olarak bir sergi alanı, bir günübirlik alan olarak işletilecektir. Tabii, World Expo 2016'ya giderken sadece bu alanın meydana getirilmesi söz konusu değil. World Expo'nun düzenlendiği şehirlerde o şehrin 100 kilometre yarıçapındaki alanı bir kamu planlaması çerçevesinde yeniden planlamak, yeniden gündeme almak gerekiyor.

Bakanlığınızın 2016'ya uzanan süreçte Antalya ve çevresinde önemli yatırımlar yapacağı kanaatindeyim. Bunlardan bir tanesi de sizin de biraz önce konuşmanızda ifade ettiğiniz büyük bir modern kongre merkezi olmalıdır diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet Sayın Badak, devam edin.

Buyurun.

SADIK BADAĞ (Devamla) – Sizin de bu konuda Antalya'yı programınıza almış olmanızdan memnuniyet duydum. Side ile Kemer arasında her iki konaklama noktasına eşit mesafede olacak toplam 10 bin kişilik bir kongre merkezi mutlaka orada planlanmalıdır fakat kongre merkezleri -malum- münhasıran para kazanan bir işletme olmadığından özel sektör bunu yapmaktan imtina ediyor. Nitekim, bugüne kadar İstanbul'da yapılan keza Muğla'da, Aydın'da yapılmakta olan kongre merkezi de ortak bir anlayışla, kamu-özel sektör iş birliğiyle gerçekleşiyor. Antalya'da da

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

UKTAŞ modelinin şimdiden düşünülmesi ve 2016'ya uzanan süreçte gerçekleştirilmesinin daha gerçekçi bir yaklaşım olabileceği kanaatindeyim.

Yine, bu çerçevede, Antalya'da 2016'ya ulaşan süreçte Muratpaşa ilçesinde modern bir opera binasına ihtiyacımız olduğu kanaatindeyim. Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü'nün Antalya'daki ilgili birimlerine verdiği desteği burada şükranla anıyorum fakat bunun bir operayla Antalya'da yeni bir veçheye -World Expo 2016'ya kadar- kazandırılmasının önemine işaret etmek istiyorum.

Bununla beraber, yine önceki dönemlerde Lara turizm alanında Bakanlığınızın planladığı kruvazör limanının 2016'ya uzanan süreçte Antalya için önemli bir altyapı olacağı kanaatindeyim. Antalya'nın modern bir havaalanı var. Tıpkı onun gibi bir kruvazör limanına da ihtiyacı vardır. Eminim bu konu tarafınızca değerlendirilecektir.

Yine, bu, 2009 yılında yabancı film yapımcılarına katma değer vergisinin iade edilmesi konusunda Bakanlığınızın ve Maliye Bakanlığının yaptığı müşterek çalışmaya şehrim adına teşekkür ediyorum. Bu tabii, sadece Antalya'yı ilgilendiren bir konu değil, bütün Türkiye'yi ilgilendiriyor fakat memnuniyetle görüyorum ki, bir hareket başladı. Birtakım film yapımcıları, rejisörler gelip dolaşmaya başladı. Bunun yeterli olmadığını da görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Badak, tekrar ek süre veriyorum. Toparlayabilerseniz...

SADIK BADAK (Devamla) – Toparlayayım Başkanım.

İlgili Genel Müdürlüğün, Bakanlığın hazırlamakta olduğu mütevazı bir teşvik paketi var 10 milyon liralık gibi. Bunun mutlaka gerçekleştirilmesi gerektiği kanaatindeyim, arkasındayız.

Sayın Bakanım, turizmcilerin ihracatçı ve KOBİ sayılması konusundaki desteğinize yine sektör adına teşekkür ediyorum. Turizm sektörünün örgütlenmesi konusunda da -arkadaşlarımız da ifade etti- 2010 yılı içerisinde bir sonuç alınmasını ümit ediyorum. Burada başarılı bir model var karşımızda. Türkiye İhracatçılar Meclisinin çalışmaları Türk ihracatının 30 milyar dolarlardan 130 milyar dolara çıkmasında çok etkili oldu. Turizm sektöründe de böyle bir modelin değerlendirilmesinin başarı için önemli bir faktör olacağı kanaatindeyim.

Antalya Güzel Sanatlar Galerisi, şu anda, kale kapısında, Muratpaşa ilçesinde mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait tarihî Mevlevihane'de bulunuyor. Güzel Sanatlar Galerisine Muratpaşa'nın çok ihtiyacı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son defa...

SADIK BADAK (Devamla) – Bunun mevcut yerden alınarak yine yakın bir mekâna götürülmek suretiyle bu alanın bir Mevlevihane müzesi yapılması konusunda Vakıflar Genel Müdürlüğüyle mutabakat var fakat galeriye de ihtiyacımız var. Eğer Bakanlığınızda böyle bir karar olursa burayı Vakıflar Genel Müdürlüğüne iade ederek burayı bir Mevlevihane müzesi, tarihî bir müze yapıp Muratpaşa ilçesine kazandırmak istiyoruz fakat sanat galerisini de mutlaka buna yakın bir mekânda yeni bir kiralık alan bulunabileceği kanaatindeyim.

Ben, görüşlerimi burada tamamlamak istiyorum. Yeniden Bakanlığımızı bütçesinin Bakanlığa ve ülkemize, sektöre hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Badak.

Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrasinin ve sanat dünyamızın değerli temsilcileri; hepinizin gayet iyi hatırladığı gibi, Kültür Bakanlığı ile Turizm Bakanlığı adı altında iki ayrı bakanlık Adalet ve Kalkınma Partisi İktidarından sonra tek bakanlıkta birleştirildi, Kültür ve Turizm Bakanlığı oldu. Kültür ve Turizm Bakanlığı oluşturulmasının temel gerekçesi, ülkenin kültür varlıklarının, kültürel değerlerinin de bir turizm potansiyeli taşıdığı, bunların da turizm amacıyla değerlendirilebileceği, dolayısıyla birbiriyle ilişkili bu iki kavramın, iki kurumun bir araya getirilmesi gerektiği olarak ifade edilmişti. Önceki Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın Atilla Koç da "Ben kültürün hakkını turizmden alacağım." demişti Plan ve Bütçe Komisyonundaki bir sunumda böyle bir ifadede bulunmuştu. Evet, gerçekten birbiriyle ilişkili gibi gözükmeyen bu iki kavram aslında birbiriyle ilişkili olabilecek, ikisi de karşılıklı olarak birbirini etkileyebilecek kavramlar, kurumlar. Dolayısıyla, bir çatı altında, bir bakanın yönetimi altında iyi idare edildiği, iyi götürüldüğü takdirde her iki alanda da olumlu sonuçlar almak mümkün.

Bizim ülkemizin kültürel varlıklarının, kültürel değerlerinin son derece fazla olduğu, toplumumuzun kültürel değerlerinin de yabancılar açısından ilgi çekecek bir alan olduğu Sayın Bakan tarafından ifade edildi. Bu konudaki çalışmalar gerçekten önemlidir. Bunları da yabancılar açısından önemli hâle getirmek bugünün popüler kültürünün veya kitle kültürünün hâkim olduğu bir toplumda bir süreçte son derece önemli. Kitle kültürü veya popüler kültür olarak isimlendirdiğimiz kültür aslında günlük olarak tüketilen bir şeydir. Yani bunun kalıcı olması söz konusu değildir ancak sadece bizim toplumumuzun değil bütün toplumların içinde yaşadığı bir süreçtir bu, bütün toplumların karşı karşıya olduğu bir kültürdür. Bu kültür, kültür endüstrisi yoluyla yanlış ihtiyaçları uyarır aslında. Bu yanlış ihtiyaçlar kitleleri giderek pasifleştirir. Bunda kitle iletişim araçlarının giderek daha etkinleşmesinin, insan yaşamında çok önemli bir hâle gelmesinin de rolü var. Bu pasif insanın, pasifleşen toplumun veya kitle iletişim araçları karşısında edilgen hâle gelen kitlenin kültürle buluşması, kültürel değerlerle buluşması gerçek anlamda bireyi yaratacaktır, gerçek anlamda özneyi yaratacaktır. Bu buluşma sivil toplumun güçlenmesi açısından da son derece önemlidir. Güçlü sivil toplum güçlü demokrasi demektir. Son derece önemli bir kurumdur kültür kurumu. Dolayısıyla, kültürün yönetimi, kültürün bir Hükümet politikası olarak toplumun bütün kesimlerine, bütün fertlere ulaştırılması demokrasimiz açısından da son derece önemlidir. Böylesine önemli bir Bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Bu değerlendirmeyi yapma ihtiyacı duydum. Sayın Bakan şüphesiz bu değerlendirmenin farkında. Komisyon üyelerimiz de tabii ki bunu biliyor, herkes biliyor ama bir kez daha bunu burada ifade etmekte yarar gördüm. Bu kadar önemli bir Bakanlığı görüşüyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

Değerli arkadaşlar, bu nedenle, Sayın Bakanın kültürel alanda bize sunduğu, proje olarak sunduğu faaliyetleri desteklememiz gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda Bakanlığımızın ödenek ihtiyacı varsa bu ödenekleri burada vermeliyiz diye düşünüyorum.

Buradan turizm gelirlerine gelmek istiyorum. Turizm politikasının sonuçlarını sonuçta ülkeye gelen turist sayısı ve Türkiye'nin kazandığı döviz miktarıyla ölçüyoruz ancak rakamlar arasında bir uyumsuzluk var demeyim, rakamları değerlendirirken bazı ayrımlara, bazı alt açılımlara gitmemiz gerekiyor. Sayın Bakanın bu yılki sunumunda Türkiye'ye gelen ziyaretçi sayısı ve turizm gelirine ilişkin tabloları göremedim. Bilemiyorum ben mi acaba süratle bakarken...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞARI İSMET YILMAZ – Var, var size verelim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Var mı? Peki.

Ben, şimdi, yıllık programdaki tablolardan gideceğim. Sayın Bakanın da imzasının olduğu, Bakanlar Kurulundan geçen yıllık program, 2008 yılı rakamlarını esas alacağım. 2009 yılı sonu gerçekleşme tahmini var sadece. Bu rakama göre, 2008 yılında Türkiye'ye gelen yabancı sayısı 26 milyon 337 bin kişi, turizm geliriye 21 milyar 951 milyon dolar.

Şimdi, bu tabloya bakınca, bu tablodaki rakamları okuyunca biz 26 milyon yabancı turistten 21 milyar dolar gelir elde etmiş gözüküyor. Oysa, rakamlar şöyle: Yurda gelen yabancı sayısı 26 milyon 431 bin -bir küçük farklılık var. Bu TÜİK'in ve Merkez Bankasının rakamlarını ben kullanıyorum- ancak bu 26,4 milyon yabancından biz 2008 yılında yıllık programda yazıldığı gibi 21,9 milyar dolar gelir değil 16,8 milyar dolar gelir elde etmişiz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞARI İSMET YILMAZ – 9 aylık.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – 2008'i ben söylüyorum, 2009'u kullanmadım. 16,8 milyar dolardır.

2004 yılında istatistik yönteminde yapılan bir değişiklikle Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğu hâlde yurt dışında yerleşik olan kişilerin Türkiye'ye geldiği zaman Türkiye'de harcadığı para da turizm geliri içerisinde yer alıyor. Ancak bu turizm geliri içinde yer alıyorsa o kişiyi aynı zamanda turist sayısı içine de dâhil etmek gerekir. Oysa bu tabloda o yok. Sayın Bakanın tabloları yok bu konuda. Belki de bu nedenle tabloları eklememiş olabilir ya da eğer turizm gelirine ya da yabancı turist sayısını 16,8 milyon olarak buraya yazacağız ama bir ödemeler dengesi problemidir bu. Ödemeler dengesinin değişmesi söz konusu değil. O şekilde Merkez Bankası bunu 2004 yılından itibaren uyguluyor. O zaman, bu rakamları bu şekilde bir açılıma tabi tutmak suretiyle yerli-yabancı turist sayısı, yabancının getirdiği döviz şudur, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup yurt dışında yerleşik olan işçilerimizin veya diğer insanlarımızın getirdiği döviz şudur şeklinde bir ayırım yapmakta yarar var. Dolayısıyla, bizde yabancı turist başına Türkiye'de harcanan gelir 2008 yılına 636 dolardır. Bizim turizmdeki ana politikamız bu rakamı yükseltmek olmalıdır. Bizim yabancı ülkede oturan vatandaşımızın kişi başına harcadığı rakamsa 1.132 dolardır 2008 yılında. Yani yabancının 2 katı gibi bir rakam. Ortalama rakamı yükselten de bizim vatandaşlarımızdır. Hedef, bu 638 doları bin dolara çıkarmak olmalıdır.

Bu noktada, Türkiye'nin tanıtımı son derece önem taşıyor. Tanıtımı başarıyla yapabilirsek biz Türkiye'yi, Türkiye'nin turizm potansiyelini daha iyi fiyatlara pazarlayabiliriz. Bizim işletmecilerimiz birbirleriyle rekabet etmezler, bunu önleriz. Bunun üzerinde durmak gerekiyor. Bu noktada tanıtım bütçesi önemli fakat bu öneme uygun bir bütçe ayrılmadığını görüyorum ben. 2010 yılı bütçe teklifi 114 milyon TL değerli arkadaşlar. Ben size söyleyeyim: 114 milyon 2010 yılı bütçe teklifi olmakla birlikte 2006 yılı bütçesinin başlangıç ödeneği sadece 104 milyon TL'dir. 2006 yılının yıl sonu ödeneği 192 milyon TL'dir. Buna rağmen, biz 2010 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığına tanıtım için 114 milyon TL öngörmüşüz bu teklifte. 2009'da durum nedir? Yıl sonu gerçekleşmesinin 121 milyon TL olması planlanıyor. 121 milyon TL 2009'da planlanıyorsa yıl sonu gerçekleşme olarak, 2010'un 114'te olması doğru değil. Bu rakamı artırmakta yarar olduğunu düşünüyorum. Sayın Bakan böyle bir öneriyi bize sundu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Hamzaçebi, tamamlamanız için size iki dakika süre veriyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bunu karşılamak gerektiğini düşünüyorum. Kültür ve Turizm Bakanlığının bir uygulaması konusunda görüşümü ifade etmek istiyorum:

Değerli arkadaşlar, hepinizin gayet iyi hatırlayacağı bir yasal düzenleme oldu. 15 Ağustos 2008 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5761 sayılı Kanun'la 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun bazı maddelerinde düzenlemeler yapıldı. Bu düzenlemeler şunu amaçlıyordu: Anayasa Mahkemesinin 2007 yılında vermiş olduğu bir kararla Turizmi Teşvik Kanunu'nun bazı maddeleri Anayasa'nın ormanlarla ilgili hükümleri yönünden iptal edildi. Yani ormanların turizm yatırımlarına tahsis edilemeyeceği, edilmesi için belirli şartların aranması gerektiği, ilgili yasa maddesinin ise bu şartlara sahip olmadığı gerekçesini Anayasa Mahkemesi ortaya koydu. 5761 sayılı Kanun'la o boşluğu doldurmak üzere bir düzenleme yapıldı.

Şimdi, bu düzenlemenin Anayasa'ya uygunluğu konusu üzerinde durmuyorum. Sonuçta o ayrı bir tartışma konusu ancak bu düzenlemeyle getirilmiş olan bir geçici madde var. Bu geçici madde diyor ki: "24/11/2007 tarihinden önce ön izin veya kesin tahsis aşamasındaki orman sayılan yerlere ilişkin verilen izinlerden ilgisinin otuz gün içerisinde talepte bulunması hâlinde bu Kanun hükümlerine uygunluğu tespit edilen tahsislere kaldığı yerden devam edilir." Bu, geçici maddenin birinci fıkrası. Bunun bir de ikinci fıkrası var. İkinci fıkrada ormanlarla ilgili bir düzenleme. Daha doğrusu yine ormanlık alanlarla ilgili olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, tamamlamanız için bir daha süre veriyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ormanlık alanların turizm yatırımlarına tahsisıyla ilgili olarak yine bunlar hakkında da birinci fıkra hükümlerinin uygulanacağı yönünde bir hüküm var. Yani biraz önce okuduğum hükmün bir anlamda tekrarı mahiyetinde. Bir farkı var: Birinci fıkrada hem ön izin hem kesin tahsis aşamasından söz ederken ikinci

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

fıkra sadece ön izin diyerek aslında kesin tahsis aşamasına da gitmeyerek daha kapsamlı bir düzenleme yapıyor diyebiliriz.

Şimdi, bu fıkraların özellikle de ikinci fıkranın uygulanması konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığının yaptığı uygulamanın kanun koyucunun amacına uygun olmadığını düşünüyorum. Şimdi, geçici maddenin amacı Anayasa Mahkemesinin iptal kararı hatta o iptal kararının öncesinde Danıştayın orman arazilerinin turizm yatırımlarına tahsis hakkındaki yönetmeliğin ilgili maddelerine ilişkin olarak 2006 yılında vermiş olduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, şunu bitireyim.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – O yönetmelikle ilgili Danıştayın 2006 yılında vermiş olduğu yürütmeyi durdurma kararı nedeniyle yarım kalmış işlemlere kaldığı yerden devam edileceğini düzenliyor.

Şimdi, Bakanlığınızın görüşü sanıyorum şu şekilde: Siz, Bakanlık olarak bu kapsamdaki firmaların tahsis işlemleri, ön izin işlemleri veya kesin tahsis işlemleri daha evvel başka nedenlerle sona erdirildiği için dolayısıyla bunların bu kanun karşısında kazanılmış hakkı yoktur gibi bir düşünceye sahipsiniz. Sizin uygulamalarınıza böyle bir düşünce esas oluyor. Eğer ilgili Danıştay kararı sizin yönetmelikle ilgili yürütmeyi durdurma kararını içeriyorsa, Anayasa Mahkemesi, Turizmi Teşvik Kanunu'nun ilgili hükümlerini ormanlar yönünden iptal ediyorsa ön izin aşamasındaki veya kesin tahsis aşamasında olmakla birlikte tapuda irtifak hakkı tesis edilmemiş olan bütün işlemlerin iptal edilmesi gerekir. Yani siz, geçici maddeye göre sizin yorumunuzu eğer esas alırsak, hiçbir firma hakkında hiçbir işlem yapamazsınız. Anayasa Mahkemesi kararı açık. Bu hükümler iptal edilmiştir. Bu hükümler iptal edildiği anda sizin yönetmeliklerinizin veya diğer bütün düzenlemelerinizin yasal dayanağı ortadan kalkmaktadır. Yasal dayanağı ortadan kalktıysa sizin geçici maddeyi uygulayacağınız hiçbir işletme kalmaz. Yani Anayasa Mahkemesinin kararı tarihinde iptal edilmiş ön izin veya kesin tahsis kararı iptal edilmiş işletmeler olabilir, iptal edilmemiş işletmeler olabilir. Ön izin ve kesin tahsis işlemleri Anayasa Mahkemesi kararının yayınlandığı tarihte hatta o tarihin öncesinde iptal edilmiştir. Danıştayın yürütmeyi durdurma kararı verdiği tarihte yasal dayanağı ortadan kalkmıştır. Kanun koyucunun amacı bunlara geçerlik kazandırmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, lütfen tamamlayın.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Oysa Bakanlığınızın uygulaması bunların yasadaki yararlanamayacağı yönündedir. Ben, kanun koyucunun amacına uygun olmadığını düşünüyorum bu uygulamanın. Bunu dikkatinize sunuyorum.

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü ile Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü'nün Kültür Bakanlığı faaliyetleri içerisinde ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu biliyorum. Bu kurumların bütçe büyüklüklerinin kendilerine yeterli olmadığını görüyorum. Kendilerine ödenek konusunda bir desteğin -komisyonun uygun görmesi hâlinde tabii ki- olmasının uygun olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Baratalı, buyurun efendim.

BÜLENT BARATALI (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanın, çok enerjik olduğunu biliyorum. Turlara, seyahatlere gidiyor, katılıyor, kabuller yapıyor. Bunlardan bir tanesinde söylediği kurulacak yeni bir kurum nedeniyle bir demec vermiş, bir demokrasi müzesinin kurulacağını muştulamış. Demokrasi müzesinin genç kuşakların demokratik süreçte yaşananları görmesi için kurulması gerektiğini söylemiş. Osmanlıdan AKP İktidarına kadar değerlendirmeler yapmış ve bunun başlangıcını 1908 olarak düşünmüş. Ben bunlara katılıyorum ama 1908'i belki 1876'lara çekmekte yarar var diye düşünüyorum. Ama Sayın Bakanın demokrasi müzesi düşüncesini okuyunca, genellikle olmayan şeylerin müzesi kurulur. Acaba demokrasi'nin müzesi bu nedenle mi kurulacak diye düşündüm? Fakat Sayın Bakanın iyi niyetinden şüphe etmediğim için tabii böyle düşünmüyorum. Ancak bu müze kurulacaksa ben de bu fikri çok orijinal bulduğum için katkıda bulunmak istiyorum. Önerceğim fotoğraflar ve objelerle bu müzenin zenginleşmesini istiyorum eğer izin verirlerse.

Fotoğraf önerilerimin başında Atatürk'ün fotoğrafı var, demokrasiye katkıları nedeniyle tabii. Medeni Kanun, kadın erkek eşitliği, miras konusu, seçme ve seçilme hakkının kadına verilmesi gibi, daha çok şey sayılabilir ama... İnönü'nün resmî konmalı, çok partili rejime geçmedeki önemli direnci için. Ecevit'in konmalı, Sendikalar Kanunu, Grev ve Lokavt Kanunu gibi örgütlenmenin önünü açtığı için. Yine, 1971'de demokrasi'nin ertelenmesi ve kaldırılmaması konusundaki yaptığı önemli çıkışlar nedeniyle. Yine, Ecevit'in, Demirel'in ve Baykal'ın bence resimleri konmalı 1980 yılında demokrasiye verdikleri katkılar nedeniyle. Ancak bu müze uluslararası objeleri taşıyacaksa bence Ernesto Che Guevara'nın, Salvador Allende'nin, Picasso'nun özellikle Guernica'yı yaptığı için İspanyol iç savaşında, Zapata'nın, Gabriel Garcia Marquez'in, Jeanne D'arc'in, Mandela'nın, Lumumba'nın resimleri konmalı diye düşünüyorum.

Objeler olarak ise bir polis copu ve kalkanı ve bazı fotoğraflar: 1 Mayıs'ta yerde yatan savunmasız bir kadını tekmeleyen bir polisimizin fotoğrafı, aynı tarihte bir turisti copleyan polisimizin fotoğrafı, gazi ve şehit yakınlarını copleyan polisimizin fotoğrafları, Denizli'de Atatürkçü Düşünce Derneği mensuplarını, bazı kadınlarımızı copleyan polisimizin fotoğraflarını, 1 Mayıs'ta DİSK genel merkezine ve bir parti merkezine atılan göz yaşartıcı bombaların etkisiz hâle getirilmiş olan muhafazalarını, IMF karşıtı gösterilerde polisimizin yaptığı müdahaleleri gösteren fotoğrafları, Silivri mahkemelerinin iddianame ve yargılama tutanaklarını, görüntülerini, maketlerini, Habur çadır mahkemesinin görüntülerini, fotoğraflarını, CD'lerini, maketlerini koymak gerekir diye düşünüyorum. Bir Deniz Feneri maketi ve son olarak da telekulak

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

mağdurlarının fotoğrafları çok önemli ama her şeyden önemlisi de bugün ortaya çıkan Yargıtay Birinci Başkanının da dinlendiğini gösteren telekulak olayında Yargıtay Başkanının fotoğraflarını da koymak gerekir diye düşünüyorum.

Bunlar, şimdilik katkıda bulunacağım düşüncelerim ama yazılı olarak da katkıda bulunabilirim çünkü müzeler konusunda ben de belediye başkanıyken çok güzel çalışmalar yaptım. O nedenle müzecilik fikrine çok yatkınım. Katkıda bulunabilirim.

Devam ediyorum: Şimdi, "AKP, Ecevit'in CHP'sine benziyor." diyor Sayın Bakan. Yani benzerlik, değişim, başkalaşım tabii çok ilginç kelimelerdir. Birbirinden farklı anlamları vardır. Bence bu konuda benzer yerine metamorfoza uğramış görüntüsü dersek belki daha doğru bir şekilde demokrasiye hizmet edebiliriz diye düşünüyorum. "Metamorfoz" başkalaşma bildiğiniz gibi çünkü Ecevit'in CHP'si değişim yaparken bir metamorfoz değil Anadolu'dan kaynaklanan sol düşünceyi ve Anadolu hümanizmasını Türk demokrasisine hediye etmiştir. Edibali'nin, Hazreti Mevlânâ Celaleddin Rumi'nin, Yunus'un, Pir Sultan Abdal'ın ve Hacı Bektaş Veli'nin düşüncelerini getirmiştir, bunları getirirken de o 13'üncü yüzyıl felsefesinin batıdan gelen gelen Haçlı ordularını, doğudan gelen Timur ordularını sadece tahta kılıçla durduran o önemli, Anadolu'yu Türkleştiren ve Müslümanlaştıran uluların düşüncelerini alarak getirmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisinin sol anlayışı içinde başka bir anlayış yoktur, Anadolu kültürü bulunmaktadır, onun için bunu bir kere daha hatırlatmayı bir görev addettim.

Bir diğer konu, tamamen Sayın Bakana katılıyorum. 12 Eylülle ilgili konuşmalar yapılırken, katıldığı bir toplantıda "Bu ülkede insanlar ne kadar akılsız olmalı ki bunca darbe yaşandıktan sonra ve biraz önce sevgili Rojin'in söylediği, bir darbeci generale dünyanın başka ülkesinde katil muamelesi yapılırken, ülkemizde ressam, sanatçı muamelesi yapıldığını yaşadık biz. Başka ülkelerde yargıdan kurtulmak için bunak rolü yaptılar, bizim ülkemizde hâlâ alkışlanabiliyorlar. Bununla Türkiye kendi içinde, yüreğinde mutlaka hesaplaşmalı." deniyor. Bunlar güzel düşünceler tabii.

Şimdi, bu eski darbeci generali Sayın Cumhurbaşkanının da kabul ettiğinden bahsederek, bir vatandaşın itirazı üzerine, Sayın Bakan "Kimler kabul etmedi ki. Ben burada gerçeği söylüyorum." diyor. Tamamen katılıyorum Sayın Bakan. Elbette darbeciler bu ülkede yargılanmalı.

Onun için, bizim Adalet ve Kalkınma Partisine bir çağrımız var. Gelin, şu Anayasa'nın 15'inci maddesini beraberce değiştirelim. Geçici 15'inci maddeyi değiştirmek için hazır olduğumuzu ben burada ifade etmek istiyorum. Bunu ancak böyle geçebiliriz.

Ama kabul etmediğim Sayın Bakanın yine bir demeci var. Güçlü ordu karşısında. Yani "Güçlü ordu, güçlü Türkiye" sloganını ben çok doğru buluyorum. Yani elbette Türkiye güçlü olmalı ve ordumuz da güçlü olmalı diye düşünüyorum.

Tabii, yine aynı düşünceye katılıyorum, ordunun güçlü olması elbette değil, ama bizim her kurumumuzun güçlü olması gerekiyor, o nedenle buna katılıyorum, ama ordumuzun da güçlü olması gerekir diye düşünüyorum.

Yine, Sayın Bakanımızın İzmir'i ziyaretlerinde önemli bir tespiti var, bundan çok memnun oldum, ama bazı demeçleri de biraz beni böyle irrite etti. Yani İzmir'de "tuzları kuru İzmirililer, tuzları kuru olmayan İzmirililer" şeklinde bir demeci var Sayın Bakanımızın.

Bu Çatalca Köyü'nde düzenlenen Devlet Senfoni Orkestrasının verdiği bir konser. Yani katılıyorum tabii, İzmir'in bütün köylerinde konser verilebilir, çok sesli musikiye, çok enstrümantal müziğe çok yatkındır İzmirililer.

İzmir'de biz büyürken kızlı erkekli futbol takımlarımız vardı. Kızlar ve erkekler İzmir'de futbol oynarlar. Biz kızlarımıza bir cinsel obje olarak bakmayız, arkadaş olarak bakarız. Hep böyle olmuştur.

İzmir Türkiye'nin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Baratalı, bir dakika ilave süre veriyorum, tamamlar mısınız.

Buyurun.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

Burada, Sayın Bakan, ben size tuzu kuru köy İzmirli olarak, ama köylerde de tiyatroya giden bir arkadaşınız olarak, 1930'lu yıllarda faaliyete geçmiş olan bir köy tiyatrosunu ziyaret etmenizi öneririm. Tiyatro, Urla'nın Bademler Köyü'ne bağlıdır. Bir Alevi köyüdür. Tiyatroyu tamamen köylü yapmıştır. Bunların tuzu kuru değil, bunlar köylüler. Orada 1930'lu yıllardan beri köylüler kendileri rol üstlenerek tiyatro yaparlar. Bu konuda orayı da ziyaret etmenizi ben öneriyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Yaptık zaten onu.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Umarım belki katkınız da olur orayı görmüşken, çünkü sizin ve benim çok yakın arkadaşlarımız orada oturuyor. Geçen başsağlığı dilediğiniz bir arkadaşınız.

Katkılarınızı bekliyoruz efendim köy tiyatrosuna.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Katkı da yaptık.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

Ancak, bu İzmir'in üzerindeki kara bulutlar tabii bizi üzüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Baratalı, tamamlayın.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Yani İzmir hakikaten her türlü güzel duygunun yaşandığı bir yerdir. İlk kurşun ve son kurşunun atıldığı bir yerdir. İçinden bir Nobel ödülü almış bir şair çıkarmış bir yerdir, yani belki Türkiye'nin ilk şairi, bu toprakların ilk çıkan... Biliyorsunuz herhâlde değil mi efendim, "Üç Kırmızı Güvercin"le Nobel ödülünü alan bir hemşerimizden bahsediyorum?

İlk demokrasi fikrinin çıktığı yerdir. İlk çok partili rejimin kurulduğu bir yerdir. Ama bu Çeşme'deki ecrimisiller ne olacak Sayın Bakan? Yani burada demişsiniz ki: "Ben çözemedim, Başbakana gönderiyorum." Yani bu sizin sorunuz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

Bunu da engin tecrübeniz, değerli arkadaşım Hasip Beyin ifade ettiği gibi veya Özçelik'in ifade ettiği gibi engin kültürünüz ve entelektüel birikiminiz, devlet adamlığınız bunu çözmeye yeter diye düşünüyorum. Size başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baratalı.

Sayın Sali, buyurun.

ALİ OSMAN SALİ (Balıkesir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; hepinize saygı sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanımız çok kapsamlı bir sunum yaptı, hatta aklıma şöyle bir şey geldi, Bakanlık biraz fazla büyük, çok fazla konuyla ilgileniyor gibi de bir kanaate ulaştım.

Değerli arkadaşlar, biz, Orta Amerika'yı "Yüzyıllık Yalnızlık"tan, "Kırmızı Pazartesi"den ya da "Yüzbaşı ve Kadınlar Taburu"ndan tanıdık.

Sayın Bakanın çok üzerinde durmadığı TEDA Projesi'nden heyecan duyduğumu belirtmek istiyorum.

Tabii, Yazar Yetiştirme Programı konusunda daha önce burada epey kelimam ettim, ama herhangi bir sonuç alamadığım için -Ali Er gibi- tekrar o konuya girmeyeceğim.

Esasen, ben sağlık turizmiyle ilgili yaşadığım bir hadiseyi anlatmak istiyorum. Termal turizmi denilince, eğlenceyle bütünleştiren birisiydim ben ve onun için de "Kuzey Ege turizmi nasıl hareket geçer?" deyince de slogan olarak "Dede torun el ele tatile" filan gibi de sloganlar geliştirmeye çalışmıştık.

Bir yakınım eklem kireçlenmesinden sıkıntı çekiyor, sürekli olarak fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezlerini dolaşıyoruz, ilaçlar, haplar, vesaire. Bu sene bizim hemşeriler dediler ki: "Yanlış iş yapıyorsun, Balya'da Ilıca Şifa beldesi diye bir yer var, orada da bir su ve çamur var, bu iş için, işte tam tedavi merkezi burası." Ben de gittim, on günlük bir tedavi programı olmasına rağmen dört gün kaldım. Belediyemiz otellerini kiraya vermiş. Çok mütevazı bir işletme, 30-35 lira günlük kişi başı. Dört günün sonunda benim yakınım değneği filan atarak hayatına devam etmeye başladı.

Yani buradan şuraya geleceğim: Büyük projelerden, para gerektiren şeylerden filan bahsetmiyorum, tamamen vatandaşın sağlığıyla alakalı. Şimdi, bu şifalı sularla ilgili bir envanter var mıdır? En azından ben göremedim, ama Bakanlığımız zannederim en azından yurttaşlarımızın sağlıklarına yönelik böyle bir şifalı bitkiler kitabı gibi şifalı sular envanteri yapabilir diye düşünüyorum -bu bir reklam kapsamlı değildir, çünkü reklamlar yanıltıcı oluyor- resmî bir envanter yararlı olur diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, tanıtım, turizm, para vesaire hepsi önemli şeyler. TRT bir kanal açtı, turizm ve belgesel kanalı, dijital yayın yapıyor, ama herhangi bir program koyamadılar. Zannederim, Kültür ve Turizm Bakanlığının ilgisini çekecek bir kanaldır diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, beş yıldızlı oteller üzerinden turizme biz başladık, ama bir vatandaş olarak ve bir tüketici olarak, beş yıldızlı otelin gereksiz olduğunu düşünüyorum. Seyyah olarak ya da memleketi gezmeye çıkmış birisi olarak, geceliği 200 dolar, 250 dolar olan oteller filan da istemiyorum. Temiz bir yatak, bir tas çorba, temiz çarşaf, başka bir şey istemiyoruz, onun için de Bakanlık ne kadar yönlendirebilir bilmiyorum ama, bu pahalı turizm işinden biraz vazgeçmek lazım, en azından vatandaşlarımız için.

Büyük projeler büyük sonuçlar doğurabilir ama, esas arazide, en tabanda tüketici ile sunucu arasında neler olup bittiğine ilişkin birkaç örnek verip hemen kapatacağım, bırakacağım.

Kapadokya'ya gittim. Orada doğal müzelerimiz var malum, efendim, doğal sebeplerle aşınmış, alttan bir bakıyorsunuz, derme çatma bir tamirat ve altında küflü ray demirleri. Nevşehirli sordum, "Koruma Kurulu böyle istiyor." dedi. İyi, Koruma Kurulu böyle istiyor da yani Koruma Kurulu herhalde ray demirini de küflü bırakın dememiştir. Ya da geçen hafta uluslararası bir parlamenterler asamblesi toplantısına katıldım İstanbul'da. Efendim, Topkapı Müzesi'ne götürdüler, içeriye girmedim, rehber çocuklar kendi aralarında konuşuyorlar: "Şu bölüme de sokalım mı?" "Boş ver kardeşim, şuradan hemen kestirmeden gezdirelim, bitirelim..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sali, toparlar mısınız lütfen.

ALİ OSMAN SALİ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

"...yani kestirmeden göndermeye bakalım arkadaş." diyor. Yani bu iş önemliyse, sadece Bakanlığın üst yönetimi değil de aşağıdaki uygulama açısından da önemli olmalıdır diye düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sali.

Sayın Özgün, buyurun.

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Değerli Bakanımız, Bakanlığımızın değerli bürokratları, değerli basın mensupları; ben de hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Bakanlığımıza, Değerli Bakanımıza bir defa önce teşekkür etmek istiyorum, çünkü gerçekten kültür hayatımıza ve turizm potansiyelimize yönelik çok değerli çalışmalar yapılıyor, bunu gözümüzle görüyoruz. O bakımdan, bugüne kadar yapılmış olan çalışmalara teşekkür ediyorum ve daha da büyük başarıları inşallah bekliyoruz, bunları hep beraber gerçekleştireceğiz.

Tabii, ben biraz Balıkesir'den öncelikle bahsetmek istiyorum. Sayın Bakanımız Balıkesir'e geçtiğimiz birkaç yıl içerisinde iki defa geldiniz, hem Ege sahillerine hem de Marmara Bölgemize geldiniz, o bakımdan da size minnettarız.

Şimdi, Balıkesir eskiden bu yana turizm bölgesi olarak bilinir. Yani turizm denildiği zaman belki Antalya, Akdeniz kıyıları, İzmir vesaire önde gelir ama, Balıkesir denilince de işte Erdek akla gelir, efendim Ayvalık akla gelir, Burhaniye, Altınoluk, Akçay vesaire akla gelir. Ama şimdi şöyle bir geriye dönüp değerlendirdiğimiz zaman, Balıkesir'de bu turizmde

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

biz acaba istediğimiz yere geldik mi, yoksa yerimizde mi saydık, yoksa geri mi gittik, bunun bir muhasebesini yaptığımız zaman çok da istediğimiz yere gelemediğimizi kendi kendime düşünüyorum.

Ama şu son dönemde yeni bir turizm atağı başladı. Nedir? İşte, arkadaşlarımızın hep söylediği jeotermal kaynaklarımızın daha etkin, daha verimli bir şekilde kurulması için termal turizme yönelik, sağlık turizmine yönelik bir önemli çalışma başladı, Balıkesir de bu yapılan projenin içinde bulunuyor. Yedi tane bu konuda turizm merkezi ilan edildi. Ve işin sevindirici tarafı, tabii, Balıkesir’de belki turizmin bu kadar çok gelişmemesinin ana sebeplerinden birisi de ulaşımın biraz zor olması, ama şimdi görüyoruz ve sevindirici bir gelişme, özellikle Ege sahillerimize yönelik olarak, Körfez’deki havaalanımız önümüzdeki Haziran ayında tamamlanmış ve hizmete girmiş olacak. Dolayısıyla, orada bir canlanma bekliyoruz, uluslararası bir havaalanı da olacağı için. Buradaki jeotermal kaynağımızı çok iyi değerlendirmek istiyoruz, Güre o anlamda zaten bir turizm bölgesi olarak ilan edildi.

Ben, sizden, Bakanlık olarak, bu termal turizmi, sağlık turizmi konusunda biraz daha destek beklediğimizi, Balıkesirli turizmciler adına ifade etmek istiyorum ve bu ilan edilen yedi termal turizm bölgesindeki son geldiğimiz noktadaki durumumuz nedir, o konuda da bir bilgi verirsiniz sevinirim.

Bigadiç, Hisarköy, Gönen Ekşidere, Gönen merkez, Sındırgı, Hisaralan, Manyas, Kızılk, Susurluk, Kepekler, Edremit, Güre turizm bölgeleri hakkında bir bilgi verirsiniz sevinirim.

Bir diğer değineceğim husus, sunumunuzda da gördüm, Marka Kent Projeleri var. O, Türkiye Turizm Stratejisi 2023 Eylem Planı’nda, 2007-2013 yılları için belirlenmiş iller var, 15 tane il tespit edilmiş durumda. Burada da Balıkesir’in olmayışına biraz içim burkuldu doğrusu. Yani Balıkesir sahip olduğu kültür varlıklarıyla, zannediyorum bu şeyin içerisinde yer alması gereken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özgün, ilave bir dakika veriyorum.

Buyurun efendim.

İSMAİL ÖZGÜN (Devamla) – ...illerden birisi diye düşünüyorum.

Kuvayimilliyeye Müzesi’nin tadilatı yapıldı, onun için çok teşekkür ediyoruz, yeniden açıldı.

Burada İl Müdürlüğümüzün bir talebi var, onu da söylemek istiyorum. Tekel kapandıktan sonra Tekel binalarıyla ilgili, bir tanesini Kültür Bakanlığına devrettik, kütüphane yaptık. Şimdi, orada yine mevcut birkaç tane bina var, bunları da talep ediyor İl Müdürlüğümüz, hem idari bina olarak kullanmak hem de kültür merkezi olarak kullanmak için.

Balıkesir’de kültür merkezi yok Sayın Bakanım. Kültür Merkezi Projesi vardı, yapılamadı, belediye devredildi, ama belediye de şu ana kadar yapamadı. Dolayısıyla, böyle bir eksikliğimiz var, bunun tamamlanması iyi olur diye düşünüyorum.

Bandırma’daki kültür merkezi yüzde 20 gerçekleşmesiyle o da duruyor, ona da bir çözüm bulmanız lazım.

Bir de bu Kaz Dağlarının eteklerinde Antandros kazılarımız var, beraber gitmiştik, görmüştük. Bu kazıların da biraz daha hızlandırılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özgün, tamamlayın efendim.

Buyurun.

İSMAİL ÖZGÜN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

O çözülemedi. Bu Antandros kazılarına da biraz daha kaynak aktarılmasını istiyorum.

Ayvalık’ta, biliyorsunuz bir kiliseye beraber gitmiştik, Taksıyarihis Kilisesi, orası müze hâline getirilecekti, ama hâlâ ihalesi yapılamadı Sayın Bakanım, bu yıl ihaleye çıkacak diye ben biliyordum, onu rica ediyoruz.

Bir de bu depo müze işine giriyorsunuz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dolmabahçe’de var bir depo müzesi. Bu çok önemli bir proje, o bakımdan sizi tebrik ediyorum. Bu konuda da inşallah başarılı oluruz, onu da bu şekilde ifade ediyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum. Herkese iyi günler diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yüksel, buyurun.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, Değerli Müsteşarım, değerli müsteşar yardımcılarım, Bakanlığımızın çok değerli bürokratları, değerli komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Değerli Bakanım, konuşmalarda geçti, dünyada 1 milyar insan dolaşıyor ve 1 trilyon dolar da cirosu bildiğimiz kadarıyla. Türkiye olarak bundan, hem üç tarafı denizlerle çevrili bir ülke olmamız, bu kadar da tarihî zenginliği, kültürel zenginliği olan bir ülke olarak yeteri kadar pay alamadığımızı da herkes vurguladı, sizler de aynı kanaatesiniz ve çalışmalarını yapmamızın sebebi de bu.

Ben, öncelikle Bakanlığınızı ve başta siz Sayın Bakanımız olmak üzere çalışmalarınızdan dolayı ve önem arz eden illere defalarca gidip gelmenizden dolayı şükranlarımı arz ediyorum. Bu çok önemli, hem bizdeki heyecanı kaybettirmiyorsunuz hem de sizler ekibinizle beraber bu heyecanı bütün ülkemize yayıyorsunuz. “İnanmak başarmanın yarısıdır.” derler, bu anlamda ekip olarak siz inanmışsınız, biz de size inanıyoruz.

Şimdi, bizim Denizli Devlet Tiyatrosu konusunda bir talebimiz vardı Denizli olarak. Tahmin ederim bu konuda da Devlet Tiyatrolarımızın 2010 planında Denizli gözüküyor, var gözüküyor iller içerisinde ve bunun yanında bir de halk müziği korusu da, öyle bir talebimiz var Denizli olarak.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Ama onu belediye yapabilir, o gücünüz var.

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Var evet, o alanda güçlüyüz, hakikaten güçlüyüz, Sayın Bakanım biliyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Denizli gerçekten güçlü.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Bir de Sayın Bakanım, güzel sanatlar liselerimizi -ben geçen seneki konuşmamda da bahsettim- ne olur birbirimize yardımcı olalım, pek çok sanatçımız dışarlarda işsiz durumda, bilhassa sosyal güvenlik yönünden, sosyal haklar yönünden sıkıntılar yaşarken, şu anda Türkiye'de güzel sanatlar liselerimizde sadece müzik ve resim bölümleri var, drama bölümü yok. Bunun için de ustalarımız bol miktarda var, bunların kazanımı, çünkü Millî Eğitim Bakanlığının gördüğü kadarıyla bu konudaki eksik gördüğü konu, drama bölümüne hoca bulmakta zorlanıyoruz iddiaları var. Ben, tam tersine burada bol miktarda hoca bulabileceğimize inanıyorum. Dünyada, Avrupa'da, her yerde çok erken yaşta çocukların kabiliyetleri öne çıkarılırken, şu anda güzel sanatlar lisesi bitecek, konservatuara gidecek, ondan sonra drama bölümlerinde veya parası varsa özel liselerde drama bölümlerinde çocuk kabiliyetini geliştirecek. Ben bu konuda desteğinizi bekliyorum.

Özel tiyatrolara destek konusunda da güzel çalışmalarınız var, miktarı da oldukça artmış, ama yine de baktım, 298 özel tiyatronun talebi var, 343 projenin, ancak 152'sini destekleyebiliyoruz. Biliyorum ki eldeki imkânlar ancak bu kadar, olsa daha fazla yapacaksınız, buna inanıyorum ve olsa verilmeye başladıkça bu projelerin 500-600'e çıkacağına inanıyorum, bu kaynak bu millette var.

Kazı konusunda da yine çok önemli destekleriniz var ve bu konuda Denizli'de bazı ilkleri birlikte yapıyoruz, Leodikya'nın Denizli Belediyesine devredilmesi gibi. Ve kazılar sonucunda da bizim Denizli'mizde beş bölgede, Hyropolis ören yeri, Leodikya, Behice Sultan, (Tabae) Eski Kale'nin olduğu yer, Tripolis olmak üzere beş yerimizde kazı var.

Burada dikkat ettiğim, sevinerek müşahade ettiğim konu şu: Artık biz yabancılara değil... Denizli'de, ilk defa 1957 yılında Pamukkale Hyropolis ören yerindeki kazılar İtalyanlarla başlamış, onların geldiği yerle, Leodikya'nın şu iki yıl içerisinde kendi hocalarımızla geldiğimiz noktalar belli.

Onun için, bakıyorum ki giderek bizim bu beş yerden zaten dördü yerli bir tanesi yabancı, ülkemizde de genelde bu yaygınlaşmış. Bu rakamlara baktım. Bu da çok sevindirici. Bu konuda da aynı hızla giderek bu işin yerli uzmanlarımıza teslim edilmesi en büyük dileğimizdir.

Restorasyon çalışmaları, o da yine çok büyük önem arz ediyor. Bu sadece Selçuklu, Osmanlı ve bizden önce bu Anadolu'da yaşayan medeniyetlerin eserlerinin restorasyonu yapılması demek, yeni yeni cazibe merkezlerinin oluşması demektir, turizm çekim alanlarının oluşması demektir. Bu da önemli. Siz de bu öneme aynı şekilde destek veriyorsunuz. İnşallah restorasyon için ayrılan ödeneklerin, katkılarının giderek artacağını, sponsorluk vasıtasıyla da -Eskişehir ve bazı illerimizi gördüm, bu çok sevindirici- öyle de bir destek alabiliriz.

Yine bütün arkadaşların dile getirmeye çalıştığı -ki Denizli de termal turizmi anlamında bir kaynağın üzerinde- bir noktada alttaki bu jeotermal kaynak bir tehdit unsuru, deprem konusu, bir taraftan da nimet. Biz tehditinden devamlı korkuyoruz ama nimetinden de henüz daha yeteri kadar yararlandığımız kanaatinde değilim. Bu anlamda dört termal turizm bölgemiz var Denizli'de. Bunların yapılması konusunda, projelerin bütünlüğü konusunda, buranın gerçek anlamda bir bütün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yüksel, toparlamak üzere bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Toparlıyorum.

Kendi başına buyruk Karahayıt'ta yaşayanlar gibi kötü bir görüntünün oluşmaması için, yerli ve yabancı, konusunda uzman, bu işte başarmış firmalar tarafından bu kaplıca kasabalarının yaratılması en büyük temennimizdir.

Burada, Pamukkale'yle ilgili, siz de geldiniz, müşahade ettiniz ve Pamukkale'ye ulaşan 18 kilometrelik yolun bölünmüş yol olması konusunda 2009 için vermiş olduğunuz sözleri tutuyorsunuz, çok sağ olun, 2010 için de bu yolun önemini, hayatiyetini biliyorsunuz Sayın Bakanım, mutlaka desteğinizin devam etmesi en büyük temennimiz.

Bir de bu Hyropolis'le ilgili müze konusunda, ören yeri müzesi konusunda da proje çalışmaları için bir ödenek geldi. Bu ödenek proje çalışmalarına gidiyor ama, inşaatı için yine 2010 yılında sizden, çünkü hakikaten çok önemli, o alandaki eserleri gördünüz.

Sayın Başkanım, para olunca Sayın Bakanım sizi gösteriyor.

BAŞKAN – Sayın Yüksel, toparlar mısınız.

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Toparlıyorum.

Pekâlâ, ben, ilimizde ve Türkiye genelinde Bakanlık işletme belgeli tesislerin sayısı azalmakta ve belediye belgeli tesislerin sayısı artmakta, bu da kalitenin düşmesine sebep olmakta. Bu sebeple, bütün tesislerin Bakanlıkça kontrolü, denetimi. Yine belediyelerimiz yapsın ama, bütünlük anlamında, Bakanlığımız nasıl denetliyor, hangi şartlarda denetliyorsa belediyeler de aynı şartlarda denetlesin, yoksa ciddi anlamda bir haksız rekabete sebep oluyor.

"Otellerin rüşum bedeli olarak ödedikleri miktar, otellerin toplam cirosu üzerinden hesaplanmaktadır." diyor arkadaşlarımız, ancak otel gelirlerinin hepsi termal geliri olmayıp, bu durumun tekrar gözden geçirilerek bu miktarın sadece termal bölümünden sağlanan gelir dikkate alınarak belirlenmesini istiyorlar.

Turizm şurası işlevinin sağlanması ve komisyonun aktif hâle getirilmesi talepleri var.

Yıllardır çözüme ulaştırılamayan müzik eserleri telif hakları konusunda TÜROFED ve meslek birlikleri arasında sözleşme yapılması konusunda Sayın Bakanımızın değerli katkılarını sektör olarak takdir ediyor, saygılarımı sunuyorum diyor Denizlili turizmciler.

Çok teşekkür ederim.

2010 bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Sağ olun.

Sayın Budak, buyurun efendim.

NECDET BUDAK (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

Sayın Bakanım, öncelikle Bakanlığınız bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Şimdi iktidar-muhalefet milletvekillerini dinledikçe, gerçekten sizin ve Bakanlığınız performansından herkes memnun, ama ben Edirne Milletvekili olarak, Edirne bazında -ki sizin için genel önemli- belki de Edirne'nin çok özel bir şehir olması nedeniyle o kadar tatminkâr değilim, çünkü Edirne doksan iki yıl Osmanlıya başkentlik yapmış bir yer, Avrupa Birliği sınır kapımız, dünyada özel bir şehir, metrekareye düşen tarihî eser bakımından belki de dünyada ilk üç il içinden birisi, üç nehri, üç denizi, üç dini, inanç turizmiyle, Avrupa sınır kapısıyla, Avrupa müze ödülleriyle inanılmaz bir şehir.

Tabii ki sizin de bütçeniz, geçen yıl da, bu yıl da söylediğiniz gibi kısıtlı, ama Edirne Avrupa Birliğine sınır olması nedeniyle, özellikle Bulgaristan'ın, kilise anlamında, diğer inanç eserleri anlamında, Avrupa Birliği sınır ötesi iş birliği kapsamında yapılacak projelerden buralara para aktarmak mümkün, bununla ilgili çalışmalar olduğunu da biliyorum. Ayrıca sponsorluk bazında da Edirne'de çalışmalar yapabiliriz.

Ayrıca Edirne'de Saroz Körfezi'ni turizm merkezi ilan ettik, Gala Gölü'nü Çevre ve Orman Bakanlığı millî park ilan etti ve buraya ilk kez yüksek voltajlı elektrik altyapısını götürdük, ancak Kültür ve Turizm Bakanlığının Saroz Körfezi'yle ilgili son üç yıldır yaptığı çalışmalarla ilgili, bölge halkı ilan edilmesinden memnun olmakla birlikte, yatırımcılar burada nasıl yatırım yapacaklar, altyapısı, üstyapısı, oradaki belediyelerin bütçeleri yetersiz, çok kötü, bu anlamda Saroz Körfezi'yle ilgili çalışmalarınız ne aşamada? Yani ben bunları yazılı da almak isterim, burada zaman problemi olduğu için.

Yine, bölgemiz halkı özellikle Saroz'da sizi görmek istiyorlar, burada sizi görmek istiyorlar ve bu konuların anlatılmasını istiyorlar.

Yine, Selimiye'mizin UNESCO Dünya Kültür Miras listesine alınmasıyla ilgili çalışmalarımız ne aşamada? Bu konuda beklentilerimiz var. Orada Saat Kulesiyle ilgili herhangi bir çalışmanız var mı?

Edirne'deki restorasyon çalışmalarının yavaş gittiği yönünde, bu sabah da konuştum Edirne'deki ilgililerle, bazı söylemleri var. Tabyalarla ilgili çalışmalarımız ne aşamada? 2011-2012'de Edirne'nin Balkan Harbi'nde yüzüncü müdafaa yılı. Bununla ilgili bir anıt çalışmamız ya da herhangi bir programımız, çalışmamız var mı?

Antik Kent Enez Kalesiyle ilgili çalışmalar ne aşamada?

Dünyanın en uzun tarihî taş köprüsü ve uzaydan bakıldığında tek tarihî taş köprü Uzunköprü, Maliye Bakanlığımız ve Başbakanımızın desteğiyle tarihî köprüyü alternatif köprü yaptık ve önümüzdeki yaz hizmete açıyoruz, ulaşım açıyoruz. Bu tarihî köprünün restorasyonu ile ilgili çalışmalarınız var mı?

Ayrıca, Edirne bir marka kent kültür ve turizm anlamında. Marka Kent Projesiyle ilgili çalışmalarımız ne aşamada? Bu konularda Edirneliler de bilgilendirilmek istiyorlar. Doğrusu ben de sizden aldığım bilgileri onlarla paylaşmak istiyorum.

Bütün bu söylediklerim yazılı olursa çok daha memnun olurum süreyi uygun kullanmak adına.

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN –Teşekkür ederim.

Sayın Büyükkaya, buyurun efendim.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepinize saygılar sunuyorum.

Önce, ben de teşekkür ederek başlamak istiyorum.

Dünyada 2009'da turizmde her yer gerilerken, biz artıyla kapattık. Bu konudaki çalışmalarınızdan dolayı tekrar teşekkür ediyorum. Gerçekten, Turizm Bakanlığımız bir ekip hâlinde her tarafa büyük bir gayret gösterdi başta Bakanımız olmak üzere, bu sonucu aldık. İnşallah, daha güzel sonuçları da alacağız, ben ona da inanıyorum.

Tabii, turizmde Erzurum'la ilgili bir noktaya değinmek istiyorum. 2011 Üniversitelerarası Olimpiyat orada yapılacak. Sayın Bakanım, biliyorsunuz, deniz turizmi kadar kış turizmi önemli. Ayrıca, yine dünya standardında bilinen bir gerçek var, deniz turizminde elde edilen gelirin yaklaşık 2 katı kış turizminde elde ediliyor, ortalama değerler böyle. Dolayısıyla, eğer Türkiye'de bin dolar elde ediliyorsa, biliniz ki, kış turizminde bunun değeri 2 bin dolardır. Dolayısıyla, bir Erzurum'un bir Antalya olabilecek özelliği var, bir Sarıkamış'ın Antalya olabilecek özelliği var, bir Isparta'nın Antalya olabilecek özelliği var. Kış turizmi bakımından Türkiye gerçekten verimli bir ülke. Mesela, bir Sarıkamış'ta -ki, dünyanın en iyi karı olan bir yer ve pist uzunlukları bakımından da böyle- ayrıca, mesela Erzurum'da da yine... Bazı yerlere kış turizmi için giderseniz, ama orada hava kapalıdır. Dünyada kışın havanın berrak ve açık olduğu ender yerlerden biri de Erzurum'dur. Dolayısıyla, buraların bu manada değerlendirilmesi ve tanıtılmasında büyük yarar olduğunu düşünüyorum.

Hemen bu cümleden İstanbul'a gelmek istiyorum İstanbul Milletvekili olarak. İstanbul 2010'da Kültür Başkenti olacak, artık bir buçuk aylık bir zaman dilimimiz kaldı. Hepimiz heyecanla bu dönemi yaşamak istiyoruz. Türkiye'ye gelen turistlerin yaklaşık yüzde 20'si İstanbul'a geliyor. Tabii, Kültür Başkenti olduğunda bu oranın yüzde 30-35'lere çıkacağını tahmin ediyoruz ve hele Türkiye'nin komşularıyla olan ilişkilerini de bu kadar düzeltmesinden sonra, dost bir çevre oluşturmamızdan sonra Türkiye'ye gelecek turist sayısının daha da artacağını, İstanbul'a gelecek turist sayısının artacağını görüyoruz. Mesela, bugün yine Azerbaycan'la da vize kalkıyor, Ürdün'le kalkıyor. Bunlar hep çok hoş şeyler. Dolayısıyla, şimdiden özellikle rehberlerimizin, tur operatörlerinin bu konuda çok dikkatli... Rehberlerimizden büyük sıkıntı, bir arkadaşım da söyledi, rehberleri mutlaka eğitmek zorundayız. İstanbul'u anlatırken, bunu hepimiz yaşıyoruz, sanki İstanbul sadece Bizans kültüründen ibaretmiş gibi anlatılıyor. Hayır, böyle bir şey yok. Yani, biz kendi değerlerimizi, kendi kültürümüzü öncelikle anlatmak durumundayız. Gayet tabii, hiçbirini inkâr etmiyoruz, hepsini anlatacağız, ama işi abartmamamız lazım. Çünkü, unutmayalım, iş hayatında da hepimiz bir ülkeye gittiğimiz zaman o ülkenin değerlerini, o kültüre uygun yemek yemek isteriz, o ülkenin kültürüne uygun bir yeri görmek isteriz. Yoksa, gidip de diyelim ki, eğer ben Fransız kültüründe birini Fransız lokantasına götürüyorsam o insana bir anlamda hakaret etmektir, çünkü, zaten daha iyisi onlarda var. Ne diye bende görsün onu? Onun için, burada rehberlerimize büyük görev düştüğünü görüyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

Özelikle müze açısından önemli görüyorum. Birçok müzenin devreye alınması lazım. Mesela, Sayın Bakanım, daha önce bu konuşulmuştu, Maçka'daki meslek lisesi. Orası, biliyorsunuz, çok güzel bir İtalyan mimarisi tarzındadır, çok güzel bir binadır orası ve buranın bir müze hâline dönüştürülmesi, bir tekstil müzesi olması... 2010'da burada kendi Türk sanat eserlerinden, el sanatından oluşmuş bütün giysilerimizin sergilendiği bir müze olması, hele Türkiye'nin tekstildeki önemi dikkate alındığında, bunun ne kadar büyük önemi olduğunu takdir etmeliyiz. Dolayısıyla, burada tutuculuk yapmak yerine meseleye farklı bakmak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (Devamla) – Bitiriyorum efendim. Özür dilerim, İstanbul çok önemli, onun için söylüyorum.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Kesinlikle devredilmeli.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (Devamla) – Evet, kesinlikle devredilmeli ve bunu yapmalıyız. Bu konuda bakanlıklar arasında şey yapmamamız lazım açıkçası. Millî Eğitim Bakanlığı değil. Aynı şey boğazdaki bazı yerlerde var.

Mesela El Sanatları Okulu diye duran bir yer var orada, boğazda hemen. Bakıyorsunuz, Çırağan Sarayının dibinde. Orası öyle mi durmalı? Günah bazı yerler. Onun için, buraların mutlaka Kültür ve Turizm Bakanlığına devredilip değerine uygun bir şekilde kullanılması lazım.

Buna benzer yine, Ayakkabı Müzesi, El Sanatları Müzesi, birçok şeyimiz var. Bunların, müze sayısının artırılması lazım. Unutmayın, sadece Venedik'te neredeyse 100'e yakın müze var. Dolayısıyla, İstanbul bu 2010 Kültür Başşehri olurken müzeye daha çok ihtiyacı olacak diye düşünüyorum.

Bu arada, bir hususu daha söyleyerek sözlerimi tamamlamak istiyorum: Bu topraklarda, bizim kültürümüzde yetişen herkese sahip çıkmak zorundayız, hiçbir ayırım gözetmeden sahip çıkmak zorundayız. Çünkü, bunlar bizim insanımızdır. Biz, bazen beğeniriz beğenmeyiz, ideolojik bakarız bakmayız, ama bunlar bizim insanımızdır, bizim değerlerimizdir. Bu değerleri yüceltmeye, bu toplumun önüne koymaya ihtiyacımız var. Bazen insan şaşırıyor, bir yere gittiğimiz zaman, yurt dışında başka ülkelere gittiğimiz zaman bu değerlerin heykellerini görüyoruz, bunlarla ilgili yapılmış anıtları görüyoruz, verdikleri isimlerini görüyoruz. Bizim sadece belli şeyleri değil, bunları da dikkate alarak parklarımızı, bahçelerimizi düzenlemeye ihtiyacımız var. Mesela, geçen hafta sonunda Türkiye Millî Kültür Vakfı 40'ıncı kuruluş yılında 40 Vakıf İnsan Projesiyle bir şey yaptı, 40 tane insanı ortaya koydu. Kötü mü oldu? Çok güzel oldu ve insanlar ortaya çıktı. Teşekkür ederim, siz de geldiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (Devamla) – Bitiriyorum.

Onun için, buna benzer bu topraklarda yetişen insanlarımızın bu toplumun önüne yüceltilerek konulması lazım. Sadece ölmelerini de beklemeyelim Sayın Bakanım. Bunları yaşarken de yüceltmeyi bilelim. Onun için, bu konudaki çalışmalarınız da bizleri mutlu edecektir.

Bütçemizin hayırlı, uğurlu olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Büyükkaya.

Sayın Demir, buyurun.

OSMAN DEMİR (Tokat) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar, değerli bürokrat arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bakanlığımızın çalışmaları gerçekten göz kamaştırıcı Özellikle fikrî hakların korunması, kültürümüzün yaygınlaşması için sergilerin açılması, fuarlara katılınması, tiyatro gösterilerinin desteklenmesi ve yine yurt dışına yasal yollarla çıkan 151 tane eserin tekrar ülkemize kazandırılması, bunlar memnuniyet verici. 2009 yılı içerisinde küresel kriz yaşanırken dünyanın önde gelen turizm ülkelerinde alınan turist sayısı azalırken bizim turist sayımızda küçük de olsa bir artış olması da ayrıca memnuniyet vericidir.

Değerli arkadaşlarım, ben bir pasajı okumak istiyorum: “Turizmi Anadolu'ya yaymak istiyoruz. İnsanlarımızı bir gelire kavuşturmak, göçü önlemek istiyoruz. Gençlerimizden en çok işe, ekmeğe ihtiyacı var. Yoksul evde kavga bitmez. Ekmeğimizi büyütme istiyoruz. Bu topraklar üzerinde yaşayan kim varsa hepsi bizimdir, dönem, inanç, kök, gelenek, il ayırımı yapmadan hepsine sahip çıkmaya çalışıyoruz. Bütün vatandaşlarımızın daha mutlu, daha müreffeh, daha esenlik, güvenlik ve barış içinde yaşamasını sağlamaya çalışıyoruz. Kültürün gavuru, Müslümanı, Ermenisi, Rumu olmaz, hepsi ülkemizin zenginliğidir. Hepsine sahip çıkacağız, hepsini koruyacağız, sonra da tüm insanlığın hizmetine açacağız.” Bu sözler Sayın Bakanımızdır, Tokat ziyaretimizde basın aracılığıyla kamuoyuna verdiği mesajlardı. Ben, doğrusu Kültür Bakanına bu sözlerin çok yakıştığını ifade ediyorum. Onu sizlerle paylaşmak istedim.

Carl Poper diye bir düşünürün bir sözü var, der ki: “Gelişmenin ana zembereği ayıklamaya müsait olan çok sayıda seçeneğin olmasıdır.” Yani, ayıklamaya müsait ne kadar çok zenginliğiniz varsa gelişmeniz o kadar daha hızlı olacaktır ve gelişme şansınız o kadar yüksektir.”

Şimdi, Anadolu coğrafyasına bakıyoruz: Hakikaten ülkemiz doğusundan batısına, güneyinden kuzeyine tam bir açık hava müzesi gibi değerli arkadaşlar. Bununla ne kadar gurur duysak azdır. Acaba diyorum bu Yunus Emre... Hata “Acaba” demeye gerek yok. Yunus Emre, Şeyh Edebali, Hacı Bayram Veli, Hacı Bektaş Veli, Mevlânâ'nın, bir tesadüf değildir bu topraklarda yetişmiş olması. Bu zenginliğin, bu kültürel zenginliğin, bu kültürel mirasın bir sonucudur. Tabii ki, bunlar da bu kültürel mirasa katkılar yaptılar, ama bu miras uygun olmasaydı herhâlde bu tür değerlerimiz bugün yetişmemiş olabilirdi diye düşünüyorum.

Sayın Bakanımız Tokat'a geldiğinde, çok güzel yerlerimizi gördük. Bir Balıca Mağarası gördük.

Değerli arkadaşlar, Balıca Mağarası, belki hâlâ duymayanımız var, dünyanın önde gelen en büyük ve hâlâ oluşumu devam eden, hâlâ son, devam etmekte olan oluşumlarıyla böylesine zengin bir mağara.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

Yine Sayın Bakanımızla Zinav Gölü diye yine birçoğumuzun hiç duymadığı bir doğal gölümüzü gördük. Zinav Göl'ünü gördüğünde Sayın Bakanın ifadesi şu oldu gerçekten: " Yahu, burası cennet mi?" Hakikaten öyle bir yerdir. İnsanları sevecen, güleç ve neşelik içerisinde bir doğa harikası bir yer. Sayın Bakanımız birkaç televizyon programına katıldığında da o Zinav Gölü'ünü andı. Ayrıca teşekkür ediyorum kendisine.

Değerli arkadaşlarım, Tokat merkezde bir Bey Sokağı var. Sayın Bakanım, fırsatımız olmadı, Bey Hamam Sokağı var. Bakanlığımız orada dış cephe giydirme yaptığı evlerimiz var. Teşekkür ediyorum ondan dolayı da. Hakikaten bir Safranbolu burası.

Siz Sayın Bakanım, Sulu Sokak'ta bir tarihî ev gördünüz, eski bir ev "Ne güzel evmiş, burayı giydirelim." dediniz. İnanın Sayın Bakanım, Bey Hamam Sokak, Bey Sokak tamamen öyle evlerle dolu. Muhteşem bir sokak orası.

Sayın Bakanım, ayrıca Tokat'a gittiğimizde Komana Antik Kentinin kazısını başlattık. Son derece mutluyuz bundan. Ayrıca, Sulusaray ilçemizde Sebastapolis diye yine bir antik kentimiz var. Buna fırsatımız olmadı ve orada "Uygun bir ekip arıyoruz." dediniz. Acaba ne aşamada diye merak ediyorum. Sebastapolis, inşallah... Sulusaray'da kaplıcamız var. Sebastapolis Antik Kentiyle o kaplıca'yı birleştirdiğimizde gözde bir turizm bölgesi olarak öne çıkacak orası.

Yine aynı şekilde Zile Kalesi'nin restorasyonu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN –Tamamlamak üzere ilave süre verdim.

Buyurun

OSMAN DEMİR (Devamla) - Zile Kalesi'nin restorasyonu, Zile ilçemizde bulunan Amasya Caddesi'nde yer alan tarihî evlerimizin dış cephe giydirilmesi konusunda çalışmaların devam ettiğini biliyoruz. Acaba ne aşamada diye merak ediyorum.

Değerli Bakanım, UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde 9 tane tarihî eserimizin olduğunu biliyoruz. Geçici listede yer alan eser sayımızın 18'den 23'e çıktığı ifade edildi. Bu memnuniyet verici. Ama, acaba bunlar ne zaman asıl listeye geçecek? Buradaki süreç nasıl işlemektedir? Onu merak ediyorum.

Bilgi verilebilirse memnun olacağım.

Bakanlığımızın çok değerli bürokratlarının yapmaları gereken işin bilincinde olarak gerçekçi bir bütçe hazırladıklarına inanıyorum. Bütçeye destek vereceğimi ifade ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aydoğan, buyurun.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, Bakanlığımızın değerli temsilcileri, komisyonumuzun değerli üyeleri, basınımızın değerli mensupları; hepinizi saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Öncelikle Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. Bakanlığımızın başarılı çalışmaları ve Afyonkarahisar turizmine verdiği katkılar için de kendilerine ayrıca teşekkür ediyorum.

Bakanlığımızın da yakından bildiği üzere, biz, Afyonkarahisar'da termal ve sağlık turizminin gelişmesi için önemli projeler üzerinde çalışıyoruz. İnşallah, yakın zamanda uluslararası bölgesel Zafer Havaalanı ihaleye çıkma aşamasına gelecek. Bunun için çalışıyoruz.

Diğer taraftan, sporun termal ve sağlık turizmiyle entegrasyonu anlamında bir spor kompleksi projesi üzerinde de çalışıyoruz. Bunlar turizmi geliştirecek şeyler. Tabii, biz Afyonkarahisar'da turizmin daha fazla ve daha hızlı gelişmesi için, Bakanlığımızın ve Bakanlığımızın bilgisi dâhilinde bunlar ama, ben konuya ilgi ve dikkatlerini daha fazla çekmek için bunlara değineceğim. 5 bin yıllık Frigya tarihini, medeniyetini, eserlerini ihtiva eden ve yüzde 70'i Afyonkarahisar sınırları içerisinde bulunan ve Bakanımızla beraber gezdiğimiz Frig Vadisi Projesinin bir an önce sonuçlandırılması ve bir eylem planıyla ortaya konulması gerektiğine inanıyoruz.

Cumhuriyetimizin kazanıldığı toprakların, Afyonkarahisar'ın termal ve sağlık turizmi özelliği yanında bu yönüyle de daha etkin, daha geniş, daha kapsamlı kampanyalarla Türkiye'ye ve uluslararası alana tanıtılması gerektiğine inanıyorum. Bu çerçevede, Zafer Haftası etkinliklerinin de daha geniş ve kapsamlı programlarla... Çünkü, Kurtuluş Savaşı'mız, bizim Türkiye Cumhuriyeti'mizin kuruluşunun bir dönüm noktası olduğuna inanıyoruz, elbette ki, bütün zaferlerimiz önemlidir, ama bu zaferin bu anlamda daha fazla önemi vardır diye düşünüyoruz.

Sayın Bakanımız müze projesine değindiler biraz önce konuşmalarında. Kendilerine ilgileri ve alakaları nedeniyle teşekkür ediyorum. Ancak, şunu da söylemek istiyorum: Afyonkarahisar yolların kesiştiği bir kavşak noktası ve bu anlamda çok önemli. Günde 45 ile 110 bin aracın geçtiği bir kavşak noktası. Ben inanıyorum ki, bu müze projesi gerçekleştiği zaman ve bir Kurtuluş Savaşı panoramasıyla da bütünleştirildiği zaman, Bakanlığımızın müzeleri içerisinde en kârlı, en verimli ve yapılan harcamanın dönüşümünü en kısa sürede sağlayacak bir müze olacaktır. Ben buna inanıyorum ve daha fazla ilgi, yardım ve katkılarını bekliyorum.

Afyonkarahisar'da tarihî Afyon evleri var. Bakanlığımız bugüne kadar ciddi miktarda bu evlerin restorasyonu ve ön cephe tadilatı anlamında önemli çalışmalar yaptı, ancak, bunları Bakanımız da biliyor, Bakanlığımız da biliyor, çok sayıda ev var bu anlamda ve çok değişik mimari özelliklere sahip. Bunların sayılarının artmasının da Afyon turizmine önemli katkı sağlayacağına inanıyorum.

Afyonkarahisar Kültür Merkezimiz var. 1990'lı yıllarda temeli atılmış. Ben faaliyet raporunda gördüm, Bakanımız 2010 yılında buranın bitirileceğini müjdesini veriyor. Kendilerine ayrıca bunun için teşekkür ediyorum.

Yukarıdan aşağıya kadar saydığım bu özellikler nedeniyle Afyonkarahisar şehrinin turizm potansiyeli de dikkate alındığında, bu marka kentler listesine ilave edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

İlgi, yardım ve katkıları için teşekkür ediyorum, bütçelerin hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

Sağ olun, var olun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baştopçu.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli Başkanım, Değerli Bakanım, değerli bürokratlar, değerli arkadaşlarım ve basın mensupları; bütçelerimizi görüşüyoruz, bütçelerimiz hayırlı, uğurlu, bereketli olsun.

Şimdi burada, gerçekten bütün arkadaşlarımızın konuşmalarını dinliyorum, birçoğuna da tabii ki katılıyoruz. Çok hoş bir durum.

Sayın Bakanım, size ve takım arkadaşlarınıza gerçekten teşekkür ediyoruz, herkes teşekkür ediyor çünkü. Sağ olsunlar, var olsunlar.

Bu, tabii, güzel bir ortam. İnaniyoruz ki, bundan sonra da bu şekilde devam edeceksiniz. Zaten Hükûmetlerimiz iş başına geldiğinden bu yana hep sıra dışı işler yapıyorlar. Sizler de sıra dışı yaptığınız işlerle, takım arkadaşlarınızla başarılarınıza inşallah devam edeceksiniz.

Ben, hemen sizin de yakından bildiğiniz bir konunun ve arkadaşlarınız da takip ettiği bir konunun güzelleşmesi konusunda da teşekkür edeceğim.

Bu, bizim özellikle tarihî ve kültürel yapılarımızın turizme kazandırılması konusunda mevzuatta birtakım değişiklikler yapıyorsunuz. Zaten daha önce de yaptık ve onların restorasyon çalışmalarının yüksek maliyetlerinin aşağı indirilmesi konusunda da bu çalışmalarınız oluyor, ki, çok önemli bir çalışmaydı. İnaniyoruz ki, bu çalışmalar istenilen düzeylere gelecektir. Bu istenilen düzeylere geldikten sonra da işte, yine bildiğiniz gibi, daha önce alınan bu harçtı, vergiydi, vesaireydi bir kenara bırakılacak, çok daha büyük katma değeri olacaktır.

Benim şöyle bir önerim de olacak: Belediyelerimiz bildiğiniz gibi, şenlikler, festivaller ve kültür etkinlikleri yapıyor. Acaba, sizler bu belediyelerimize, isteyenlere tabii, faali danışmanlık yaparsınız bu konuda. O çok iyi olacaktır.

Tabii, kütüphaneler ve müzeler konusunda arkadaşlarımızın önerilerine ben de olduğu gibi katılıyorum.

Bir de geçenlerde çeşitli gruplardan milletvekili arkadaşlarımızla konuşurken, şunun farkına vardık ki, bazı arkadaşlarımız çok önemli müzeleri bile fırsat bulup gezememişler. Yani, bugün, bir Topkapı'yı, bir Dolmabahçe'yi gezememişler. Acaba, uygun zamanlarda veya uygun hafta sonlarında sizin bu yaptığınız etkinlikler de dâhil olmak üzere, sizin önerdiğiniz şekilde milletvekili arkadaşlarımıza, vakti müsait olanlara böyle bir şey dizayn edebilir miyiz? Yani, bu konuda da bir çalışmanız olursa, gayet tabii ki memnun oluruz.

Ben, tekrar bütçelerimizin hazırlanmasında katkıları olan arkadaşlarımıza, genel müdürlüklerimize başarılarından dolayı ve sizlere, takım arkadaşlarınıza teşekkür ediyorum.

Hayırlı olsun diyorum, saygılar sunuyorum.

Sağ olun, var olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bütçe Komisyonu üyesi arkadaşlarımızın konuşmaları burada tamamlanmıştır.

Komisyon dışından gelen değerli üyelerimize söz vereceğim.

İlk sözü Sayın Erbatur'a veriyorum ve komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımızın sürelerinin beş dakika olduğunu hatırlatıyorum.

NEVİNGAYE ERBATUR (Adana) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; bugün burada Sayın Kültür Bakanımıza bazı konularda sorular yöneltmek istiyorum.

Anayasa'mızın 10'uncu maddesi kadın erkek eşittir, devlet bu eşitliği sağlamakla yükümlüdür diyor. Kültür Bakanlığımız da devletimizin bir kurumu olduğuna göre, bu eşitliği sağlamada neler yapıyor? Yani, örneğin, kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırmak için kültür anlamında bir çalışması var mı? Kadın edebiyatçıların desteklenmesi konusunda, kadın belgeselleri çekenlerin desteklenmesi konusunda destekler yapılıyor mu? Onlara özel vergi indirimleri var mı, düşünülüyor mu? Ayrıca, kadın filmleri festivalleri, kadın haklarıyla ilgili kültür çalışmaları destekleniyor mu? Bu tür festivaller Kültür Bakanlığımız tarafından yapılıyor mu? Ve bu tür konular, özellikle kadın erkek eşitliğini sağlamaya yönelik konular, toplumsal cinsiyet eşitliğini hayata geçirmeye yönelik konular acaba Bakanlığımızın bütçesinde yer alıyor mu? Bütçe hazırlanırken bunlara dikkat edildi mi?

Aynı şeyleri çocuklarımız için de sormak istiyorum. Çocuk hakları konusunda da Kültür Bakanlığımızın yaptığı özel çalışmalar var mı? Örneğin, Kültür Bakanlığımızın yayınlarının çocuklarımıza ulaşması için, okullardaki çocuklarımıza ulaşması için yapılan bir çalışma var mı? Ayrıca, okullarımızda kültür faaliyetlerinin bir alışkanlık hâline getirilmesi nasıl yapılacaktır? Bu konuda bir müze eğitim programının okul müfredatlarına girmesi konusunda bir çalışma yapıldığını duydum. Ancak, Millî Eğitim Bakanlığıyla ilgili ortaklaşa götürülecek bu program başladı mı? Yürütülüyor mu? Bu konuda ders kitapları hazırlandı mı? Bu kitaplarda yine cinsiyet eşitliğine dikkat edildi mi? Ayrıca, Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü ile ortak çalışmalar yapılıyor mu? Söylediğim şekilde bir yeni kültür, kadını erkeği eşit bir kültür oluşturmak için ülkemizde bu tür çalışmalar yapılıyor mu? Bununla ilgili bir özel çabanız var mı? Bunları çok önemsiyorum.

Bir başka sorum da, İstanbul 2010 Kültür Başkenti'yle ilgili olacak.

Sayın Bakana, burada bir afiş göstermek istiyorum. Bu afiş İstanbul Kültür Başkenti'yle ilgili bir afiş "Meet to rutes of fun." yazıyor üzerinde ve minyatürlerden oluşmuş. Ama, bu minyatürler beni son derece rahatsız etti Sayın Bakan. Burada, 2010 Kültür Başkenti olacak olan bir Avrupa başkentinde yakışmayacak minyatürler seçilmiş. Bu bana İnternet kanalıyla geldi. Size ulaştıracağım. Sanki Türkleri savaşçı gösteriyor burada, rakkaseler oynatılıyor, güreş var; yani gerçekten çok rahatsız edici, kültürümüzle bağdaşmayan, bugün Türkiye'de böyle bir kültür yok, bununla bağdaşmayan bir afiş hazırlanmış. Bu afiş gerçek mi? Böyle bir afiş var mı? Böyle bir afiş varsa, bu afişle ilgili olarak ne yapmayı düşünüyorsunuz?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Bizim de işlem yapılmasını istediğimiz, ne bizim ne Ajansın alakası olmayan tamamen korsan bir çalışma. Biliyorum haberim var.

NEVİNGAYE ERBATUR (Devamla) - Yine, İstanbul 2010 Kültür Başkenti bağlamında şunu söylemek istiyorum: Kadınlarla ilgili olarak neler yapılıyor? Kadınlarımızı tanıtmak için, kadın kültürünü, kadın yazarlarımızı, sanatçılarımızı tanıtmak için özel olarak, örneğin kadın ressamlarımızın sergileri açılacak mı? Bunlarla ilgili çalışmalarımız ne?

Kadın Eserleri Kütüphanesinin bu bağlamda birtakım çalışmalar yaptığını biliyorum, ama bunlar son derece küçük bütçelerle ve çok az yapılıyor. Ben çok daha büyük çalışmalar bekliyorum.

Şimdi, size bu afişi takdim edeceğim ve gerçekten bununla ilgili sizden yanıt bekliyorum Sayın Bakanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Erdemir...

AVNİ ERDEMİR (Amasya) – Sayın Başkanım, Çok Değerli Bakanım, Ben de konuşmamda Yunus Emre Vakfına, vakfın faaliyet alanlarına, uluslararası geçerliliği bulunan Türkçe seviye sınavı ihtiyacına, bir kamu vakfı olan Yunus Emre Vakfının bütçesinin artırılmasının gerekliliğine dikkatleri çekmek istiyorum.

Dilimiz, kimliğimiz, ses bayrağımızdır. Gelişen, değişen dünyada güzel Türkçemizi dünya dili hâline getirmek, özellikle yabancılara Türkçe öğretimini düzene koymak hepimizin görevidir. Meclisimizden, Bakanlıklar-Kızılay istikametinde yürürken her gün gördüğümüz yabancı ülkelere ait dil öğretim merkezleri, inanıyorum ki, hepinizi, acaba yabancı ülkelerde bizim de böyle dil öğretim merkezlerimiz var mı diye düşündürmüştür.

Ne mutlu ki, geç de olsa Meclisimiz 2007 tarih, 5653 Sayılı Kanun'la Yunus Emre Vakfını kurmuş ve bu kanunla Yunus Emre Vakfına Türk dilini, sanatını ve kültürel mirasını tanıtmak, Türk kültürüne ilişkin bilgi ve belgeleri dünyanın yararına sunmak ve Türk dilini öğrenmek isteyenlere hizmet vermek amacıyla yurt dışında Yunus Emre Enstitüsü, yurt dışında Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri açma yetkisi vermiştir. İspanya'da Cervantes, Almanya'da Gothe Enstitüsü gibi farklı ülkelerde dil

eğitimi vermek üzere kurulan enstitülerle aynı işi yapacak Yunus Emre Vakfının merkez binası Ankara'da, Ulus'ta açılmış ve bu binada Yunus Emre Enstitüsü kurulmuştur.

İlk yurt dışı Yunus Emre Türk Kültür Merkezi de ülkemiz için tarihi ve stratejik bir öneme sahip olan Saraybosna'da açılmıştır. İnanıyorum ki, Saraybosna Yunus Emre Türk Kültür Merkezinin açılmasıyla birlikte sadece Türk dili ve kültürüne olan ilgi artmayacak, aynı zamanda Türk-Boşnak dostluğu gelişecek, ikili ilişkilerimiz daha da güçlenecek, iki ülke arasındaki kardeşlik ve birliktelik ruhu pekişecektir.

Diğer ülkelerde hızla Yunus Emre Türk Kültür merkezlerinin açılması ülkemizin dünyadaki imajını güçlendirecek. Ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerin gelişmesinde önemli bir görev icra edecektir. Bu merkezlerde, üniversitelerde ve kendi imkânlarıyla Türkçe öğrenenlerin günümüzde karşılaştıkları en önemli sorun, evet, yabancılara Türkçe öğrenenlerinin en fazla karşılaştıkları sorun, Türkçe bildiklerini ispatlayabilecekleri uluslararası geçerliliği bulunan bir sınavın bulunmamasıdır. Bu durum, hem Türkçe öğrenimine ilgiyi azaltmakta hem de Türkçe öğrenenleri maalesef mağdur etmektedir.

Hayatının yirmi beş yılını Türkçe öğrenimine ve öğretimine adanmış birisi olarak, yabancılara Türkçe öğretiminde tek yetkili merkez Yunus Emre ismini verenleri ben tebrik etmek istiyorum burada. Güzel Türkçemizi yabancılara öğretmek, ağızımızda annemizin sütü olan ses bayrağımızı değişik ülkelerde başarıyla dalgalandıracak olan Yunus Emre Vakfının Türkçe öğretiminin yanında, uluslararası geçerliliği bulunan Türkçe seviye sınavını da başarıyla yapabilmesi için bütçesinin artırılmasına ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Ben inanıyorum ki, bu merkezler ilk kuruluş yıllarında önemli finansman ihtiyacı duyacaktır. İlk yıllarda bütçeden daha fazla destek verirse zamanla bu vakfın faaliyetleriyle kendi gelirlerini karşılayabileceklerini ben düşünüyorum.

Bu sebeple, Plan ve Bütçe Komisyonumuzdan, Bakanlığımızdan Yunus Emre Vakfının gelirlerinin artırılmasını talep ediyorum ve sözlerimin sonunda da Sayın Bakanımıza, Bakanlığımıza Amasya adına bir Amasya milletvekili olarak teşekkür ediyorum. Çünkü Amasya'mız turizmde marka kent bir şehirdir ve Amasya'mıza Bakanlığımızın ilgisi hakikaten yoğundur. Önemli destekler aldık. Bu desteğin devamını istiyoruz. Özellikle, millî mücadelemizin doğum belgesinin imzalandığı Saraydüzü Kışla Binamızın yapılmasında Bakanlığımız önemli gayretler sarf etti. Bundan sonra da Bakanlığımızın desteğinin devam edeceğine inanıyorum.

Bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özbolat, buyurun.

DURDU ÖZBOLAT (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, sevgili basın mensupları, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben Komisyon üyesi olarak, bugüne kadar Kültür Bakanlığının yapmış olduğu hiçbir etkinlikten haberi olmayan, bilgisi olmayan bir milletvekili olarak sözlerime başlayacağım.

2010 Kültür Başkenti Projesi'nin nasıl gittiğiyle ilgili sadece basından aldığımız bilgiler var. Yolsuzluk, usulsüzlük iddiaları son derece can sıkıcı bir hâl almışken, bu konuyla ilgili vermiş olduğum soru önergesine dahi cevap alamadım.

Şimdi, bir buçuk ay sonra İstanbul, Kültür Başkenti olacak ve bir buçuk ay sonra o planlanan projelerin yüzde kaçının gerçekleştirildiğini bilmemek beni son derece üzüyor. Benimle birlikte kamuoyunu da üzüyor. Sadece bunun denetiminin kime ait olduğunu bilmediğimiz, müthiş dev bir bütçe. Bu bütçenin nerede, nasıl kullanıldığını takip etme şansımız yok. Bu konuda hiçbir bilgi de alamadım.

Tabii, bir muhalefet milletvekili olarak, bakanlıklardaki bürokratların iktidar mensubu milletvekillerine göstermiş olduğu toleransı biz göremiyoruz. Biraz önce dinlediğim bütün iktidar milletvekilleri son derece memnun bir şekilde

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

düşüncelerini belirttiler. Ben Amasya böyle bir imkâna sahip olduğu için Amasyalılar adına gerçekten teşekkür ediyorum Sayın Bakan ama Kahramanmaraş'ın da bu yatırımlara ve bu desteğe ihtiyacı olduğunu da unutmamak lazım. Ben müzemizin bir buçuk yıldır kapalı olduğunu, geçen yıl da söylemiştim. O zaman da kapalıydı ve üzerinden bir buçuk yıl geçti. Müzemiz kapalı.

Onun ötesinde, Kahramanmaraş, Türkiye'nin en önemli kültür ve turizm potansiyeli olan illerinden birisi. Türkiye'nin 16'ncı büyük ili nüfus itibarıyla. Ben Kahramanmaraş'ta bugüne kadar Kültür ve Turizm Bakanlığının yaptığı hiçbir çalışmayı ne yazık ki, göremedim. Ben arkeoloji ve kütüphanecilik okumuş bir insan olarak, Kahramanmaraş'ın, Hititlerin en önemli yerleşim merkezlerinden birisi, Çorum, Ankara, İç Anadolu'dan sona en önemli bir yerleşim merkezi olduğunu biliyorum ama Hititlerin orada birkaç tane bilinen, artık tarihî eser kaçakçılarından alınan birtakım eserlerin dışında ciddi bir çalışmanın yapılmadığını, yapılamadığını üzümlere söylemek istiyorum.

Başta Kültür İl Müdürlüğümüz olmak üzere Maraş evleri konusunda, Maraş evleri gerçekten son derece değerli, önemli evler. Bunların restorasyonlarıyla ilgili birkaç kez uyarıma rağmen ne yazık ki, bir adım atılmadı. Bunun derhâl düzelmesi konusunda benim çabamı, benim çalışmamı bir kenara bırakın, Bakanlığın bir an önce el atması gerekir diye düşünüyorum. Çünkü yok oluyorlar.

Özellikle, bizim Çukurhisar diye bir bölgemiz var. Yani Fırınz Dere'si boyunca zeytin ve Süleymaniye bölgesi Maraşlılar için son derece önemli bir bölgedir. O bölgede özellikle bugün hiçbir Kültür Bakanlığı personelinin gitmediği bir bölgemiz var Hititlerin en önemli yerleşkelerinden birisi olduğunu düşünüyorum. Ama ne yazık ki, o eserler tahrip ediliyor. Herhangi bir koruma yok. Birkaç yer SİT ilan edildi. O SİT ilan edilen yerlerde de vatandaş perişan oldu. Çünkü hiçbir çalışma yapamıyorlar, evlerini dahi yenileyemiyorlar. Bakanlığın bu konuda gerçekten gereğini yapmasını bekliyoruz.

Onun ötesinde, baktığımızda bütçeye ve bize iletilen bütün sunumların bir önceki yıllardan çok farkı yok. Bütün çalışmalar, birkaç etkinliğin eklenmesi ...

Bence, özellikle büyük bir şans Kültür ve Turizm Bakanlığının aynı çatı altında olması büyük bir şanstır diye düşünüyorum. Bu şansın yeterince kullanılmadığını düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika içinde lütfen toparlayınız.

DURDU ÖZBOLAT (Devamla) – Benim kısıtlı zaman dilimi içerisinde söylemek istediklerim bunlar.

Devlet Opera ve Balesi başta olmak üzere, bu SİT alanlarının durumu, başka ülkelerdeki yapılan çalışmalarla Türkiye'nin karşılaştırılması... Mesela, işte, turizmde sayısal olarak dünyadaki bütün ülkelerden öndeyiz diyoruz ama Türkiye'ye toplam 21 milyon turist geliyor. Sadece Prag'ı ya da Paris'i düşündüğümüzde bunun yeterli olmadığını söylemek için herhâlde çok fazla bir şey okumaya gerek yok.

Ben bir de Madımak'ı sormak istiyorum Sayın Bakanım. Madımak müze olacak mı Sayın Bakanım?

Evet, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Güvel.

HULUSİ GÜVEL (Adana) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sayın Bakan, Komisyonun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli mensupları hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, ben izninizle ağırlıklı olarak kendi bölgemin sorunlarıyla ilgili olarak konuşmak istiyorum. Zira Adana, hem siyasette hem ekonomide hem kültür ve turizmde sahipsiz ve öksüz çocuk gibi.

Adana, uzun yıllardan beri Bakanı olmayan bir ilimizdir. Bu nedenle her ortamda ilimin eksiklerini ilgililere ulaştırmaya çalışıyorum.

Sayın Bakanım, özellikle sizlere teşekkür etmek istiyorum. Size ve çalışma arkadaşlarınıza. Bugün burada gerek iktidardan gerek muhalefetten arkadaşlarımızın konuşmalarında Bakanlığınızla ilgili çok övücü konuşmalar yaptılar. O nedenle, sizi ve takımınızı kutluyorum.

Sayın Bakanım, ülkemizde yıllardır inşaatları süren onlarca kültür merkezi inşaatı var. Hemen hemen bütün illerimizde bir kültür merkezi inşaatı mezarlığı bulunmaktadır.

Örneğin, yatırım programında yer alan Adana-Ceyhan, Adana-Tufanbeyli, Adana-Kozan, Osmaniye-Kadirli kültür merkezleri inşaatları 1995 yılından beri sürmektedir.

Bu konuda bir gelişme sağlanamadığı bu inşaatların fizikî gerçekleştirme oranlarının yıllardır aynı kalmasından belli olmaktadır.

Sayın Bakan, sormak istiyorum: Bu kültür merkezleri konusunda bir gelişme sağlanacak mıdır?

Kültür merkezlerine bu ilçelerimizde ihtiyaç duyulmaktadır. İhalesi yapılan ve sonrasında bir çivi bile çakılmayan, atıl yatırımlar olarak bırakılan bu yerler için bu sene ödenek ayırmayı düşünüyor musunuz?

Değerli Başkanım, Komisyonun değerli üyeleri, Adana ilimizdeki ilk müze 1924 yılında Cafer Paşa Medresesinde kurulmuştur. 1950 yılında bugünkü Etnografya Müzesine taşınmıştır. 5 Ocak -yani Adana'nın kurtuluş gününde- 1972 yılından bu yana da şimdiki binasında hizmet göstermektedir. Aradan geçen otuz yedi yıldan sonra, artık buradan da taşınması gerekmektedir. Zira buraya ulaşım konusunda ciddi anlamda sıkıntılar vardır. Park edecek yer bulmak neredeyse mümkün değildir. Şehrin ortasında kalmıştır. Müzeye gitmek eziyete dönüşmektedir.

Müzecilik anlayışı konusunda Bakanlığın zaman zaman iyi çalışmalar yaptığını gözlemliyoruz. Örneğin, müze-kart uygulaması oldukça iyi bir çalışmadır. Özel müzelerin teşvik edilmesi iyi bir uygulamadır. Ancak müzelerimizin çağdaştırılması, Avrupa'da olduğu gibi müzeler oluşturulması konusunda geri kalındığı görülmektedir.

Adana ilimizdeki Etnografya Müzesinin daha geniş, ulaşımın kolay olduğu bir yere taşınması yerinde olacaktır. Bakanlığın bu konuda bir çalışması var mıdır? Sayın Bakan bu konuda bizi aydınlatırsa sevinirim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

Değerli arkadaşlar, Kültür ve Turizm Bakanlığı konusunda yıllardır hepimizin bildiği gibi kadrolaşma eleştirileri yapılmaktadır. En son, Devlet Çok Sesli Korosunun başına bu konuda yeterliliği tartışmalı bir kişinin getirildiği, koro üyelerinin baskı altına alınmak istendiği konusunda ciddi anlamda şikâyetler ulaşmaktadır.

Sayın Bakan bu atamalar ve kadrolaşma konusunda bizi bilgilendirirse mutlu oluruz.

Değerli arkadaşlarım, büyük bir turizm potansiyeline sahip olan Adana'da yeterli yatırım yapılmamaktadır. İlimizde 2008 yılı rakamlarıyla, turizm işletme belgeli tesis sayısı 27, yatak sayısı 3.801'dir. 2.897 yatak kapasiteli, turizm yatırım belgeli 26 otel bulunmaktadır. Takdir edersiniz ki, Antalya'nın herhangi bir ilçesinde bile daha fazla tesis bulunmaktadır.

Kültür ve Turizm bakanlığı otel yapsın demiyoruz, ama ilin tanıtımı yeterince yapılırsa, restorasyonlar tamamlanırsa Adana'nın potansiyeli harekete geçirilebilir.

Örneğin, Anavarza Kalesi'nin restorasyonu için yıllardır ödenek ayrılmıyor. Bu konuda Adana'ya üvey evlat muamelesi yapılmasının nedenlerini merak etmekteyiz. Adana'ya yapılan turizm yatırımları konusunda Sayın Bakan'ın görüşlerini merak etmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güvel, tamamlayın efendim.

HULUSİ GÜVEL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Türkiye Turizm Stratejisi 2013 Eylem Planı kapsamında, Mersin'den başlayarak Mardin'e ulaşacak inanç turizmi koridorunda Adana'nın da yer alması planlanmıştır. Ancak bu konuda Adana'da herhangi bir altyapı ve üstyapı yatırımı yapılmadığına tanık olmaktadır.

Ayrıca, gerçekten çok büyük potansiyeli olan Karataş ve Yumurtalık turizm koruma ve geliştirme bölgelerinde de bir gelişme göze çarpmamaktadır. Bunların gerekçesi hep ödenek yetersizliği olarak sunulmaktadır. Yani Adana söz konusu olduğunda ödenek konusunda hep sıkıntı mı ortaya çıkmaktadır?

Sayın Bakanım, Adana'ya önümüzdeki yılda biraz daha ağırlıklı olarak sahip çıkacağınızı umuyor, Bakanlığınızın bütçesinin hayırlı olmasını diler, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın İnce, buyurun.

MUHARREM İNCE (Yalova) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, yedi yıldır Millî Eğitim Bakanı ve Kültür Bakanını her sabah kendi haberlerimi izler gibi izliyorum. Her sabah ne demişler onlara bakıyorum. Sayın Bakanın da “Güçlü ordu” sloganını eleştirdiğini biliyorum. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını eleştirdiğini biliyorum. “AKP'nin Atatürk gibi devrim yaptı.” dediğini biliyorum. “Cem Karaca'yı yurt dışında öldürdüğünü...” biliyorum. Müze müdürünü nasıl azarladığını biliyorum. Ama Sayın Bakanın bir konuda hiç konuşmadığını da biliyorum. İki yıldır Bakandır kendisi. İki yıldır yolsuzluklar konusunda tek kelime laf etmedi.

Örneğin, bugün biraz bir arşiv taraması yaptım. 3/10/2002 tarihinde Melih Aşık'ın köşesinde şöyle bir cümlesi var: “Milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmayan birisi kendi partisinin 550 milletvekili adayını belirleyebiliyor. Böyle demokrasi olur mu?” diye demokrasi ile ilgili düşüncelerini de biliyorum.

Geçmiş dönemde Sayın Ahmet Necdet Sezer Cumhurbaşkanı iken Sayın Sezer'e yolsuzluklar konusunda mektup yazdığını biliyorum. Ama Sayın Gül'e bu konuda mektup yazdı mı? Doğrusu bunu bilmiyorum.

1 Kasım 2007 günü, Genel Kurulda 2010 Avrupa Kültür Başkenti Yasası görüşülürken, ajansın Sayıştay denetimine tabi olmamasını eleştirmiştik. Kurulan denetim mekanizmasının işlevsiz olacağını söylemiştim. Sayın Bakanın cevabı da burada elimde. Onu okuyarak zamanımı kaybetmek istemiyorum ama birkaç satır okuyayım: “Kamu malını korumakla sorumluyuz. Sorumluyuz hepimiz. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi olarak milletin hakkını, milletin hukukunu korumakla sorumluyuz.” Ve devam ediyor ama Sayın Bakan bu geçtiğimiz iki yıl içinde ajansta nelerin yaşandığını sanırım biliyordur, sanırım izliyordur ki, bence de biliyordur.

Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü Hatice Kot isimli vatandaşın ihalelere girmesini yasaklıyor. Elimizde Resmî Gazete var ve Resmî Gazete'de Hatice Kot isimli vatandaşımız bu Genel Müdürlüğümüz diyor ki, ihalelere katılamaz. Ama siz bu kişinin eşini İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansında Edebiyat Yönetmeni yapıyorsunuz.

Şöyle denilebilir: Suç bireyseldir. Hatice Kot isimli vatandaşa böyle bir yasak getirilebilir ama bu yasak eşine gelmemiş diyebilirsiniz. Hayır böyle değil. Oradaki Sayın Bakana naçizane bir tavsiyem şudur: Teftiş Kurulu Başkanından o ihalenin raporlarını, dosyasını istesin. O raporlar kendisinde yoksa bende var, verebilirim. Orada açık açık Hatice Kot değil de, bu işi yapan kişinin aslında Hatice Kot'un eşi Ahmet Kot olduğunu söylüyor raporlarda. Yani o kadar da basit değil. Bu konu dikkatinizi çeker diye düşünüyorum.

Yine, Avrupa 2010 Kültür Başkenti teşkilat şemasına baktım. Genel Sekreter Yılmaz Kurt. Kurumsal İlişkiler Direktörlüğü Nilgün Ören, yani Genel Sekretere bağlı olarak çalışıyor, daha alt birimde çalışan birisi. Fakat verdiğim bir soru önergesinde, Nilgün Ören'in maaşının Genel Sekreterden daha fazla olduğu yazılı elimde. Yani bu işin kerameti nedir bunu anlayabilmiş değilim.

Bir başka konu “Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Daire Başkanlığı, Yatırım Geliştirme ve Planlama Daire Başkanlığı görev ve sorumlulukları” diyor. Gerçekten görev ve sorumluluklarını okuduğum zaman şaşıyorum.

Kültür ve turizm alanında yerli ve yabancı yatırımcıları yönlendirmek. Turizmin talep ve türlerinde meydana gelen değişme ve gelişmelerde uyumlu turizm politikalarının oluşturulmasına ve yatırımların yönlendirilmesine elverişli her türlü araştırmaları yapmak ve yaptırmak gibi çok önemli görevleri tanımlanıyor. Ama buraya atanan kişinin uzmanlık

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

alanına baktığımda, trafikmiş uzmanlık alanı. Büyükşehir Belediyesinden gelmiş değerli arkadaşımız ve uzmanlık alanı trafikmiş.

Türk Dünyası Müzik Topluluğu Müdürü -Buraya da bir atama yapılmış- Habib Coşkunsoy değerli arkadaşımızın ismi. Türk Dünyası Müzik Topluluğu Müdürü. Bu arkadaşımız 2002 yılında Yozgat'ın bir köyünde köy imamıymış. Önce memur olarak gelmiş, sonra da, şu anda da Türk Dünyası Müzik Topluluğu Müdürü olmuş. Gerçekten bunun bir başka örneği var mı bilmiyorum.

Yunus Emre Vakfında neler oluyor? Bilgi almak istiyorum, soru soruyorum, telefon açıyorum. Böyle bir bilgi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İnce, lütfen tamamlayın.

MUHARREM İNCE (Devamla) – Tamamlıyorum.

Kapalı kapılar ardında oluyor. Kim, buraya alınan elemanlar kimler? Örneğin, Vakıf Başkanının yakını mıdır Selin Ceceli? Vakıf Başkanının yakını mıdır? Başka var mı? Kimlerin yakınları var? Bu personel listesi... Telefon açıyorum, geri dönmüyorlar, bilgi vermiyorlar. Ben de bu Komisyonun üyesiyim, bu bilgileri almak istiyorum Sayın Bakan.

Yine, Avrupa Kültür Başkenti Danışma Kurulunda eski milletvekili Gülseren Topuz, AKP MKYK üyesi Ayşe Böhürler gibi isimler... Yani burası Danışma Kurulu, burası AKP'nin MKYK'sı olmamalı diye düşünüyorum ve teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Son söz Sayın Topuz'un, buyurun efendim.

FEVZİ TOPUZ (Muğla) – Sayın Başkan, Bakanlığımızın değerli bürokratları, sevgili basın mensupları, hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, Kültür ve Turizm Bakanlığının görevleri; yasasında görüleceği üzere, ulusal, manevi, tarihî, kültürel ve turistik değerleri araştırmak, geliştirmek, korumak, yaşatmak, tanıtmak ve geliştirmek olarak belirlenmiştir.

Dolayısıyla Bakanlık, doğal, kültürel ve tarihî alanları turizm amaçlı değerlendiren çevresel değerlerin korunmasına, doğal çevrenin fizikî ve doğal altyapı eşiklerinin aşılmasına, yani taşıma kapasitesine dikkat etmek zorundadır.

Turizm ve çevre birbirine sıkı sıkıya bağlı iki unsurdur. Turizm varlığı, çevrenin kalitesine bağlıdır. Turizmin kaynakları kullanılırken, aynı kaynakların gelecek nesiller tarafından da kullanılabilmesinin güvenceye altına alınması şarttır.

Ancak, çevremize ve turizm bölgelerimize bakıldığında durumun hiç de iç açıcı olmadığını görmekteyiz.

Ülkemizin tüm kıyıları, tarihsel ve kültürel zenginliklerle dolu tüm yöreleri ne yazık ki, ardı arkası kesilmeyen bir çevre ve imar kirliliği saldırısı ile karşı karşıyadır. Ne yazık ki, yerel yönetimlerin çok azı, çevre ve imar konularındaki yetkilerini kamu yararı ve kamu hizmeti doğrultusunda kullanabilmektedir.

Elbette, bunda yerel yönetimler üzerindeki siyasal, çevresel ve benzeri baskıların payı vardır. Koyların turizme açılması, ormanlarda yaşanan tahribat, kültür ve tabiat varlıklarının amaç dışı kullanılması, kıyıların yanlış kullanılması ve yağmalanmasına âdeta göz yumulması, yaylaların işgalinin yasallaştırılması, turizm alanları dâhil, millî parkların ve doğal alanların madencilik dâhil neredeyse her türlü kullanıma açılması ve tahrip edilmesi ve korunamaması turizmin bindiği dalı kesmekten başka bir şey değildir.

Sektörün en önemli kuruluşlarından olan TÜRSAB, koylardaki tahsislerin doğaya ve sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın en önemli araçlarından biri olan turizme zarar vereceği düşüncesi ile karşı çıkarken, Gökova'daki Kissebükü ve Çökertme koylarında toplam 1.800 dönüm arazinin konaklama tesisleri yapılmak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığınca yapılaşmaya açılma ısrarı düşündürücüdür.

Son yıllarda ülkemizde ortaya konulan "Her şey dâhil" sistemi ülke turizmine etkileri ve sonuçları düşünülmeyen uygulamaya sokulmuştur. Bu sistemin, otellerde doluluk oranlarını yükselttiğini ancak sayısal anlamdaki bu artışın turizm gelirlerine yansımadağı görülmiştir. Turist sayısı artarken kişi başına gelir azalıyor "Türkiye fakir turist cenneti" başlığı ile ulusal basınımızda yer alan şikâyetler de Bakanlıkça dikkate alınmamıştır.

Kendinden başka 49 sektöre iş alanı yaratan turizm sektöründe, "Her şey dâhil" uygulamaları ile bir çok iş yeri ve işletme kapanmış ve istihdam alanı ortadan kalkmıştır.

Yabancıların, Türkiye'de aldıkları yazlıklara ülkelerinden turist göndermeye başladıkları, parayı kendi ülkelerinde tahsil ederek vergi ödemedikleri devlet tarafından tespit edilmiştir.

Antalya Vergi Dairesi Başkanı gelen şikâyetler üzerine gerçekleştirdiği denetimlerde, konutlarını gizlice kiraya veren 48 İngiliz vatandaşını vergi mükellefi yapmıştır.

Tarihî ve kültürel miraslar atalarımız tarafından bizlere bırakılmış en değerli hazinelerdir. Tarihî eserlere ve kültürel varlıklara sahip çıkmak, korumak ve gelecek nesillere aktarmak kutsal bir görevdir.

Türkiye, tüm eski uygarlık ürünlerinin "İnsanlığın ortak mirası" olarak ayırım yapılmadan korunabilmesi doğrultusunda bir çok deklarasyon, protokol ve uluslararası sözleşmelere imza atmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığının, turizm potansiyelini olumlu yönde etkileyen antik kentlerin ve tarihî çekim yerlerinin çevresi ile birlikte korunması, koruma-kullanma dengesi içinde turizme katkılarının artırılması amacıyla çalışmalar yapması gerekmektedir.

Dünyada diğer ülkeler krizden çıkmak için turizm sektörünü kullanmaktadır. Bu krizin bizi teğet geçmeyeceğini, tüm şiddetiyle vuracağını artık herkes biliyor. Bu olay öyle "Batan batsın" denemeyecek kadar önemli olup, ülke kaynaklarına sahip çıkmak bir zorunluluktur.

Turizm, bir istihdam motoru olduğu gibi, aynı zamanda, düşük sezonlarda yanlış ve eksik tanıtım, takipsiz ve yetersiz pazarlama yıllarında yoğun işsizliğe sebep olabiliyor. Bunun acısını çekmiş ülkeler tanıtım bütçelerini arttırdılar.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

Son günlerdeki ekonomik kriz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

FEVZİ TOPUZ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Değerli Başkan, Değerli Bakanım, son günlerde Bakanlığınız tarafından Muğla Yatağan ilçemize bağlı Lagina Antik Kenti'nin kazı çalışmaları niçin ve neden durdurulmuştur? Sayın Bakanımıza soruyoruz.

Yıllarca kazı heyet başkanlığını yapan Prof. Dr. Ahmet Tırpan o yöreyi çok iyi tanımaktadır. Bölgede yaşayan insanlarla kaynaşmış bir vaziyette. Bu antik kentin bir an önce bütün değerlerinin gün yüzüne çıkarılması gerekmektedir.

Kültür turizmine teşvik verilmesi gerekmektedir.

Kokartlı tur operatörlerinin denetimsizlikten şikâyet ettiklerini herkes bilmektedir. Bilhassa korsan tur operatörleri ülkemizin ve bölgelerimizin yanlış ve eksik tanıtılmasından dolayı bilgi kirliliğine neden olmaktadır.

Muğla ilinde, başta il merkezindeki ve ilçelerindeki müzeler yetersizdir. Fizikî anlamda yeni çalışmalar yapılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FEVZİ TOPUZ (Devamla) - Kazı çalışmalarında bulunan değerli eserler başka il müzelerinde korunmaktadır. Bu yanlış bir olaydır. İnsanlar kazı çalışmalarında ortaya çıkan eserleri kendi yöresinde görmek istemektedir.

Turizm alt sektörlerinde kriz durgunluğu ve bununla birlikte belli sıkıntıların yaşanacağı, gerek konaklama, gerekse acentecilik alt sektörlerinde de el değiştirmeler, birleşmeler yaşanabilecektir. Sektördeki tekelleşme ve yabancılaşmaya karşı ne gibi önlemler alındığını Sayın Bakanımızdan öğrenmek istiyoruz.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım, krizin olumsuz etkisi aşılcaya kadar kısa dönemli önlemler alınması gerekmektedir. Kurumlar Vergisinin yüzde 20 olan oranı kriz döneminde yüzde 15'lere çekilebilir.

Aynı şekilde, kriz döneminde SSK primlerinde indirim yapılabilir. Belli bölgelerde uygulanan personel stopaj vergisinde asgari ücret vergisi kadar indirim diğer bölgelerde de uygulanmalıdır.

Millî Emlak Müdürlüğünce oranı belirlenen ve tahsil edilen ecir misil rakamları aşağı çekilmelidir diye düşünüyoruz.

2010 bütçesinin Bakanlığımıza ve çalışan personeline hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yunusoğlu.

SÜLEYMAN LATİF YUNUSOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokrat arkadaşlarım ve basın mensuplarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, Trabzon ilimiz hem tarihî hem kültürel geçmişi itibarıyla ve içerisinde barındırdığı tarihî ve mimari eserleriyle önemli bir tarih ve kültür merkezidir. Trabzon'a gelen yabancı ve yerli turistlerin görmek istedikleri tarihî mekânlar arasında Sümela Manastırı önemli bir yer tutmaktadır. Sümela Manastırı sadece tarihî ve turistik bir mekân değil, onun dışında bir gezi yeri olması açısından da Turizm Bakanlığımız tarafından değerlendirilmiş bir mekândır.

Şimdi, 15 Ağustos 2009 tarihinde Trabzon'da yaşanan bir gelişmeden size bahsetmek istiyorum. Rusya ve Yunanistan'dan gemilerle ve uçaklarla Trabzon'a gelen 1.500 kadar turist Sümela'ya ziyarette bulunmuşlar fakat bu ziyaretlerinde hukuki manada kanunlarımıza ve yönetmeliklerimize aykırı olmak üzere orada ayin yapmak istemişlerdir. Ancak Trabzon'daki Turizm Müdürümüz buranın bir müze olduğunu, dolayısıyla burada bir ayin yapmanın Türkiye hukukuna, kanunlarımıza ve yönetmeliklerimize aykırı olduğunu söylemek suretiyle ayin yapılmasına izin vermemiş ve bize göre de doğrusunu yapmıştır. Konuyla ilgili, ben Trabzon Valimizi aradığımda Trabzon Valimiz de o talimatı kendisinin vermiş olduğunu söyledi, biz de kendisini bu talimatı verdiğinden dolayı tebrik ettik, teşekkürlerimizi sunduk ama aradan geçen kısa bir süre sonra Trabzon Valimizin Sümela Manastırı'nın ayine açılması konusunda Trabzon'a gelen Devlet Bakanımız Sayın Egemen Bağış'a bir rapor düzenleyip verdiğini basından öğrendik. Bu gelişme karşısında acaba ne oldu ki Sayın Valimiz fikrini değiştirdi de böyle bir raporu ayine açılması konusunda verdi? Bu konuyla ilgili, acaba yukarıdan kendisine bir baskı ya da bir talimat mı verilmiştir diye de düşünmekten kendimizi alıkoyamıyoruz.

Şimdi, ben sizlere şunu sormak istiyorum: Sümela Manastırı'nın ibadete açılması için İçişleri ve Dışişleri Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığının Sümela Manastırı'yla ilgili yönetmelik değişikliğine gideceği yönünde basında haberler yer almaktadır. Bu konuda çalışma yapılmış mıdır? Yapıldıysa hangi sonuçlara ulaşılmıştır? AB müzakere sürecinde Sümela Manastırı'nın inanç turizmi açısından bir engel gibi görüldüğü, bu sebeple, bu durumun düzeltilmesinin gerektiği görüşüne siz de katılıyor musunuz? Biz hepimiz çok iyi biliyoruz ki... Batılı turistlerin Trabzon'daki Sümela Manastırı'nda ayin yapma isteklerinin onların dinî hassasiyetlerinden değil, kafalarının arkasında gizli tuttuğu ve ileride önümüze koyacakları siyasi düşüncelerinden kaynaklandığı bilinmektedir.

Bunun dışında yine bir başka konuya durumu getirmek istiyorum. Trabzon'da yine eski çağlarda yapılmış ve bugün Ayasofya Müzesi olarak turistlerin gezisine açılmış bir yer var. Ancak Ayasofya Müzesi "müze" olarak adlandırılmış olmasına rağmen bugün resmî statüde hâlâ "cami" statüsündedir. Fakat burada ayin yapılmamakta, bura da sadece "müze" olarak kullanılmaktadır. Yarın bir başkası Sümela Manastırı'nın ayine açılması yani yönetmelikler değiştirilerek bir tasarrufta bulunur ise yarın birileri de "cami" statüsünde olan Ayasofya'nın da ibadete açılması isteğinde bulunur ise bunun karşısında ne türlü bir tavır alacağınızı merak ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Soysal, siz konuşmak istiyorsunuz herhâlde.

Buyurun.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

Süreniz beş dakika biliyorsunuz.

ÇETİN SOYSAL (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; 2010 İstanbul Avrupa Kültür Başkenti.... Biliyorsunuz 2007 Ekim ayında bu yasa Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yasallaştı ve bununla ilgili çalışmalar başladı. İstanbul'u Avrupa'yla buluşturma yasası, 2010... İstanbul'un tarihî, kültürel mirası Avrupa'yla buluşacak.

Ne yazık ki Avrupa'yla buluşma yerine, yapılan projelere baktığımızda buralardaki uygulamaların tamamen fahiş fiyatla yapılan bir müsamere örneğini andırıyor. Bu örnekleri ben sürekli açıklıyorum, burada tekrarlamayacağım vaktimi iyi kullanmak anlamında ama burada, kamudan toplanan, mazottan, yakıttan toplanan, 1 ve 1,5 kuruşlardan oluşan ve 4 Temmuzda yapılan toplantıda 1,6 trilyonluk bir bütçe öngörülüyor; 1,6 milyarlık bir bütçe öngörülüyor. Bu bütçe kullanılmadı. Kullanılan bölümü de gerçekten harap oldu.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Ne kadar kullanılmış?

ÇETİN SOYSAL (Devamla) – 90 filan civarında kullanılmış ama o gün öngörülen, örneğin 2008'de 255 milyon; 2009'la ilgili 750 milyon, 2010'la ilgili 500 milyon... Kullanamadıklarını biliyorum, o bir yetersizlik, bir becerisizlik ayrıca. Çünkü tarihî mekânlara, müzelere, yeni birtakım... Örneğin İstanbul Arkeoloji Müzesi 80 bin eser sergiliyor. İstanbul'da var olan depolardaki, müzede sergilenmesi gereken eser sayısı 1 milyon 300 bin. Sayın Bakanım, özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum. Bugün depolarda ne yazık ki 800-900 bin civarında eser kenarda tutuluyor ve Arkeoloji Müzesi'nin yetersizliği de çok açık ortada. Yine o gün yasada çıkan Atatürk Kültür Merkezi, Ayazağa ve Rami Kışlası'yla ilgili de henüz bize yansıyan, kamuoyuna yansıyan herhangi bir çalışma yok. Evet, Karanlığa Karşı Sanat Platformuyla birlikte yapılan çalışmalar sonucunda Atatürk Kültür Merkezi yıkından kurtuldu -cumhuriyet tarihinin en yakın mimari eserlerinden, yakın tarihimizin mimari eserlerinden biri olarak adlandırılan yerdir- ve burayla ilgili, mahkeme kararıyla durduruldu, şimdi bununla ilgili bir restorasyon çalışması yapıp hayata geçmesi gerekiyor ama bu konuda henüz yansıyan herhangi bir şey yok.

Şimdi, bunun yanı sıra 2010'daki yapılan projeleri gerçekten içinize sindiriyor musunuz? Bu projeler hakkında bilginiz var mı? Bu projelerle direkt işin içinde olmasanız bile bir koordinasyon oluştu, üç bakandan sanıyorum. Bu bakanlar bir araya gelip gerçekten 2010'u bir gözden geçiriyor mu bir buçuk aylık bir süre kaldı? Ve burada 2010'la ilgili, İstanbul'u Avrupa'yla buluşturmaya dayalı tarihî mekânların restore edilmesi ve bunun içerisinde kara surlarıyla ilgili ışıklandırmada seksen ayrı noktaya 2'şer ton beton dökülmesinden bilginiz var mıdır kara surlarıyla ilgili? Bu 2'şer ton beton dökülmesinin sonucunda herhangi bir soruşturma açmayı düşünüyor musunuz, kara surlarının dibine, ışıklandırmadan ötürü? Ayrıca buraya verilen ve harcanan para da gerçekten ciddi bir israftır 500 bin lira gibi bir rakama mal olmuştur, 80 bin lirayı geçmeyecek bir projeksiyon çalışmasıydı. Ama yasaların arkeolojik kazının bile Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla olabileceğini söylemesine rağmen ve daha da önemlisi orada bir çivi bile çakılmayacak yere seksen ayrı projeksiyon ve her birine 2'şer ton beton dökülmesi bilginiz dâhilinde değilse bu konuda bir soruşturma açmayı düşünüyor musunuz?

Ve bunun yanı sıra İl Kültür Müdürünüzün telif hakkı diye bastırılan bir kitaptan, 2010 Ajansına bastırıldığı kitaptan birtakım isimlere çok küçük rakamlar olmakla beraber telif hakkı parası verildiğini, bu paraların daha sonra o ilgili kişilerden alınmadığını... Örneğin Başaran Ulusoy bunlardan biridir. 500 lira bir -küçük bir rakam da olsa- telif hakkı veriliyor bunun gibi 15-20 kişiye. Bu telif hakları, o kişiler tarafından alınmadığını da biliyoruz ama kendisi bu parayı alıyor, daha sonra bu ortaya çıkınca da "Bunu ben bir Çocuk Esirgeme Kurumuna bağışladım." diyor. Bu sizce etik midir, doğru bir yöntem midir?

Bunları sizlerle paylaşmak istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Soysal, biz de teşekkür ederiz.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, son konuşmacı Çetin Bey'den sonra müzakereler tamamlandı.

Konuşmalar sırasında aslında sorular da soruldu ancak zannediyorum şimdi soru-cevap faslında da bir iki soru talebi var. Soru formatında yine lütfen kısa olmak kaydıyla çünkü zamanımız çok ilerledi...

Sayın Osman Kaptan...

Buyurun Sayın Kaptan.

SORULAR VE CEVAPLAR

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, konuşmanızda ihracatçılar gibi turizmcilere vergi teşviki verilmesi için kararnamenin Başbakanlıkta olduğunu bildirmiştiniz ve söylemiştiniz. Bu kararname giderken Maliye Bakanlığının ve Dış Ticaretin görüşü alındı mı? Alınmadıysa... Çünkü bu onların görüşü alınmayınca uzayabilir endişesindeyiz. Bütün turizmciler bunu bekliyor, onun için soruyorum.

İkincisi: Antalya'mızın batı ilçeleri için, batı ilçelerinin birinde bir havaalanının açılmasını turizmciler özellikle istiyorlar. Bu konuda açıklamalar da yapıldı, "Demre'de böyle bir havaalanı yapılacak." dendi. Yani Antalya'nın batı ilçelerinden birine havaalanı yapılacak mı, yapılmayacak mı? Yapılacaksa nereye yapılacak ve hangi yılda yapılacak?

Üçüncü soru: Sayın Bakan, Bakanlığınızda önceki yıllarda yapılan bir çalışmaya göre 2023 yılında AB'ye girersek 63 milyon, AB'ye girmezsek 46 milyon, kriz çıkarsa 32 milyon turist geleceği tahmin edilmişti bir hesapta, sizden önce herhâlde. Peki, kriz durumları bu duruma göre yarı yarıya etkiliyor gelen turisti. Peki, Sağlık Bakanlığının dünyaya, aleme "Domuz gribi pik yapacak, binlerce insan ölecek." demesi Türkiye turizmi açısından çok önem arz etmiyor mu? Yine, Millî Eğitim Bakanının Ankara'da okulları bir hafta tatil etmesi, yani biz bunları demiyoruz ki... Mesela bu bakanlar

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

sorumlu davranarak gerekli önlemleri elbette ki alabilirler ama yani, neredeyse dünya aleme ilan etmelerinde bir anlam var mı? Bu konuları siz Bakanlar Kurulunda görüşüp asgariye indiremiyor musunuz?

Efendim, bir başka soru: 2006 yılında içki yasağı, kuş gribi, papaz cinayeti gibi olaylardan da turizmdeki imaj değişikliği algılamasıyla batıdan müşteri kaybedildi mi diye sorduğum soruya eski Bakan Atilla Koç "Batıdan kaybedersek İran'dan, Orta Doğu, Uzak Doğu gibi alternatif pazarlardan müşteri alırız." diye bir yazılı cevap verdi, soru önergeme ve geçenlerde de Sayın Başbakan da "Yüzümüzün bir yanı doğu, bir yanı batı." Diyordu. Şimdi, Sayın Bakan, sizin yönetiminizdeki turizmde mi iki yüzü var, yani bir yüzü doğu, bir yüzü batı mı? Onu sormak istiyorum.

Ve son soru: Sayın Bakan, tesettürlü oteller sayısı 2002 ile 2007 arasında 5'ten 27'ye çıkmıştı. Şimdiki son durumda sayı kaçtır? Yıldızları nelerdir? Yer olarak nerelerdedir ve yatak kapasiteleri nelerdir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorularım şunlar: Trabzon'daki -daha doğrusu Trabzon-Gümüşhane sınırları içinde olmakla birlikte ulaşım açısından Trabzon'a yakın olduğu için "Trabzon" olarak isimlendiriyorum- Çakırgöl'ün turizme kazandırılması projesi ne aşamadır? O konuda bilgi rica ediyorum.

Özel tiyatrolara yardım devam etmekte midir? Bu konuda bütçe rakamları nedir? Bunun artarak devam etmesi gerektiği kanısındayım.

"Devlet sanatçıları" şeklinde bir uygulama vardı. Bu uygulamanın dayanağını oluşturan düzenleme Danıştay tarafından iptal edildi. Bunun yerine yeni bir düzenleme yapmayı düşünmez misiniz? Örneğin başarılı sporcular için bir yasa çıktı. Bu şekilde, eskiden "devlet sanatçısı" olarak isimlendirdiğimiz, sanatın önemli isimlerini onore edecek bir yasal düzenleme veya başka bir idari düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

Turizm yatırımcılarının karşılaştığı ecir misil sorununu çözmek üzere Maliye Bakanlığı Millî Emlak Genel Müdürlüğüyle yürüttüğünüz bir çalışma var mıdır? Buradaki kanaatim, otellerin özellikleri ve mevkileri itibarıyla merkezî bir belirleme ile Maliye Bakanlığının ilgili millî emlak müdürlükleri ve mal müdürlüklerine tavsiye yönünde bir öneri göndererek bu ecir misil rakamlarını otellerin kalitesine, yıldızına göre standartlaştırmasıdır. Yapılabilir görüyorum bunu, eski bir Millî Emlak Genel Müdürü olarak kanaatimi ifade ediyorum. Bu, sektörü son derece rahatlatacaktır.

Ege'de Herakleia köyü var, yeni adıyla Kapıkırı köyü ama turizm sektöründeki adıyla Herakleia. Bu köye giriş ücreti 8 TL Sayın Bakanım. Oraya ben bu yaz... Yani zaman zaman giderim tatillerimi Didim'de geçirdiğim için, her seferinde 8 TL ödenir. Tabii ki ödemekte herhangi bir sorun yok, önemli bir...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Siz hâlâ müze kart almadınız mı?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Hayır. Ben yazdan yaza gidiyorum. Teşekkür ederim, müze kartınız güzel bir uygulama. Ancak ben kendi açımdan söylemiyorum, oradaki köylülerimiz bu rakamdan şikâyetçi. "Bu rakam olunca bizim köye gelmiyor insanlar." diyor. Orada mesela kendi el ürünlerini satan kadınlarımız var. Yazın en güzel günlerinde o köyde biz 3 kişiydik, başka hiç kimse yoktu. Belki bu 8 TL olmasa çok daha fazla turist gelecek oraya. Örnek olarak köylüler Milas-Gümüşlük'te kalktığını, Kırıkkışlacık'ta bu ücretin kalktığını ifade ettiler. Bunu kaldırmayı düşünmez misiniz?

Sayın Bakanım, Trabzon-Maçka Türkiye'nin Davos'u olabilir. Maçka'ya bu gözle bakarsak Maçka özellikleri itibarıyla bir kongre turizminin merkezi olabilecek özelliklere sahiptir. Doğal güzelliğini anlatmama gerek yok. Tarihî özellikleri, mimari özellikleri, etrafındaki diğer eski yerleşim birimleriyle bu özelliğe sahiptir. Sümela burada son derece önemli bir tarihî eserdir. Ondan çok daha fazlaları vardır, inanç turizmi nedeniyle önemli bir potansiyel taşıyan eserlerdir bunlar.

Sümela'yla ilgili ben de görüşümü ifade edeyim. Burası bir müzedir tabii ki. Kısa bir süre önce burada ibadet yapmak isteyen yabancı turistlerle oradaki görevliler arasında bir tartışma çıktı, görevliler doğal olarak görevlerini yaptılar, müze olması nedeniyle ona izin veremediler. Ancak eğer burası ibadet, yabancıların ayin yapmaları suretiyle Türkiye turizmine...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞARI İSMET YILMAZ – Yılda bir gün.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ha, yılda bir gün. Tamam, eğer, yani yılda bir gün, belirli bir günde burası ayine açılmak suretiyle yabancıların daha çok ilgisini çekecekse bunu da yapılabilir, atılabilir bir adım olarak görüyorum. Ben bir an onu sürekli ibadete açık gibi düşündüm yani böyle bir ihtimal var diye düşündüm. O durumda, müze nedeniyle orayı ziyaret edecek kişilere engel olur gibi bir düşüncem vardı, onu ifade edecektim ama yılda bir gün ayine açılmasının ben turizm açısından olumlu bir durum olacağını düşünüyorum. Bunu da görüş olarak dikkatinize sunuyorum.

Son olarak -uzattım Sayın Başkan ama- Akbük koyunda Milas-Akbük koyunda devasa yapılar var Sayın Bakanım, özel mülkiyete konu yapılar. Hemen, Akbük olsun, Didim olsun kat sayısı yönünden, yoğunluk yönünden son derece sınırlı yapılaşmanın olduğu yerlerdir ancak Akbük koyuna gittiğinizde, Didim'den Akbük'e giderken karşı yamaçlara baktığınızda denizin kıyısında devasa apartmanların yükseldiğini görüyoruz. O, görüntüyü bozuyor. Turizm Bakanlığının onayladığı veya izin verdiği imar planı uyarınca o yapılaşmanın olduğunu oradaki arkadaşlar ifade etti bana. İnanın, bütün orasının, o koyun elden çıkmasına neden olan bir yapılaşmadır. Bunun önlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

Ben soruma geçmeden önce, müsaadenizle akşamın bu vaktinde biraz da hoş bir atmosfere katkıda bulunmak için iktidar partisi mensubu değerli arkadaşlarıma küçük mesajım olacak.

BAŞKAN – Çok kısa olursa lütfen, çünkü...

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Değerli milletvekili arkadaşlarımız konuşmalarında sürekli Bakanlığımıza ve Sayın Bakana övgülerle teşekkür ediyorlar, göz kamaştırıcı takdirlerini sundular, bizler de mümkün olduğunca yaptık; bunlara tabii bir şey demiyoruz. Yalnız, bir küçük hatırlatma yapıyorum: Genelde, işletmelerde bir kural vardır, müşterilere mesaj verilirler “Şikâyetlerinizi müessesemize, memnuniyetinizi dostlara bildirin.” diye, o kuralı hatırlatarak soruma geçiyorum.

Değerli milletvekilleri, Manisa ülkemizin çok önemli kültür ve turizm potansiyelini barındıran bir ilimizdir. 2006 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğüne proje değeri 1 milyon 200 bin lira olan ve 2008 yılında bitirilmesi gereken Hafsa Sultan Külliyesi'nin onarım işi için 150 bin Türk lira kaynak aktarılmıştır. 2007, 2008 ve 2009 yıllarında Hafsa Sultan Külliyesi'ni onarımı için hiçbir kaynak aktarılmamıştır. 2010 yılında bir kaynak aktarmayı düşünüyor musunuz? Bir kaynak söz konusu mudur? Ayrıca 2005, 2007, 2008 ve 2009 yıllarında turizm sektöründe Manisa iline hiçbir kamu yatırımı yapılmamıştır turizm bakımından.

Ve son olarak Manisa'nın kültür ve turizm potansiyelini nasıl değerlendirmeyi ve harekete geçirmeyi düşünüyorsunuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Sayın Köse, buyurun.

ŞEVKET KÖSE (Adıyaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Adıyaman'a ne kadar önem verdiğinizi şahsen ben bilmekteyim. Son olarak, Adıyaman Üniversitesinin size takdim ettiği “onursal doktora” unvanıyla ilgili törende ben de bulundum. Törenin dışında, Nemrut ile ilgili projelerinizi de yakından takip etmeye çalıştım. Ziyaretiniz Adıyaman'a büyük bir moral oldu. Adıyamanlılar adına teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, birkaç sorum olacak.

1) Biliyorsunuz Nemrut Dağı Adıyaman ile Malatya arasında sürekli bir soruna neden olmaktadır. En son ziyaretiniz sırasında siz de görmüştünüz. Malatya tarafında bir yol gelmekte. Sit alanı olan buraya bu yolun yapılmasının uygun olmadığını siz de belirttiniz. Bu konuda son gelişmeler nedir? Nasıl bir yol izlenecektir?

2) Sayın Bakanı, Adıyaman'da “Pirin” ya da “Pere” dediğimiz antik kenti yerinde gördünüz. Burası çok ciddi bir turizm potansiyeli taşıyan yer. Yalnız, “Pirin” dediğimiz Örenli mahallesi sakinlerinin büyük bir sorunu var. Burası birinci derece sit alanı olduğu için hiçbir hizmet alamamaktalar. Örneğin eskimiş evlerini tamir edemiyorlar; nüfusları artıyor, göç de edemedikleri için küçücük olan yere sığamıyorlar, ev yapamıyorlar. Çocuklarını yatılı bölge okuluna aldılar. “Kazılar yapılırken mahallede oturan ve uygun olan kişiler de çalıştırılacak.” denilmiş idi. Geçici de olsa iş bulacakları ümidiyle mutlu oldular. Ancak bu mahallede oturanlardan değerlendirilen olmadı henüz. Zaten ekonomik olarak çok zor şartlarda yaşıyorlar. Ayrıca biliyorsunuz Sayın Bakanım, bu kazılar çok az sürdü. Sizden istekleri var, o da kazıların daha uzun sürdürülmesi için ödenek artırılması ve bu kazılarda mahallede yaşayan, uygun durumda olan insanların çalıştırılmasıdır. Bu konuda 2010 yılı içerisinde bir şey yapmayı düşünüyor musunuz?

3) Sayın Bakanım, biliyorsunuz her yıl Nemrut Festivali yapılır. Nemrut'un tanıtımı için büyük bir olanaktı bu. Yalnız, bu yıl yapılmadı. Bunun nedenleri nedir? 2010 yılı içerisinde bu festival yapılacak mıdır?

Nemrut için ayrıca ne gibi çalışmalar yapılması planlanmaktadır.

Son sorum olarak, Türkiye'de Sayın Bakanım, 20 milyona yakın Alevi yurttaşımız yaşamaktadır. Bu insanlarımızın kendi kültürlerini yaşatabilmeleri için cemevlerinin ibadet statüsüne alınıp burada kültürlerini yaşatmaları için bir çaba, bir çalışmanız var mıdır? Varsa, bu konuda bilgi almak istiyorum.

Ayrıca, Sivas-Madımak Otel'i'nin şehitler müzesi olması için son düşüncenizi almak istiyorum çünkü bu soruları geçen yılki bütçede sormuştum, henüz cevap alamadım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Köse.

Sayın Bağcı, buyurun lütfen.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

1) Sayın Bakanım, UNESCO Dünya Kültür Miras Listesi'nde yer alan Hattuşa'nın ve yakınlarındaki Alacahöyük, Şapinuva'nın bir tur destinasyonu içerisine alınmasına yönelik bir çalışma var mıdır? Bu konuda bir bilgi verirseniz sevinirim.

2) Hâlihazırda güzel bir tiyatro binamız var. Bölgelerin desteğiyle oyunlar sergilenmektedir. Yerleşik tiyatro kurulmasına yönelik, Çorum'da bir talep söz konusudur. Bu konuda bir çalışma yapılmakta mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Kutluata, buyurun.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Bakan, birçok arkadaş illeri için size teşekkür etti. Ben genel politikadaki yaklaşım için memnuniyetimi belirttim. Ben de ilim için teşekkür etmek istiyorum ama galiba seneye kalacak. Seneye inşallah teşekkürleri yaparız.

Sabah söylediğim hususlara ilaveten bu otoyoldan, Düzce'den sonra -çünkü Batı Karadeniz'de de dediğim bölgeye ulaşmanın yolları bir Düzce üzerinden ve Adapazarı-Karasu üzerinden- o aradan sahile inen güzel yerler var. Bir yolun geliştirilerek doğrudan bu maksatla denize indirilmesi çok kısa bir mesafe olduğu için dediğim turlara insanları teşvik edecek. Bu husus geliştirilmeye muhtaç bir husus Sayın Bakan. Bu longoz, Acarlar Longozu yeni dikkat çekti ama hem

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

korunması hem turizm maksadıyla kullanılabilir hâle getirilmesi çok önemli... Bir de o Taraklı üzerinden giden, bahsettiğim yol civarında hem Sakarya'nın Dokurcun beldesinin sınırında ve Mudurnu sınırında, iki ilin sınırında Bolu'yla, Sülüklü Göl diye muhteşem bir yer var. Bunun da ziyaret yeri olarak geliştirilmesine yardımcı olmakta çok büyük fayda var diye düşünüyorum. Bunları ekleyeyim dedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kutluata.

Sayın Bakanım, yaklaşık beş saattir sayın Komisyon üyelerimizi ve misafir milletvekillerimizi dinlediniz, sorular da var. Tabii, hepsine burada cevap vermek durumunda değilsiniz, bir kısmına yazılı olarak da cevap verebilirsiniz.

Buyurun Sayın Bakanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; eğer beni gece yarısına kadar dinleme zahmetine katlanırsanız burada sorulmuş olan bütün sorulara teker teker cevap veririm ama sanıyorum ki bu akşam bir bütçe görüşmesi daha yapacaksınız.

BAŞKAN – Bir bütçemiz daha var Sayın Bakanım.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Size kolaylıklar diliyorum.

Önce, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın parti ayrımı gözetmeksizin, son derece yapıcı, son derece özenli, zarif, nazik üslupları içtenlikle teşekkür ederim.

Çok memnun oldum bir şeye, demek ki, yirmi altı aydan bu yana sarf ettiğimiz emek çok da boşa gitmemiş, bir ölçüde yansıma bulmuş Parlamentomuzun bütün kanatlarında. Bundan ötürü çok müteşekkirim çünkü böyle bir nezakete, böyle bir kadirbilir ifadeye özellikle çalışanlarımızın, Bakanlığımızın çalışanlarının çok ihtiyacı var. Sayın Müsteşardan özel kalemde hizmet sunumu yapan arkadaşlarımıza kadar biz aslında sınırlı imkânlarla çalışan bir bakanlığız. Bizim Bakanlığımızda çalışanlar, aynı işi yapanlar, örneğin Türkiye Büyük Millet Meclisinde çalışanlardan daha sınırlı imkânlarla çalışıyorlar ya da başka bazı bakanlıklarda çalışanlardan daha sınırlı imkânlarla çalışıyorlar. O yüzden bizim de tıpkı Bakanlığımızın mensubu sanatçılarımız gibi biraz da gıdamız alkış. Bunu esirgemediniz bugün size minnettarım.

Basın mensubu arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum. Benim, ören yerlerindeki ya da Türkiye sathındaki birçok yerdeki hızlı koşuşturma tempoma ayak uydurmaya çalıştılar. Birçok gayretimizi, öyle anlıyorum ki bugün Komisyonunda, yeteri kadar duyurmuşlar, yeteri kadar dışarıya yansıtmışlar. O yansımanın sonuçlarını alıyoruz. Çok teşekkür ederim.

Ben birkaç arkadaşım geç geldiği için, soru çerçevesinde, doğrudan bizimle ilgisi olmayan veya sabahdan bu yana konuştuğumuz ve yanıtlarını verdiğimiz konularda, serzeniş sayabileceğim birkaç görüş ifade ettiler. Onun dışında büyük ölçüde, büyük ölçüde değil tamamen, Komisyon üyesi arkadaşlarım benim de şahsen yararlandığım, ufkumu açan, bundan sonraki çalışmalarımızda bir yeni perspektiften bakmamı sağlayan değerlendirmeler yaptılar. Bundan ötürü minnetlerimi ifade etmek istiyorum.

Burada konuşulan her şeye uzun uzun cevap vermem mümkün değil ama izin verirseniz bu konuları gerçekten dikkatle takip eden arkadaşlarımıza biz bütün sorularını yazılı olarak bildireceğiz çünkü aşağı yukarı, konuşulan her konuyla ilgili bana yazılı, ikna edici, benim de şahsen çoğunu yakından bildiğim yanıtlar geldi. Ben deminki konuşmamda ifade edemediğim ve burada söylenen genel konular üzerinde başka bazı değerlendirmelerimi ifade etmek isteyeceğim. Bir de bu soru-cevap bölümünde, hassaten sorulmuş olan sorulara eğer zaman yeterse doğrudan doğruya cevap vermeye çalışacağım.

Önce isterseniz bu kadın-erkek eşitliği, kadınlara ne ölçüde Bakanlığımızın değer verdiği açısından bakmak istiyorum. Ben baştan, Kültür ve Turizm Bakanlığı görevine başlarken bunun aynı zamanda bir kanaat bakanlığı olduğunu yani toplumun hoşgörü anlayışını, toplumun barış anlayışını, toplumun dayanışma ve kaynaşma anlayışını ve toplumun bütünüyle yaşam standartlarını yukarıya çekmeye dönük bir kanaat bakanlığı olduğunu söylemişim. Bu açıdan, kadınla ilgili yaklaşımımızın, çocukla ilgili yaklaşımımızın, özürllülerle ilgili yaklaşımımızın, doğrudan bizim Bakanlığımızın görev alanına girmemekle birlikte bir toplumsal kanaat, bir toplumsal oydaşma yaratmak açısından önemli olduğunu düşünüyorum. Bakanlığımızda sanıyorum ki hiçbir bakanlıkta olmayacak kadar üst düzey yönetici var. 1 müsteşar yardımcımız oturuyor burada, 2 tane genel müdürümüz oturuyor burada –hanımefendi arkadaşlarımızı söz ediyorum– basın müşavirliği birimimiz, özel kalem müdürümüz, hukuk müşavirimiz oturuyor burada. Yine, bir genel müdürlüğümüzde 2 tane genel müdür yardımcımız var. Bir genel müdürlüğümüzde yine 2 tane genel müdür yardımcımız var. Çok sayıda il müdürümüz var, daire başkanlarımız var çok sayıda, şube müdürlerimiz çok sayıda var, kütüphane müdürlerimiz var, müze müdürlerimiz var, kurul müdür ve üyelerimiz var yani kadın... Bunları söylemeyeyim isterseniz, eve de hepimiz gideceğiz akşam ama genellikle bu dayanışmaya, bu eşitliğe çok önem veriyoruz çünkü toplumun şekillenmesinde ben kadının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Yani, özellikle çocukların gelişmesinde ve çocukların gelişmesi üzerinden toplumun şekillenmesinde, toplumun gelişmesinde kadınların çok önemli olduğunu düşünüyorum. Kadın, toplumun gelişmesine, önce altı ay ana karnında katkı yapmaya başlıyor. Ana karnındaki kadının psikolojisinin çocuğun psikolojisini etkilediğini şimdi bilim kabul ediyor ve oradan itibaren de kadın toplumun, çocuğun yaşamında, böylece toplumun yaşamında ve gelişmesinde çok önemli yer tutuyor. Kadına verdiğimiz önem çerçevesinde, kadına...

NEVİNGAYE ERBATUR (Adana) – Altı ay değil, dokuz ay Sayın Bakan. Üç ay kısalttınız Sayın Bakan.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Dokuz ay demedik mi? Tersinden okumuşum demek ki... Tersinden okumuşum, rakamı tersinden okumuşum demek ki... Evet, elbette dokuz ay.

Kadın toplumun gelişmesinde fevkalade önemli katkı yapıyor ve biz de Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak her alanda kadınla ilgili bir faaliyet önümüze geldiğinde özel destek vermeye çalışıyoruz. Gezici Kadın Filmleri Festivali'ni destekliyoruz. Ankara'da bu konuda örgütlenmiş merkezler var; onlarla fevkalade yakın ilişki içindeyiz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

Keza çocuk konusunda, biz, Çocuk Dostu Müze Projesi'nden söz etmiştim, soru soran arkadaşım yokken. Devlet Tiyatrolarımızı ve öteki kültür sanat birimlerimizi doğrudan çocuğa ve özellikle günlük yaşamında, aile ortamında sanata ulaşamayan, güzel sanatlara ulaşamayan çocuklara ulaştırmak konusunda kendimizi görevli sayıyoruz. Geçen yıl içinde Millî Eğitim Bakanlığıyla iş birliği içinde 400 bin kadar çocuğa, doğrudan ücretsiz ve daha çok kentlerin çeperlerinde yaşayan çocuğa ulaşmaya çalıştık. Buna, özel bir önem veriyoruz.

Bir toplum, sadece sağlıklıların ve varlıkların rahat yaşayabileceği değil, toplum, başka engellilerin ya da başka desteklenmesi gereken kesimlerin de özgür ve rahat yaşayacağı bir toplum olduğu takdirde medeni bir toplum olabilecektir. Bunun farkındayız, bunun ayırımındayız ve bu dikkatle çalışıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, şimdi –evet, bunları söyledim- turizmle ilgili ben bakış açımı söylemiştim. Kültürle ne kadar desteklersek, kültürle ne kadar beslersek o kadar farklı olabiliriz düşüncesindeyim yani dünyada güzel deniz kıyıları her yerde var ama dünyada böylesine ören yerleri, böylesine sivil mimarlık örnekleri, böylesine bir tarih kesiti, kültür kesiti çok az yerde var. Bunu tanıttığımız zaman, bunu öne çıkardığımız zaman, Türkiye dünyada akılda tutulan, nereye gidildiği, neresinin görüldüğü belli olan bir turizm ülkesi olacaktır. Böyle bir farklılık yakalayacağız.

İkincisi, bunu yaptığımız zaman, Türkiye turizmden daha fazla gelir elde etmeye başlayacaktır. En az gelir getiren turizm türü kitle turizmidir, deniz, kum, güneş turizmidir. İnsanlar deniz kıyısına bir sandaletle gelip bir sandviçle akşamı edip oradaki animasyonu seyredip bir de programa konmuş olan müze yerini, ören yerini, ne olduğunu da çok bilmeden gezerek en ucuza tatil yapabilirler.

İtiraf edelim ki Türkiye yakın zamana kadar bunu birinci tercih yapmıştı. Şimdi buradan, bir ikinci tercihe doğru sıçramamız gereken bir noktadayız diye düşünüyorum çünkü artık dünya verileri de gösteriyor ki Türkiye turizmde iddialı bir ülkedir. İlk onun içindeyiz, ilk beşe girmek konusunda kararlı bir yürüyüşteyiz ama bizim turizmimizi mutlaka çeşitlendirmemiz, yurt sathına yaymamız, Türkiye toplumunun bütünün bu nimetten yararlanmasını sağlamamız ve aynı zamanda burada elde ettiğimiz gelirimizi yükseltmemiz gerekiyor.

Arkadaşlarımız dediler ki –haklı olarak sorguladılar- evet, biz, gelen insan sayısında bu yıl geçen yılın altına düşmemişiz. Bu değerlendirmeler tamamen Dünya Turizm Örgütünün değerlendirmelerine dayanıyor yani pasaporta bakarak kimlerin geldiğini hesaplıyoruz, geliri tespit ederken de yurt dışından gelen gelire, Türk veya yabancı olduğu ayırımına bakmaksızın; dünyada da böyle yapılıyor, biz de bunu yapıyoruz. Yani, özel bir değerlendirme, kendimizi özel biçimde öne çıkaran bir değerlendirme yapmıyoruz.

Dediler ki arkadaşlar: “Gelirde düşüş var.” Ee, doğru yani dünyada ciddi bir daralma varsa, insanlar bir miktar daha ekonomik davranarak, daha tasarruflu davranarak turizm yapıyorlarsa bunun gelire yansımaması mümkün değil. Yine bir arkadaşım dedi ki: “Türkiye, evet, dünyayı en çok gezenlerin yakın destinasyonu olmanın avantajlarını kullanıyor.” Çok doğrudur yani Rusya pazara çıkmaya başladı, Avrupa en çok gezenlerin olduğu yer, biz yakın destinasyonuz, uygun fiyatız ve kaliteliyiz. Bu kaliteden de vazgeçmemiz mümkün değil. Daha dün basında vardı. Dünyanın en iyi otellerinden üçü Türkiye’den yani en lüksü, en iyi dizayn edilmiş olanı, üç otel Türkiye’den seçildi. Biz dünyada her zaman ilk 20’ye, 100 otelde ilk 20’ye girebiliyoruz.

OSMAN KAPTAN (Antalya) – 3’ü de Antalya’da mı?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamlı) – 3’ü de Antalya’da tabii. Antalya’da ama İstanbul da bu şeyde yer alıyor yani iftiharla söylüyorum, Türkiye kalite açısından uygun fiyat, yüksek kalite ve yakın destinasyon olmak açısından bir avantajı kullanıyor.

Gelirde azalma var. Gelirde azalma başka ülkelerde de çok ciddi boyutlarda. Bakın, Yunanistan yüzde 15 civarında, İspanya yüzde 10 civarında, Mısır yüzde 10,5 civarında gelirde azalma yaşıyor. Biz gelirde azalmada da dünya ortalamasına göre daha iyimser bir noktadayız. Yani bu yılın sonuçları, eğer dünya bir kriz yaşamıyor olsaydı, ben 30 milyonun eşiğinde bir rakam bu yıl için tahmin ediyordum yani geçen yılki artışımız bizi oraya çıkaracaktı ama dünya kriz yaşadığı için, geçen yılın altına düşmeyecek bir performansı sürdürmeye çalışıyoruz şu anda.

Arkadaşlarım, turizm için biz sizin komisyon üyesi arkadaşlarımızın vukufu, çok isabetle yaptığı değerlendirmeleri aynen paylaşıyoruz. Yani, tüketici bir turizm değil bizim... On yılda, beş yılda Türkiye’nin zenginliklerini tüketen, tahrip eden, ondan sonra “Benden sonra tufan.” diyen bir anlayışı değil, sürdürülebilir bir turizm anlayışını, geleceğe kalabilecek olan bir turizm anlayışını paylaşıyoruz. O yüzden, bizden önceki dönemlerde, çok çeşitli dönemlerde, turizm hamlesine başladığımız yıllardan bu yana –ki, yirmi, yirmi beş yıla dayanan bir geçmişimiz var- o dönemlerde doğanın tahrip edildiği olmuş, tarihin göz ardı edildiği olmuş, denizin kirletildiği olmuş ya da kıyıların kötü kullanıldığı olmuş ama şimdi, dikkatli biçimde, bu noktalara biz özel bir önem vererek turizmimizi sürdürebilir kılmaya çalışıyoruz. Yatırımcı arkadaşlarıma diyorum ki: Turizmin zahmetini, riskini, külfetini siz üstleniyorsunuz. Biz, işinizi kolaylaştırmaya çalışıyoruz. Bizim işimiz, Bakanlık olarak bizim işimiz, yatırım yapmaya kalkınların önüne bürokratik engeller koymak değil. Biz sizin işinizi, bir koordinatörlük yaparak, moderatörlük yaparak kolaylaştırmakla yükümlüyüz. Yerli ya da yabancı yatırımı ülkemize getirmek ve sağlamakla yükümlüyüz ama bir şartımız var, bir sınırimız var, bir kırmızı çizgimiz var. O nedir? Tarihe saygı, doğaya saygı, çevreye saygı. Bu dikkat çerçevesinde yatırım yapmaya çalışıyoruz. O yüzden iddiayla söylüyorum: Bizim dönemimizde herhangi bir yeşil alanın yapılaşmaya açılması, sit vasfının, Kissebükü örneğinden yola çıkarak söylüyorum... 2001’de, 2002’de birtakım düzenlemeler yapılmış. Ben, tartışmalar basına gelince, özenle konuyu, bizzat takip ettim. Denetim açtık. Şu anda denetim sonuçlarını da alıyorum. Bizim dönemimizde yani son birkaç yıl içinde, benim dönemim ve benden önceki arkadaşlarım döneminde yapılmış olan hiçbir sit vasfı değişikliği yok. 2001’de, en son 2002’nin Martında sit niteliği değişikliği, 1’inci dereceden 2’nci dereceye getirilmiş ve şimdi orada, doğaya fevkalade dikkatli bir proje üzerinde çalışılıyor. Ha, bu proje uygun mudur değil midir, bunu ayrıca değerlendireceğiz ama yeni dönemlerde, hiçbir yerde aşırı yapılaşmaya izin vermiyoruz, hiçbir yerde aşırı yüksekliğe izin vermiyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

Türkiye'deki turizmin çok ciddi düşmanlarından birisi ve az gelir elde etmemizin temel sebeplerinden birisi, turizm bölgelerinin arkasındaki çarpık yapılaşmadır, kötü şehirleşmedir, çarpık şehirleşme, talan duygusu ve kalitesiz yerleşme düzeni. Bunun farkındayız. Bizim az gelir elde etmemizin sebeplerinden birisi şu: Başka bir ülkede, isim saymayayım burada ama başka bir ülkede, otelinizden çıkıp o şehrin sokaklarında dolaştığınız zaman –hepimiz dünyayı geziyoruz- keyif aldığımız oluyor zaman zaman ama biz, çok ismi çıkmış, çok ismi bilinen turizm bölgelerinden birisinde, oteller bölgesinden arkasındaki kasabaya geçtiğimiz zaman ne yazık ki aynı keyfi elde etmiyoruz. Hâlbuki bunu yapmamız lazım yani otelden çıktuktan sonra, arkaya, sokaklara doğru yürüdüğümüzde, hoş bir dondurmacı, hoş bir kahvehane, bir çorbacı ya da bir güzel vitrin ya da orada bir semt camisi ya da oradaki bir semt lokantası bizi cezbetmeli ama ne yazık ki yok. Bunu anlatmaya çalışıyorum.

Turizm sadece turizmcilerin yapacağı bir iş değil. Ben turizmi, Türkiye'nin geleceği için çok önemli, petrol gibi - bizim coğrafyamızda- önemli sektörlerden birisi sayıyorum. İstihdam sağlıyor, kendisinin dışında kırk tane sektörü besliyor; aynı zamanda, toplumu dönüştürüyor yani Türkiye'de öyle yerleşim merkezleri var ki orada fabrikalar kurulmuş yıllardan beri, insanlar, binlerce insan ekmek kazanıyor ama çay içeceğiniz bir doğru düzgün bir kahvehane veya bir lokanta bulamıyorsunuz; gettolaşılıyor yaşam. Fabrikada insanlar ekmek kazanıyorlar ama Anadolu coğrafyasının dört tarafından gelmişler, kendi gettolarında yaşıyorlar, hatta yaşam standartları, orada para kazanmalarına rağmen, geldikleri yerdeki yaşam standardının altında; böyle sanayi bölgeleri var Türkiye'de. Ama, hiçbir turizm bölgesinde böyle bir gettolaşma göremezsiniz. Herhangi bir turizm işletmesi bir yere giriyorsa, orada çocuklar, önce ellerini, yüzlerini yıkamaları gerektiğini, önce her gün yıkanmaları gerektiğini, önce konuşurken, davranırken daha özenli olmaları gerektiğini, başka bir şehirliyle veya başka bir ülke insanıyla karşılaştıkları için dışa açılmaları gerektiğini, dil öğrenmeleri gerektiğini biliyorlar ve turizm, sadece ekonomiyi değil, toplumsal yaşamı da geliştiriyor. O yüzden, fevkalade önemli bir sektör ama sadece bizim yapacağımız bir iş değil, sadece burada oturan arkadaşlarımızın, sadece turizm alanında çalışanların değil... Belediyelerin bu işi çok içselleştirmesi lazım, okulların çok içselleştirmesi lazım yani ayrımsız, bütün dinî kurumların çok içselleştirmesi lazım, ailelerin çok içselleştirmesi lazım. Bütün toplumun, turizmin Türkiye'nin geleceğiyle çok önemli bir potansiyel zenginlik kaynağı olduğunu görerek çok sahiplenmesi, imarımızın, şehirleşmemizin, sokak düzenimizin, kahvehanemizin, çay sunumumuzun çok özenli hâle gelmesi lazım. Bunu yaptığımız zaman, insanlar otelden çıkacaklar, arkada bir yerde...

Yani, ben -yine adını söylemeyeyim, reklam olmasın- bir ülkede, dünya çapında rezervasyon yapılan lokanta biliyorum. Dünya çapında rezervasyon yapılan lokanta biliyorum. Bir yıl önceden sıra almazsanız o ülkeye gittiğiniz zaman o lokantada sıra bulamıyorsunuz. Ee, Türkiye'nin damak tadının -yine iddiayla söylüyorum- o ülkeden fazla olduğunu da biliyorum çünkü biz bir İmparatorluk mutfağına sahibiz. Bizim mutfağımız, doğunun, batının, kuzeyin, güneyin... "İki yüzünüz mü var." dedi, turizminizin sizin. Bizim yüzümüzün 360 derecesi var. Bizim turizm anlayışımızın yani biz bir İmparatorluk coğrafyasının bütün lezzetlerini, bütün tadını, musikisinden sofrasına kadar içeren bir toplumuz ama bunu yeteri kadar henüz ambalaj yapamadık. Bunu yaptığımız zaman Türkiye turizmi, gelen insan sayısından daha fazla... Dünya ortalaması bizim elde ettiğimiz gelirden yüksek ama dünya ortalaması sadece otellerini pazarlamıyor, otelin arkasındaki şehirlerini pazarlıyor. Bizim bu noktaya kendimizi taşımamız lazım ve şimdi biz, bu dikkatle yani mümkün olduğu kadar toplumun bütününü turizm için seferber etme dikkatiyle çalışmaya özel bir gayret gösteriyoruz.

Krizden geçtik arkadaşlar... Turizm sektörünü güçlendirmek konusunda ben, bakan arkadaşlarımla... Bazen bana dediler ki: "Sen Hükûmetin safında mısın, turizm sektörünün safında mısın?" Ama turizm sektörü Türkiye için çok önemli olduğu için, bu sorulara muhatap olmayı göze alarak bir direnç gösterdik, arkadaşlarımızla birlikte.

İhracatçı konusunda, bütün öteki birimlerle mutabakat içindeyiz çünkü bizim önerdiğimiz bir proje değil. Ekonomik koordinasyon kurulundan geçti, Bakanlar Kurulundan geçti, onu devam ettirmeye çalışıyoruz. Bakın, tekrar işaret ediyorum: Yirmi yedi yıldır yaşamızda vardı. Yirmi yedi yıldır Turizm Teşvik Yasası'nda bu imkânın kullanılabileceğine dönük bir ibare vardı ama bu imkân kullanılmamıştı. Bu yıl ilk defa bunu devreye sokuyoruz, arkadaşlarımızın katkısıyla.

KOBİ'lerle ilgili, dedi ki arkadaşlarım: "Tur operatörlerini ve seyahat acentelerini güçlendirin." Çok doğru. KOBİ'leri biz bu kapsama koyduk şimdi. Pardon, seyahat acentelerini ve tur operatörlerini bu kapsama aldık ve oradan bir yarar sağlamalarını gerçekleştirmeye çalışıyoruz.

Enerji konusunda bir geriye gidiş gelişmesi olmuştu; onu durdurduk. Bakanlığımız şimdi, eğer Maliye gereken kaynağı ayırırsa bütün bu belge toplama, bütün bu prosedürü üstlenme karşılığında bu desteği sürdürebilecek.

Ha, bir gelişme, yine, Türkiye'de deniz turizmi bir dönem yat turizmine inhisar ettirilmişti. Şimdi hâlbuki çok daha geniş kruvaziyer turizmi Türkiye için büyük potansiyellerden birisi. Kongre turizminin ne kadar önemli olduğundan söz ettim. Kruvaziyer turizmi de öyle. Kruvaziyerler gelenler, bir şehre geldikleri zaman birkaç bin kişi birden çıkıyor, ören yerlerine gidiyor, müzelere gidiyor, pazara gidiyor, alışveriş merkezlerine gidiyor ve ciddi biçimde biz, ortalamanın çok üzerinde gelir elde ediyoruz. Şimdi bütün bunları Türkiye turizminin hizmetine sunmak konusunda bu yıl ilk defa deniz turizmi yönetmeliği çıkardık. Bu, turizm sektörünün fevkalade beklediği bir düzenlemeydi. Buradan da sanıyorum Türkiye, bir mesafe alacak.

Tabii, demin Bakanlığımın çalışanlarına teşekkür ettim, Komisyona ve basına teşekkür ettim. Ulaşım alanında yaşadığımız gelişmenin de turizmin gelişmesine çok katkısı oldu. Ulaşım alanında çalışan arkadaşlarına giyaplarında teşekkür etmem gerekiyor. Yani, Türkiye hava yoluyla tanıştı son yıllarda, Türkiye deniz yoluyla tanışıyor. Bir Didim Marina'sının açılışını yaptık bu hafta, Çeşme Marina'sının temelini attık, yine bölgede birkaç tane yeni marina inşaatı var. Marina, Kruvaziyer turizmi, bunlar gelişti. Yeni havaalanları geliştiği takdirde bir özlediğimiz noktaya doğru ilerleyeceğiz.

Çok sevindim, geçen gün öğrendim. Artık Almanya'dan Antakya'ya direkt ulaşım yapılabilecek, uçaklar, charter uçakları uçmaya başlayacak. Artık Antalya'dan Trabzon'a direkt uçuşlar yapılıyor. Bu sayede Türkiye birbiriyle tanışmaya,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

Türkiye dünyayla tanışmaya başladı ve biz bunun nimetlerinden yararlanmaya çalışıyoruz ama bu altyapıyı güçlendirmemiz lazım.

Sordu Osman Bey kardeşim, Antalya... Antalya, evet Antalya'nın batısında böyle bir ihtiyacımız var. Antalya'nın batısı bakir henüz. Yaptığımız arazi tahsisleri var, başlatamıyoruz çünkü ulaşım sıkıntısı var yani iki buçuk saat, üç saat otobüsle. İnsanlar gitmek istemiyorlar haklı olarak. Antalya'nın batısının Mersin'in doğusunun yeni havaalanlarına ihtiyacı var gerçekten çünkü Mersin de Antalya gibi bir büyük potansiyele, kitle turizmi açısından bir büyük potansiyele sahip ama Mersin'in de Anamur kısmının ulaşım imkânları çok sınırlı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – On dakika ilave ediyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Pekâlâ... Hani sabaha kadar arkadaşlar dinleyecekti. Peki, toparlıyorum.

Bunlara ihtiyacımız var yani.

Bir noktaya daha geçmek istiyorum turizmde ve oradan biraz kültürle ilgili konularla toparlamak istiyorum.

Şimdi, bizim İzmir ve kuzeyinde -Balıkesir'den söz etti arkadaşlarım haklı olarak- turizm ilk defa Erdek, Edremit, Ayvalık'la duyulmuştu Türkiye'de fakat kitle turizmi Akdeniz Bölgesi'ne kaydı. Akdeniz Bölgesi, belli ki sıcak iklim coğrafyası olarak kitle turizmiyle ilerleyecek. Biz oraya golf, spor imkânları, kongre imkânları getirmeye çalışacağız, oradan devam edecek ama Ege'nin kuzeyine doğru başka bir imkânımız oluşuyor. O bölgede henüz yoğun bir yapılaşma olmadığı için, bence o bölgeye kitle turizmi değil, daha butik, daha özel bir turizmi. İzmir'in kuzeyinden Edirne'ye kadar, Saros, bütün o coğrafyayı daha damak tadıyla, daha doğayla buluşmuş bulunan, daha butik ama daha pahalı bir turizm merkezi yapmaya çalışacağız. Yeni konseptimiz bence bu olmalıdır. Yani, büyük oteller yerine, binlerce insanın geleceği oteller yerine, daha fazla, geldikleri coğrafyayı insanların hissedebileceği yeni bir konsepti geliştirmek durumundayız. Böyle bakıyoruz planlamaya. Bundan sonra Türkiye'nin hem içindeki hem de Ege'nin kuzeyine doğru olan coğrafyasındaki planlamaya bu açıyla bakıyoruz.

Tabii ama Adana, Mersin ve Adana kitle turizmi konusunda yeni gelişme alanları olabilir, o konuda yeni çalışmalarımız var.

Değerli arkadaşlarım, soruldu, Yunus Emre Vakfıyla ilgili arkadaşımızın önerisine çok katılıyorum. Yunus Emre Vakfı, bizim, bu yıl kuruluşunu sağlamaya çalıştığımız ama Mütevelli Heyet Başkanı Dışişleri Bakanımızın olduğu bir vakıftır. Çalışmaları yakından takip ediyoruz elimizden geldiği kadar.

Bunun gibi, bizim yakından takip ettiğimiz ama doğrudan sorumlusu olmadığımız bir başka etkinlik de 2010 Avrupa Kültür Başkentidir. 2010 Avrupa Kültür Başkenti, bizim yasa çıkmasında sorumluluk üstlendiğimiz bir kurum olmakla birlikte, bir koordinasyon kurulu var. İçinde Maliye Bakanlığının, Dışişleri Bakanlığının, Kültür ve Turizm Bakanlığının, Başmüzakereci Devlet Bakanının, Tanıtma Fonu'ndan sorumlu Bakanın bulunduğu, İçişleri Bakanının bulunduğu bir koordinasyon kurulu var ve Avrupa 2010 Koordinasyon Kurulunun Başkanı Tanıtma Fonu'ndan sorumlu Devlet Bakanı arkadaşımızdır. O yüzden, ben burada söylenen her şeye cevap verebilir, elbette yakından takip ediyorum ama bir başka bakan arkadaşımın sorumluluğu altında bulunan bir konuda beyanda bulunmayı, açıklama yapmayı, o bakan arkadaşımın yetki alanına belki bir saygısızlık, belki bir eksiklik olabilir kaygısıyla onu arkadaşımızın bilgisine, değerlendirmesine sunmak istiyorum.

Ama, şunu söylemek isterim: Bir telaffuz oldu, burada da söylendi. Çok büyük bir bütçesi olacağı söylendi ajansın. Hayır, o bütçenin dörtte 1'i bile şu anda kullanılmadı, böyle bir kaynak aktarılmadı. Çok büyük bir bütçe olacağı söylendiği için, binlerce proje başvurusu oldu. O binlerce proje başvurusunun kabulü mümkün değil zaten, madden ve herhangi bir biçimde. Projesi kabul edilmeyenlerden kaynaklanan da ciddi bir şey var yani bir olumsuzlama kampanyası var. Ben de çok dikkatle takip ediyorum. Biz, kültür projeleri kısmıyla, restorasyon kısımlarıyla ilgilimiz, taleplerimiz var, alıyoruz ve dikkatle takip ediyoruz, herhangi bir duyumu... Orada bir bizim Bakanlığımızın, Maliye Bakanlığının, İçişleri Bakanlığının bir denetim mekanizması var. Geçen yıl yaptık, bu yıl da aynı şekilde yapacağız, yıl sonunda yine yapacağız. Herhangi bir konuda bir üzerine gitmemiz gereken sorun ortaya çıktığında bunu göz ardı etmeyeceğimizi bilmenizi samimiyetle isterim.

ÇETİN SOYSAL (İstanbul) – Sayın Bakanım, sadece kara surlarıyla ilgili ne düşünüyorsunuz? Yani ben gözlemlerinizi özellikle rica ediyorum, istihdam ediyorum.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Ben o konuyu inceleteceğim yani koruma kurulundan ne geçmiş. Değerli arkadaşlarım, siz de herhâlde takip ediyorsunuz yani Türkiye'nin tarihsel mekânlarıyla ilgili aşırı bir dikkat içindeyim. Yani, ister bir arkeolojik kalıntı olsun, Çatalhöyük'te ya da Alacahöyük'te, ister bir Roma eseri olsun ister Selçuklu, Osmanlı eseri olsun. 1965 yılından bu yana -çok özür dilerim, bunu söylemek zorunda yani sözün gelişi kaldım- Divriği'de gidip o Ulu Caminin ve Şifahane'nin yakınında bir yerde kalan ilk bakanım ben yani 1965 yılından bu yana hiç kimse bir gecesini ayırıp da orayı incelememiş. Hiçbir tarih ayrımı yapmaksızın Türkiye'nin bütün zenginliğine sahip çıkmaya çalışıyoruz. O yüzden sizi rahatsız eden ne varsa -samimiyetle söylüyorum- bizi rahatsız eder ve dikkatle takip ederiz ve eğer orada ciddi bir yanlışlık varsa mutlaka düzeltmeye çalışırız. Buna, samimiyetle hepinizin inanmasını istiyorum. Benim bu hassasiyetimin, basın mensupları, bizim Bakanlığımızın çalışanları ve sokaktaki sade yurttaşlar ve elbette sayın milletvekillerimiz de farkındadır diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, bizim Kültür Bakanlığı çerçevesinde de aynı bakış açısıyla çalışmalarımız var, deminden bu yana söylüyorum. Yani, kültür konusunda yaptığımız gayretler, bir kere Türkiye'nin tarihine, kültürüne sahip çıkma bilincinin gereği. İkincisi de tabii Türkiye'nin değerini, turizm tanıtımının değerini artıracak.

Bu "tanıtım" derken de bir noktayı gözden kaçırmayalım. Türkiye'nin genel tanıtımı Başbakanlığın koordinasyonu altındadır. Yani, Dışişleri Bakanlığı da yapıyor tanıtım faaliyetini, Tanıtma Fonu da yapıyor Türkiye'nin

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

tanıtım çabalarını. Biz, Türkiye'nin turizm tanıtımını yapıyoruz yani bu işin genel koordinasyonu Başbakanlıktadır. Tabii turizm tanıtımı da Türkiye'nin standartlarının, Türkiye'nin imajının yükselmesine katkı yapıyor.

Ben, Türkiye'nin tanıtımının sadece doğa güzellikleri ve tarihî özelliklerinden ibaret olmadığını da, Türkiye'nin demokrasi standartlarının, insan hakları standartlarının, iş barışının, kardeşlik ortamının da Türkiye'nin tanıtımına çok ciddi bir katkı yaptığını düşünüyorum. Son zamanlarda bu konuda da yoğun bir gayret içindeyiz. Yani sadece maddeyi göstermek yetmez, mana anlamında da Türkiye'nin kalitesini yükseltebilirsek bunun da tanıtıma çok ciddi bir olumlu katkı getirdiğini, yarar getirdiğini düşünüyorum.

Demin bahsettim, biraz daha açayım. Arkadaşlarımızdan birisi dedi ki: "Sizin yaptığınız reklam faaliyetleri veya tanıtma faaliyetlerini sektör de bilse." Değerli arkadaşlarım, önümde şurada rakamlar vardı. İki yıldan bu yana bir yöntem uyguluyoruz. Gelir gelmez, birinci yıl içinde olup bitene baktım ama geçen yıldan bu yana kararlılıkla bir yöntem uyguluyoruz. Bizim tanıtım yerlerimiz, önce, eskiden, ön elemelerde sektörle birlikte yapılmış, son değerlendirmeleri tamamen kapalı olarak kendi içimizde yapıyorduk. Geçen yıldan bu yana bir yöntem uyguluyoruz. Turizm sektörünün bütün bileşenleri yani turizm yatırımcıları, otelciler -otelcilerin üstelik İstanbul ve Antalya yani farklı konseptleri kapsayan kesimleri- seyahat acenteleri, rehberler ve reklamcılar derneği, akademisyenler -konuyla ilgili, İstanbul ve Ankara'dan, üniversitelerden akademisyenler- ve bizim Bakanlık çalışanlarımız. İlk projeden son karara kadar bütün safhalara katılıyorlar çünkü kamunun parasını kullanıyoruz. Hiç kimse babasının parasını kullanmıyor. Kamunun parasını kullanıyorsak şeffaf olmak zorundayız. Kamunun parasını kullanıyorsak herkesle birlikte, aleni olmak zorundayız, herkes ne yaptığımızı ve neden yaptığımızı bilmeli ve çiğ yemediğimiz için başımız da ağrıyorsa Allah'a şükürler olsun. Bu mantıkla devam ediyoruz. Bunu inşallah bir... Ve bunun sonucunu, hem kendi Bakanlık çalışanlarımızla özel değerlendiriyoruz hem sektörü dinliyoruz "İtiraz eden var mı?" diye, ondan sonra oydaşma hâlinde oturuyoruz ve "Dünyaya nasıl yeni bir şey söyleriz." anlayışı içinde, henüz "buldum" diye bağırıyorum ama bulmaya doğru gidiyoruz. Yani, benim bu yıl, örneğin reklam ihalesi sunumlarını dinlediğim zaman "Hah, işte oluyor." deme noktasına geldiğimi sizinle paylaşmak istiyorum yani bir tat hissetmeye, Türkiye'nin farklı bir tadı olduğunu, Türkiye'den ayrılırken özel bir keyfiniz olabileceğini, özel bir lezzetin aklınızda, yüreğinizde, midenizde kalabileceğini anlatan sunumlara doğru gidiyoruz. Benim aradığım da buydu. Ağır, ağır ama bir tılsımlı cümle ne yazık ki yok. Öyle, bir kelime, bir sözcük ne yazık ki yok ama o noktaya doğru gidiyoruz.

Kazılarla ilgili, arkadaşlarım hassasiyetimizi paylaştılar sağ olsunlar. "Daha fazla kaynak ayrılrsa, daha uzun süre kazı yapılsa." diye. Biz mümkün olduğu kadar fazla süre çalışılmasını ve çalışmanın sonuçlarının mutlaka kayda yani yazılı, bilimsel kayda geçirilmesini hassasiyetle takip ediyoruz.

Arkadaşlarım, tekrar hatırlatmak istiyorum: Bize genel bütçeden ayrılan kaynak 400 bin TL, bu yıl da belki 400-500 bin TL. Biz geçen yıl 400 bin TL'yi 25 milyon TL'ye çıkardık kazılar için yani fazla imkânı verin, fazlasını yapalım ama bu ölçüde kamuda herhangi bir alan bence artmamıştır. Kazılarda hocalarımızla teker teker konuşuyorum, yerli yabancı hocalarımızla. Büyük ölçüde, önceki yıllarla kıyaslayınca çünkü 2003'ten bu yana ciddi, 1,5 trilyon civarından 25 trilyona gelmişiz bakın... Yani 2003'te 1,5 trilyona ancak ulaşmışız, 25 trilyona gelmişiz ve...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – RTÜK gelirlerinden bir pay gelmiyor mu size?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – İşte RTÜK gelirinden maalesef tümünü alamıyoruz ya da bizim rüsumdan tümünü alamıyoruz. Yani, siz maliyecisiniz, bilirsiniz. Maliyeye bir şey, önce maliyeye gidiyorsa geri almak çok zor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Yasa belli oranı size tahsis ediyor.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (Devamla) – Tahsis ediyor ama maalesef maliyeden almakta fevkalade zorlanıyoruz. Maliye bürokrasisinde siz de yardımcı olursanız çok minnettar kalırım. Henüz tamamını alamıyoruz.

Şunu söylemek istiyorum: Bir ören yerini, bir kazı yerini veya bir tarihî eseri... Kula'daki mesela. Ben Kula'yı gördüm, ne kadar farkındaydı Egeliler bilmiyorum Kula'nın. Safranbolu var orada, bir tane Tire de aynı şekilde, Zile de aynı şekilde yani oradaki saçaklar, oradaki bizim mimarimizin örnekleri. Bir ören yerini, bir sivil mimarlık örneğini, Kula'nın Emre köyündeki o Carullah Camisini veya Tabduk Emre'ye atfedilen makamı veya işte, herhangi bir yerdeki bir Roma kalıntısını, Nemrut'un herhangi bir taşını, inanın ki kendi evimin parçası gibi hissediyorum ve eğer o kışın açıkta kalıyorsa, onun korunmasıyla ilgili bir sorun varsa, inanın şuramızda hepimiz hissediyoruz; arkadaşlarımı bizar ediyorum, arkadaşlarımı rahatsız ediyorum ama Türkiye çok ihmal edilmiş geçmiş yıllarda, geçmiş yıllarda bunların farkına varılmamış; "Taştır olur, ahşaptır çürür." denilmiş, geçilmiş. Şimdi, taşın öyle ihmal edilmemesi, ihmal edilirse aşındığını, ahşabın ihmal edilirse yanabileceğini ya da çürüyebileceğini biliyoruz ve o evimizin damından su akarken hani uyuyamazsınız ya aynı rahatsızlığı yaşıyoruz ama zamanla Türkiye bunların hepsini başarabilecek, öyle zannediyorum, zamanla çünkü, bir bilinç oluşmaya başladı. Bakın, kaynak oluşturmuş Türkiye Büyük Millet Meclisi. Sizlerden rica ediyorum, milletvekili arkadaşlarımdan, birçoğumuzun ilinde, yeteri kadar, henüz kullanılmayan, o emlak vergilerinden artan kaynaklar var. Biz Bakanlık olarak her kuruluşumuzu kullanıyoruz ama illerinizde lütfen takip ediniz. O kaynaklarda, 500 bin lira, 5 trilyon, 10 trilyon var mı, yok mu? Varsa nasıl kullanabiliriz? Belediyeler proje yapsın, özel idare proje yapsın. Bu konuda, bu seferberlikte bize yardımcı olmanızı hassaten rica ediyorum. Toplam 220 trilyon civarında, şu anda böyle özel idarelerde kaynaklar var.

Hocam, son bir soru vardı. Zamanı, sabrınızı ihlal etmek istemiyorum. Teker teker sorulara ben cevap vereceğim, arkadaşlarıma ben bir kez daha minnetlerimi ifade ediyorum. İzin verirsiniz iki konu var. İstanbul AKM'yle ilgili bir talihsizlik yaşadık. Bakın, İstanbul AKM, evet yasayla, onun yenilenmesi, yıkılmadan yenilenmesi öngörülmüştü. Ciddi bir çalışma yapıldı. Orada, kontrolör olarak bulunmuş olan kişinin ailesi, "Biz burayı en iyi biliyoruz." dediği için, ücretsiz proje müellifi olmayı kabul etti, tadilat projesinde. Dikkatli bir yenileme projesi yapıldı ve gerçekten çağdaş, modern,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

AKM'yi pırıl pırıl, Taksim'de bir karanlık merkez değil de pırıl pırıl ortaya çıkaracak bir proje yapıldı. Ajans da tuttu bunu ihale yaptı. 65 milyon TL ihale bedeliyle ihale edildi. İhale edilecek olan 90'lardaydı 65 trilyona indi. İhale alan firmaya yer teslimi yapılacağı sırada bazı arkadaşlarımız gittiler ve orada çatı katında, işte "Panoramik bir lokanta olmasın burada zenginler oturacak, aşağıda fuaye çok ışıklı olmasın burası Taksim'in buluşma meydanı mı olacak?" gibi gerekçelerle –üzülerek söylüyorum, bunlar sabittir, yazıyla sabittir- yargıya gittiler ve kâğıt üzerinden onları değerlendiren idare mahkemesi de durdurma kararı verdi ve aylardır uğraşıyoruz. Yani "Bir tadilat yapalım, arkadaşlar vazgeçilsin, bunu biz yapmadık, Bakanlığımız yapmadı, buraları en iyi bilen, en hassas bu konudaki arkadaşlarımız yaptı, ne olursunuz..." dedik ikna edemedik. Şimdi, ne yazık ki bu yürütmeyi durdurma kararı yüzünden biz o projeden vazgeçme ve AKM'de bir onarım projesi uygulamak zorundayız. Yani elektriğini, aydınlatmasını, mekânın iç düzenlemesini düzelterek orayı 2010 yılının sanat mevsimine yetiştirmek zorunda kaldık ne yazık ki. Ama çok ciddi bir kaynak ayrılmıştı ve bunu da aşağı yukarı 2010 ajansının şimdiye kadar neredeyse kullandığı kaynağı, personel, sanat gösterisi, reklam faaliyeti kadar kullandığı kaynağı, eşit bir kaynak, AKM için kullanacaktı. Ama ne yazık ki bazı arkadaşlarımız böyle çağı geçmiş, modası geçmiş gerekçelerle itiraz ettiler ve burası kaldı. Bir tanesi buydu.

Bir de "Hassaten soruyorum." dedi bir arkadaşımız. İstanbul'da bir törende pastadan Atatürk çıkması...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Atatürk değil kukla gibi bir şeydi.

KÜLTÜR BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Yani bir Atatürk büstü bilmiyorum ya da ona benzer... Ben basında gördüm. Yani ben izin verirsiniz Atatürk'e olan saygının, ilginin, sevginin çok özenli olması, onun heykelini yapacaksak ona çok yakışması, onunla ilgili bir anma yapacaksak ona çok yakışması, onunla ilgili bir fikrî toplantı yapacaksak o ciddiyetin, o vakarın çok korunmasının, ortak bir değerimiz, ortak üzerinde durmamız gereken bir değerimiz olduğunu düşünüyorum. O çerçevede İstanbul'da iyi niyetle bile yapılmış olsa bu uygulamanın güzel olmadığını, önceki gün de yine Parlamentomuzda bir Atatürk'e sevgi, saygı gösterisi olarak Atatürk pankartlarının ve üstelik silindir şapkalı, böyle resim seçiminde de özen gösterilmeden Atatürk pankartlarının açılmasını gerçekten Atatürk'e uygun, Atatürk'e saygıyla bağdaşır bir davranış olmadığını burada izin verirsiniz hepinizin huzurunda ifade etmek istiyorum. Yani biz Atatürk'ü çok özel korumalıyız, özellikli korumalıyız. Ne Mecliste onu kullanmaya pankartla çalışmalıyız ne pastadan çıkarmak gibi birtakim ölçüyü kaçırma davranışlarına girişmemeliyiz diye düşünüyorum.

Bir son nokta Sayın Başkanım, bitiriyorum. Yanlış anlaşılmasın, elbette silahlı kuvvetlerimiz bizim hassasiyetimiz. Bizim yargımızda, ordumuz da, bizim eğitim ordumuz da, silahlı kuvvetlerimiz de hepsi bizim üzerinde durmamız gereken, üzerinde hassasiyetle durmamız gereken kurumlar. Bunlardan birini ötekine önüne geçirmeden bir dikkat kullanmalıyız çerçevesinde, bir soru karşılığında bir düzeltme yaptım ben. Bayramda bir "Güçlü ordu, güçlü Türkiye." sloganı vardı. Dedim ki: "Bu aslında, evet, iki kavram da çok doğrudur ama bir takdim tehir belki sorunundan söz edilebilir. Sloganlar zihin altımızı oluşturuyor. O yüzden, doğru sloganlar kullanmalıyız. Bu çağda Türkiye gerçekten güçlü olsun istiyorsak demokrasi güçlü olmalıdır ve ekonomisi güçlü olmalıdır, zihin altımıza sokacağımız asıl budur. Yoksa güçlü ordudan kimin itirazı olabilir? Güçlü Türkiye, güçlü ordu buna kimsenin itirazı olmaz. Asıl söylemeye çalıştığım budur. Bir kez daha inanıyorum. Demokrasimiz ve ekonomimiz güçlü olduğu zaman biz barış içinde dünyanın önünde dimdik duran ve her zaman Atatürk'ün söylediği o çağdaş uygarlık düzeyine doğru hızlı ve kararlı adımlarla yürüyen bir Türkiye olabiliriz düşüncesindeyim.

Teker teker sorularına yanıt veremediğim arkadaşlarımıza yazılı olarak yanıt vereceğiz.

OSMAN ÖZÇELİK (Siirt) – Çok kütürlülikle ilgili bir cümle...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Elbette bunu baştan beri söyledim. Türkiye topraklarında ne varsa hepsi bizimdir. Hani Ahmet Arif'in bir sözü var: "Bu ülkede bir tek zeytin dalı bile yalnız, bir tek buğday başağı bile dargın kalmamalıdır." diye. Öyle bakıyoruz yani o topraklarda ne varsa ekin olarak –ekin aynı zamanda kültür demek biliyorsunuz- insan olarak, tarih olarak veya güncel olarak ne varsa hepsi bizimdir. Bu topraklarda ne varsa hepsi bizimdir ve hiçbir rengi soldurmaya hakkımız yoktur. O kilimler niye güzeldir? İçinde binlerce renk olduğu için ve o kilimlere inanılmaz bir insan emeği sarf edildiği için. Bunu nasıl göz ardı edebiliriz.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Hepinize çok teşekkür ediyorum ve bana bunları söyleme imkânı veren Bakanlığımın çalışma hayatını paylaşan arkadaşlarımıza da izninizle huzurunuzda bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Değerli arkadaşlar, kurumun bütçeleriyle ilgili görüşmelerimiz böylece tamamlanmıştır. Katkıda bulunan değerli üyelere de ayrıca teşekkür ediyorum.

Şimdi kurum bütçelerinin oylamasına geçiyoruz.

Birinci olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2010 yılı bütçeleri ile 2008 yılı kesin hesaplarının oylanmasına başlandı.)

BAŞKAN – Evet, bir önerge var. Önergeyi okutuyorum:

ÖNERGELER

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

Osman Kaptan
Antalya

Mehmet Akif Hamzaçebi
Trabzon

Bülent Baratalı
İzmir

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

Faik Öztrak
Tekirdağ

Gürol Ergin
Muğla

Kurum : Kültür ve Turizm Bakanlığı
Yıl : 2010

KURUMSAL					FONKSİYONEL				FİN	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
E K L E N E N	21	01	36	63	04	7	3	00	1	03	05	35.000.000 TL
D Ü Ş Ü L E N												35.000.000 TL

BAŞKAN – Evet, bu önergeyi oylatmıyorum. Maliye Bakanlığı bütçesinde benzeri bir önerge var, onunla birlikte değerlendirmek üzere erteliyoruz oylamasını.

(Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2010 yılı bütçeleri ile 2008 yılı kesin hesaplarının oylanmasına devam edildi.)

BAŞKAN – Önerge var, onu okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına
Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

Süreyya Sadi Bilgiç
Isparta

Kurum : Kültür ve Turizm Bakanlığı
Yıl : 2010

KURUMSAL					FONKSİYONEL				FİN	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
E K L	21	01	00	23	08	2	0	05	1	05	3	4.000.000 TL

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

E												
N												
E												
N												
D	21	01	35	00	08	2	0	00	1	05	3	4.000.000 TL
Ü												
Ş												
Ü												
L												
E												
N												

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Katılıyoruz.

BAŞKAN - Hükûmetin onay verdiği önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

Hasan Fehmi Kinay
Kütahya

Kurum : Kültür ve Turizm Bakanlığı
Yıl : 2010

KURUMSAL					FONK SİYONEL				FİN	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR
E K L E N E N	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
	21	01	31	00	08	2	0	00	1	07	1	3.000.000 TL
												3.000.000,00 TL

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Katılıyoruz.

BAŞKAN - Hükûmetimizin katıldığı önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçe ile kabulünü arz ve teklif ederiz.

Hasan Fehmi Kinay
Kütahya

Kurum : Kültür ve Turizm Bakanlığı

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

Yıl : 2010

KURUMSAL					FONKSİYONEL				FİN	EKONOMİK		ÖNERİLEN MİKTAR
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	I	II	
E K L E N E N	21	01	30	62	08	2	0	00	1	03	2	500.000 TL
												500.000 TL

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Genel Müdürlüğümüze bağlı orkestra, koro ve topluluklardaki sanatçılarımızdan pek çoğu kendi enstrümanını kullanmakta, var olanların da eskimiş olması sanatsal verimliliği olumsuz yönde etkilemektedir. Sanat kurumlarındaki çoğu özel el yapımı olan enstrümanlara yönelik eksikliklerin giderilmesi, çalışmaların etkinliğinin artırılmasına büyük katkı sağlayacaktır. Genel Müdürlüğümüze bağlı sanat kurumlarımızın özellikle Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Devlet Senfoni Orkestraları başta olmak üzere Devlet Klasik Türk Müziği Koroları, Devlet Türk Halk Müziği Koroları ve Devlet Müzik Topluluklarının ihtiyaçları olan bando malzemeleri (ENSTRÜMAN) alımları, bakım ve tamir işleri için mevcut ödeneye ilave olarak 500.000 TL aktarılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, şimdi önerge 500.000 TL ödeneğin ilavesini ön görüyor. Okunan gerekçeye de baktığımızda enstrümanların bakımı, onarımı ve yeni enstrüman alımı için öneriliyor. Sanıyorum orijinal metinde 750.000 TL yazıyordu. Bütçe dengeleriyle nedeniyle 500.000'e indirilmiş gözüküyor. Sonuçta enstrüman alımıdır, gelin şunu azaltmayalım da 750.000 yapalım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım 750.000'e...

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANİ ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – Katılıyoruz.

BAŞKAN - Katılıyorsunuz.

Evet, Önergemizi 750.000 olarak düzeltip oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, yapılan değişikliğe uygun olarak fonksiyonu oylatıyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü 2010 yılı bütçeleri ile 2008 yılı kesin hesapları okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Değerli üyeler, böylece Kültür ve Turizm Bakanlığı, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiş, onaylanmıştır.

Hayırlı olsun. Teşekkür ediyoruz Sayın Bakan.

Evet, yirmi dakika Sağlık Bakanlığının bütçesini görüşmek üzere ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.15

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.46

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

---0---

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Değerli Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

11'inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Bugünkü gündemimizde Sağlık Bakanlığı Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

Değerli arkadaşlar, şimdi konuşmalarına yapmak üzere Değerli Bakanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Başkanım, şahsınıza ve değerli komisyon üyesi arkadaşlarıma saygılar sunuyorum, iyi akşamlar diliyorum.

Bu seneki bütçemizi sunarken, Sağlık Bakanlığı bütçesini sunarken, özellikle “Tallinn Sözleşmesi” diye yeni bir sözleşme imzaladık Türkiye olarak 2008 tarihinde. Bu Sözleşme Dünya Sağlık Örgütü Avrupa bölgesindeki diğer ülkelerle birlikte imza altına aldığımız bir sözleşmedir ve sözleşme sağlık sistemlerinin güçlendirilmesi ve insan sağlığının daha iyi duruma getirilmesi için sağlık sistemlerinin performansının ölçülmesini öngörüyor. Dolayısıyla, biz de bu seneki sunumumuzu bu Tallinn Sözleşmesi çerçevesinde kendi sistemimizi, Türkiye'deki sistemimizin performansını ölçme anlamında kullandık ve sizlere sunumumuzu da bu şekilde takdim edeceğiz.

Türkiye’de dünden bugüne sağlık politikalarımıza baktığımız zaman, özellikle 1923 ila 1946 ve 1946 ila 1960 arasında Refik Saydam ve Behçet Uz döneminde çok değerli hizmetlerin yapıldığını görüyoruz. Refik Saydam dönemi, bu işin temelini atıldığı bir dönem. Behçet Uz dönemi de yaygınlaştırıldığı bir dönem. 1960 ila 1980 arasında da o zaman Nusret Fişek’in çalışmalarıyla, gayretleriyle bir sosyalizasyon dönemi başlatılmıştı. Rahmetli Cumhurbaşkanımız Turgut Özal’ın Başbakan olduğu dönemde 1980 ile 2002 arasında birçok reform planlamaları yapılmış ama yeterince uygulama alanı bulunamamıştı bu dönemlerde. 2003’ten itibaren de hepinizin bildiği gibi Türkiye Sağlıkta Dönüşüm Programı dönemini başlatmış bulunuyoruz.

Bu dönüşümün bir Türkiye modeli olduğunu özellikle ifade etmek isterim. Bu husustaki otoriteler ve Dünya Sağlık Örgütü aslında hiçbir ülkenin modelinin bir başka ülkeye tam olarak uymayacağını ve ülkelerin kendi şartlarına göre bir sağlık sistemi oluşturması gerektiğini öteden beri ifade etmektedir. Biz de bu anlamda bir taraftan yapısal değişiklikleri planlı bir şekilde yürütürken bunun sürdürülebilir bir sistem olması için de bir program hâline getirdik.

Bu gösterdiğimiz şekil aslında sağlık dönüşüm programları için temel bir şekildir. Bir sağlık programının, bir sağlık sisteminin belli bir etik felsefe üzerinde yürütmesi gerekiyor. Politikaların bu çerçevede belirlenmesi lazım. Yani, erişilebilirlik ve hakkaniyet açısından ne şekilde politikalar yürüteceğinizi aslında bu etik felsefe temelinde karar veriyorsunuz ve politikalar oluşturuyorsunuz.

Sonuçta bu bir çember. Problemleri teşhis edip politikaları geliştirerek uyguladıktan sonra değerlendirmeler yaparak, gerekirse yeni değişiklikler yapıp bu değişikliklere göre yolunuza devam ediyorsunuz. Bu da genelde sağlık sistemleriyle ilgili politika geliştirme hususunda temel bir teorik ön kabuldür yani sistemin bu şekilde geliştirilmesi gereği.

Biraz önce size bahsettiğim bu Tallinn Sözleşmesi sistemin performansını şu şekilde değerlendiriyor: Aslında -son kutuya bakarsanız- bir amaç tarafı var işin. Nihai olarak daha iyi bir sağlığa toplumun ulaşması için gayret etmeniz gerekir. Bu sağlık göstergelerindeki iyileşmeyle ortaya konabilir. Vatandaşların finansal riskten korunması lazım-sağlık böyle bir alan, herkesin sağlık hakkı var- ayrıca vatandaşın memnun olması lazım sistemden, aldıkları hizmetten memnun olması gerekiyor. Bu amaçlara ulaşmak için birinci kutudaki fonksiyonlar üzerinde çalışıp, bunlarda değişiklikler yapıp, yeni düzenlemeler yapıp, ikinci kutudaki ara hedefleri oluşturmanız, bunlarla da nihai amaçlarınıza ulaşmanız gerekiyor.

İşte, bugünkü sunumda, başlangıçta, bu sağlık sistemi fonksiyonlarından Türkiye’de biz bunla ne yaptık yedi senedir? Madem bir sağlık dönüşüm programı iddiamız var, bu fonksiyonlar açısından neler yaptık, neleri değiştirdik? Bunlar ara hedefler olarak neleri değiştirmiş oldu Türkiye’de, önümüze yeni neler koydu ve nihai amaçlar olarak da ne noktaya geldik? Bunları ifade edeceğim ben sizlere.

Aslında, Plan ve Bütçedeki bu sunuşların, ben bir anlamda hükümetlerin veya bakanlıkların kendi çalışmalarının hesabını verdiği toplantılar olduğunu düşünüyorum. Hele bizim gibi yedi yıllık bir dönem geçirmişseniz, önemli bir sağlık dönüşüm programı uyguladığınızı ifade ediyorsanız bu hesabı sistematik bir biçimde vermek lazım. Sonuçta Plan ve Bütçe Komisyonu paranın bir bakanlığa verilmesi konusunda, bir bakanlığa kullanılması konusunda önemli fonksiyonu olan bir komisyondur. Dolayısıyla, bu Komisyonumuzun ben böyle bir sunuma hakkı olduğunu, en çok hakkı olan yerlerden biri olduğunu düşünüyorum.

Bahsettiğim gibi 1 numarada, birinci kutumuzda sağlık sistemi fonksiyonları var. Ne yaptık? Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla sağlık sistemi fonksiyonlarından neler yaptık?

Bunlardan birincisi: Yönetim. Dokuzuncu Kalkınma Planı’mız aslında yönetsel olarak neler yapacağımızı bize biraz ifade etmişti. Sağlık Bakanlığının -tabiri caizse- vekilharçlık görevinin, vazifesinin geliştirilmesi. Buna Türkçede bir kelime bulmakta biz biraz zorlanıyoruz. Bir İngilizce ifadesi var ama en güzelinin “vekilharçlık” olabileceğini düşünüyoruz. Bu şekilde yönetsel açıdan Sağlık Bakanı neleri değiştirmeli? Daha iyi bir vekilharçlık nasıl yapmalı? Bunların üzerinde Dokuzuncu Kalkınma Planı duruyor.

Bu anlamda yönetsel olarak bir defa Sağlık Bakanlığında hepinizin bildiği gibi kamuya ait hastaneleri Sağlık Bakanlığının çatısı altında birleştirdik. Bu büyük bir operasyondur, zor bir operasyondur. O günleri hatırlarsanız bunun birtakım sancıları da oldu ama bugün gerçekten çok iyi bir iş yaptığımızı hepimiz görüyoruz.

Verimliliği sağlamak için performansa dayalı ek ödeme uygulamasına geçtik. Aslında kamuda hakikaten enteresan bir örnek oldu bu, verimliliği nasıl artırdığını biraz sonra ifade edeceğim.

Bildiğiniz gibi aile hekimliği uygulamalarına başladık.

Yönetsel olarak bunlar önemli değişikliklerdi.

Ayrıca, eleman temininde güçlük çekilen yerlerde sözleşmeli sağlık personeli çalıştırmaya başladık. Doktorlar için devlet hizmetini yükümlülüğü getirdik. Hakkaniyetli sağlık insan gücü planlaması için Türkiye’deki sağlık insan gücünün

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

dengeli dağılımını sağlayacak biçimde bir personel dağılım cetveli hazırladık. Bu bildiğimiz norm kadro çalışmalarının biraz ötesinde bir şeydi, yani ideali değil de mevcut olanın dengeli dağıtılması üzerine bina edilmişti. Ayrıca, sağlık hizmetlerinin yine dengeli dağılımı için hem sağlık kuruluşu hem insan gücü hem tıbbi cihaz planlamalarını sağlayan politikalar geliştirdik. Bu politikaları geliştirirken özel sektörü de bunun içine aldık. Daha önce Türkiye’de özel sektör hiçbir zaman sağlık planlamalarının içine alınmamıştı, 2008 yılından itibaren özellikle özel sektörü de bu planlamaların içine almış olduk çünkü gerçekten özellikle insan gücünün sayısal yetersizliği dolayısıyla bunun çok iyi planlanması gerekiyor Türkiye’de.

Yine bu anlamda, yönetsel anlamda gıda konusunda yetki ve personel devirlerini Tarım Bakanlığına verdik, sağlık meslek liselerini Millî Eğitim Bakanlığına devrettik, eczane ruhsatı gibi birtakım işlemlerin yetkilerini illere verdik, ayrıca bütün kuruluşlarımızda “hizmet alımları” diye yine Türkçeye dönüştürdüğümüz Batılıların “outsource” dediği, Türkçede de zaman zaman kullanılan bir metodu çok yaygınlaştırdık.

Daha sonraki slaytlarda da ifade edeceğim, görevle başladığımızda Türkiye’de Sağlık Bakanlığı hastaneleri ve sigorta hastanelerindeki toplam MR sayısı on sekizdi. Bugün iki yüzün üzerinde MR var ve bu MR’ların büyük çoğunluğunu biz satın almış değiliz. Bunları bu hizmet alımları şeklinde kamuya mal ediyoruz. Patronluğunu kamu yapıyor, vatandaşa hizmet ediyor bu cihazlar ama bunları kamunun malı hâline getirerek bir verimsizliğe de yol açmıyoruz.

Yine bu yönetsel anlamda, seksen bir ilde yerinde sağlık göstergelerini ve bulunduğumuz noktayı yerinde değerlendirdik. Bu değerlendirmeleri bizzat ben de katıldım seksen bir ilde bazı illerde. İki, üç, dört değerlendirme yaptığımız il var. İlgili arkadaşlarımız bir ekip olarak bu ile önceden gidiyorlar, ilde bir haftaya yakın çalışma yapıyorlar ilin büyüklüğüne göre bu biraz daha az veya çok olabiliyor. Daha sonra ildeki bütün sorumlularla, valiyle birlikte geniş bir değerlendirme yaparak program nerededir, nasıl geliştirmemiz lazım, buna bakıp yolumuza devam ediyoruz. 2010 yılında da bu uygulamayı devam ettireceğiz.

Şimdi, yönetsel anlamda bir de sağlık bilgi sistemlerinin geliştirilmesi önemli. Burada gerçekten kaynak yönetiminde otomasyonu Türkiye çok iyi kullanmaya başladı değerli milletvekili arkadaşlarım. Mesela, personel hizmet puanlarına göre otomatik olarak artık bir yerden bir yere naklediliyor. Çalışma yılları ve çalıştığı bölgelere göre hizmet puanları var ve bunlara göre yer değiştirebiliyor. Bir doktor bilgi bankası oluşturduk. Bütün hastanelerin malzemeleri ve stok durumlarını izleyebilecek bir elektronik bilgi sistemi geliştirdik.

Bir tekdüzen muhasebe sistemi kurduk. Aslında Sağlık Bakanlığı, kamunun gerçekten en yaygın döner sermaye işletmelerine sahip kuruluşudur. Yılda aşağı yukarı 13 milyar liralık bir ciro düşünün veya işte ona yakın bir ciro düşünün, dokuz yüzün üstünde döner sermaye işletmesiyle bunu yönetmeye çalışıyorsunuz. Dolayısıyla, bu tekdüzen muhasebe sistemi gerçekten işimizi ciddi ölçüde kolaylaştırdı. Günlük olarak biz hangi hastanemiz ne durumda, toplamda ne durumdayız bunu bilebilecek durumdayız.

Ayrıca, bir ulusal sağlık veri sözlüğü de hazırladık, bu da çok önemliydi. Uluslararası standartları bir anlamda Türkçeye tercüme etmiş olduk, Türkçeye uyarladık ve bu şekilde bir terminoloji birliği temin ettik.

Yine, yönetsel açıdan akılcı ilaç ve malzeme kullanımının sağlanması son derece önemli. Bunun için, bir, tek geri ödeme sistemi imkânı sağlayacak komisyon oluşturduk Maliye Bakanı başkanlığında. Geçmişte her kuruluşun ayrı ilaç geri ödeme politikaları vardı, Emekli Sandığının ayrı, SSK’nın ayrı, Maliyenin ayrı, Yeşil Kartın ayrı. Şimdi hâlâ memurlar ve Yeşil Kart genel sağlık sigortası kapsamında sosyal güvenlik kurumunun çatısı altına henüz tam geçmiş olmamasına rağmen bu husustaki uygulamalar artık bir ortak karakter taşıyor, çünkü birlikte çalışıyoruz ve bu anlamda akılcı ilaç kullanımı ilkesini de bir taraftan geliştirmeye çalışıyoruz.

Yine, genel sağlık sigortasının oluşturulması yönetsel anlamda önemliydi. Bunun detaylarına çok girmeyeceğim, mutlaka Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız buradaki sunumunda bundan bahsedecek ama artık Türkiye’de on sekiz yaş altındaki tüm nüfus ve eğitim gören çocuklar yirmi beş yaşına kadar biliyorsunuz genel sağlık sigortası kapsamında. Sigortalı olsun veya olmasın acil durumlar, salgın hastalıklar, iş kazası, meslek hastalığı durumlar ücretsiz olarak yararlanılabilen durumlar. Ayrıca, sigortalıların prim ödemesi gün sayıları otuz güne indirildi. Yurt içinde tedavisi mümkün olmayan hastalıklar için yurt dışına tedavi olma imkânı herkes için getirildi. Ayrıca, bildiğiniz gibi, memurlar ve diğer tüm sigortalılar, özel hastaneler, tıp merkezlerinden hizmet almaya başladılar, bu da Türkiye’deki kaynakların vatandaşa daha optimal biçimde iletilmesini sağladı.

Sağlık sistemi fonksiyonlarından bir diğeri kaynaklar. Bu kaynaklarımıza baktığımız zaman değerli milletvekili arkadaşlarım, dönüşüm programı öncesinde aktif biçimde faal olan, aktif biçimde çalışan, içinde personeli olan sağlık evi sayımız 1.572’ydi, bunlar kırsalda hizmet veren kuruluşlardır, bugün bu sayı 5.268’e çıkmış durumdadır. Yine, faal biçimde çalışan sağlık ocağı veya aile hekimliği gibi birinci basamak kuruluşları da 5 binli rakamlardan 7.180’e çıkmış durumdadır ki, bu sayılar aslında Türkiye’nin bugünkü reel ihtiyaçlarını karşılayabilecek durumda. Özellikle bu sağlık evi tarafı son derece önemlidir. Yıllarca sosyalizasyondan sonra bu sağlık evleri kâğıt üzerinde kalmıştır, ilk defa Sağlıkta Dönüşüm Programıyla bunlar kırsalda vatandaşa yaygın biçimde hizmet etmeye başladı.

Birinci basamakta muayene oda sayılarını çok ciddi ölçüde artırdık ve her hekime bir muayene odası prensibiyle atıl kapasiteleri harekete geçirdik, bu da vatandaşa hizmetin erişmesi açısından önemliydi, verimliliği sağlamak açısından önemliydi. Yani kaynak kullanımı açısından önemliydi.

Ağız dış sağlığı merkezi sayımız 99’da 8, 2002’de 14 iken 2009’da bu sayı 123’e ulaşmış durumdadır. Artık her şehrimizde bu merkezler var ve birçok şehrimizde de birden fazla merkez var ve vatandaşlarımız özellikle ağız dış sağlığı açısından hizmetleri daha kolay alabiliyorlar.

Türkiye’nin bir deprem kuşağı ülkesi olduğunu biliyoruz. Bugün artık 81 ilimizde Ulusal Medikal Kurtarma Ekipleri adı altında özel eğitim almış 2.643 gönüllü sağlık personeli var. Bu ekip Avrupa’nın bugün en büyük medikal

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

kurtarma ekibi durumundadır ve bütün dünyada çok başarılı çalışmalar yaptılar, gerçekten hepimizin iftihar edebileceğimiz çalışmalar yaptılar.

Bugün için değerli milletvekilleri, Türkiye’de tam donanımlı 27 mobil hastanemiz var. Bu gördüğünüz çadır, aslında buna çadır demek biraz az kalıyor tabii, bunlardan birisidir. Çift cidarlı şişirilebilen, ısıtılabilen ve soğutulabilen çadırlardır bunlar. Bu çadırlarda küçük cerrahi operasyonları da anesteziyle birlikte yapmak mümkündür, küçük ve orta ölçekli operasyonları. Türkiye’de şu anda belli bölgelerde özellikle konuşlandırığımız bu şekilde 27 mobil hastanemiz var.

Afet yönetimi için özel bir merkez oluşturduk, Sağlık Afet Koordinasyon Merkezi. Bu merkez, bugün bu grup pandenisi konusunda da yedi gün yirmi dört saat esasıyla çalışmaktadır.

112 istasyon, yani acil taşıma hizmetleri 94’lü yıllarda başlamış ve 2002’ye kadar önemli bir gelişme göstermişti, sayı 481 civarındaydı. Bugün 112 istasyon sayımız 1.460’a çıkmış durumdadır ve mevcut bütün ambulanslarımız Avrupa Kara Ambulans standardına ulaştırılmış durumdadır. Yani 618 olan ambulans sayımız bugün 2.250’dir. bütün bunların neleri sağladığını hedefler konusunda size ifade etmiş olacağım, çıktılar konusunda ve hepiniz biliyorsunuz, artık Türkiye’de aşağı yukarı 80 civarında kar üstü acil taşıma aracımız var. Bunlar gerçekten doğuda ve güneydoğunun bazı günlük bölgelerinde bize çok büyük hizmetler verdiler.

2008 yılı ekim ayında başlattığımız hava ambulans hizmetleri, 1 Eylül 2009’dan itibaren 15 merkezde tüm Türkiye’yi kapsayacak şekilde genişlemiştir. Burada tabii hizmet alımı yaptık. Bu ambulansları, hava ambulanslarını, helikopterleri satın almış değiliz, bütün sorumluluğuyla, sigortası, idamesi, tamirati her ne ise, ilgili bu ihaleyi almış olan firma bunları yapmaktadır, biz ondan şunu istiyoruz: Bu tam donanımlı hava ambulansı, vaka için kalk talimatından, ihbardan sonra yedi dakika içinde havalanmak zorundadır. Vaka alındıktan sonra hastaneye ulaşma süreleri ortalama dört dakikadır. Bir yılda toplam 2.100 vaka taşımış durumdayız, toplam uçuş süresi de bir yılda 4 bin saat olarak gerçekleşmiştir. Gerçekten çağdaş bir ülkenin acil taşıma sistemi açısından bu son derece hayırlı bir iş olmuştur.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Her merkezde 1’er tane mi Sayın Bakan?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Şöyle efendim, burada takdim ediyorum: Türkiye’de bunu sivil havacılıkla birlikte çalıştık. Türkiye’de 15 merkezimiz var, bu gördüğünüz daireler bu helikopterlerin aşağı yukarı yarım saat içinde ulaşabildiği alanlardır ve bu bugün için Türkiye’de yeterlidir, yeterli görüyoruz. Belki ileride sayıları artırılabilir ama bugün için bunlar yeterli. Bir eksikimiz var; gece uçuşu yapamıyoruz. Gece uçuşu, bir taraftan da Silahlı Kuvvetlerden müsaade alınarak yapılabilen bir şey, sivil havacılık onlardan müsaade alıyor ve bize de onlar müsaade veriyorlar. Bugüne kadar gece uçuşu izni alamadık ama bunun da önümüzdeki yıllarda alınmasının ben elzem olduğuna inanıyorum.

Evet, gerçekten Türkiye’de bu üste gördüğümüz resimdeki gibi tablolar çok sık yaşanır, bunu hepimiz hatırlayacağız. Bugün artık bir mezradan bile bir helikopter ambulansıyla Avrupa’nın en gelişmiş ambulansları içinde olan bir ambulansla vatandaşımızı bir yoğun bakım merkezine getirebiliyoruz. 75 yaşında bir vatandaşımız kalp krizi geçirirken bir merkeze getirilip, acil olarak kalp damarı açılıp üç gün sonra da evine dönebiliyor. Geçmişte böyle bir imkân yoktu, o kişi hastaneye gelinceye kadar ya hayatını kaybediyordu veya kalp kası artık onarılamayacak kadar hasar görüyordu. Şimdi zannediyorum ocak ayına, belki şubata yetiştirmiş olacağız, şehirler arası taşıma açısından da biri turbo jet, diğeri de turboprop olmak üzere iki uçakla da hizmeti başlatıyoruz ve bir şehirden diğer şehre taşıyacaksak, nadiren de olsa diyelim ki işte Mardin’den bir hastayı Ankara’ya getirecekseniz bunları helikopterle getirmek çok verimli olmuyor veya yurt dışından hasta getirecekseniz bunları da bu turbo uçaklarla getireceğiz. Birini turboprop yapmamızın maksadı da, küçük havaalanlarına bu uçağın inebilmesidir.

Türkiye’de yeni doğan açısından da çok ciddi sıkıntılar yaşanmıştır yıllarca. Bu tabloda yeni doğan merkezlerinin sayıları, yeni doğan yoğun bakım yatak sayıları, bakınız, 665’le aldığımız Sağlık Bakanlığındaki yoğun bakım yatak sayısı yeni doğanda, bugün 4.094’tür, hedefimiz de 4.500’dür. Ayrıca artık doğum yapılan her hastanede bebekleri taşıyabileceğimiz transport kuvvüzü dediğimiz kuvvüzlerimiz mevcuttur.

Suni solunum cihazları sayısı, yeni doğan ünitesinde çalışan hemşire sayıları, bunlarda çok ciddi artışlar yaptık. Zaten biraz sonra bunların sonuçlara nasıl yansıdığını da ifade edeceğim ama bu alanda alttan ikinci satıra bakarsanız, hâlâ yeni doğan uzmanı sayımız açısından bir sıkıntımız var. Buraya koyduğumuz hedef, Türkiye’deki yeni doğan uzmanların sayısı itibarıyla koyabildiğimiz bir hedeftir. Aslında bunun çok çok üstünde olması lazım.

Normal yoğun bakım yatak sayılarında değeli milletvekilleri, 869 olan yoğun bakım yatak sayısını 7.351’e çıkarmış durumdayız, bu da çok önemlidir. Yani, vatandaşlarımız artık Türkiye’de çok nadir durumlar dışında yoğun bakım yatağı bulamama gibi bir sıkıntı içinde değildiler. Yani, aşağı yukarı işte burada gördüğümüz oranlarda yoğun bakım yataklarında bir artış gerçekleştirebildik. Yanık yataklarında da aynı şey var. Türkiye’de yanık yataklarında büyük bir yetersizlik mevcuttu, bu yetersizliği de bugün büyük ölçüde gidermiş durumdayız. Sağlık Bakanlığında 35 yanık yatağı varken, bugün 313 yatağına ulaşmış durumdayız.

Şimdi, bu tabloda da şunu görüyorsunuz: Bu grafikte değerli milletvekilleri, Türkiye’de geçmişte hasta yatakları genellikle hep sayısal anlamda değerlendirilmiştir. Devlet Planlamada bir nitelikli yatak kavramı gelişmiş değildi maalesef. Yani şu bölgede şu kadar yatak var, iyi yatak var ama bu yatakların özelliği ne? Yani, bir odada sekiz kişi mi var, üç kişi mi var, odanın içinde tuvalet, banyo var mı, bu pek değerlendirilmiyordu. Biz şimdi nitelikli yatak diye bir tarif yapmış durumdayız, içinde tuvaleti ve banyosuyla en fazla iki hasta yatağı olan, televizyonu, telefonu, buzdolabı, yemek masası, yatılabilen bir refakatçi koltuğu bulunan yataklar. Bunların oranı yüzde 9 civarındaydı, Sağlıkta Dönüşüm Programı süresince yedi yılda yüzde 23’e bunu çıkarabildik, hedefimiz 2014 sonuna kadar bunu yüzde 81’e çıkarmaktır ve şunu da yaptık: Çok sayıda 90’lı yıllarda başlatılmış hastane binası vardı geldiğimizde, biz bunların bitirilmesini temel bir hedef olarak ortaya koyduk. Bugün artık elimizde 90’lı yıllardan veya daha sonraki yıllarda başlatılmış olan hastane binası hemen hemen kalmadı. Bunların sayısı yüzlerle ifade ediliyordu. Bugün elimizde zannediyorum sekiz, on civarında böyle geçmişten kalma, yani çok eskiden başlatılmış hastane inşaatı var, bunlar da yalnızca mahkeme problemleri, hukuki

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 63

problemleri olan yerler. Onun dışında, geride bir şey bırakmadık, yani bir stok yükü bırakmadık, bunu çok önemsedik ve 2003 yılından sonra başlayan ve tamamlanan yatırımlarda tamamen bu nitelikli yatakları yapıyoruz. Yani mutlaka odalarda banyo, tuvalet var, iki yataktan daha fazla bir odaya yatak koymuyoruz. Bu, daha önce başlanmış hastaneler için de projelerinin elverdiği ölçüde dönüştürerek bunları nitelikli yatağa çevirdik, onların da aşağı yukarı yüzde 80'ini nitelikli yatak yapabildik.

Böylece, Aralık 2002'yle Kasım 2009 yılları arasında 238 hastane tamamladık, 213 yeni bina yaptık. Bu yeni binalara eskiden ek bina diyorduk ama bunların bir kısmı orijinal hastaneden de daha kapsamlı binalar, programlara böyle girdiği için ek bina şeklinde geçiyordu. Yani, bir anlamda aslında 400'ün üzerinde yeni hastane yaptık diyebiliriz. 900'e yakın yeni sağlık ocağı inşa ettik. Böylece yatırım açısından da epeyce bir mesafe almış olduk. 139 bin sağlık personeli istihdam ettik, bunun yanı sıra değerli milletvekilleri, bu hizmet alımlarıyla aşağı yukarı 17 bin olan hizmet alımları personel sayısını da bugün 100 binin üzerine çıkarmış durumdayız. Yani, hastanelerde çalışan personel, sağlık çalışanı ve diğer personel sayısı çok arttı, bu da hizmetin kalitesini büyük ölçüde artıran sebeplerden birisidir. Tabii ki bütün bu atamalarda çok objektif davrandık, tamamen hizmet puanı kriterleriyle, kuralarla veya merkezî sınavlarla bu atamaları yaptık, bundan sonra da bu şekilde bu uygulamaları devam ettireceğiz.

Bu gördüğünüz grafik de çok enteresan bir grafikdir değerli milletvekilleri. Uzman hekim başına düşen nüfus açısından Dönüşüm Programından önceki durumla şimdi Dönüşüm Programından sonraki durumu kıyaslıyoruz. Bakınız, sol tarafta Ankara, bir uzman hekim başına düşen nüfus açısından öteden beri en iyi yerdir. Burada eş durumu tayinleri var, işte vesaire. Ama, en kötü durumdaki olan ilimiz, bir hekime 26 bin kişinin düştüğü ildi. Üstteki kutucuğa bakarsanız, yani en iyi durumda olan, en güçlü durumda olan ille en zayıf durumdaki il arasında 1'e 14 fark vardı, zaten grafikte açıkça görünüyor, şu anda bu farklar büyük ölçüde eridi, bunları daha da eritmek için gayret edeceğiz. Bu da hakkaniyet açısından, bütün Türkiye'ye dengeli bir hizmet yayma açısından çok önemliydi. Burada enteresan bir durum daha var; Sağlık Bakanlığında uzman hekim başına düşen ortalama nüfus, bu kırmızı çizgiyle gördüğümüz gibi. Aslında oldukça düz bir çizgi temin edebildik, ama özel sektörde bu çizgi çok farklı. Özellikle birinci bölge, ikinci, üçüncü bölgelerde, dördüncü bölgelerde daha fazla hekim var, altıncı bölgede çok az. Beşinci bölge enteresandır, orada birkaç ilimizde, özellikle Batman, Diyarbakır gibi illerde özel sektörün gelişimi fazla olduğu için orada da biraz özel sektör daha fazla doktor istihdam ediyor. İşte bütün bunlardan dolayı özel sektörü de planlamaların içine aldık. Yani, ideal olan aslında özel sektörün de doktor dağılımının Sağlık Bakanlığında bugün olduğu gibi bütün illere dengeli biçimde dağılan bir grafik göstermesidir.

Bildiğiniz gibi, uyguladığımız politikalarla uzman hekim full time oranlarını bugün yüzde 80'e çıkarmış durumdayız ek ödemelerle. Gönüllü olarak hekimler bunu yaptılar, inşallah 2010 yılının başlarında, belki bu senenin içerisinde tam gün yasasını yapınca ki, bunu da değerli muhalefet milletvekilleriyle beraber komisyonda hazırladık, bu işte de vatandaşımıza hakkı olan yeni bir sistemi daha getirmiş olacağız.

OECD, Dünyadaki sağlık sistemlerini, özellikle OECD ülkelerinin sağlık sistemlerini inceliyor, 2008'in sonlarında Türkiye'yle ilgili incelemesini de bitirdi ve şu ifadeyi size buradan zikretmek isterim: "Aslında diğer ülkelerin Türkiye'deki sağlık reformlarından, özellikle personel verimliliğini artırmak üzere performansa dayalı ödeme sisteminin kullanılması konusunda öğrenebileceği pek çok şey olabilir" diyor OECD. Gerçekten, bu çok özgün bir model oldu, bu modeli ihraç etmeye başladık. Şu anda Makedonya Türkiye'yle birlikte yaptığı çalışmalar, onların uzmanlarını Türkiye'de eğittik, bizim uzmanlarımız Makedonya'ya gitti, bu çalışmalar sonucunda 2010 yılının başından itibaren bu performansa yönelik ek ödeme sistemini başlatıyor.

Evet, kaynaklardan sonra hizmet sunumuna geliyorum. Türkiye'nin demografik yapısında genç nüfusun kısmen azalmakla birlikte hâlâ yüksek bir oranda olduğunu, 65 yaş nüfusunun da artmasına rağmen dünyanın zengin ülkelerine kıyasla aslında yönetilebilir bir seviyede olduğunu görüyoruz sağlık hizmetleri açısından. Bu, bizim için bir avantaj. Türkiye'nin ekonomik kalkınması açısından da bir avantaj, sağlık sistemleri açısından da bir avantaj. Doğurganlık hızımızın da artık 2,16'lara kadar geldiğini görüyoruz. Bu doğurganlık düzeyinin artık azalmaması ülkenin geleceği açısından önemli. 2,1'in altına düşen doğurganlık hızları, nüfusun yenilenememesi anlamına geliyor ve birçok Batılı ülke bugün bunun acısını çok ağır biçimde çekiyor. Onun için, doğurgan benim konum olmamakla birlikte bu konunun da ülkenin geleceği açısından önemli olduğunu biliyoruz.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – 2,16 artış oranı mı efendim?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Hayır, 2,16 efendim, şu anda toplam doğurganlık hızı. Yani, 15-49 yaşındaki bir doğurgan bayanın yaptığı ortalama çocuk sayısı, bunun daha aşağıya düşmemesi lazım.

Doğumda beklenen yaşam süreleri de Türkiye'de aslında Türkiye'nin içinde bulunduğu orta üst gelir grubundan şu anda daha iyi. Bu da Türkiye'nin hem sağlık sistemi açısından hem bir refah ülkesi açısından çok önemli bir göstergedir. Evet, üst gelir grubu ülkelerde bize göre doğumda beklenen yaşam süresi, yani ortalama yaşam süresi daha fazla ama Türkiye'yi böylesi grafiklerde orta üst gelir grubuyla kıyaslamak daha doğru, çünkü bizim gelir grubumuz burası ve Türkiye burada oldukça iyi bir noktada.

Yine, hizmet sunumu açısından bebek izlem oranlarını yüzde 95'lerin üzerine çıkarabildik. Doğum öncesi bakım hizmetlerinde yüzde 92'lerdeyiz ama burada da mutlaka 100'lere, 97'lere, 98'lere yaklaşmamız gerekiyor, daha yapacak işimiz var.

Hastanede yapılan doğum oranlarını yüzde 92'lere çıkardık, bunları da mutlaka yüzde 98'lere kadar çıkarmak durumundayız.

Bir Misafir Anne Projesi uyguladık son iki senedir, üç senedir. Özellikle kışın yoğun geçtiği şehirlerde, mezra veya köylerde, ulaşımı zor köylerdeki hamileleri şehirlere davet ediyoruz. Bu şekilde 2008-2009 kış döneminde 5 bine

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 64

yakın yüksek riskli anne adayına şehirlerde doğum yaptırdık ve bu da gerçekten hem anne hem bebek açısından çok canın kurtulmasına vesile oldu.

Bizden önce başlatılmış bir programdı Bebek Dostu Hastaneler. Artık doğum yapılan her hastanemiz bebek dostu. Yani buralarda anne sütü çocuklara özellikle annelere öğretiliyor. Anne sütünde de çok iyi bir duruma geldik. 2008 araştırması Türkiye'de altı ayına kadar sadece anne sütüyle beslenen bebek oranının yüzde 40'lara ulaştığını, bunun yanına bir de suyu eklersek, anne sütü ve suyu, yüzde 60'lara ulaştığını gösteriyor ve bu oranları da daha da yükseltmemiz lazım.

Çocuklarımıza demir ve D vitamini vererek çok yaygın görülen bu eksiklikleri Türkiye'de aşağı yukarı ortadan kaldırdık. Bunlar da yıllardır bir çocuk hekimi olarak benim özlediğim bir işti. Her ikisi de hem zihinsel muhakeme açısından, zihinsel açıdan hem de bedensel açıdan çocuğun gelişimini olumsuz etkileyen eksikliklerdir, demir eksikliği, D vitamini eksikliği. Bunları Türkiye'de aşağı yukarı ortadan kaldırdık, çok azaldı, özellikle D vitamini eksikliği hemen hemen ortadan kalktı.

Aşılama oranlarımız yüzde 96'larda ve aşılama oranlarımız bugün Avrupa'nın en iyi aşılama oranları arasında ve aşı açısından gerçekten iftihar ediyoruz ülkemizle. Bildiğiniz pandemik H1N1 Gribi meselesi var.

Değerli arkadaşlarım, burada bir Ulusal Faaliyet Planı çalışmaları yaptık biz 60'ın üzerinde bilim adamıyla. Daha sonra bunlar bir kurul olarak 40'a indi. Bir plan yaptık, 2004'ten bu tarafa. Bu plana zamanında başlanmış olması bugün ülkemizin pandemiden en az etkilenen ülkeler arasında yer almasını sağladı. Kıta Avrupa'sında İngiltere, İspanya, Fransa, şu anda Türkiye'ye göre hem hasta sayıları hem kaybedilen kişi sayıları itibarıyla Türkiye'den çok daha önce hastalığın yayıldığı ülkeler durumunda oldu. Bu noktada önemli bir husus da şudur: Vatandaşımızın bu husustaki farkındalık seviyesi de böylece artmış oldu. Enteresan bir örnek var, Ukrayna biraz hazırlıksız yakalandı bundan bir yirmi gün kadar önce ve bir hafta içerisinde 40 küsur milyon nüfuslu bir ülkede 70'in üzerinde insan öldü. Tabii, ülke çok sıkıntılı bir duruma girdi, hâlâ o sıkıntıyı da çekiyorlar. Bütün bu pandemiyle mücadeleyi bilimsel kurullar ve Dünya Sağlık Örgütüyle birlikte başından beri götürüyoruz. Bu sayede hastalığın ülkemize sirayeti geciktirildi, hazırlıklar başlayınca kadar önemli bir süre kazanıldı ve sosyal hayatımızın da bu olumsuzluklardan mümkün olduğunca az etkilenmesi sağlandı. Bugün ülkemiz hâlen hastalıktan nispeten az etkilenen ülkeler arasındadır.

Hizmet sunumu noktasında aile hekimliği uygulamamızı biliyorsunuz. Burada müsaade ederseniz, sağ taraftaki grafiğe dikkatinizi çekmek isterim. Türkiye'de aile hekimliğine başladığımız illerde vatandaşların hastaneye gitmeden önce birinci basamak dediğimiz basamaktan hizmet alma oranı hastanenin ilk defa Türkiye'de üstüne çıktı. Bu oran genelde yüzde 40'a 60 civarındaydı, şimdi 51'e 49 oldu. 2010'un sonuna kadar aile hekimliğini bütün Türkiye'ye yaygınlaştırmış olacağız.

Ödeneklerle ilgili Maliyeyle aramızda uzunca süren görüşmeler oldu ama sonuçta Maliye bizi anladı ve bu ödenekleri 2010 ve 11, 12 bütçelerine koyduk, artık aile hekimliğine 2010'un sonuna kadar geçebiliyoruz.

Birinci basamakta yapılan muayene sayısı, aslında doktor sayısı pek artmamasına rağmen, çünkü maalesef Türkiye'de geçmişteki yanlış politikalarından dolayı hekim sayısı artırılmaz bir noktadaydı, şimdi bu değişmeye başlayacak. Birinci basamakta yapılan muayene sayısı 64'ten 200'e çıktı. Daha önce de söylemiştim, hekim muayene odalarını da artırdığımız için bu kadar ciddi bir talebi karşılamasına rağmen hekimler üç kat artan bir hasta yüküyle karşılaşmıyorlar, çünkü eskiden bir sağlık ocağında beş doktor, bir muayene odası olurdu, şimdi beş doktor varsa beş muayene odası var. Dolayısıyla verimli bir çalışma var ve bu yükü karşılayabiliyoruz.

Hastanelerde de aynı şey ortaya çıktı. 90 milyondan 220 milyona muayene edilen hasta sayısı artmış olmasına rağmen, talep karşılanıyor olmasına rağmen, burada da verimliliğin 3 kat artışıyla, bir hekime düşen ortalama hasta sayısı da 70'ten 50'ye düştü. Bunu tartıştığımız zaman, bu grafikleri gösterdiğim zaman bazen arkadaşlarımız soruyorlar, nasıl oluyor da buradan 90 milyondan 220 milyona çıkarken doktorun baktığı hasta sayısı azalıyor? Demin söylediğim sebepten dolayı. 10 çocuk hekimi bir hastanede olurdu eskiden, bunu hepimiz bilirsiniz, 1 veya 2 çocuk hekimi polikliniğe inerdi, yapısal durumu da oydu hastanenin, başka türlü hekimlerin bir şansı da yoktu, geri kalan 8 hekim o gün poliklinik yapamazdı. Dolayısıyla müthiş bir verimsizlik vardı, bugün bu verimsizliği ortadan kaldırmış olduk.

Hizmet sunumunda 112'de 350 bin kişi yerine bugün 2 milyon kişi taşıyoruz bir yılda.

Ağız diş sağlığı hizmetleri açısından mesela işte dolgu sayısı 371 binken bugün 4 milyon dolgu sayısına ulaşmış durumdayız. Böylesine kamuda ciddi verimlilik artışları ve vatandaşa hizmet şeklinde yansıyan artışlar oldu.

10 milyarın üzerinde bir kaynak kullandık sağlık yatırımları için, burada onun dağılımını gösteriyorum yedi yılda. Koruyucu sağlık hizmetleri için değerli milletvekilleri, ayırdığımız parayı çok ciddi ölçüde artırdık. 2002'de koruyucu sağlık için harcanan para 928 milyon liradır, 2009'da 2 milyar 778 milyon liradır, 2010'da 4 milyar 136 milyon lira olacaktır. Gerçekten bütün bunlar, programın koruyucu sağlık hizmetlerine ve temel sağlık hizmetlerine ne şekilde önem verdiğini de açıkça ortaya koymaktadır.

Çocuk aşılamaları için de kaynağı çok ciddi ölçüde artırdık.

Değerli arkadaşlarım, göreve geldiğimizde yüzde 50'nin altında aşılama oranı olan iller vardı. Son iki yılda yüzde 96 oranına ulaştık. Kızamıkçık, kabakulak ve menenjit aşılarını çocukluk çağı aşılarına dahil ettik, beşli kombine bir aşıya başladık. Bu aşının içinde bir çeşit menenjit aşısı da var ve pnömokok aşısı diye bilinen, zatürree aşısı diye bilinen bir aşıyı daha çocuklarımıza ücretsiz olarak yapıyoruz ki, özellikle bu son aşının dünyanın sayılı ülkelerinde çocuklara ücretsiz olarak yapıldığını biliyoruz. Yani aşılama konusunda artık dünyanın birinci liginde, hem de birinci ligin en üst sıralarında bir ülkeyiz.

Bu arada, finansman belki de Komisyonunuzu en çok ilgilendirecek hususlardan biri olarak düşünülmelidir. Birinci basamakta reel fiyatlarla kişi başı maliyetlerde bir artış olmadı. Hastanelerdeyse kişi başı maliyetlerde bir azalma sağlayabildik. Gerçekten reel maliyetler çok düştü. Örneğin bir kan tetkikinin fiyatı 2002'de grafikte görüldüğü gibiydi,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 65

bugün yine grafikte görüldüğü şekilde o günkü fiyatın altında, yedide 1'ine inmiş oldu. Çarpıcı bir örnek olmak üzere MR, tomografi ve renkli doppler, ultrason fiyatlarını size vermek isterim -bunlar kamuya bu fiyatlara mal oluyordu o yıllarda- bir MR'ın fiyatı 183 liraya mal oluyordu, bir bilgisayarlı tomografi 172 liraya, bir renkli doppler 86 liraya. Bugünkü rakamlar yeşil renkte gördüğünüz grafiklerdeki rakamlar. Çok ciddi bir iyileşme sağlanmış oldu. Kişi başı tedavi maliyetlerde bunlar, 2008 fiyatlarıyla, burada özellikle üniversite hastanelerinde kişi başı maliyetlerin yüksek olduğunu görebiliyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, bu grafiğe özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum. Bütün bu çalışmalar yapıldığında Türkiye'de sürekli olarak şunu konuşanlar oldu: "İyi, hoş bunları yaptınız ama sağlık harcamaları patladı gitti, aldı başını, ne olacak bu işin sonu!" gibilerinden.

Şöyle bir grafik yaptık: 2003 ve 2009 yılları arasında, yani sağlıkta dönüşüm programı süresince genel kamu harcamalarının nominal olarak yüzde 167 arttığını görüyoruz. Burada kaynaklar da Maliye Bakanlığı ve DPT kaynaklarıdır. Faiz dışı genel kamu harcamaları, Maliye Bakanlığı kaynaklarından, yüzde 167 artmıştır. Kamu sağlık harcamaları da - yine DPT kaynaklı olarak ifade ediyorum- yüzde 171 artmıştır. Yani aslında faiz dışı genel kamu harcamalarıyla kamu sağlık harcamalarının artış eğilimleri aynıdır.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Faiz dışı harcamalar rakamı içinde sağlık harcaması var mı?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) - Sanıyorum var, arkadaşlara sormam lazım. Çıkarsak da bu çok fark etmiyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Olmaz ki böyle bir hesaplama!

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) - Değerli milletvekilim, rakamlar birbirinden çok farklı olduğu için. Birisi 317 milyar lira, öbürü 46 milyar lira. Bu rakamlar birbirinden çok fark etmiyor. Bilemiyorum arkadaşlar bunu çıkardı mı ama.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Onu çıkardığınız zaman farklı bir rakam çıkacaktır. Hesaplırsa arkadaşlar...

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) - Ciddi fark ederdi Sayın Bakan.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) - Ciddi fark etmez. Biri 317 milyar lira öbürü 46 milyar lira, arada 1'e 10 fark var. Onu da çıkarabiliriz yani. Yine de sağlık harcamalarının bu kadar yapılan işle çok artmadığını bu grafik bile bize söylüyor.

Üstelik burada bir husus daha var, Türkiye'de sağlık harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2006'dan sonra TÜİK'in rakamları olmadığı için veremiyorum, 5,7 civarındadır. Yani bir artma gayrisafi yurt içi hasıla açısından da yok.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Düşüş var hatta.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) - Birazcık düşüş bile var.

Son yıllarda, özellikle 2009'da bu muhtemelen yine 6'lara doğru yaklaşmış durumda. Rakamlar kesinleşmediği için veremiyoruz ama.

Bizim kendi gelir grubumuzdaki ülkelere baktığımız zaman da Türkiye'nin aslında orta üst gelir grubunun azıcık altında bir sağlık harcaması yaptığını görüyoruz gayrisafi yurt içi hasılaya göre. Birbirine yakın rakamlar ama çok fazla bir rakam yok. Peki, kamu harcamaları...

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) - Bu rakamların hiçbirisi gerçek değil. Hep aldatmışlar sizi!

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) - Sayın Başkan, müdahale eder misiniz lütfen.

BAŞKAN - Efendim, müdahale etmeyin. Sayın Bakan sunumunu yapsın.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) - Tomografiye 172 milyon lira diyorsunuz...

BAŞKAN - Müsaade edin efendim, Sayın Bakan sunumunu yapsın, konuşma sırası gelince istediğinizi söylersiniz.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) - Siz niye rahatsız oluyorsunuz ki? Sırası geldi de geçti bile.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Bakanım.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) - 172 milyon tomografi fiyatı...

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) - Değerli Başkanım, ben mi konuşacağım, Sayın Durmuş mu konuşacak? 172 milyon tomografi fiyatı...

BAŞKAN - Sayın Bakan, siz devam edin efendim.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) - 12 milyona sektörde var.

BAŞKAN - Efendim, lütfen...

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) - Rakamlara bakın! Sizi de aldatıyorlar, bizi de aldatıyorlar.

BAŞKAN - Sayın Konuşmacı, lütfen Bakanı dinleyelim, sonra sırası geldiğinde konuşun efendim.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) - Niye rahatsız oluyorsunuz doğruları söyleyince!

BAŞKAN - Sayın Bakanım, devam edin. Lütfen...

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) - Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Umarım bu toplantı böyle devam etmez. Usulü ne ise şu yüce çatı altında, ona göre devam eder.

Ben yedi senedir iyi yaptığına inanan, rakamlara da hâkim olan, bürokratlarına da güvenen bir bakanım. O hususta hiçbir tereddüdünüz olmasın değerli milletvekilleri.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) - Devletin kayıtlarında var mı?

BAŞKAN - Evet, buyurun efendim.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) - Zaten biz devletin kayıtlarından bunları alıyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 66

OECD'nin sağlık sistemlerini inceleme raporu Türkiye için şunu söyledi yine 2008'in sonlarında: Ulusal sağlık hesapları ve hane halkı bütçe araştırmasının elde edilen genel bilgiye dayanarak hem mutlak şartlar açısından hem de diğer ülkelere göre Türk sağlık sisteminin eşitlik ve mali koruma bakımlarından oldukça iyi işlediği görülmektedir.

Finansman açısından 2009 ve 2010 yılı ödeneklerini müsaadenizle karşılaştırmak istiyorum.

Burada personel gideriyle ilgili ödenekte küçük bir azalma var dikkat ederseniz. Çünkü aile hekimliği uygulamasının yaygınlaştırılmasıyla aile hekimlerinin aylıklarına ilişkin ödemeler mal ve hizmet alım giderleri kaleminden ödenecek. Dolayısıyla bu kalemin ödeneklerinde biraz azalma görülüyor.

Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet primi giderleri kaleminde önemli bir artış var. Çünkü 2009 yılında mal ve hizmet alımı kaleminden karşılanan tedavi giderleri 2010 yılından itibaren SGK tarafından ödenecek ve bu ödenekler Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet primi olarak ödenecek, onun için buraya aktarılmış oldu.

Mal ve hizmet alımı giderlerinde ciddi bir artış görüyorsunuz. Çünkü aile hekimliği uygulaması için aile hekimliği sistemine ödenecek paralar buraya konmuş oldu.

Cari transferlerdeki değişiklikler Maliye Bakanlığının rehberliği, standartları doğrultusundadır. Sermaye giderlerimiz açısından yatırım ödeneğimiz yüzde 27 arttı 2010'da. Bu sermaye transferleri açısından da ilgili projelerin ödenek ihtiyacı azaldığı için bütçedeki rakamı düştü. Sonuçta yüzde 12'lik bir artış var.

Ara hedefler açısından değerli milletvekilleri, kişi başına hekime müracaat sayısının Türkiye'deki artışını görüyorsunuz. Bu talep karşılaması çok önemlidir. 2008'de geldiğimiz toplam rakamlara bakarsanız, oranlar bir kişinin yılda 6,3 defa hekime müracaat edebildiğini gösteriyor. Bu oranlar 2000'li yıllarda 3'ün altındaydı. 2000'li yılların başında. Peki, 6,3 yüksek bir rakam mıdır? Hayır. Bunun Avrupa ülkelerinde 8-8,5 civarında olduğunu biliyoruz, 11'in üzerinde olan ülkeler var. Yaşlı nüfus farklılığından dolayı bizdeki bu 6 rakamı 7'ye kadar uzmanlar tarafından ve bizim tarafımızdan normal karşılanmaktadır ancak bu 7 rakamında da biraz talebi kısıtlayıcı tedbirlerin, katkı payları vesaire gibi tedbirlerin alınması da gerekmektedir. Ama artık Türkiye'de sağlık sistemi talebi karşılayabilir duruma gelmiştir.

Tüketilen ilaç miktarı açısından da durum bu şekildedir. Türkiye'de artık tüketilen ilaç miktarı milyon kutu olarak aşağı yukarı 2 misline ulaşmış durumdadır. Bütün bu demin konuştuğumuz paralarla bunlar ödeniyor. Elbette ilaç konusunda yaptığımız reformlarla ilacı çok daha ucuza satın alabiliyoruz kamuya.

Şunu da söylemek lazım: Bu artışlar, bu müracaat artışları Türkiye'de bazılarının iddia ettiği gibi hastalık miktarının artmasıyla orantılı gitse, en sonunda anlatacağımız sağlık göstergelerinin bozulması gerekir. Ama Türkiye'de öyle bir şey yok. Göstereceğiz ki, sağlık göstergeleri de iyiye gidiyor. Demek ki burada para iyi kullanılıyor, verimli kullanılıyor, vatandaşın talebi karşılanıyor. Zaten yılda iki defa, üç defa talep karşılamayla bir ülkede sağlık hizmeti sunamazsınız. Vatandaşlar sefil oluyor demektir, hastanelerin kapısına yanaşamıyor demektir ki onların sonuçları çok daha ağır olur.

Üreme sağlığı hizmeti alan kişi sayısında ciddi bir artış oldu.

Biraz önce ifade ettim, MR, tomografi sayılarında çok anlamlı artışlar oldu kamuda ve artık insanlarımız bu hizmetler için günlerce, aylarca sıra beklemiyorlar, bunlar için çok büyük rakamlar ödemiıyorlar.

Hasta hakları birimleri kurarak vatandaşın hakkını arayabileceği medeni ortamlar oluşturduk. Bu hasta hakları birimlerinde hastanelerde il genel meclisinden de üyeler var, sivil üyeler de var. Gerçekten işimizi çok kolaylaştırdı. Hem bizim hem vatandaşımızın. Hekim seçme hakkı oluşturduk hastanelerde. Bugün tüm hastane ve ağız dış sağlığı merkezlerimizde hekim seçme hakkı var. Biraz önce söylediğim gibi eskiden 10 hekimin çalıştığı yerde 1 hekim, 2 hekim polikliniğe iner ve siz o hekime mahkûm durumdaydınız, bir de o hekimin muayenehanesine mahkûm durumdaydınız. Türkiye'de bugün bu sistem değişmiştir.

SABİM 184 hattıyla 52 operatörle 24 saat esasıyla hizmet veriyoruz. Müracaatların yüzde 90'ını ilk 24 saatte çözüyoruz ve her yıl SABİM'e bir şekilde sıkıntısını, ihtiyacını, şikâyetini, dileğini, bazen teşekkürünü belirtmek üzere 1 milyon civarında başvuru olmaktadır.

Sigara konusundaki gelişmeleri biliyorsunuz. Bunun için bütün muhalefet partilerimize Türk halkı adına şükranlarını ifade etmek istiyorum. Çok iyi bir iş birliği ve politik kararlılıkla, yüksek bir liderlikle Türkiye bu anlamda çok başarılı oldu.

Dünya Sağlık Örgütü'nün yayınladığı 2009 sağlık raporu şunu söylüyor tütün kontrolüyle ilgili, hepsini okumayayım isterseniz: "Yaygın tütün kullanımının önüne geçmek konusunda Türkiye önemli bir yol kat etmiştir. Bu süreç büyük ölçüde yüksek liderlik ve politik kararlılıkla başarılmıştır. Türkiye kamuya açık ve kapalı alanlarda tütün kontrolüyle ilgili yasa değişikliği yapan dünyadaki 6'ncı ülke olmuştur."

Bunun için tekrar bütün muhalefet partisi üyesi arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Şimdi sağlıklı yaşam tarzları ve çevreyle ilgili olarak yeni programlar geliştiriyoruz. Şişmanlıkla mücadele konusunda 2010 yılının başından itibaren bir program başlatacağız. Kalp ve damar hastalıklarını önleme ve kontrol programını gerçekleştirdik ve yürütüyoruz. Diyabet kontrol programını bu yılın sonuna kadar tamamlayarak bu programı kapsamlı bir şekilde devam ettireceğiz. Solunum yolu hastalıklarına karşı, kronik, süregelen solunum yolu hastalıklarına karşı bir eylem planı yaptık ve bu, dünyada ilk olarak bu eylem planını başlatmış ülkelerden birinin Türkiye olması sonucunu doğurdu. Ruh sağlığı alanında bir kontrol programımız var. Özellikle çocukların psikososyal gelişimini destekleme ve intihar olgusuna odaklandığımız programlarımız var. Sağlıklı çevre ve sağlıklı insanla ilgili programlarımız var.

Belki farkındasınız, Türkiye'de özellikle bu yaz mevsiminde su yoluyla bulaşan hastalıklar son derece minimal bir seviyeye indi. Çok kararlı davrandık çünkü. Çevre Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığımız ve biz belediyelerle eğitim çalışmaları yaptık. Çünkü bu konu daha çok belediyelerin ve il özel idarelerinin temiz su kaynağı temin etmesiyle ilgili bir husustur.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 97

Sonuna geldim.

Nihai amaçlar: Bütün bu yaptıklarımızdan, baştan da ifade etmiştim, sistematik bir biçimde bir değerlendirme yapıyoruz. Neydi amaçlarımız? Bunlara ne kadar ulaştık? Yedi yıllık bir dönüşüm programı Türkiye’de sağlıkta neleri başardı?

Bebek ölüm hızımız 2009 yılı itibarıyla 13,6’ya düşmüş durumdadır. Aslında bu eğriden Türkiye’nin bu hususta öteden beri başarılı bir grafik çizdiği görülmektedir. Ancak takdir ederseniz ki oranlar azaldıkça o oranları aşağı çekmek daha zor. Dolayısıyla beş yılda bebek ölüm hızı yüzde 40 civarında azalmış oldu. 2009 projeksiyonumuz 13,6’dır. Şu andaki elimizdeki rakamlar. 2012’deki hedefimiz binde 10’un altına inmektir.

Bu çok önemli bir göstergedir. Dünya Sağlık Örgütünün, diğer bütün uluslararası örgütlerin önem verdiği bir husus bu. Türkiye bu noktada yüksek gelirli ülkelerin ilerisine geçmiştir.

Anne ölüm hızında daha ileri bir noktadayız. Bu grafikte 98 ile 2008 arasında bir boşluk görüyorsunuz. Aslında buraya 2006’yı da koymalıydık. Orada bir araştırma yaptık. Anne ölümlerini doğrudan kayıtlarla tespit etmek zor. Saha araştırması yapmak lazım. 98’de hastanelerde yapılan bir araştırma ve bunun bütün Türkiye projeksiyonu anne ölümlerinin yüz binde 70 olduğunu gösteriyor. Türkiye’de 2006’dan itibaren biz anne ölümlerini mezarlıklarda 15-49 yaş kadın ölümlerini takip ederek geriye doğru izliyoruz ve Dünya Sağlık Örgütü böyle bir yöntemi çok özgün bir yöntem olarak gördü. Çok güvenilir rakamlar var artık elimizde. 2009’da anne ölümleri yüz binde 16,4 olacak. Bu, şu anlama geliyor: Türkiye’de yılda 1.000’e yakın hamile hayatını kaybediyordu bundan on sene önce, şimdi bu sayı 200’e düştü ama biz bununla gerçekten tatmin olmuyoruz. Mutlaka bunu yüz binde 10’ların altına düşürmemiz lazım. Bunun için de çok yakın bir çalışma içindeyiz.

Bakınız, 2009 yılı Dünya Sağlık Örgütü istatistiklerine göre yüksek orta gelir grubu ülkelerde -biz bu grubun içindeyiz Dünya Sağlık Örgütünde- anne ölüm hızı yüz binde 91. Biz bugün yüz binde 16’lara inmiş durumdayız. Bu, Türkiye açısından gerçekten iftihar edilecek bir seviyedir. Bu tek başına Sağlık Bakanlığının işi de değildir. Biz çok özel bir program yürüttük, yürütüyoruz ama refah seviyesinin artması, eğitim seviyesinin artması, kırsala ulaşım imkânlarının artması, kırsalda temiz su imkânlarının artması gibi diğer faktörler de bu noktaya gelmemizi sağlayan faktörlerdir.

Bu da yine Avrupa alt Sağlık Raporu’nda, Dünya Sağlık Örgütü’nün 2009 Sağlık Raporu, anne ölümleriyle ilgili şunu ifade etmektedir: Bu ilerleme anne ölümlerini politik bir incelik olarak belirlemek, buna finansman ayırmak, hizmet ve politikaları kültürel hassasiyetlere göre düzenlemek için sağlanmıştır. Bu hizmetler hamileler için hastane yakınında doğum öncesi bakımevlerinin kurulmasını, acil obstetrik vakalarda uzman kadrolar tarafından sağlanan uygun ve kaliteli bakıma ulaşmak için ücretsiz kara ve hava ulaşımının sağlanmasını içerir.

Rakamlar doğru mu değil mi bunlar aslında kendini gösteriyor.

Bakınız değerli milletvekilleri, aşılamadan bahsetmiştim size. Ben bir çocuk sağlığı hastalıkları profesörüyüm. Türkiye’de kızamık her iki üç yılda bir salgın yapıldı. İşte rakamlara bakın. 92’de 34 bin, 96’da 27 bin, 98’de 27 bin, 2001’de 30 bin, 2004’te 10 bin gibi rakamlar var.

Son yıllarda yürüttüğümüz politikalarla kızamık son üç senede 3 vaka, 0 vaka ve 4 vaka olarak görüldü Türkiye’de. Bunlar da importe vaka dediğimiz dışarıdan gelme vakaların yanında bir sağlık çalışanına veya odasındaki erişkine bulaştırdığı bir iki vakadır. Çocuk vakamız sıfır ve Allah nasip ederse, yani bunu söylerken gerçekten çok mutlu olduğumu tahmin edebilirsiniz, Türkiye kızamığı kıta Avrupa’sında elimine eden ilk ülke olacaktır.

Yine sizler, değerli milletvekillerimiz, bundan birkaç sene önce Diyarbakır’da Sağlık Bakanı olarak benim kucağıma verilen kaskatı bir çocuğu belki hatırlayacaksınız. Televizyonlara falan aksetmişti. O çocuk kızamık geçirmiş, kızamıktan aşağı yukarı beş yıl sonra geçirilen bir hastalık var, bir nörolojik hastalık, SSP diye bilinen bir hastalığa yakalanmış yüzlerle ifade edilen çocuktan biriydi ve bu çocuklar maalesef özellikle kırsal bölge, Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu ve Orta Anadolu’nun belli bölgesinde çocuklardı. Şimdi SSP artık görülüyor. Bu çocukların tam şifa bulabileceğimiz bir tedavisi de yok. Çünkü artık kızamık yok Türkiye’de.

Tekrar ifade ediyorum, nasip olursa Türkiye Kıta Avrupa’sında kızamığı ilk elimine eden ülke olacaktır. Bugün İngiltere’de, Almanya’da binlerce kızamık vakası görülüyor her sene. İşte bunlar paranın nereye harcandığının yahut daha önce verdiğimiz rakamların ne kadar doğru olup olmadığının delilleridir.

Verem açısından hastalarımızın yüzde 95’inin ilaçlarını doğrudan sağlık personeli veya eğitilmiş bir aile personeli olmak üzere doğrudan her gün eline vermek suretiyle yapıyoruz. Bu verem gözetiminde, verem tedavisinde çok önemli bir göstergedir.

Sıtma: Türkiye özellikle Suriye’ye komşu beş şehirde sıtmayı yoğun yaşayan ülkelerden biriydi.

Bakınız, vaka sayıları azalmakla beraber, 2000’li yıllardan itibaren aşağı yukarı iki üç sene bir stabil seyir içerisinde gitmiştir, 10 bin civarında. Ama sıtma konusunda yaptığımız çalışmalarla 2009’da sıtma sayımız 29’dur. Sıtma eliminasyonu için de, yani sıtmayı da Türkiye’den kaldırdığımızı ilan etmek için de Dünya Sağlık Örgütüne başvurmuş durumdayız. İnşallah bunu da yakında gerçekleştireceğiz.

Türkiye’de tifo vakası 2002’de 24 bin olarak Bakanlık kayıtlarındadır. Bu sene tifo vakamız 209’dur.

Bunlar medeniyet göstergeleri değerli milletvekilleri. Bundan dolayı gerçekten Türkiye Cumhuriyeti olarak iftihar ediyoruz. Bunlar Türkiye’de artık içme ve kullanma sularının ve sulanan sebzelerin daha sağlıklı olduğunun göstergeleridir.

Vatandaşımızı finansal riskten korumak için birçok iş yaptık. Bunlar da önemli. 112 acil hizmetleri tamamen ücretsiz hâle getirildi.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de vatandaşlar ambulanslara para öderdi, mazot parası öderdi.

Ücretsiz gezici sağlık hizmetleri tüm kırsala yaygınlaştırıldı. Ücretsiz demir ve D vitamini bütün doğan çocuklarımıza ve hamilelerimize, özellikle demir tarafında verilmektedir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 68

Şartlı nakit transferiyle toplumun en fakirlerine sağlık hizmeti alma şartıyla para öduyoruz, teşvik etmek için. Gelişmiş ülkelerde kullanılan aşıları Türkiye'de ücretsiz olarak kullanıyoruz.

81 ilimizde kanser tarama eğitim merkezlerini ücretsiz olarak vatandaşımızın hizmetine soktuk.

Bugün 35 milyon SSK'lı kamu hizmetlerini, sağlık hizmetlerini bütün hastanelerden, özel hastaneler dâhil alabilmektedir.

Bütün vatandaşlarımız ilaçlarını eczanelerden, yeşil kartlılar dâhil rahatça alabilmektedir.

Performansa dayalı ek ödemeyle hekimlerin tam gün çalışmaya başlaması, vatandaşların özel muayenehanelere verdikleri paraların büyük ölçüde azalmasını sağlamıştır. Tam gün yasasıyla, inşallah Genel Kurulda da bu desteğinin devam edeceğini biliyorum, bu ihtiyaç tamamen ortadan kalkacak.

Yeşil kartlı vatandaşlarımız sağlık hizmetlerinden rahatça faydalanıyorlar, müstahak olduğu hâlde zamanında yeşil kart alamadan hastalanan vatandaşlarımız da eskiden çok sıkıntı çekirdi. Yeşil kartını alırdı iki üç ay içinde ama o sırada eğer ağır bir hastalık geçirmiş, ciddi bir harcama yapmışsa, bu harcamalar büyük sıkıntı olurdu, kişiye de sağlık kuruluşuna da. Bugün geriye yönelik olarak yeşil kart uygulamasını başlattığımız için vatandaşın bu mağduriyeti de ortadan kalkmış oldu.

Ayaktan tedavi için ilaç, diş çekimi, protez, gözlük gibi ihtiyaçlarını da yeşil kartlıların artık ödüyoruz.

Acil ve yoğun bakım tedavileri bugün Türkiye'nin bütün hastanelerinde ücretsizdir. İsterse orası bir özel hastane olsun. Bu prensiplere uymayan özel hastanelere nasıl ciddi yaptırımlar uyguladığımız da bütün kamuoyunun ve değerli milletvekillerimizin malumudur. Özel hastaneler kamuya hizmet verirken bir ilave ücret alıyorlar biliyorsunuz yüzde 30'a kadar. Yanık tedavisi, kanser, yeni doğan hizmetleri, organ nakilleri, diyaliz hizmetleri, kalp hastalıkları ve kalp ameliyatları hizmetleri için özel hastaneler vatandaşın fark ücreti almıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Hemen üç dakikada bitiriyorum.

Şimdi, burada da bir incelik var. Bu hizmetler vatandaşın böyle hizmeti alırken şuradan olmazsa buradan da alabilirim diyeceği hizmetler değil, bunlar özel olarak seçilmiştir. Acil hizmetler, yoğun bakım hizmetleri, yeni doğan, yanık, diyaliz, kalp damar cerrahisi hizmetleri gibi, bu hizmetler özel sağlık kuruluşlarından alındığında da ücretsiz olarak alınabilmektedir.

İlaç ve tedavi masraflarını kendisi karşılayanların oranı Türkiye'de yüzde 32'lerden yüzde 15'e kadar inmiştir. Çok önemli tabii. Finansal riskten böyle korunuyor vatandaş.

Bakınız bu da yine OECD raporunda cepten yapılan sağlık harcamaları ve yoksullaşmayla ilgili bir grafikler değerli milletvekilleri. Bu grafiğe de -belki dikkatiniz dağıldı uzun bir konuşma yaptım- dikkatlerinizi çekmek isterim, katastrofik sağlık harcaması dediğimiz aşırı, beklenmeyen, ağır, yıkıcı sağlık harcamaları. Yoksul haneler, daha doğrusu böyle sağlık harcaması yaptığı için yoksullaşan hanelerin oranı 2003'te yüzde 1,5'tir Türkiye'de. Yani her bin hanenin 15'i... Diyelim ki ailenin büyüğü, evin reisi, çalışan kişisi bir kanser geçirir. O kanser tedavisine dünyanın parasını harcar. Sonunda belki de ölür ve aile bir yıkıma uğrar. Bu oran binde 15'tir Türkiye'de, buna benzer şekilde yoksullaşma oranı. 2006'da binde 7'ye düştü. Şimdi bir araştırma yapıyoruz, 2010'un başlarında araştırma sonuçlarını alacağız, benim şu andaki tahminim bunun binde 5'lerin, belki binde 4'lerin, 3'lerin altına düşmüş olabileceğidir.

Bu şekilde bir sosyal devlette bu kadar iyi oranlara sahip olan ülke dünyada parmakla sayılacak kadar azdır.

Nitekim yine OECD aynı raporda hem mutlak şartlar açısından hem de diğer ülkelere göre Türk sağlık sisteminin eşitlik ve mali koruma bakımlarından oldukça iyi işlediği görülmektedir yorumunu yapmaktadır.

Yine Avrupalıların bir özel 23 soruluk soruları var. Bununla Türkiye'de sağlık ocaklarında hizmetten memnuniyetin yüzde 75, aile hekimliğinde ise yüzde 86 olduğunu göstermiş durumdayız. Bu da TÜİK'in 2003'ten bu yana yaptığı yaşam memnuniyeti anketleridir değerli arkadaşlar. Devlet istatistik anketleriydi, şimdi yaşam memnuniyeti anketleri oldu. 2003 yılında daha öncesine ait düzenli bir veri maalesef yok elimizde metodolojik olarak. Bu memnuniyet yüzde 39'5'tir. Yani ben aldığım sağlık hizmetinden memnunum veya çok memnunum diyenlerin oranı yüzde 39,5'tir. 2007 ve 2008'de yüzde 66 ila 63 arasında bir banda geldiğimiz görülmüyor. Bundan sonra bunu yukarıya çıkarmak da doğrusu çok kolay değil. Yani ister yedi yıllık Sağlık Bakanlığı yapan bu dönüşüm programını yürüten Sağlık Bakanı olarak ben olayım, isterse başka bir değerli bakan arkadaşım olsun bunları yüzde 70'lere ulaştırmak çok zor görülmektedir. Diğer dünya ülkelerine de baktığımızda yüzde 70 oranlarının pek yakalandığı yok, görmüyoruz. Ama bizim hedefimiz burada da yüzde 70'tir.

Yine OECD sağlık sistemleri inceleme raporu şunu söylüyor: Sağlık sistemi reformu daimî bir süreçtir, uygulamanın bir ilk safhalarında Türkiye'nin devasa bir reformu etkili bir şekilde hayata geçirebilen birkaç orta gelirli ülkeden biri olduğu görülmektedir. Sağlıkta dönüşüm programı hem Türkiye'nin sosyal sisteminde önemli bir iyileşme kaydettiğini yansıtmakta hem de aynı meselelerle mücadele etmekte olan diğer ülkelere iyi bir uygulama örneği teşkil etmektedir.

Tabii eksiklerimiz var hâlâ, bu eksikleri de inşallah bundan sonra tamamlamamız gerekiyor. Önemli hedeflerimiz var, bunların başında tam gün yasası var, aile hekimliğinin 2010 sonuna kadar yaygınlaştırılması var, kamu hastane birliklerinin yapılması ve bunun genişletilmesi var. Bu yedi yıllık tecrübeyle sağlık yasalarını bir temel sağlık kanunu başlığıyla güncelleyerek toparlamak istiyoruz. Yeni bir teşkilat yasası yapmak istiyoruz. Artık bu yeni rolün oturduğuna inanıyoruz Sağlık Bakanlığında. Biraz önce söylediğim sağlıklı hayat programlarını geliştirerek bireysel olarak sağlığın korunmasını ön plana çıkarmamız gerekiyor. Organ ve doğu, hücre nakli hizmetlerini geliştirmemiz gerekiyor. Kan temini hizmetlerinde oldukça büyük bir mesafe aldık. Bugün Kızılay aşağı yukarı 900 bin ünite kanı toplayabilmekte ve vatandaşa verebilmektedir. Kızılayla birlikte çalışıyoruz bunları elbette. Göreve geldiğimizde bu miktarlar 300 bin üniteyi bulmamaktaydı. Yani şu anda Kızılay Türkiye'de ihtiyaç olunan kanın üçte 2'sini toplamaktadır ve bunun yüzde 100'lere

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 69

ulaşması gerekiyor tabii. Millî Eğitim Bakanlığı ve YÖK ile yaptığımız iş birliği çerçevesinde doktor başta olmak üzere, hemşire, fizyoterapist ve diğer sağlık insan gücü sayısını önümüzdeki yıllarda artırmalıyız.

Kamu özel ortaklığı ile yeni sağlık kampusları yapacağız. İlk ihalemizi Kayseri’de başlattık. Yani şu anda takvim başladı ve yürüyor. İkinciye ve üçüncüyü Ankara’da Etlik ve Bilkent’te yapmayı tasarlıyoruz. Bunlar için de bir altı ay içerisinde veya dört ay içerisinde ihaleleri yapabileceğiz.

Böyle uzun bir sunumu sabırla dinlediğiniz için hepinize şükranlarımı ve saygılarımı arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Değerli arkadaşlar, müzakerelere başlıyoruz.

Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz sunumu dolayısıyla.

İlk sözü Sayın Hamzaçebi’ye veriyorum.

Buyurun efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; değerli milletvekilleri, bürokrasinin değerli temsilcileri; Sayın Bakanın sunumu öncesinde Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesini görüştük. Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinde Sayın Bakanın arka tarafında bayan bürokratları görmeye alışkın olan gözlerimiz, bugün, bu akşamki oturumda onu göremeyince doğrusu biraz yadırgadım. Umarım gelecekteki bütçe sunuşlarında Sayın Bakanın arkasında da bayan arkadaşlarımızı, bayan bürokratları görürüz.

Sayın Bakanın sunumuna ilişkin çok kısa bir değerlendirme yaparak görüşlerimi ifade etmek istiyorum. Sayın Bakanın bu sunumda bize verdiği birçok bilgiyi, birçok ifadeyi önceki sunumlardan da hatırlıyorum. Örneğin, kıyamıkta Türkiye önemli bir mesafe almıştır. Şimdi yine onu tekraren dinledik. Hastaneler Sağlık Bakanlığı çatısı altında toplandı. Bunu epeyce, önceden beri Sayın Bakandan duyuyoruz. Belki dört yıldır, beş yıldır her bütçe sunumunda Sayın Bakan bunu tekrar ediyor, buna alıştık. “Hastanelerde ek ödemeye geçtik ve böylece verimliliği artırdık.” bunu da biliyoruz.

Genel sağlık sigortasını esasen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanımız sunacak. Özel hastanelerden hizmet alıyor sigortalı vatandaşlarımız, kamu görevlileri. Bunu da epeyce önce dinledik Sayın Bakanım, bunlara alıştık. Bunların hesabını 2007 seçimlerinde gördük. Biz sizden artık yeni şeyler bekliyoruz veya bu attığınız adımlarda bugün nereye geldik, onu görmemiz lazım. O anlamda, sunumuzun bir yenilik taşımadığını, önemli ölçüde eskinin tekrarı mahiyetinde olduğunu ifade etmeliyim.

Önceki yıllarla, öncelikle de 2002 yılıyla ilgili kıyaslamalarda zaman zaman nominal rakamları esas alarak bir kıyaslama yaptınız. Yani örneğin, “2002’den 2009’a kadar biz 10 milyar 340 milyon TL harcadık.” diyorsunuz. Şimdi, bu, bir şey ifade etmiyor Sayın Bakanım. Bu nedir şimdi? Toplam rakamları topladınız ama reel bir artışı göstermiyor. Eskiden neydi, şimdi ne oldu, bunu göremiyoruz.

Ayrıca, 2002 yılıyla kıyaslamak için şunu mutlaka yapmak gerekiyor: Tamam, Sağlık Bakanlığı bütçe büyüklüklerini alırsınız, bunları ortaya koyarsınız. Bunları sabit fiyatlarla ortaya koymanız gerekir ayrıca. Ama 2002’yi değerlendirirken 2002 yılında 3418 sayılı Kanun’a göre alınan eğitim, gençlik, sağlık ve spor hizmetleri vergisi vardı. Bu, bütçeye girmiyordu, oradan sağlığa tahsis edilen bir kaynaktı. 2002’yi sadece Sağlık Bakanlığı bütçesi olarak alırsanız o yanıltıcı olur. Onu ayıklamanız gerekir.

Yine, Sağlık Bakanlığı bütçesinde yer almayan başka bazı harcamalar var. Yine Sağlık Bakanlığı bünyesine alınan hastaneler var. Önceden Sağlık Bakanlığı bütçesinde değildi bunlar. Döner sermaye kaynakları var. Bu döner sermaye kaynakları kimi yıllarda artmıştır, azalmıştır. Bütün bunları ayıklamadan 2002 yılıyla ilgili bir değerlendirmeyi, yani sonraki dönemi 2002 yılıyla kıyaslayan bir değerlendirmeyi yapmanın doğru olmadığını veya yapılırsa eksik olacağını ifade etmek istiyorum.

Bütün bunlara rağmen, neredeyiz, sağlıkta neredeyiz? Burada, önce, sağlık harcamalarının boyutuna bakacağız. Sağlık Bakanımız bize her yıl güzel bir tablo sunuyor. Bu yıl yine o tabloyu bize vermiş durumda. Sağlık harcamalarımızın gayrisafi yurt içi hasılaya oranı nedir değerli arkadaşlar? Bir ülkenin sağlıktaki tablosunu bu gösterir. Sağlıkla ilgili olarak, biz, uluslararası değerlendirmede birinci olarak buradan not alırız.

Sağlık harcamalarının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı, 2006 yılı verisi var en son, yüzde 5,7. Bunun içerisinde kamu sağlık harcamaları var, özel sağlık harcamaları var; 5,7. 2002’de bu rakam neymiş? 5,9’muş. Bir kere, bu noktada, Hükûmetin 2002 yılının gerisinde olduğunu tespit edelim.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Sayısal olarak da bakmanız lazım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamlı) – Şimdi, Sayın Bakanın tablosunu veriyorum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Kaç tane hasta muayene edilmiş?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamlı) – Efendim, ona da geleceğim, merak etmeyin. Yok yok, ona da geleceğim, ben hakkınızı teslim edeceğim Sayın Aydoğan.

Hemen bir sonraki tablo var. Orta ve üst gelir grubu ülkelerde sağlık harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki oranı, 64 no.lu tablo. Eğer Sayın Bakan oraya, yansıya onu yansıtırsa, oradan hepimiz görebiliriz. 64 no.lu tabloda Türkiye’nin altında aşağı yukarı on civarında ülke var. Şimdi, bizi kimle kıyaslıyor Sayın Bakan bu tabloda, bizden düşük ülkeler olarak? Yani fena değiliz demek istiyor. En sonuncusu Libya 2,4; Fiji 3,7; Mauritius... Mauritius’tan iyiyiz, Fiji’den iyiyiz, Libya’dan iyiyiz, Malezya’dan iyiyiz, Romanya’dan iyiyiz, Jamaika’dan, Belize’den, bu ülkelerden iyiyiz.

Şimdi ben size başka bir tablo göstereceğim. Biz nerenin üyesiyiz arkadaşlar? OECD’nin üyesiyiz. Sayın Bakanımız bu 5,7’yi de oradan alıyor. Esasen bizim OECD’ye bildirdiğimiz rakam. Bakın, şu da benim OECD sayfasından aldığım grafik. Otuz OECD ülkesi içerisinde Türkiye yüzde 5,7 oranıyla sonuncudur. Şimdi, durum bu, durum bu. Yani Sağlık Bakanlığı bütçesinde sağlık harcamalarında bu kadar yapılan artışa rağmen... Ki Sayın Bakan o artışın makul olduğunu söylüyor diğer kamu harcamalarına kıyasla artmamış, fazla değil artış orada. O da izaha muhtaç. Aslında zaman yeterse ona girebilirim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 70

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Yapılan işlerin değerini artırdı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Vakit olursa ona gireceğim. Şimdi tablo bu. Kamu sağlık harcamalarında 2002'yle aynı seviyede Türkiye 2006'da gayrisafi yurt içi hasılaya oran olarak.

Şimdi, Sayın Bakan "Verimliliği artırdık." diyor, yani "ben aynı kaynakla daha çok hasta muayene ettim." diyor. Buna ilişkin olarak bize verdiği tablolar var. Şimdi, bakın, bu tabloyu önceki bir yılın bütçesinde de değerlendirmiştik. Şimdi elli numaralı tablo: Birinci basamakta çalışan hekim sayısı, birinci basamakta yapılan muayene sayısı. 1999 yılında 15 bin 969 hekim 64 milyon muayene gerçekleştirirken, 2009'da 16 bin 608 hekim 200 milyon muayene gerçekleştiriyor diyor. Şimdi, doktor başına böldüğümüz zaman 1999 yılında 4.007 muayene yapılmış, 2009'da 12 bin 42 muayene yapılıyor yılda. Önceki yıllarda 2007 bütçesini görüşürken, eleştiri yaptığım için Sayın Bakan bir dipnot koymuş. "Ben hastane oda sayısını artırarak verimliliği artırdım, muayene sayısını artırdım." Şimdi, bir doktorun 08.00 ile 18.00 saatleri arasında çalıştığını varsaydım. Bir saat öğlen tatili dedim. Dokuz saat muayene yaparsa altı dakikada 1 hasta muayene ediyor Sayın Bakanın hesabına göre. Yani verimlilik artışı buysa, bu hastalarımızın ben sağlık durumundan endişe ederim. Muhtemelen altı dakikada bir muayene olan hasta doktor doktor dolaşıyor, bir daha doktora gidiyor, bir daha eczaneye gidiyor. Yani şimdi, bunu verimlilik artışı olarak ortaya koyarsanız inandırıcılığınız zedelenir.

Bakın, şimdi, koruyucu ve temel sağlık hizmetleri için ayrılan bütçe, sayfa 55. Bir başka gözlemimi ifade etmek istiyorum. Sayın Bakan burada 2009-2010 bütçelerini ifade etmiş. Şimdi, koruyucu ve temel sağlık hizmetleri aynı başlık altında toplanmaz bir kere. Daha önce bunu koruyucu sağlık hizmetleri olarak Sayın Bakan sunuyordu. Burada bir bütçede eleştirmiştim. Onun üzerine koruyucu ve temel sağlık hizmetleri olarak bir açılım yaptı. Şimdi, ikisi aynı şey değil. Temel sağlık hizmeti farklıdır, koruyucu sağlık hizmeti farklıdır. Bunu aynı grupta toplayamazsınız.

Şimdi ilgili genel müdürlüğün bütçesine bakıyorum. Orada halk sağlığı hizmeti var, onu ayırın. Efendim, işte, polikliniğe gelmiş muayene olmuş, ayakta tedavi olmuş. Bunlar ayrı ayrı şeyler, yani elma ile armudu topluyoruz. Doktorlarımızın alanı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - O konuda çok fazla değerlendirme yapmam belki doğru değil ama bilgilerim bu şekilde. İzninizle o değerlendirmeyi yapmak istiyorum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Söyledikleriniz doğruysa halk niye memnun?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Halk memnun mu?

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Memnun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Efendim, işte, yaptığınız güzel şeyler var, bir şey demiyorum ama şimdi müsaade edin ben eksikliklerinizi söyleyeyim.

Ana tablo bu. Ana tablomuz budur değerli arkadaşlar.

HASAN ANGI (Konya) – Yani daha iyi işler yapıp bizim iktidarda kalmamızı istiyorlar.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Efendim, işte, gidiyorsunuz şimdi, gitme telaşınız var. Zaten yeni bir şey de yok. Sayın Bakan sürekli aynı şeyleri söylüyor.

Şimdi Sayın Bakandan ben bu bütçe sunumunda şunu beklerdim: Şu domuz gribiyle ilgili bir açıklama, bir değerlendirme yapmasını beklerdim. Doğrusu çok şaşırdım fakat Sayın Bakanın bir mazereti de var, Sayın Başbakanla ters düştü çünkü. Sayın Başbakanla ters düşünce konuya girmeye cesaret edemiyor anladığım kadarıyla. Ben bu konuyu açmak suretiyle Sayın Bakana en azından söz hakkı vermek istiyorum. Sayın Başbakan karşısında bir mazeret beyan edebilir, muhalefet sordu ben de cevap vermek zorunda kaldım diyebilir.

Sayın Bakan, siz, toplum endişeyle, merakla beklediği bir konuda Sayın Başbakanın "Aşı olmayacağım." demesinden sonra susma hakkına sahip değilsiniz. Siz, aşınızı tanıtacaksınız, toplum aşı olması gerekiyorsa bunun kampanyalarını yürüteceksiniz. Şimdi siz açıklama yapmıyorsunuz. Buna hakkınız yok.

Ayrıca, ben İnternet'ten bir tarama yaptırıp. Siz Akşam gazetesine "Sayın Başbakan aşı olacak." demişsiniz. Böyle beyanı, bunu tezip eden bir açıklamanız yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, lütfen toparlayın.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Bakın, siz, "Sayın Başbakan da Almanya Başbakanı Angela Merkel gibi cıvasız aşı mı olacak?" sorusuna "Vatandaşa ne yapıldıysa herkese o yapılır." dediniz. Ha, daha önce de şunu diyorsunuz: "Sadece Başbakan değil hastalığı erken kapma riski olan memurları ve yöneticileri de aşılayacağız." Şimdi bunu söylediniz. Siz bir Sağlık Bakanı olarak, doğal olarak Başbakanın da aşı olması gerektiğini düşündünüz. Ben de sizin yerinizde olsam hiç aksini düşünmem. Sonra da "Sayın Başbakan risk grubunda değil." dediniz. Şimdi bunu açıklığa kavuşturmanız gerekiyor. Risk grubunda değil mi? Kimler risk grubunda? Ben bu konuda açıklamanızı da bekliyorum.

Ayrıca, şu eleştiri de yapmak zorundayım: "Birçok şey yaptım." diyorsunuz Sayın Bakanım. Bir şeyi çok iyi yaptınız, olağanüstü ölçüde kadrolaştınız Sağlık Bakanlığında. Bakın bunu size söylemek zorundayım. Bir eş durumu tayini, bir Cumhuriyet Halk Partili milletvekili söyledi diye yapmadınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, lütfen toparlayınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Siz bürokratlarınız "O CHP'li milletvekilini nereden buldunuz?" diye o kişiye soru yönelttiler.

Şimdi, Sağlık Bakanlığında olağanüstü bir kadrolaşma var. Bu kadrolaşmaya doğu, güneydoğu patentli bir oluşumun kadrolaşması deniliyor. Nedir, bunu bilemiyorum ama o ekibin görüşü dışında olan hiç kimsenin hiçbir ricasının yerine getirilmediğini burada inanarak söylüyorum. Bunu, bu konuyu sizin ciddi bir şekilde üzerinde durmanız için söylüyorum ama duracağınız konusunda güven duyabilmemin önünde engeller var Sayın Bakan. Burada ne açıklama

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 71

yapacaksınız merak ediyorum. Bu kadrolaşmayı önlemezseniz biz bunu daha sonra, daha ciddi bir şekilde sizin önünüze koyacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kutluata, buyurun efendim.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Durmuş Bey konuşsun.

BAŞKAN - Yalnız Komisyon dışındakilere sonra söz vereceğim.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sıramı Durmuş Bey'e veriyorum.

BAŞKAN – Siz söz sıranızı oraya veriyorsunuz.

Buyurun.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; teşekkür ediyorum.

Sözüme, izin verirsiniz, Nuremberg Kodu diye adlandırılan 1945 yılında müttefik kuvvetleri Almanya'yı işgal ettiğinde, Almanya'da 23 doktorun esirler üzerinde izin alınmadan, bilgi verilmeden işkence niteliğinde yaptığı bir tıp araştırmasının sonuçlarını söylemek istiyorum.

23 doktor, beyin üzerine sapladıkları çeşitli merkezleri tespit için iğneler ve inputslar sonucu tıp dünyasına ve insanlığa büyük hizmet ettiklerini söylüyorlar. Gerçekte anatomi bakımından beyin broca merkezlerini, görme, işitme, koklama ya da baş parmağın, yutağın, dilin merkezlerini tespit etmişlerdir, doğrudur. Bu mahkeme bu doktorlardan 23 doktoru yargılamış, 4 tanesini idam etmiştir. 3 tanesi de sağlık personeli olmak üzere toplam 7 kişi idam edilmiştir. Diğer doktorlar da tutuklanmış, hapse atılmıştır.

Bir diğer olay Tuskegee olayı. 1936 yılında Amerika'da 299 frengili yoksul ve zenci Amerikalı 1972 yılına kadar hiçbir müdahale edilmeden hastalığının seyrini takip için kullanılmış ve 201 hasta da kontrol grubu olarak kullanılmış, yani 500 kişi kullanılmış. Yani 1940'lı yıllarda penisilin çıktığı hâlde frengili hastaların, yoksul, zenci Amerikalıların tedavisinde hiçbir müdahalede bulunulmamıştır. 1972 yılında kırk yılı aşkın bir süre devam eden bu araştırma sonlandırılmış, 1997 yılında da Clinton bu işlemde dolayı özür dilemiştir.

Yine, 1963 yılında New York Musevi Kronik Hastalıklar Hastanesinde bir kanser çalışması yapılıyor. 22 tane yaşlı hastaya kanser hücresi veriliyor ve bu hastalar da kansere karşı bir immünite gelişip gelişmediğini inceliyorlar. Daha sonra bu da durduruluyor.

Dünya Sağlık Örgütü hep var, Birleşmiş Milletler de var ama insan sağlığına, insan hayatına, insan onuruna asla yakışmayan bu hareketler maalesef Türkiye'de de, dünyada da devam ediyor.

Anayasa'mızın 17'nci maddesi "Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Tıbbî zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbî deneylere tâbi tutulamaz." fikrine amirdir.

Üzülerek ifade ediyorum: Helsinki Bildirgesi, Lizbon Bildirgesi -Nuremberg Kodu- ve benzeri tüm etik kuralların hepsi bu dönemde çiğnenmiştir. Çiğnemenin, üzülerek ifade ediyorum, en önde gelen kurumu da Dünya Sağlık Örgütüdür.

Birleşmiş Milletlerin 231 üye ülkesi her yıl Dünya Sağlık Örgütüne prim öder. Türkiye de bizim zamanımızda 2 milyon dolar civarında para ödüyordu. Amerika Birleşik Devletleri dâhil gelişmiş ülkelerin çoğu vermezken, 2001 krizini geçiren Türkiye düzenli olarak bu parayı öder ama son zamanlarda Dünya Sağlık Örgütüne Birleşmiş Milletler yeterli para vermiyor.

Bu domuz gribi, kuş gribi ve benzeri salgın hastalıklarla ilgili bu aşılari üreten tüm ilaç kartelleri, Johnson and Johnson, Smith Kline, Pasteur, White, Novartis -sayabildiğiniz hangileri varsa- hepsi konsorsiyum oluşturmuşlar ve bilgi paylaşımı yapıyorlar, ticari ortaklıklar kurmuşlar. Bu aşılari satılabilmesi için de geliştirmekte olan ülkelere, Türkiye dâhil hibe antivirüs ilaçları verdiğini söylüyorlar kendi sitelerinde. Ben şimdi buradan sormak istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığına ne kadar Tamiflu hibe olarak verildi ve aşı yapılması konusunda Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanı ne kadar baskı altında?

Şimdi, bütün bu işlemleri göz önüne aldığınızda faz-4 çalışması yapılıyor Türkiye'de, toplu, büyük bir kitle üzerinde. İşte salgın var, pandemi var telaşıyla faz-4 çalışması yapılıyor. Faz-4 çalışması yapılan vatandaşlar, insanlar bilgilendirilir. Bu aşının şu, şu, şu, şu yan etkileri var, ölüm de olabilir, felç de olabilir, şok var, anafeksi var, ensefalit var, vaskülit var, immün yetmezlik var, romatoid artrit gelişebilir dedikten sonra, ölüm de olabilir diyecek, sonra sen bunun için de, diyelim ki kişi başına 100 milyon lira para alacaksın, biz seni sigortalıyoruz, sigortan yoksa bir şey olduğunda, başına bir iş gelirse biz sana sahip çıkacağız demek zorundadır. Bunların hiçbir söylenmemiştir.

Cebimde ilgili firmanın, Sağlık Bakanlığının yaptığı aşının prospektüsü var. Bu söylediğim yan etkilerin çoğu var, çoğu ilan ediliyor. Kendi sitesinde Novartis, dört yaşın altındaki çocuklara aşı yapmayın diyor, hamile kadınlara aşı yapmayın diyor.

Ben bununla yetinmedim. İsviçre Büyükelçiliğimizi aradım. Üç gün bekledim. Şu anda İsviçre'de iki yaşın altındaki çocuklara bu aşı yapılmıyor, hamile kadınlara yapılmıyor. Risk altında olanlara da, yaşlılara da doktorunun izni olmak kaydıyla yapılıyor.

Türkiye'de aşı olunmaya başlandı. Değerli arkadaşlarım, bilim bu kadar savsaklanamaz ve saptırılamaz. Aşı korkusuyla komaya girdi, aşı korkusuyla şok geçirdi. Böyle bir komplikasyon tıbbi hiçbir metinde yoktur. Bu aşının adjuvanı squalene_nedeniyle şok görülebileceğini okuyan herkes -burada İngilizcesi de, İtalyancası da var- okur. Şok görülür, anafeksi görülür, ensefalit görülür, vaskülit görülür, perinefritik neural sistemde sinir sistemi tutulumu görülür ve ona bağlı gulyanbari dediğimiz felçler görülür. Bunlar konusunda hiçbir bilgi verildi mi? Hayır. İlk önce tüm Türkiye aşı olunacak

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 72

dendi. Arkasından, altmış yaşın altındakiler olacak dendi. Sonra, Bakan kendi yaşını herhalde düşündü, elli yaşın altında olacak dendi. Dün yirmi dört yaşına kadardı, bugün kırk yaşına tekrar çıkarıyorlar. Aşılama durdu belli oranda.

Üzülerek ifade ediyorum: Eski Devlet Demiryolları Hastanesinde -ulaşabildiğim birkaç hastane- 2 personele - bunlar temizlik firmasının personeli- aşı olacaksınız, olmazsanız bu hastanede çalışamazsınız deniyor. Aşı oluyorlar, anestezi ismini saklıyor, müthiş bir baskı altında. "İkisi de bayıldı, birisinin kalbi durdu -ismi var bende- arest oldu, resüsitasyon yaptım, Numune Hastanesi yoğun bakımda, öbürü evine gitti." diyor.

Doktor Hüseyin Demirci Balıkesir'de mecburi hizmet yapan endokrin doktoru. "Aşı oldum, ateşim yükseldi, kendimi rahatsız hissettim, izin verdiler, gittim. Sabaha kadar hava açlığı çektim, takipnem oldu, öleceğim diye korktum." Hüseyin Bey şimdi iyi misiniz? "İyiyim Allah'a şükür."

Adapazarı Araştırma Hastanesini arıyorum. Başhekim Yardımcısına bilgi vermiyorlar. 3 personel aşidan dolayı bayılmış, fenalık geçirmiş ama o hastanenin Başhekim Yardımcısı Sinan Bey, kendi hastanesinden bilgi alamıyor. Şu anda Numune Hastanesinde ayağında felç olan bir hemşiremi yatıyor.

Yani bu ne biçim baskıdır ki bilgilendirme mecburiyeti varken hiçbir bilgilendirme yapılmıyor. Dünya Sağlık Örgütüne kıyak olsun diye 43 milyon insanımız faz-4 elemanı olarak kullanılıyor. Bunlara herhangi bir ücret verilmesinden vazgeçtim ve sonuçları da gizleniyor. Böyle bir olay demokratik bir ülkede kabul edilemez. Bakan, Anayasa'nın 17'nci maddesini bilerek ve isteyerek ihlal ediyor. Başbakan uyardığı hâlde hâlâ devam ediyor.

Değerli arkadaşlarım, bu insanlar bizim insanlarımız. Yoksul olabilirler. Şimdi Bakanlık mahkemeye vermek istiyor özellikle Durmuş İlhan, yirmi yedi yaşındaki hasta. "Pazartesi, salı, çarşamba günü Demiryolları Hastanesine gittim. Salı günü o tanıya inanmadım, Numune Hastanesine gittim. Bana tonsilit dediler, üriner sistemi enfeksiyonu dediler. Ateşim 39 derece. Bulantım var, kusmam var, öleceğim ama kimse yatırmıyor. Cuma günü Numune Hastanesine geldim yattım" diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Durmuş, iki dakika ilave süre veriyorum.

Buyurun.

OSMAN DURMUŞ (Devamla) – Cuma günü yatıyor, cumartesi sabahı ölüyor. Neden? Tonsilit için ve üriner sistemi enfeksiyonu için verilen antibiyotik de işin üstüne yüklenince, bir de ishal başlıyor, bulantı, kusma; 39 derece ateş ve ishale, elektro sıvı kaybından gidiyor.

Değerli arkadaşlarım, burada bir de bilgi vereyim: Elektro sıvı takviyesi yapılırsa bu hastaların büyük ekseriyeti kurtarılır. Anafaktik şok hastanede olursa, ilk müdahaleyi bilen hekim kurtarır ama aşılar okullarda olursa fecaat olur. Buna birilerinin dur demesi lazım. Yapmayın. Aşı firmalarının adamı değilim. Ben bir şey söylüyorum: İnsanlar ölebilir. Ülkemizde her yıl 10 bin kişi zatürre oluyor. Bu, günde 30 kişi zatürreden ölüyor demektir. Bakanımız ölü çetelesi tutuyor. Böyle bir şey, aşı olun baskısıdır.

Bir iddia: Yaşlı bir kadın, hacca gidecek kadın aşı oldu, öldü diyorlar. Yaşlıydı, tansiyonu yükseldi, öldü diye bir iddia var. Kişiye ulaşamadım, basın söylüyor, biz ulaşamıyoruz. Bu ne biçim bir ülke?

Başbakan dinlenmiyor. Başbakan demedi mi: "Zorlamayacağız." Doğru olanı da budur. Niçin insanlar zorla aşı olmaya zorlanıyor. Benim Partimden beş milletvekili arkadaşım hacca gidiyor, bana sordular "Aşı olacak mıyız?" diye, hastanede gidin olun dedim. Oldular, hiçbir reaksiyonu da olmadı. Geç reaksiyonu, belki çıkabilir. Bir şey söylüyorum: Aşı olun, olmayın kampanyasının tarafı değilim, ama FAZ 4 yapıyorsanız tüm insanlara bilgi vereceksiniz ve bedava, insanlar bir para almadan da risk taşıyorlar. Bunun maliyetini Dünya Sağlık Örgütü -Hürriyet Gazetesinin dünkü sayısında vardı- 4 milyar dolar olarak belirtiyor. Bir domuz gribi. Nisan ayında bu grip bitiyor arkadaşlar. 4 milyar dolarla Türkiye'nin çok ciddi sağlık problemleri çözülebilir. 24 bin kronik tüberküloz hastamız var, bunlar tedavi edilebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen son cümlelerinizi alayım.

Buyurun.

OSMAN DURMUŞ (Devamla) – Hemen bitiriyorum, son şeyi söyleyeyim.

Değerli arkadaşlarım, rakamları doğru konuşmamız lazım. 2002 yılında Türkiye'de tomografi resmî ücreti 52 bin liradır. Özel muayenahaneler 12 bin liraya çektiği için ben onlarla toplantı yaptım, siz batıyorsunuz, yanlış yapıyorsunuz, gelin kamuya yatırım yapın, paylaşalım dedim, burada 172 milyon gösterildi. 52 milyon liraya zorla ben çıkarttım. 52 lira şimdi. Şimdi, bu rakamlar böyle ters yüz edilir, oynanırsa yanlış olur.

Düzce'de 340 bin insan yaşıyor, 760 bin insan muayene olmuş. Bu şu demektir değerli arkadaşlarım, 760 bin reçete demektir. Dünya ilaç kartellerine para çek edin demektir. Türkiye ilaç sektörü batmıştır değerli arkadaşlarım. Niçin batmıştır? Benim dönemimde de böyleydi, yüzde 80 fiyat veriyorduk, 100 liralık birime 80 fiyat veriyorduk, şimdi yüzde 10 indirim oldu, yüzde 70 alıyorlar. İtalya yüzde 4 indirim alıyor. İtalya yüzde 96 fiyat alırken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Durmuş, lütfen tamamlayın efendim.

OSMAN DURMUŞ (Devamla) – Hemen bitiriyorum.

Türkiye'de 5 milyar 153 milyon dolar olan 2002 ilaç total maliyeti bugün 14 milyar dolara çıkmış. Neresi ucuz? Bu yanlış politikadır. Biz hastalık Bakanlığı olduk, Sağlık Bakanlığı değiliz. Sağlık Bakanlığı olsak... Görüyorsunuz yatırım kuş gribine yapılıyor, yatırım domuz gribine yapılıyor. Bakanlıkta, bir hastalık çıksa da, biz bunun rantını elde etmek diye zil takıp oynayanlar var, çünkü, filmler yapılıyor, afişler yapılıyor, birilerine rantlar gidiyor. Yazıktır, bu ülkenin kaynakları israf ediliyor. Ben lafı da çok uzatmak istemiyorum. Ama kuralları çerçevesinde tutmamız lazım diyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Durmuş.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 73

Sayın Kaptan, buyurun.

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; Sayın Bakan, konuşmalarınızda “Dünyada parmakla gösterilecek ülkeler arasındayız.” dediniz. Şimdi, Ben Sayın Durmuş’un konuşmasını da dinleyince, yani parmakla gösterilecek miyiz Sayın Bakan, parmak ısırtılacak bir durumda mıyız? Hakikaten, bu aşı konusunda... Bir Sağlık Bakanı olarak siz “Aşı olun” diyorsunuz millete, Başbakan da diyor ki, “Ben olmam” diyor. Şimdi, Başbakanın, tabii ki, sözüne inanan, güvenen milyonlarca insan var. Öyle olunca, Sayın Durmuş’un dediği gibi, bu işi zorunlu kılmamak mı gerekir? Biz bir Antalya Milletvekiliyiz, turizm bölgesinin milletvekiliyiz, bu konu özellikle turizm açısından çok sansasyon yaratacak ve dünyada hakikaten turistlerin Türkiye’ye gelmesini önleyecek, bir panik yaratacak bir durum aldı. Aynı şekilde Millî Eğitim Bakanlığı da okullara bir hafta tatil konusunu ortaya atınca veyahut uygulama yapılıncaya, bu konuların üzerinde daha durulmasın değil, elbette ki durulabilir ama daha sorumlu, daha sansasyonel bir duruma getirmeden gerekli önlemler alınamaz mıydı diye düşünüyoruz. Yani, o açıdan, ben olayı parmakla gösterilecek değil, parmak ısırtılacak bir durum olduğu kanısındayım.

Bir de sosyal devletten söz ettiniz. Hakikaten geçmişteki uygulamalardan beri baktığımız zaman olumlu yapılan çalışmalar da var. Ama, olumlu yapıyorum derken, olumsuz olanlar da daha fazla oluyor. Ne var mesela? Sayın Bakan, denildi ki, bu parasız muayene işi tarihe karıştı gibi bir şey. Muayene ücretleri devlet hastanelerinde 8 TL’ye, özel hastanelerde 15 TL’ye çıkarıldı. Parasız olan sağlık ocakları bile paralı hâle getirildi. Üstelik bugün 72 milyon nüfuslu ülkemizin sosyal güvenceden, kesin olarak, en azından 14-15 milyon insan bu rakamların içinde sosyal güvencesi yok. Prim ödeyemeyen bir Bağ-Kur mensubu vatandaş prim ödeyemediği için kendisi de, aile bireyleri de tamamen cezalandırılır bir durumu var. Bu kısmi bir ücretle olsa bile yararlandırılmamakta. Son bir yılda ekonomik kriz de üstüne eklenirse yaklaşık 250 bin civarında insanımız sigorta primi ödeyemediği için sistem dışına çıkmak durumunda kalıyor.

Sayın arkadaşlar, yine ilaca ulaşmak da giderek zorlaştırıldı. İlaçta vatandaşın ödediği pay artırıldı. Düşük ücretli emeklilerin ve sürekli ilaç kullanılan sigortalıların katkı payları, ücret ve maaşların satın alma gücünü önemli ölçüde gerilettiler. Bir ağrı kesici bir ilaç, bir antibiyotik, bir göz ya da burun damlası, bir grip ilacı gibi etiket bedelleri 8-10 TL’yi ancak bulan ilaçları sağlık kurumlarında, devlet hastanelerinde ve özel sağlık kurumlarına yazdıran vatandaş eczanede kesilen ilacın katılım payı dışında, bu kurumlara, 8 ila 15 TL arasında bir para ödemektedir. Yani, ilacı etiket fiyatını ödeyerek almak daha hesaplı olmaktadır. Böylece vatandaş bu yola iterek, ilaç bedelleri de vatandaşın sırtına bindirilmektedir. Yani, bu bir adaletsizliktir, bunların ödenmesi gerektiği kanısındayız.

En çok propagandası yapılan bütün çocuklar koşulsuz olarak tedavi olacak, on sekiz yaşın altındaki çocuklar için söylenenler de gerçeği yansıtmadı. Ekonomik kriz nedeniyle işten çıkarılan vatandaşın, zaten işsiz durumdaki durumu ve sosyal güvenliğinde de olmaması, o çocukların sigortasız durumda olmalarıyla baş başa kaldı.

Yine, bu eğitimdeki çocukların, yirmi altı yaşındaki bir çocuğu ele alalım. Bu genç hangi yöntemle, hangi sistemden yararlanabilecek.

Özetle, yani, bu vaatlerin yerini tam bulduğu söylenemez. Parası varsa insan tedavi olabilecek. Parası yoksa az sağlık hizmeti alabilecek. Hastaya müşteri gözüyle bakılma durumunda olunuyor.

Bir de sözlerimi Sayın Başkanım bitirmeden bir iki soru sorayım. Bu görevleri sırasında tıbbi radyasyona maruz kalan sağlık çalışanlarının haftalık çalışma sürelerinin yirmi beşten, kırk beşe çıkarıldığı yönünde bilgiler var, bu doğru mu? Bu doğrusa, bu bir insafsızlık değil mi? Yani, bu kadar, yirmi beşten, kırk beşe çıkarılması nedir?

Son olarak da, biraz espriyle karışık, rahatlatmak da lazım milleti, sabah 10’dan beri çalışıyoruz. Şimdi Sayın Bakan, Sayın Başbakan risk grubu konusunda, bir Başbakan olduğu için mi bir şey olmaz diye aşı vurdurmuyor, ikincisi, elli beş yaşında olduğu için mi, üç AKP’li olduğu için mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Budak, buyurun.

NECDET BUDAK (Edirne) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, öncelikle Sağlık Bakanlığı bütçemiz Bakanlığımız için, ülkemiz için hayırlı olsun. Ben Edirne Milletvekiliyim. Yani, gerçekten, biraz önce milletvekili arkadaşımız da söyledi, 2007 seçimlerinde de, özellikle Sağlık Bakanlığının hizmetleriyle ilgili vatandaşımızın memnuniyetini çok duyduk, şu anda da duyuyoruz.

Ben, açıkçası, Edirne tarıma dayalı bir yer ve kırsal kesimi, köyleri geziyorum, nüfusun yüzde 45’i, yüzde 50’si kırsal kesimde. Bazı notlarımı dile getirmek istiyorum. Köylere gittiğimde, yaşlılar, kendi çocuklarından çok doktorları görüyorlar. On günde, bir haftada, on beş günde bir, Sağlık Bakanlığının aile hekimliği uygulaması sonucunda oradaki doktorları görüyorlar ve bu anlamda size ve Sağlık Bakanlığımıza, Hükümetimize müteşekkirlere, bunu herkesle paylaşmak istiyorum burada.

Ayrıca Edirne’de 400 bin nüfusumuz var, yaklaşık 40 bin civarında yeşil kartlı var. Bunların reçete, muayene ve ilaca ulaşmaları gerçekten kolaylaştı.

Yine, kırsal kesimde sağlık hizmetlerinden, özellikle emekli, Bağ-Kur’lu çiftçilerimiz çok memnunlar. Maaşları önemli ölçüde Hükümetimiz döneminde iyileştirildi, inşallah daha da iyi olacak. Ama çiftçilerimiz köyden çıkıp, Bağ-Kur’lu hastane yerine bir üniversite hastanesinde bir kalp ameliyatı olabiliyorlar. Bu da sizin Bakanlığınız döneminde ki hizmetlerden birisi. Ben kırsal kesimi biraz daha fazla dile getirmeye çalışıyorum. Şehirde olanlar bir şekilde belki çok daha kolay sağlık hizmetlerine ulaşabilirler ama kırsal kesimdeki insanların bu memnuniyetini burada paylaşmak istiyorum. Ayrıca istedikleri hekimi seçimi konusunda böyle bir tercih, böyle bir hak verilmesi, yine Bakanlığınız döneminde gerçekten güzel bir uygulama, ilaca kolay ulaşma aynı şekilde ve ben açıkçası Edirne Milletvekili olarak, Edirne’de yaptığınız çalışmalarda, Edirne sağlıkta tam Avrupa standartlarını sizin Bakanlığınız döneminde yakalamış bir kent, bütün

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 74

veriler de bunu ortaya koyuyor. Bunları da kesinlikle size özel bir övgü olsun diye söylemiyorum, gerçek tespitler olduğu için de söylüyorum. Aslında, Plan ve Bütçe konuşmalarında da bu tarzda pek konuştuğum yoktur. Ama gerçekten kırsal kesimde, bunları, gezdiğimiz yerlerde görüyoruz.

Edirne'de ağız, diş sağlığından, psikiyatriye kadar çeşitli bilim dallarında hizmet veriliyor.

Bunun yanı sıra, Edirne'de biz bir iki tane de sorunu dikkatinize sunmak istiyoruz.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sorun morun yok, ne sorunu Necdet Bey, yapmayın?!

NECDET BUDAK (Devamla) – Hayır, hayır. Biz iyi şeyleri söyleyeceğiz, daha iyisi olması için de onları da yapacağız ve Bakanlığımızın bütçesini de o nedenle tartışıyoruz. Daha iyi olması için, bizim, Edirne Devlet, Selimiye Devlet ve Göğüs Hastalıkları Hastaneleri vardı, biz bunları tek çatı altına toplamak istiyoruz. Bunlar şehir merkezinde kaldı. Hazine arazimiz var, bunları tek bir çatı altında, 300 yataklı modern hastane kompleksi hâline getirip, çok daha güzel modern tesislere kavuşturmak istiyoruz. Bu konuda TOKİ'yle sizin yazışmalarınız çok önemli.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Bayındırlık ne güne duruyor?

NECDET BUDAK (Devamla) – Hayır, Sağlık Bakanlığı ile TOKİ'nin bir takas yapması gerekiyor.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) - Lütfen arkadaşımızın konuşma stilini bozmayalım.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Özür dilerim.

NECDET BUDAK (Devamla) – Harun Bey, siz İzmir'i söyleyin, ben Edirne'yi iyi biliyorum.

Ağız ve diş sağlığı merkezî binası yatırımı 2009-2010 yılı yatırım programında yer alınacağı ifade edildi. Bu konuda da, orada, gerçekten iki tane bina var, daha kaliteli, fiziki koşullarda hizmet vermek istiyoruz.

Ayrıca, Keşan Devlet Hastanesi ek binası inşaatı yaptık sizin döneminizde, ancak, burada diyaliz kuyrukları vardı, bunlar tamamen ortadan kalktı. Ben bütün hastaneleri sık sık ziyaret ediyorum. Bir anlamda denetim görevimizi yapıyoruz milletvekili olarak. Ama bu hastanenin bir ameliyathane katında, az bir ödenekle, bu kat da ameliyathane hizmetlerini verebilir.

Ben süreyi zamanında kullanmak adına, Sayın Bakanım, bütçemizin tekrar hayırlı olmasını diler, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Sağlık Bakanlığının değerli mensupları; hepinize iyi akşamlar dileyerek ve saygılar sunarak konuşmama başlıyorum.

Sayın Bakan, öncelikle sunumunuz için teşekkür ederim. Ancak bir tespiti burada sizlerle paylaşmak istiyorum. Sunumda sadece başarı hikayesini anlattınız. Başarıınızdan elbette biz de memnuniyet duyarız ve tebrik ederiz, tebrik etmesin de biliriz çünkü sizin başarınız, aynı zamanda ülkenin de başarısıdır. Ülkenin başarısı bizim ve hepimizin başarısı olur. Ancak bütçe görüşüyoruz. Bu sunumunuz da geçmiş yıllardaki sunumlarınızın modeli olarak aynı olmakla birlikte, hiç mi sorunlarınız yok? Yani, Sağlık Bakanlığı olarak, ülkenin sağlık sorunu, sağlık politikaları olarak. Bu sorunların da yeterince dile getirilmesini isterdim. Sorunların dışında, noksanlıkları, ihtiyaçlarınızı, sunumun sonunda hedefler olmakla birlikte, ulaşamadığınız hedefleri de görmek isterdik. Özellikle aktüel bir konu olan bu domuz gribindeki tartışmaları da herhâlde soru-cevap kısmında da temas edersiniz, çünkü, bazı konuşmacılar da muhtemeldir ki bahsedeceklerdir. Ben sadece kısa bir tespiti sizlerle paylaşmak istiyorum. Bu yaşanan tartışmalar nedeniyle geldiğimiz nokta şu: Bugün bir arkadaşımın konuşurken bana verdiği bilgi, on bir yaşındaki çocuğu babasına kararlı bir şekilde diyor ki: “Baba, aşı da olmayacağım, meyve de yemeyeceğim.” Şu an itibarıyla geldiğimiz nokta hemen hemen bu ve belli mesajlar da veriliyor. Çünkü bu medya üzerindeki tartışmalar, yöneticilerden farklı görüşler ve tutumların yansıması. Uzman veya yetkili olmayan kişilerin spekülâtif açıklamaları da insanların zihinlerini karıştırmıştır. Bu konuyu düzeltecek olan da yine Sağlık Bakanlığımızdır.

Yine, sunumunuzda performanstan bahsettiniz, genellikle performans ve verimlilik kriterleri deyince, genel hatları itibarıyla, hasta hekim ilişkileri, tam tedavi kriterlerine uygun inceleme ve doğru teşhis, doğru tedavi, komplikasyonların azaltılması ve ölümlerin azlığı, çokluğu, yatakların doluluk oranı, yatak işgal günleri, hasta başına maliyet ve hasta memnuniyetini kapsamaktadır. Sadece performans deyince, çok sayıda muayene, çok ameliyat, çok reçete, çok tetkik ve yüksek maliyet anlaşılması gerekir. Özellikle sağlıkta dönüşüm modeli, maalesef, bugün itibarıyla Türkiye'ye pahalıya mal olmuştur görüşümü ifade etmek istiyorum. Sayın Bakan konuşmasında her ne kadar bu eleştiriye kısaca baştan cevap vermiş olsa da, yine, ben bu kanaatimi yinelemek istiyorum ve özellikle sağlık harcamalarındaki nicelik artışına, rakamsal artışlara dikkat çekmek istiyorum.

Sağlıkta dönüşüm programı ile sağlık harcamaları ciddi düzeylere ulaşmıştır ve yükselmiştir. Nüfusu 70 milyonu aşan ülkemizde sağlık harcamaları bir önceki yıla göre 5 milyar Türk Lirası artmıştır. 2006 yılında 23 milyar Türk Lirası olan sağlık harcamaları üç yıl sonra 36 milyar Türk Lirasına çıkmıştır. Üç yılda 13 milyon Türk Liralık artış vardır. Bu artışı, sebepleri ile ve konu hakkındaki görüşlerimi şu şekilde de ifade etmek isterim.

Bu artış sebeplerinden birisi de, sevk zincirinin uygulanmaması. Türkiye'de sağlık hizmetlerinin sunumunun kolaylaştırılması amacıyla sevk zinciri kaldırılmıştır ve hizmet sunumunda sağlanan bu kolaylık, aynı zamanda hastanelerin ayakta tedavi merkezlerine dönüşmesine neden olmuştur. Sağlık ocakları işlevsiz bir konuma düşmüştür. Vatandaş, başı ağrıdığı anda dahi sağlık ocağı yerine daha iyi hizmet alacağını düşündüğü hastanelere başvurmaya tercih etmektedir. Özellikle hastanelerde ayaklı tedavi faturaları artmıştır. Bu sorun aynı zamanda hastanelerde de yığılmalara neden olduğundan dolayı sağlık sistemini olumsuz etkilemiştir.

Burada dikkat çekilmesi gereken en önemli nokta, aile hekimliği uygulamasıdır. Temeli sevk sistemine dayanan aile hekimliği sistemiyle hem hastanelere yığılmalar önlenecek hem de herkesin doktoru olacak. Ailenizin doktorunda sizin

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 75

tüm sağlık bilgileriniz yer alacak şekilde sunulmuştu. Sosyal Güvenlik Kurumunda aile hekimliği sistemiyle, sistemin uygulandığı otuz üç ilde zorunlu olacak sevk zinciri sayesinde faturaları azaltarak, sağlık harcamalarında 3,3 milyar Türk Liralık bir tasarruf hedeflenmişti.

Sosyal Güvenlik Kurumu sevk zincirini de ilk olarak 1 Kasım 2008'de Bayburt, Isparta, Gümüşhane ve Denizli'de başlatmıştı. 2010 yılında tüm yurttaki sevk zincirine geçilmesi planlanıyordu, fakat, Sağlık Bakanlığının önerisiyle sevk zinciri süresiz olarak ertelenmiştir. Sosyal Güvenlik Kurumu astronomik sağlık giderlerinin önüne geçebilmek için sevk zinciri uygulamasını zorunlu görmektedir. SGK'ya göre hastanelerde yapılan tedavilerin yüzde 60'ı sağlık ocaklarında yapılabilmektedir. Aile hekimliği sistemini de anlamsız kılan bu uygulama sağlık harcamalarının artmasında önemli bir etken olmuştur.

Diğer önemli faktörlerden birisi de, tedaviye yönelik sağlık hizmeti sunumunda yaşanmaktadır. Bir ülkede sağlık hizmetlerini sunum uygulaması ve politikası, o ülkenin sağlık harcamalarını en fazla etkileyen faktörlerin başında gelmektedir. Türkiye'de sağlıklı dönüşüm programıyla birlikte, tedavi eksenli bir sağlık politikası benimsendi. Bu politikanın sağlık harcamalarına yansımalarının en önemli göstergesinden birisi de, ameliyat sayılarında yaşanan artışlardır.

Bunun dışında, bugün itibarıyla sağlık harcamalarının yüzde 51'ini tedavi giderleri oluşturmaktadır. Bu yüksek oran ameliyat sayılarındaki hızlı artış ve hastanelerde muayene sayısındaki yükseliş, Türkiye'deki sağlık harcamalarındaki artışın nedenlerinden birisi olmuştur. Hâlbuki, tedavi eksenli bir sağlık politikası yerine, koruyucu ve önleyici bir sağlık politikası öncelikli hâle getirilseydi bugün öncelikle vatandaşları tedavi etmek yerine, vatandaşın hasta olmasının önüne geçmeyi amaçlayan bir politika uygulanabilirdi. Bunun sonucunda da hem vatandaşlar sağlıklarını korurlar hem de ülke ekonomisine büyük bir yük getiren sağlık harcamalarında ciddi bir tasarruf sağlanırdı.

Diğer bir faktör ilaç tüketimi ve israf. Türkiye'de sağlık harcamalarının artmasındaki önemli etkenlerden birisi de ilaç sektörüdür. Özellikle SSK ilaç fabrikasının kapatılması ve toplu alımların terk edilmesinin ardından sektör tamamen ilaç firmalarının kontrolüne bırakılmıştır. Devletin üretim ve pazarlık gücünün ortadan kalkmasıyla birlikte ilaç harcamalarında önemli bir artış görülmektedir. 2003 yılında 5 milyar Türk Lirası olan kamu ilaç harcamalarının, 2009 yılı sonu itibarıyla yaklaşık 15 milyar Türk Lirasına ulaşması beklenmektedir.

Bir de denetimsizlik ve zaman zaman kamuoyuna da yansıyan suistimaller. Türkiye'de sağlık harcamalarının artmasının nedenlerinden birisi de ne yazık ki denetimlerin yeterli olmaması nedeniyle yaşanan bazı suistimaller olabilmektedir. Özellikle yapılan tetkik ve tahlillerin insanın aklını zorlayacak sınırlarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Devamlı) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

...ve bu suistimallerde örneğin bir ayda üç doğum gibi hiç kimsenin inanmayacağı tedavilerin faturalara yansıtılması, denetimsizlik karşısındaki yapılan uygulamaları göstermektedir. Özellikle bu hususlardaki, elbette, gayretiniz ve çalışmalarınız vardır Sayın Bakanım. Bu konuda da bilgi verebilirseniz, ayrıca, sevinirim.

Sürem de dolması münasebetiyle ve daha da fazla uzatmamak amacıyla sözlerime burada son veriyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Buyurun Sayın Baştopçu.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Teşekkür ederim değerli Başkanım.

Değerli Başkanım, değerli Bakanım, değerli üye arkadaşlarım, değerli bürokratlar, basınımızdan değerli kardeşlerimiz; Sağlık Bakanlığımızın bütçesini konuşuyoruz, öncelikle Sağlık Bakanlığımızın bütçesi hayırlı, bereketli ve güzelliklere neden olsun. Bütçenin hazırlanmasında emeği geçen herkesi bir kez daha kutluyoruz, teşekkür ediyoruz.

Değerli Bakanım, özellikle her yıl bütçe döneminde çok güzel bir sunum hazırlıyorsunuz, çok kapsamlı bir sunum hazırlıyorsunuz ve gerçekten biz de bu sunumlarınız için teşekkür ediyoruz.

Doğaldır ki, karşılaştırmalarınızı görevde bulunduğunuz süreler içerisinde yapıyorsunuz ve projeksiyonları ona göre değerlendiriyorsunuz. Biz de nereden nereye geldiğimizi, sosyal devletin ne anlama geldiğini, sağlıkta dönüşümün ne anlama geldiğini net bir şekilde anlıyoruz.

Sağlık camiamız tüm personeliyle geceli gündüzlü çalışıyor. Bizler de yurdumuzu geziyoruz, karış karış geziyoruz ve açık net olarak söylüyorum, zaman zaman geceleri de gidiyoruz hastanelerimize, yoğun bakımlarımıza, acil servislerimize, oradaki insanlarımızla görüşüyoruz. Başta siz takım arkadaşlarınız olmak üzere bu başarılı çalışmalarınızdan dolayı minnetle anılıyorsunuz, bu da bizleri sevindiriyor.

O kadar çok şey yaptınız ki, yani, hangi birini söylemeli. Yani, hava ambulanslarından mı bahsetmeli, paletli ambulanslardan mı bahsetmeli, yani, çok çok şeyler yaptınız, bundan sonra da yapacaksınız. Ama şurasını da biliyoruz ki, elbette, bizim gibi bir ülkede, yılların birikmiş sorunları öyle bir kalemde hemencecik çözülüyor, sorunlarımız var. Ama, şuna da samimiyetle inanıyoruz ki, siz sorunları tespit ediyorsunuz, yani sizin deyiminizle teşhis ve tedavi en iyi şekilde yapılıyor.

Ben, sözümü burada hemen tamamlarken, başta siz olmak üzere bütün çalışma arkadaşlarınıza, sağlık camiamızdaki bütün kardeşlerimize, sağ olsunlar, var olsunlar diyoruz, her şey onların gönülleri içerisinde olsun. Tekrar bütçemiz hayırlara vesile olsun. Sağ olun, var olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baştopçu.

Sayın Özçelik, buyurun.

OSMAN ÖZÇELİK (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sağlık Bakanlığının değerli bürokratları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 76

Sayın Bakanımızın sunumu gerçekten harika bir sunumdu. Sağlık hizmetlerinin geldiği düzey açısından da, gerçekten Türkiye'nin çok önemli bir noktaya geldiğini ifade etmek, tabii, eleştirilerimizle birlikte söylemek istiyorum. Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Sağlıkta esas olan temel şey, sağlık hizmetlerinin ücretsiz olmasıdır. Eğitim gibi, barınma gibi, sağlıklı yaşam ücretsiz olmalıdır, özel sektörün inisiyatifine bırakılmamalıdır. Ancak görüyoruz ki Türkiye'de sağlık hizmetleri her geçen gün özel sektöre devrediliyor veya özel sektörün sağlık hizmetleri sunumundaki payı her geçen gün artıyor. Verilere göre 2003 yılında sağlık hizmetlerinin dağılımında özel sektörün payı yüzde 8 iken şimdi yüzde 30'lara varmış durumda. Yani insan sağlığı bir ticari meta olma tehlikesi gösteriyor. Bundan ciddi endişe duyuyoruz. 820 kamu hastanesi varken özel hastane sayısı 420'ye çıkmış ve hastaneler zinciri oluşuyor, bir tekelleşme tehlikesi var. Her konuda tekelleşme tehlikeli ama sağlıkta tekelleşmenin çok büyük bir tehlikeler arz ettiğini sanıyorum ayrıca vurgulamama gerek yok.

Sağlıkta prim sistemi uygulanıyor. Prim sistemi dışında tedavi katılım payları her geçen gün artırılıyor, yani sağlıkta artık insanların kendi parasıyla, evet hizmet üretiyorsunuz ama insanların neredeyse kendi parasıyla bu hizmetleri alır hâle geldiğini görüyoruz. Sağlıkta veriler gelişme gösteriyor, bunu görüyoruz ama daha ziyade orta, üst gelir düzey gruplarıyla kıyaslamalar sundunuz bize. OECD ölçüleri çok farklı tabii. Bunlarla kıyaslanması gerekir Türkiye'nin diye düşünüyoruz. Ölçümüzün, hedefimizin OECD ölçüleri olması gerekir diye düşünüyoruz. Buna göre Türkiye, işte gerek hemşire sayısı açısından, doktor sayısı açısından, ölüm oranları açısından, bebek ölümleri açısından, anne ölümleri açısından yine OECD ülkelerinin standartlarının çok daha altında olduğunu görüyoruz. Dileğimiz hedef olarak OECD ölçülerini Türkiye'nin yakalamasıdır.

Eczacı olarak eczacı arkadaşlarımızın sorunlarını dile getirmek durumundayım. Sağlıkta ciddi tasarruflar söz konusu ama bu tasarrufların bir bölümünün eczacıların üzerinden sağlandığını görüyoruz. Türkiye'de 24 bin eczane var, bunların büyük bir bölümü gerçekten iflasla karşı karşıya. Çok önemli eğitim görüyor eczacılar. Eczaneler vatandaşın çok kolay ulaşabileceği, her yerde ücretsiz neredeyse danışmanlık hizmeti veren meslek grubu; sermayesiyle, emeğiyle, bilgisiyle sağlık hizmeti üreten bir kesim. 24 bin eczane var ve bunların bir bölümü banka faizleri kısılcacında, hatta tefeci faizlerinin kısılcacında iflasla karşı karşıya. Eczacılar Birliğinin tespit ettiği 10 bin civarında eczane kapanmayla karşı karşıya veya bu ekonomik kısılcacın içinde.

Benim eczanem iflas etti Sayın Bakanım. Ben eczacıyım, otuz beş yıllık eczacıyım, benim eczanem iflas etti. Bu uygulamalar karşısında genel eczacılığa yaklaşımla ilgili politikaların büyük rolü var. Beceriksizliğimle ilgili değil, ben iyi paralar da kazandım mesleğimde ve çok başarılı da bir eczacılık geçmişim var. İstanbul Eczacı Odası Genel Sekreterliği yaptım. Eczacılık mesleğinde çok önemli yeri olan bir insanım, çok akılsız da değilim, ekonomiyi de bilirim. Sayın Başbakanımızın iflas edenlerin aklıyla ilgili tereddütleri var ama sanıyorum ortalama bir akıl düzeyine de sahibim ama benim eczanem iflas etti. Benim gibi binlerce eczane iflasla karşı karşıya. Buna bir çare bulunması lazım. Mesela, özellikle bölgede, benim bölgemde, benim eczanem şu anda, uzun yıllar İstanbul'daydım, şimdi Diyarbakır'da, vatandaş çok yoksul, yeşil kartlılar özellikle ilacın katılım payını ödemek istemiyorlar ve öyle bir rekabet var, eczaneler arasında alınmıyor. Eczacıların ortalama kâr oranı yüzde 25. Bunun içinde vergi var, kira var, her türlü masraf var, brüttür bu, yüzde 20'yi almadığınız zaman iflas ediyorsunuz.

Yine, hastanelerin alması gereken tedavi ücretlerinin eczanelere yüklenmesi yeni bir sorun yaratmakta. Bunlardan bir tanesi, hasta ödemek istememekte, "Sağlık bedava değil mi kardeşim." diyor, ya ödememekte veya ilacını almamakta. Bu ciddi bir sorun. Yani biz Sağlık Bakanlığının tahsildarı değiliz, yani kendi paralarımızı tahsil edemiyoruz, sizinkini niye biz tahsil edelim? Böyle bir şey de almadık, eğitim de almadık, yani muhasebe eğitimimiz yok o konuda.

Yine, Eczacılar Birliğinin ve meslektaşlarımızın mustarip olduğu konulardan bir tanesi eşdeğerlik meselesi. Eşdeğerlikte biyoeşdeğerlilik savunduğumuz bir durumdur. Yani aynı doz, aynı etken madde ve aynı formda hazırlanmış ilaçlar biyoeşdeğerlik vasfına sahip kabul edilir ve eczacının inisiyatifinde ilaç verilebilir ama son düzenlemeyle terapötik eşdeğerlilik esas alınmış, yani aynı hastalığın tedavisinde kullanılan tüm ilaçlar birbirinin eşdeğeri olarak kabul edilmekte. Bu yanlış bir uygulamadır, bunun düzeltilmesi lazım. Aslında bu eczacıya inisiyatif kullanma konusunda büyük bir rahatlık sağlamakta, kendi stoklarında ekonomik olarak daha az stokla çalışma gibi bir avantaj sağlamaktadır, ama biz tüccar değiliz, biz insan sağlığıyla uğraşan bir meslek grubuyuz. Bizim için önemli olan bilimsel çalışmadır. Bize yararlı olmasına rağmen, biyoeşdeğerliliğin esas alınması gerektiğini düşünüyoruz. Dermatoloji tüzüğümüz de bunu emrediyor ve biz dermatoloji tüzüğümüze bağlı bir meslek grubuyuz.

Raporlu hastaların ilaç alımında zorluklar çıkıyor yeni uygulamayla. Bir defa ilgili uzmanın yazdığı reçeteyle, raporla ilacını sürekli almak zorunda olan hastaların ilaç yenilenmesi durumunda, yeniden yazılması durumunda yine uzman isteniyor. Oysa, bir defa uzmanın yazdığı reçete sürekli kullanılacaksa birinci basamak sağlık kuruluşlarında da yazılabilmelidir. Bizim mesleğin önemli sorununun, ekonomik sorununun bir çözüm yolu eczacıya meslek hakkının tanınmasıdır. Yani "kâr oranlarımız artırılmalı" falan gibi talep yok, reçete başına veya farklı bir yöntemle meslek hakkının verilmesi, tanınması taleplerimiz arasındadır.

Yine, 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun çok eskidir. Sizlerle birlikte, Parlamentodaki eczacı arkadaşlarla birlikte, beraber bir çalışma yapmıştık, sanıyorum son aşamaya geldi, bir an önce Meclise gelmesi ve günümüz koşullarına uygun bir meslek yasası yine tüm eczacı arkadaşlarımızın beklentisidir.

Bu sunumunuzda otuz beşinci sayfada dikkatimi çeken bir şey var. Sağlık Bakanlığında çalışan uzman hekim başına düşen nüfus. Sadece bu tablo değil, birçok veri bakımından, sağlıkla ilgili birçok veri bakımından dikkat çeken bir şey var. Tablonun altında uzman hekim başına düşen nüfus açısından iller sıralaması var. En sonunda bakın neler var? Ağrı var, Hakkâri var, Şırnak var, Muş, Şanlıurfa, Bitlis, Batman, Siirt, Van, Mardin, Tunceli, Diyarbakır, Kars, Ardahan, Bingöl, Bayburt, Iğdır ve gidiyor. Neden bu iller...

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sayın Vekilim, 2002'de öyleydi, şimdi öyle değil, eskiden öyleydi.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 77

OSMAN ÖZÇELİK (Devamla) – Yine öyle Sayın Bakanım. Yani aradaki fark, oran değişmiş, yani birinde 26.609 iken 4.327'ye düşmüş, ama yine diğer gruptaki illere göre yine en geride.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) – İstanbul en kötü.

OSMAN ÖZÇELİK (Devamla) – Oran belki daralmış, o marj daralmış belki ama.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Şöyle...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen de, daha sonra...

OSMAN ÖZÇELİK (Devamla) – Birçok veri bakımından bölge sağlık hizmetleri açısından da geri bir durumda. Bu farkın giderilmesi lazım. Bölgeler arası geri kalmışlığın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özçelik, ek süre veriyorum, tamamlayın lütfen.

OSMAN ÖZÇELİK (Devamla) – ...giderilmesi şarttır Sayın Bakanım. Bu hem Hükûmetin görevidir, konumuzla ilgili olduğu için de Sağlık Bakanlığımızın da bu konuda hassasiyeti toplumsal barışımızın sağlanması açısından çok önemlidir, kardeşlik duygularımızın pekişmesi açısından, gerçekten kendimizi kardeş hissetmemiz açısından çok önemlidir.

Saygılar sunuyorum, hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özçelik.

Sayın Öztürk, buyurun lütfen.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, değerli milletvekilleri, bürokrasimizin ve basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hükûmetin sağlık politikasını yürütmekle görevli bakanlık Sağlık Bakanlığıdır. Domuz gribi konusunda hekim olan arkadaşlarımız düşüncelerini ifade ediyorlar, edecekler. Ben bu konuda sadece şunu söylemekle yetineceğim: Hükûmet ve Sağlık Bakanlığı bu krizi şu ana kadar iyi yönetememiştir.

Değerli milletvekilleri, Bakanlık, vatandaşlara sağlık hizmetlerini kendisine bağlı hastaneler, üniversite hastaneleri ve özel sağlık kuruluşları aracılığıyla sunmaktadır. Sağlık Bakanlığı bütçesi görüşülürken bütçe anlamında daha yüksek paya sahip olan Sosyal Güvenlik Kurumundan söz etmemek mümkün değildir. Bu nedenle, konuşmamda sağlık hizmetlerine ayrılan toplam kaynakların kullanımına ilişkin bazı değerlendirmelerde bulunacağım.

Şimdi, sağlık hizmetlerine ilişkin bazı verileri sizlerle paylaşmak istiyorum. 2009 yılında sağlık harcamalarının 36,3 milyar liraya çıkması, bu tutarın yaklaşık 29 milyar lirasının Sosyal Güvenlik Kurumuna, 7,3 milyar lirasının da merkezî yönetim bütçesine ait olması beklenmektedir. 2010 yılı programında 2010 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu sağlık ödemelerinin 32,8 milyar TL olacağı tahmin edilmektedir. Buna göre 2010 yılı artışı yüzde 10,7'dir. 2009 yılı artışı ise gerçekleşme tahminine göre yüzde 14,6'dır. İlave tedbirler alınmadığı takdirde 2010 yılı için öngörülen yüzde 10,7'lik artışın yeterli olmayacağını düşünmekteyim. Merkezî yönetim bütçesinden yapılan sağlık harcamalarına baktığımızda 2009 yılı harcamasının 7,3 milyar TL olarak gerçekleşmesinin beklendiğini ifade etmiştim. Bu rakam 6,9 milyar TL olan 2008 harcamasına göre yüzde 5,4'lük artışı ifade etmektedir. 2010 yılı bütçesinde memurlar için yapılacak tedavi giderleri ödenekleri Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılacak üzere bir başka kaleme alındığından toplamda bütçede yapılan kamu sağlık harcamaları için bir artış kıyaslaması yapamıyorum, ancak yeşil kartlıların da ağırlıklı olarak içinde yer aldığı grup için 2009 ve 2010 yılı rakamları arasında bir karşılaştırma imkânı bulunmaktadır. Yüzde 98'ini yeşil kartlıların oluşturduğu bu grup için 2009 yılında 4,4 milyar TL tutarında sağlık harcaması yapılmışken 2010 yılında bu kalem için 4,8 milyar TL tutarında ödenek konulmuştur. Bu da yüzde 9,1'lik bir artışı ifade etmektedir. 2009 harcamasına göre bu kalem için ayrılan ödeneğin de yeterli olmayacağını değerlendirmekteyim.

Sayın milletvekilleri, şimdi de kamunun sunduğu sağlık hizmetleriyle ilgili olarak 2002 ve 2009 yıllarına ait bazı karşılaştırmalar yapmak istiyorum. Bu dönemde ilaç ödemelerinin bütçe içindeki payının yüzde 37,5'tan yüzde 35,5'e düştüğünü, buna karşılık tedavi giderlerinin payının ise yüzde 62,5'ten 64,2'ye çıktığını görüyoruz. Tedavi giderlerinin toplam sağlık harcamaları içindeki payının alt detayına baktığımızda ise devlet hastanelerine yapılan ödemenin payının yüzde 35,8'den 42, 5'e, özel hastanelere yapılan ödemenin payının yüzde sıfırdan 6,1'e çıktığını, üniversitelere yapılan ödemenin payının ise 26,7'den 15,6'ya gerilediğini görüyoruz. Öyle anlaşıyor ki AKP döneminde üniversitelerin boşalttığı alanı özel sağlık kuruluşları doldurmuştur. Aynı dönemde Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesinden yapılan sağlık harcamalarına baktığımızda ilaç için yapılan ödemelerin payının yüzde 56,4'ten 44,8'e düşerken tedavi için yapılan ödemenin payının ise yüzde 37,1'den 53'e çıktığını görüyoruz. Tedavi giderlerinin alt ayırımına baktığımızda devlet hastanelerine yapılan ödemelerin payının yüzde 23,8'den 27,3'e, üniversite hastanelerine yapılan ödemenin payının 8,1'den 8,9'a, özel hastanelere yapılan ödemelerin payının da 5,2'den 16,8'e çıktığını görüyoruz. Bu tablo 2002-2009 arasında ilaç ödemelerinin payı düşerken tedavi giderlerinin payının arttığını göstermektedir. Yine, bu tablo hem bütçeden hem de Sosyal Güvenlik Kurumundan yapılan sağlık harcamaları içinde özel hastanelerin payının artmakta olduğunu göstermektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine göre 2009 yılı ilk yedi ayında genel sağlık sigortası kapsamında sağlık tesislerine 145 milyon kişinin müracaat ettiğini görüyoruz. Buna göre ayda ortalama yaklaşık 21 milyon, günde de 700 bin kişinin sağlık tesislerine başvurduğu anlaşılıyor. Bu dönemde başvuru başına ortalama maliyetin de 63 TL olduğu ifade ediliyor genel sağlık sigortası kapsamında. Başvuruların yüzde 52,6'sı ikinci basamak devlet tesislerine, yüzde 26,4'ü ikinci basamak özel sağlık tesislerine, yüzde 14,7'si üçüncü basamak devlet sağlık tesislerine, geri kalan 6,3'ü de üniversite sağlık tesislerine olmuştur. Tesis başına düşen başvuru sayısına baktığımızda ise sıralamanın üçüncü basamak devlet sağlık tesisleri, üniversite sağlık tesisleri, ikinci basamak devlet sağlık tesisleri ve ikinci basamak özel sağlık tesisleri olduğunu görüyoruz. Başvuru başına ortalama maliyete baktığımızda hem ayakta hem

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 78

yatarak tedavilerde üniversite hastanelerinin birinci sırada olduğunu görüyoruz. Kişi başına üniversite hastanelerinde çıkarılan fatura bedeli ikinci sırada yer alan üçüncü basamak devlet hastanelerinin 2 katı düzeyindedir. Bunun böyle olmasında bütçeden üniversitelere yeterli kaynak ayıramamış olmamızın etkili olabileceği dikkatle değerlendirilmelidir. Bu tabloda özel sağlık tesislerinde ortalama maliyetin üçüncü basamak devlet sağlık tesislerinden az olması dikkat çekmektedir. Ancak, özel sağlık tesislerinde yataklı tedavilerde ortalama maliyetin ikinci basamak devlet sağlık tesislerinin yaklaşık 2 katı olduğu da gözlerden kaçırılmamalıdır. Özetle, üçüncü basamak sağlık tesislerine olan yoğun başvuru ve ortalama maliyet yüksekliği, üniversite hastanelerinde tesis başına başvuru yoğunluğu ve aşırı yüksek maliyet ile özel hastanelerde yataklı tedavilerde maliyet yüksekliği önümüzdeki dönemde mercek altına alınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, genel sağlık sigortasının devreye sokulması olumlu olmuştur. Ancak genel sağlık sigortasının aktüeryal dengelerini kurması ve idari ve mali özerkliğine bir an önce kavuşması sistemin aksamadan işlemesi için kaçınılmaz görünmektedir. Bugün sağlık hizmetlerine aktarılan kaynaktaki hızlı artışta fatura bedellerini dikkatle inceleyen bir sistemin kurulamamış olması etkili olmaktadır. Bu sistem kurulamadığı için gelir-gider arasındaki açığın azaltılması için vatandaşların ödediği katılım payına yüklenilmesi doğru değildir. Gerçekten de prim ödenen bir sistemde hastalık riskiyle karşılaşan sigortalının muayene ve tedavi aşamasında giderek artan katkı paylarını ödemek zorunda bırakılması Anayasa'mızın öngördüğü sosyal devlet ilkesini aşındırmaktadır. Bu durum gelir düzeyi nispeten iyi olanları ek özel sağlık sigortasına zorlamakta, dar gelirli ve yeşil kartlıları da sağlık hizmeti almaktan vazgeçme tercihine itmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığın 2010 yılı bütçesinde yüzde 11,9 oranında artış olurken personel ödeneklerinin 2009 yılı başlangıç ödeneklerinin altında tespit edilmesinin nedeni nedir? Personel ödeneklerinin bu şekilde tespit edilmesinde "Personel ödeneği ihtiyacı ödeneksiz harcama yaparak da karşılanabilir." anlayışı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, ek süre veriyorum, buyurun.

HARUN ÖZTÜRK (Devamla) - ...etkili mi olmuştur, yoksa Bakanlıktan emeklilik ve benzeri nedenlerle ayrılanların yerine daha az atama yapacağınız anlamına mı gelmektedir?

Son olarak, 2008 yılı Kesinhesap Kanunu Tasarısı'nda Sayıştay tarafından dile getirilen bir eleştiriyi dikkatlerinize sunmak istiyorum. 2008 yılı genel uygunluk bildiriminde Sayıştayın uygun görmediği ve tamamlayıcı ödenek verilmesinin takdirini Türkiye Büyük Millet Meclisine bıraktığı 7,7 milyon TL'lik ödenek üstü harcamanın detayını öğrenmek istiyorum, yazılı olarak verebilirsiniz. Ödeneği olmaksızın gerçekleştirilmesine yasaların izin vermediği bu harcamaların hangi kaçınılmaz kamu hizmetlerine ait olduğunu söylediğim gibi öğrenmek istiyorum.

Bütçelerin hayırlı olması dileğiyle, tekrar yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Öztürk.

Şimdi, söz sırası Sayın Ergin'de.

Buyurun Sayın Ergin.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar, sevgili basın mensubu arkadaşlarım; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Ben doğrusunu söylemek gerekirse Sayın Bakanı dinlemeye başladığım zaman gerçek bir mutluluk duydum çünkü hiç alışmadığımız ve görmediğimiz bir biçimde, bir vefa örneği göstererek, Sayın Bakan, Sayın Refik Saydam'ın, Sayın Behçet Uz'un adını da vererek cumhuriyet döneminde yapılan çalışmaları özetlemeye çalıştı. Bu, şimdiye kadar Sayın Bakandan ve diğer sayın bakanlardan gördüğümüz bir söylem biçimi değildi, çünkü onların söylemlerine göre ne yapılmışsa hep AKP zamanında yapılmıştı ve önceki dönemlerde yapılan herhangi bir şey yoktu. Yalnız, Sayın Bakanın sunuşu ilerledikçe eski alışkanlığın nüksettiğini gördüm, Sayın Bakan son derece abartılı ifadelerle anlatımını sürdürmeye başladı. Buna örnek olarak şunu söyleyeceğim, rakamlara girmeyeceğim, hizmete girmeyeceğim ama sonuç olarak Sayın Bakan neredeyse sıtmayı, tifoyu, veremi kendilerinin ortadan kaldırdığını söyledi. O arada ben şükrettim ki trahom ve Şark çıbanı sizden önce son olma noktasına gelmişti de, o konuda herhangi bir şey söylemediniz diye düşündüm.

Şunu özellikle söylüyorum: Sıtmanın, tifonun, veremin bugün gerçekten çok düşük insidans göstermesinin nedeni sizin çabalarınız değil, bu, toplumun uzun bir süre içerisinde geçirdiği evrimin sonucu, tıp biliminin zamanla gelişmesinin sonucu, beslenme biliminin gelişmesinin sonucu ve toplumun dünyaya paralel olarak zaman içerisinde toplumsal gelişmesinin sonucu elbette ki bu organik bir gelişme olarak geldi, siz de onun son dönemini temsil ederek buradasınız Sayın Bakan.

Şimdi, şu konuya gelince, siz Sağlık Bakanlığını temsil ediyorsunuz ve insan beslenmesi bu Bakanlığın en temel konularından biridir ve pek çok hastalığın nedeninin beslenme kaynaklı olduğunu herhâlde biliyoruz. Sanıyorum sizin Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünüz de bu konuda çalışıyor. Peki, o zaman Sayın Bakan, bu genetiği değiştirilmiş organizmalar konusu sizi hiç ilgilendirmiyor mu? Bugüne kadar hiç ne sizin ne kurumunuzun, Bakanlığınızın ağzından tek bir kelime bile duymadım. Bu son derece üzüntü verici. Türkiye günlerdir çalkalanıyor. Aslında 98'den beri bu konu Türkiye'nin gündemindeydi ama son zamanda özellikle bir yönetmelik olayından, bir yasa çıkarma çalışmasından ötürü sadece güncelleşti ama Sağlık Bakanlığının ağızını nedense bu konuda bıçak açmıyor. Bu konuda söyleyecek hiç mi bir şeyiniz yok ki bir tek cümle bile şu sunuşunuzda olmadı Sayın Bakan.

Yeşil kart konusuna gelince, yeşil kart konusu aslında AKP iktidarlarının bir ayıbıdır. Şu Bakımdan: Siz genel seçimler öncesi 15 milyon insana yeşil kart verdiniz, genel seçimden sonra bunu 9 milyona düşürdünüz. O insanları aldattığınız çıktı ortaya Sayın Bakan. Ben yeşil kart konusunda bunu özellikle söylemeyi görev biliyorum.

Şimdi, gelelim izninizle şu domuz gribi olayına. Domuz gribi olayında bakınız, sanıyorum belki de sizin çalışma arkadaşınız olan bir zamanlar Profesör Doktor Ahmet Berhan Yılmaz'ın şu mesajı var. Diyor ki: "Domuz gribi konusunda

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 79

bilimsel gerçekleri söyleyeyim: Domuz gribi denen bu hastalık normalde mevsimsel gripten çok daha hafif seyreder ve daha az zararlıdır. Domuz gribi de diğer gripler gibi immun sistemi çökmüş, zarar görmüş insanlarda tehlikeli ve öldürücü olabilir. Domuz gribi de diğer gripler gibi ağır veya kronik hastalık geçirenlerde ve hamilelerde tehlikelidir. Domuz gribi diğer gripler gibi sağlam bünyelilere de gelir ve birkaç gün sonra gider, tedavisi dinlenmekten başka bir şey değildir. Domuz gribi aşılarının diğer aşılarından bir farkı yoktur. Mevsimsel grip aşısı olmak ya da olmamak arasında ne fark varsa domuz gribi aşısı da olmak ya da olmamak aynıdır. Herhangi bir grip size ve ailenize zarar vermeyecekse domuz gribi de size ve çocukunuza zarar vermez. Domuz gribinin tek tehlikesi biraz hızlı yayılmasıdır ama daha hafif seyrettiği için bu da çok önemli bir tehlike arz etmemektedir. Siz hijyen kurallarına dikkat ediniz gerisini çok da önemsemeyiniz.”

Şöyle devam ediyor Sayın Profesör Yılmaz: “Peki bu abartı, bu panik ve bu heyecan nedir dersiniz, bu işten dünya çapında bir iki ay da en az 10 milyar dolar dönecektir. Peki, Obama neden bu işi önemsediy? ABD firmaları bu parayı götürecektir ve Başkan Obama da bu konuşmasıyla özellikle üçüncü sınıf ülkelere de ‘bakınız ABD bile olayı ne kadar önemsiyor’ dedirtmiştir ve Obama’nın yaptığı kendi firmalarının aşılarını pazarlama olayıdır. ‘Bizim Hükümetimiz neden bu olayı fark etmedi’ dersiniz, herkes her şeyi biliyor ama aşılar alınmadığı takdirde çıkacak yaygara daha fazla olacağı için alalım, aldığımız için çıkacak yaygaraya katlanalım denilmiştir. Bu yıl sadece Amerika Birleşik Devletleri’nde domuz gribinden bin kişi ölüyor, normal gripten 20 bin kişi ölmüştür. Ayrıca, kimse kendisini Tanrı yerine koyup ‘şu kadar insan hastalanacak ve şu kadar insan ölecek’ dememelidir.”

Sizin burada bana göre de yaptığınız yanlış, belki istatistiki bir değer olan o rakamları çok net rakamlar olarak vermiş olmanız Sayın Bakan. “Şu kadar hasta olacak, şu kadar insan ölecek” diye çok kesin rakamlar verdiniz. Bu söylemi ben de gerçeğe fazla yakın bir söylem olarak görmedim.

Bu arada, siz Erzurum’un Uzundere ilçesindeki devlet hastanesinin açılışına katılmak için geldiğiniz Erzurum’da aldığınız önlemlerin yararını belirttikten sonra şöyle söylemişsiniz, bu cümle son derece önemli: “Arada biraz şöhreti, popülisti seven, biraz da bu yolla siyaset yapmayı düşünen kişiler milletin kafasını karıştıracak şeyler söylüyorlar. Yarın bir hamile kardeşimiz aşı yapılmadığı için gribe yakalanır ağır geçirir ve hayatını kaybederse, bir astımlı yavrumuz hastalığa yakalanır ve hayatını kaybederse bu iddialarda bulunanlar acaba bunun vebalini ödeyecek mi?”

Şimdi, sizin talihsizliğiniz, sizin bu söyleminizden hemen sonra Sayın Başbakanın grup toplantısında ve sonrasında söyledikleri oldu. Herhâlde siz Sayın Başbakanı dinledikten sonra “Bu şekilde konuşmasaydım daha iyi yapmış olurdum.” diye düşünmüş olmalısınız diye düşünüyorum.

Sayın Bakan, bu konuyu da burada bırakarak şunu söyleyeyim: Ben Sayın Başbakanı dinleyene kadar gerçekten ama gerçekten aşı olmayı düşünmüyordum ama Sayın Başbakanı dinledikten sonra olmam gerektiğini kabullendim. Sayın Bakanın söyledikleri ile yaptıklarının farklılığını bilen bir insan olarak o kanaate geldim, bundan sonra gönül rahatlığıyla o aşığı olacağım.

Şimdi, geleyim bir de Muğla’yla ilgili bir duruma. Şunu özellikle söylüyorum: Şimdi, bizim bir Muğla milletvekilimiz basına bir beyanat veriyor, bir AKP milletvekilimiz, diyor ki: “Yükseköğretim Kurumu ve Sağlık Bakanlığı tarafından Muğla’ya 500 yataklı hastane yapılacak. Sağlık Bakanlığı tarafından ödeneği hazırlanan hastane için uygun bir arazinin bulunması bekleniyor. Türkiye genelinde Muğla konumunda olan 17 il olduğunu, dolayısıyla bu gibi vilayetlerde üniversite ve devlet hastanesinin tek çatı altında toplanacağını söylüyor. Bu milletvekilimiz ‘Sağlık Bakanlığı şu an ödeneği ayırmış durumda, arazisini bulduğumuz an mükemmel bir 500 yataklı hastane yapılacak. Dolayısıyla, kadroları YÖK’le birlikte paylaşacağız. Klinik şefleri, yardımcıları olacak, uzmanlar olacak. Dolayısıyla böyle bir karma hastaneyi ortaya çıkaracağız.’ diyor.” Gerçekten böyle karma hastane yapma düşüncemiz var mı, bunu öğrenmek istiyorum.

Ve üniversitede Tıp Fakültesi olduğu hâlde oradaki cerrah profesörler bile günlerini maalesef büyük bir üzüntü içinde çalışmadan geçirmek zorunda kaldıkları hâlde hastanenin bugüne kadar yapılmayışının nedeni sizin bu anlayışınız ve düşünceniz midir diyorum, vereceğiniz bilgiye şimdiden teşekkür ediyor, size ve bütün milletvekili arkadaşlarıma saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ergin.

Sayın Necdet Ünüvar, buyurun.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sağlık Bakanlığı bütçemizin hayırlı olması temennisiyle sözlerime başlıyorum.

Sayın Bakanım, Sağlık Bakanlığı bu ülkede gerçekten zor bir bakanlık. Daha önce bakanlık yapan arkadaşlarımız da bileceklerdir. Ve bazen öyle kritik bir noktada kalırsınız ki, artık çekimser olma hakkınız, şansınız yoktur. Ya bir şeyi yaparsınız veya yapmazsınız. Yaptığınız zaman da eleştirilirsiniz, yapmadığınız zaman da eleştirilirsiniz. Sağlık böyle bir alan. Ama ne mutlu ki size, ilk defa Dünya Sağlık Örgütü gibi saygın, dünyada sağlıkta en düzey kuruluşun aşırı ciddiye aldığı bir konuyu siz de aynı ciddiyetle ele aldığınız için eleştiriliyorsunuz. Geçmişte bu ülke Çernobil patlamasından sonra “Bakın ben bu suyu içiyorum, hiçbir şey olmaz.” diyen bakanlar da gördü. Ama o zaman o bakanlar eleştirilirken bugün de siz işi aşırı ciddiye almakla eleştiriliyorsunuz. Hatta ne hazindir ki, Dünya Sağlık Örgütünün çok ciddiye aldığı bir konuda maalesef benim de arkadaşım olan bir diş hekiminin tavsiyeleri Dünya Sağlık Örgütünün tavsiyelerinin önüne geçebiliyor. Gerçekten buna üzülmemek elde değil. Yani Dünya Sağlık Örgütünün sadece üç tane aşı firmasının daha çok para kazanmak adına 6,5 milyar insanı dehşet senaryolarının içerisine sürüklediği gibi bir hazin tabloyla karşı karşıyayız.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Dört tane.

NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Dört tane olsun Sayın Durmuş.

OSMAN DURMUŞ (Kırıkkale) – Sekiz tane.

NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Peki, sekiz tane olsun.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 80

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) – On tane olsun, ne olacak yani!

NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi bir şeyler tartışalım ama bazı gerçekleri de bilelim. Bilmemiz gereken temel gerçeklerden birisi şudur: Bilimde mutlak doğruyu aramak adına bütün bilim adamlarının aynı noktada ittifak etmesini beklemek bilimsel doğrularda ihtimal dâhilinde değil. Bilim adamları tartışır, aşağı yukarı bir doğruya erişirler, şüphesiz bilimsel verilere dayandırırlar ve bir karar verirler ve verdikleri kararı da topluma aktarırlar. Artık toplumdaki insanlar da bu karar doğrultusunda şüphesiz kararlarını vereceklerdir. Bu anlamda hep tartıştığımız pandemik grip veya bilinen adıyla, daha çok söylenen adıyla domuz gribi konusunda Sayın Bakan bir karar vermiştir. Doğrudur, Dünya Sağlık Örgütü'nün ve Türkiye'deki saygın, bilhassa bu işle ilgili bilim adamlarının, enfeksiyoncuların, çocuk enfeksiyoncularının, sosyologların, iletişimcilerin de içinde olduğu saygın bilim adamlarının kararı doğrultusunda bir karar vermiştir ve o karar doğrultusunda da aşı alınmıştır. Aşıyla ilgili de kanaatlerini net olarak ifade etmiştir. Herhangi bir zorlama da yoktur. Yani aşının zorunlu olmasıyla ilgili herhangi bir kayıt da yoktur.

Bu konuda gerçekten Sayın Bakanım, bu aşı almak bir riskse siz o riski alınız. Ama aşı alınmadığı için eleştirilen bir bakan konumuna da rahatlıkla gelebilirsiniz. Ben pek bunu düşünmek istemiyorum ama siz bu aşığı almasaydınız, yani tıpkı Ukrayna'daki gibi, aşığı almayıp yoğun bir şekilde insanların patır patır pandemik gripten öldüğü bir anda belki de bugün "Aşı almayın." diyen insanların âdeta yurt dışından aşı getirtip televizyon kameraları önünde de aşı yaptırabileceği gibi bir kanaatte açıkçası bende var.

Olayı sadece yine... Hocam Sayın Ergin de gitti. Gıyabında konuşacağım, dostluğuma binaen de konuşmayı kendim de hak görüyorum. Yani Sayın Başbakan "Yaptırmayın." dediği için "Ben yaptıracağım." demek ne demektir yani? Bir bilim adamına açıkçası yakıştıramadığım bir davranış. Yani sonuçta siyasi bir karar yapmıyoruz değerli arkadaşlar. Ve bu domuz gribi dediğimiz zaman, tarihe baktığımız zaman, tarihte 50 milyon insanın 1918'de hayatını kaybettiği, 1957'de, şu anda tam hatırlamıyorum, 10 milyon civarında insanın hayatını kaybettiği, 1,5-2 milyon civarında insanın hayatını kaybettiği bir hadiseden bahsediyoruz. Yani bir Sağlık Bakanının bundan daha nasıl tedbirli olabileceği konusunda açıkçası ben konuyu anlamaktan uzağım. Gerçekten bir dış hekiminin mail grubunda -benim de mailime gelen- birtakım kendi şahsi fikirlerini ortaya koymasını, Dünya Sağlık Örgütü'nün fikirlerinin önüne getirmeyi ben anlayabilmiş değilim.

Tabii biz aslında Sağlık Bakanlığıyla yaşam kalitesini, kriz yönetimini, kalkınmayı, insani gelişim endeksini, faiz dışı fazlayı, sağlık-ekonomi ilişkisini de esasında tartışmaya başladık ve son dört beş yıldır da insan kaynaklarıyla, insan kaynağı politikası ile sağlık arasındaki ilişkiyi de yeni tartışmaya başladık. Belki bunu çok daha önceden tartışmaya başlasaydık. Yani daha önce, on yıl, on beş yıl önce Sağlık Bakanlığı yapan insanlar da tıpkı Sayın Akdağ gibi "Kral çıplak" diye net olarak ifade edebilseydi, zannediyorum, bugün yaşadığımız birtakım problemleri açıkçası yaşamazdık.

Yani bazı şeyleri şüphesiz politikanın gereği yapabiliyoruz, konuşabiliyoruz. Sayın Hamzaçebi, çok değer verdiğimiz bir saygıdeğer milletvekilimiz. Buradaki tabloyu göstererek "Fiji'den, Malezya'dan, Libya'dan daha fazla şeyiniz var. Gayrisafi yurt içi hasıla oranınız onlardan daha yüksek ama sağlıkla ilgili..." OECD'nin, Dünya Sağlık Örgütü'nün, birtakım uluslararası örgütlerin sağlıkla ilgili geldiğimiz noktaya övgü dolu ifadeleri yerine şu da olabilirdi: Biz şu tablonun en başında olabilirdik. Yani Hükümetimiz, Sayın Başbakanımız sağlığa daha fazla katkı verebilirdi ama biz hâlâ 30 bin civarındaki kızamıktan, 10 bin civarındaki sıttadan, 10 bin civarındaki tifodan vesairenden bahsedebilirdik. Çok şükür, belki de sizin eleştirel bir açıdan gayrisafi yurt içi hasıla oranına endeksleyerek ifade ettiğiniz noktadan çok daha iyi konumdayız. Bu anlamda tabii bizim bazı gerçekleri de gerçekten politik birtakım tartışmaların ötesinde değerlendirmemiz gerekir diye düşünüyorum. Çünkü bu ülkenin baki olacağını, bu ülkenin kalıcı olacağını, bizlerin de geçici olacağını çok rahatlıkla söyleyebiliyorum.

Son olarak ben bir de bir şeyi söylemek istiyorum: 2005 Şubat'ta zannediyorum. SSK hastanelerinin devriyle ilgili ben şu anda Sayın Müsteşar Nihat Tosun'un oturduğu yerdeydim ve âdeta bir rejim krizi hâline dönüştürülmüştü SSK hastanelerinin devri. Hatta o zaman Sayın Bakan "Cumhuriyet Halk Partisinin programında da bu var." dediği zaman, bazı arkadaşların şiddetle "Sen kendi işine bak, CHP'nin programından sana ne?" filan diye tepki gösterdiğini çok rahat hatırlıyorum. Ama şu anda geldiğimiz noktada elimizi vicdanımıza koyalım. SSK hastanelerini görüyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Biz o devre karşı çıkmadık. Daha sonra bir cümleyle açıklarım.

NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Peki..

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Biz yönetimin birleşmesini istiyorduk.

NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Peki.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – SSK taşınmazlarıyla ilgili...

NECDET BUDAK (Edirne) – Siz devam edin lütfen, onlar anla...

NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Ben devam edeyim.

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Peki, Sayın Başkanım, tamamlayacağım.

O zaman rejim krizine dönüştürülen hadisenin bugün gerçekten ben keyfini yaşıyorum. Benim evim Etlik SSK Hastanesinin karşısında ve sık sık da gidip geliyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Necdet Bey ne zaman bizimleydi?

NECDET BUDAK (Edirne) – Ben tarih vereyim, belki ileride...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – O yüzden ayrıldın herhâlde.

NECDET BUDAK (Edirne) – Yok, hayır. 2004.

NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Ayrıldıktan sonra demek ki birleşmiş SSK hastaneleri, devri o zaman olmuş.

NECDET BUDAK (Edirne) – Siz CHP'nin programından bahsedin.

BAŞKAN – Siz tamamlayın lütfen.

NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Etlik SSK Hastanesinin karşısında ben her gelip geçtiğimde...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 81

NECDET BUDAK (Edirne) – Siz sosyal demokrat politika...
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sizin oradan ne zaman ayrılacağınızı merak ediyorum!
NECDET BUDAK (Edirne) – Siz her şeyi merak ediyorsunuz! Her şey meraktan gelir yani!
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Terbiyesiz adamsın sen!
NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Sayın Budak...
NECDET BUDAK (Edirne) – Lütfen sözünüzü geri alın.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – O cümlelerin devamını da söyleyin de...
NECDET BUDAK (Edirne) – Hayır, meraktan her şey gelir.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – O cümlelerin devamını hep bütün erkekler bilir.
NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Peki, ben tamamlıyorum...
Sayın Başkanım...
NECDET BUDAK (Edirne) – Size o kelimenin iki katını iade ediyorum.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Özür dilemezsen sözümü geri almayacağım.
NECDET BUDAK (Edirne) – Ben kötü bir kelime söylemedim ki, siz kötü kelime kullanıyorsunuz.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – O cümlelerin devamını ben söyleyeyim.
NECDET BUDAK (Edirne) – Hayır, kayıtlarda var. Siz bir şeye kin duyuyorsunuz ama ben anlam veremiyorum.
NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – O zaman rejim krizine dönüştürülen...
BAŞKAN – Sayın Budak, lütfen... Sayın Hamzaçebi...
NECDET BUDAK (Edirne) – Size o kelimeyi on katıyla iade ediyorum.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Devamını da bütün buradaki arkadaşlar biliyorlar.
BAŞKAN – Lütfen Sayın Hamzaçebi...
NECDET BUDAK (Edirne) – Benim söylediğim altından çıkan belli.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – O cümleyi burada kullanma ihtiyacı duyup bunu da düzeltmiyorsanız söyleyecek bir şey yok.
BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, lütfen...
Sayın Ünüvar...
NECDET BUDAK (Edirne) – Ben ne dedim? Benim söylediğimi söyleyin. Ondan sonra siz özür dileyin.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Terbiyesiz adamsın sen!
NECDET BUDAK (Edirne) – Özür dileyin.
BAŞKAN – Bakın, Necdet Bey... Sayın Budak, lütfen...
Siz tamamlayın.
NECDET ÜNÜVAR (Devamla) – Hemen tamamlıyorum Sayın Başkanım.
Sayın Başkanım, o zaman rejim krizine dönüştürülen âdetâ, SSK devrinin... Gerçekten bugün ben her gelip geçtiğim zaman keyifle, onun keyfini yaşıyorum.
Tabii Türkiye geliyor, zenginleşiyor, büyüyor ve sağlık da bu anlamda büyüyor. Sahra hastanesi, hava ambulansı, deniz ambulansı, yeşil kartlıya ilaç, SSK'nın istediği hastaneye gidebilmesi, istediği eczaneden alabilmesi gerçekten hayal edemeyeceğimiz noktadaydı. Şu anda çok şükür bunları gördük. Bu ülke daha iyilerine layık. Daha iyilerini inşallah elbirliğiyle yapacağız.
Ben, bu doğrultuda Sayın Bakanın çalışmalarının aynı başarıyla devam etmesini diliyor, bütçesinin de hayırlı olması temennisiyle saygılar sunuyorum.
BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ünüvar.
Sayın Kalaycı...
NECDET BUDAK (Edirne) – Sayın Başkanım, şimdi, arkadaşımızın burada çok kötü bir kelimesi var bana karşı. Ben burada gerekli şeyi yapacağım. Bu sözünü geri almasını talep ediyorum. Benim herhangi bir kötü kelimem olmadı.
BAŞKAN – “Kötü sözüm olmadı.” diyor Sayın...
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Evet, ben arkadaşımıza “Terbiyesiz” dedim. Çünkü söylediği cümle argoda kullanılan bir cümledir.
NECDET BUDAK (Edirne) – Hayır, ne dedim, onu söyleyin.
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Bunu burada oturan bütün erkek arkadaşlarımız bilir. Kendini tuttu, devamını söyleyemedi. Devamı da geliyordu.
BAŞKAN – Hayır, kastetmediğini söylüyor.
NECDET BUDAK (Edirne) – Ne söylediğimi söyleyeyim size.
BAŞKAN – Necdet Bey, bir saniye.
NECDET BUDAK (Edirne) – Söz alabilir miyim?
BAŞKAN – Siz neyi kastettiğinizi söyleyin, açıklığa kavuşturun, ondan sonra da lütfen bu ortamda birbirimizi...
NECDET BUDAK (Edirne) – Şimdi, ben gerçekten... Sayın Çebi'nin bana karşı söylediği bir kelime var...
MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – “Çebi” değil benim soyadım “Hamzaçebi.”
NECDET BUDAK (Edirne) – Hamzaçebi. “Sayın Çebi”, “Sayın Hamzaçebi” diyelim, nasıl istiyorsanız. Bana karşı kullandığınız bir kelime var.
BAŞKAN – Siz ne kastettiğinizi açıklığa kavuşturun.
NECDET BUDAK (Edirne) – Benim kendisine söylediğim hiçbir kötü kelimem yok. Ama kendisi siyasi partiyle ilgili bir şey söyledi. Ben size şunu söyleyeyim. Ben AK PARTİ'nin oylarıyla gelmiş -2007'de- bir milletvekiliyim. Eğer siyaseti parti olayını kastediyorsanız, ben burada normal çalışmamı sürdüren, bölgem, ülkem için doğru dürüst çalışan bir

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 82

milletvekiliyim. Sizin bana bu kelimeyi etme hakkınız yok. Size herhangi bir kötü kelimam da olmadı. Varsa kötü kelimam, lütfen siz buradan söyleyin, ben gereğini yaparım.

BAŞKAN – “Eğer yanlış anlaşıldıysa zaten gereğini yaparım.” dedi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Eğer öyle diyorsa söylediğini kabul edeceğim tabii ki ama öyle söylemediğini...

BAŞKAN – Kastetmediği anlaşılıyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – ...kendisi de biliyor, ben de biliyorum ama buna tabii benim...

NECDET BUDAK (Edirne) – Ben kötü bir kelime sarf etmedim.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, böyle bir şey kastetmediğini söylüyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Ben ısrar etmeyeceğim tabii ki.

NECDET BUDAK (Edirne) – Sizin özür dilemeniz lazım ve bunu kayıtlardan çıkarmanız lazım.

BAŞKAN – Yalnız sizin de lütfen “Terbiyesiz” sözünü geri almanız gerekiyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Şimdi, bir kere “Sizin bana bir kininiz var.” gibi bir şey söyledi arkadaşımız.

BAŞKAN – Ama siz söyledikten sonra söyledi.

NECDET BUDAK (Edirne) – Kininiz mi var diyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Hayır, hayır öyle bir şey yok.

NECDET BUDAK (Edirne) – O zaman niye böyle bir kelime kullandınız?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Hayır, hayır, öncesini söyleyeyim. Şimdi Sayın Ünüvar çok seviyeli, düzeyli bir konuşma yaptı, hastanelerin devrine ilişkin düzenlemeleri anlattı. Siz de oradan işte onları yaptık ettik anlamında veya bizi eleştiren, yani Cumhuriyet Halk Partisini anlamda bir ifade kullandınız.

NECDET BUDAK (Edirne) – Hayır.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Ben de Sayın Kaptan’a acaba o hastaneler birleştiği tarihte arkadaşımız bizde miydi diye sordum. Olay bu.

NECDET BUDAK (Edirne) – Ben size nezaketen 2004 tarihini verdim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Tamam, olabilir yani.

NECDET BUDAK (Edirne) – Ben size kötü bir kelam etmedim. Sizin kullandığınız kelime sizin seviyenize ve sizin isminize yakışmıyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Bakın, ben...

BAŞKAN – “Ben kötü bir söz söylemedim.” diyor.

NECDET BUDAK (Edirne) – Siz bir kez de başka bir milletvekiline yapmıştınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Kime yapmıştım, söyler misiniz.

BAŞKAN – Lütfen... Şimdi tartışmayı...

NECDET BUDAK (Edirne) – Ama sizin sözünüzü geri almanız lazım. Geri almazsanız ben de ona göre davranırım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Şimdi bakın, sizin o cümlelerinizi hangi anlamda...

NECDET BUDAK (Edirne) – Kendiniz söylediniz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Bakın, hangi anlamda söylediğinizi biliyoruz. Ama siz mademki bu cümlelerin devamı olan ikinci cümleyi söylemek gibi bir niyetiniz olmadığını söylüyorsunuz, kabul ediyorum, tutanaklardan çıkarılmasını ben de rica ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

NECDET BUDAK (Edirne) – Benden özür dilediniz mi?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Siz ama özür dilemediniz benden.

NECDET BUDAK (Edirne) – Hayır, ben kötü bir kelam etmedim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Siz aslında özür dilemesi gereken... Ben argoda kullanılan bir sözün...

BAŞKAN – “O haliyle söylemedim.” diyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – ...ilk cümlesini söylemek suretiyle sizde böyle bir yanlış izlenim uyandırdığım için ben özür dilerim diyebilirdiniz. Bu nezaketi göstermiyorsunuz.

NECDET BUDAK (Edirne) – Ben kötü bir kelam etmedim. Siz seviyesizce bir kelimada bulundunuz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Peki, neyse, sürdürmeye gerek yok.

NECDET BUDAK (Edirne) – En azından kayıtlar çıkardığınız için de özür dilemiş oluyorsunuz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı, buyurun lütfen.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, kıymetli bürokratlar, sayın basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Efendim?

NECDET BUDAK (Edirne) – Size bir şey demedim.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – AKP Hükümetleri yedi yıllık bir dönem geçirmiş ve sekizinci yılına girmiş olmasına rağmen aile hekimliği, koruyucu sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması...

NECDET BUDAK (Edirne) – Siz her şeyi üzerinize almayın ya! Niye bu kadar üzerinize alıyorsunuz?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Demin öyle bir şey söyledin.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Sayın Başkan...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 83

BAŞKAN – Siz devam edin...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Çok ayıp!

NECDET BUDAK (Edirne) – Hayır, ben sizinle konuşmuyorum. Adama...

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen hatibi dinleyelim sükunetle.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Bana “Adam” diye hitap ediyor, bakın işte.

NECDET BUDAK (Edirne) – Demeyelim mi?

BAŞKAN – Lütfen hatibi dinleyelim, karşılıklı...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Benim itirazım yok, söyleyin. Hiç önemli bir şey değil, üzerinde durmaya...

NECDET BUDAK (Edirne) – Ben size kötü kelam etmedim, siz seviyesizce bir kelam ettiniz.

BAŞKAN – Sayın Budak, lütfen... Sayın Budak, lütfen.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, bu işin tadı kaçıyor ama. Beyefendiye “Adam” diye hitap ediyor, sık değil.

NECDET BUDAK (Edirne) – Hayır.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Özür de diledi, buna rağmen, hâlâ uzatıyor. Lütfen... Lütfen tadı kaçmasın bu işin.

Sabrediyoruz, her şeyin bir sınırı var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – “Adam” diyor ama ben düzeltsin demiyorum. “Adam” olabilir, sohbet hâlinde böyle bir şey söylemiş olabilir.

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayı bırakalım lütfen, Sayın Hatip’i dinleyelim.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Böyle düzenli giden bir toplantıyı ne hâle getirdiniz ya!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – AKP Hükûmetleri, aile hekimliği, koruyucu sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması...

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – “Adam” kelimesini kullanıyorsa özür dilemek zorunda.

BAŞKAN – Efendim, kendilerine hitaben bir şey söylemiyor. Kendilerine hitap etmediğini söylemişti. Size hitaben bir şey söylemiş değil.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – ...ve sağlık hizmetlerinin etkinleştirilmesi gibi temel sağlık hizmetlerine dönük etkin politikaları yeterince geliştirememiştir.

10 bin kişiye düşen aktif çalışan hekim sayısı ülkemizde 14,3 hemşire sayısı 13 iken, bu sayı Avrupa Birliği ülkelerinde ortalama hekim sayısında 31,8; hemşire sayısında 73,1’dir. Yani özellikle hemşire sayısında bir uçurum bulunmaktadır.

Sayın Bakan rakamlarla sunum yaptı ve o rakamlar üzerinden değerlendirmeler yaptı. Tabii rakamlarında da TÜİK ve DPT’yi referans olarak gösterdi. Ben bir şeyi merak ediyorum Sayın Bakanım: Biliyorsunuz 2010 yılı programı Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanan ve ekinde yer alan program... Sizin de imzanız var Sağlık Bakanı olarak. O programın 228’inci sayfasında sosyal harcamaların millî gelire oranı veriliyor yıllar itibarıyla. Şimdi oradaki oranlara bakınca... Dipnotu da baktım. Dipnotunda da konsolide ve katma bütçeli kuruluşlar, 2006 yılından itibaren merkezî yönetim kapsamındaki kuruluşlar, bütçe dışı konular, KİT’ler, sosyal güvenlik kuruluşları, döner sermayeler ve yerel idarelerin harcamalarını içermektedir. Ayrıca yeşil kart sağlık harcamalarını da içerdiği ifade ediliyor. Şimdi oradaki rakamlar ile sizin sunumda verdiğiniz rakamlar çok farklı. Sizin sunumda verdiğiniz rakamlar 2003 yılından itibaren düşen bir eğilim izliyor. 2010 programında yer alan rakamlarda ise bir artış görülüyor. Yani Sağlık Bakanının verdiği rakamlar sağlıklı değil mi diyelim Sayın Bakanım?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Hangileri Sayın Milletvekilim, ben anlayamadım.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Sayın Bakanım, bu 2010 yılı programı. Bu program, biliyorsunuz, sizin de imzanızın ekinde yer alan bir program. Tüm yıllar Sayın Bakanım. Burada 2002’den 2010’a kadar verilmiş: “Sosyal harcamaların gelişimi.” Sosyal harcamaların içinde, biliyorsunuz, eğitim, sağlık ve sosyal koruma var. Sağlık harcamalarının millî gelire, gayrisafi yurt içi hasılaya oranına bakıyorum, sizin sunumunuzun 62’nci sayfasındaki oranlara bakıyorum, hem rakamlar farklı hem trend farklı. Yani bunun nedenini izah edebilirsiniz memnun olacağım.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli milletvekilim, diğeri genel sağlık harcamaları, toplam sağlık harcamaları. Bu kamu sağlık harcamaları. Onun rakamların farklı olması çok doğal. Benim verdiğim, toplam sağlık harcamaları. Bunlar kullanılıyor uluslararası olarak.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Rakam olarak verdiğiniz... Bu kadar fark etmez Sayın Bakanım.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Eder, niçin etmesin?

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Yani oranın seyrini bu kadar düşürür mü, bilmiyorum. Öyle diyorsanız tamam Sayın Bakanım.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Orada bakarsanız, sağlıkta...

Bakın değerli milletvekilleri, 4,1 gösteriyoruz biz. Ortadaki şeye bakarsanız, kamu sağlık harcaması...

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Onunla da tutmuyor.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Burada da 4,1. Hiçbir değişiklik yok, aynı tamamen.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Peki, Sayın Bakanım, öyle diyorsanız öyledir.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Buyurun devam edin. Araya girdim, özür dilerim.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Yok, estağfurullah.

Bir diğer konu: Maalesef sağlık hizmetleri paralı hâle gelmiştir gelinen durum itibarıyla. 10 Temmuz 2009 tarihli Resmî Gazetede yayınlanan 5917 sayılı Kanun’un ilgili maddelerine getirilen hükümlerle, birincisi, yatarak tedavide yüzde

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 84

1 katılım payı alınması öngörülmüştür. Diğer husus, muayene ücretlerinde katılım payı alınması ve bunun 10 katına kadar artırımı yetkisi alınmıştır. Böylelikle sağlık ocaklarında ve aile hekimliklerinde dahi 2 lira katılım payı alınması öngörülmüş, özel hastaneler için, özel sağlık kuruluşları için yüzde 700'e varan bir artış getirilmiştir.

Sayın Bakanım, bu konuda çok şikâyet alıyorum. Konya'dan bir hemşerim arıyor: "Değerli Milletvekilim, gittim ilaç yazdırdım doktora. Geldim eczaneden almaya, 11 lira verdim. İlacın üzerindeki fiyata bakıyorum, 8 lira. Bu nasıl iş! Doğrudan gidip eczaneden mi alalım ilacımızı?" diye bizlere soruyor.

Bir defa, iyice yoksullaşan insanımızın 1 lira dahi fazla para vermeye imkânı yok. Aslında hani bu bütçe açığını kapatabilmek, azaltabilmek için mi getirildi dersiniz, ben Sosyal Güvenlik Kurumunun 2009 yılı dokuz aylık bütçe gerçekleştirmelerine baktım, sağlık harcamalarında öyle çok yüksek artış yok, genel oranın altında bir artış var. Esasen, sigortalı sayısı ve prim tahsilatında düşme var. Peki, neden vatandaşlarımıza böyle bir ek külfet getiriyoruz? Yani vatandaşımız artık bunu sağlık vergisi olarak adlandırıyor. Bu krizin faturasını vatandaşımıza mı çıkarıyoruz; emeklimize, sigortalımıza, yeşil kartlımıza mı çıkarıyoruz Sayın Bakan?

Bir diğer konu: Sayın Başbakanımız ne diyordu: "On sekiz yaşın altındaki çocukların sağlık giderlerini, sigortalı olsun olmasın, devlet karşılayacak." Son Sosyal Güvenlik Kurumunun uygulamasıyla biliyorsunuz eşleştirme yapıldı on sekiz yaşın altındaki çocuklar için ve açıkta kalan diğer on sekiz yaş altındakiler tescil edilmeye başlandı sağlık sigortası primi açısından ve sigortalı hâle geldi. Yani nerede kaldı hani "Sigortalı olsun olmasın on sekiz yaş altındakilerin giderlerini devlet karşılayacak." sözü? Yani yine bir sigortalılık getirildi. Bunu da belirtmek istiyorum.

Belirtmek istediğim bir diğer konu personel konuları Sayın Bakanım. Hükümet sağlık personelinin istihdamı konusunda tutarsız uygulamalar yapmaktadır. Mecburi hizmet yükümlülüğünü eleştirerek kaldıran AKP, uygulamaya koyduğu sözleşme sistemiyle sağlık personeli sıkıntısı olan bölgelerde istihdamı artıramadığı için yeniden Mecburi Hizmet Yasası çıkarmıştır. Personel istihdamında sıkıntı çekilen yerler için çıkarılan sözleşme uygulaması ihtiyaç olmayan bölgelere de yaygınlaştırılmış, böylece aynı hastanede biri diğerinin 2 katı seviyesinde maaş alan doktor ve sağlık çalışanları oluşturulmuştur. Bu durum çalışanlar arasında hem ücret adaletsizliği hem de huzursuz bir çalışma ortamı doğmasına yol açmıştır.

Yine, performans ücretiyle ilgili de birkaç şey söyleyeceğim. Döner sermayeden çalışanlara pay verilmesi uygulaması yeterli ve etkin denetim yapılamaması ve sağlıklı olmayan performans kriterleri gibi nedenlerle gereksiz tetkik yapılmasına, ilaç ve sarf malzemesi harcamalarının artmasına yol açmıştır. Mutlaka denetimi iyi yapılmalı. Ve şunu da belirteyim: Bu döner sermaye sistemi tekrar yapılandırılmalıdır. Yıllık izin ve şua izninde döner sermaye katılım payı kesilmemelidir. Performans sistemine bağlı olmayan yardımcı sağlık personeli ve genel idare hizmetlerinde çalışanların ödemeleri, ocak-temmuz ayında açık ve net olarak belirtilen miktarlar Sağlık Bakanlığı tarafından açıklanmalıdır. Döner sermaye miktarları mevki ve kadro unvanına göre tüm ülkede aynı miktarda ödenmelidir. Ödemeler düzenli olarak maaşla birlikte yapılmalıdır. Tüm çalışanların döner sermaye ödentisi emekliliğine de yansıtılmalıdır.

Sayın Bakanım, bir de seçim bölgemle ilgili birkaç hususa değineceğim. Bir kısmını size soru önergesi olarak da vermiştim. Bir defa, seçim bölgem Konya ilinin bir sağlık üssü hâline getirileceği söylendi hep. Ama bugün itibarıyla merkez ve ilçeler ile belde ve köylerinde bulunan sağlık birimlerinin birçoğu doktor, ebe, hemşire, sağlık personeli, tıbbi araç ve cihaz yetersizliği sorunlarıyla karşı karşıyadır. Yine Konya'da mevcut durum itibarıyla kanser hastalarının tedavilerinin yapılacağı bir hastanenin olmaması ve Meram Tıp Fakültesi ile Numune Hastanesi'nin onkoloji kliniklerinde uzman yetersizliği nedeniyle hastalar Ankara ve diğer illere gitmek zorunda kalmaktadır.

Sayın Bakan, 8 binin üzerinde kayıtlı kanser hastası olduğu söylenir Konya'da. Yapılmakta olan şu an bir onkoloji hastanemiz var, neden hızla tamamlanmıyor? Neden tıbbi onkoloji uzmanları ihtiyacı giderilmiyor? Bunu soru önergemde de belirttim ama hâlen cevap alamadım.

Bir diğer konu: Konya ilimizin merkez ilçesi Selçuklu'da Yazır mevkisinde Beyhekim Sağlık Kampusu yapımına 1993 yılında başlanmış idi. İlginç olan 22 Temmuz 2007 milletvekili seçimlerinin hemen öncesinde 9 Temmuz 2007'de bu kompleksin ilk etabı olan 250 yataklı bölge hastanesinin açılışı yapıldı törenle, alelacele açılışı yapıldı. O günden sonra hizmet verilmedi. Sağlık ocağı gibi çalışan bir yerdı ve de görevlendirmelerle çalışan bir yerdı. Yataklı tedavi hizmeti vermedi ve hâlen acil servis hizmeti yok Sayın Bakanım. Yani iki-iki buçuk sene önce açılışını yaptık hastanenin, hâlen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, tamamlarsanız lütfen.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Yine, bir diğer konu: İsmil merkez beldemiz var. Elli yataklı bir hastane yapıldı ama nedense bekliyor. "Rehabilitasyon birimine dönüştürülecek." deniliyor. Bir türlü hizmete açılmadı.

SAĞLIK BAKANİ RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Neresi Sayın Vekilim?

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Konya Merkez İsmil beldesi.

Yine, Taşkent'te elli yataklı devlet hastanesi inşaatı. Akıbeti ne olacak belli değil. Biliyorsunuz Sayın Bakanım, artık Kabinede de bir hemşehrımız var ve kendisi de Taşkentli. Bari onun hatırına o Taşkent'i biraz hızlandırsak veya sorununa çözüm getirirsek...

Ben daha fazla süre kullanmak istemiyorum, teşekkür ediyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Altun.

KEREM ALTUN (Van) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli komisyon üyeleri, Sağlık Bakanlığımızın çok değerli bürokratları; ben de hepinize iyi akşamlar dileyerek saygılar sunuyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 85

Şimdi genel bir kuraldır, denir ki: “Bir işin ilgisisiyseniz, bilgisi de olursunuz.” Biraz önce, özellikle Sayın Bakanın sunumunu hep birlikte izledik. Bilge bir insanın konusuna ne kadar hâkim olduğuna hep birlikte şahit olduk. Bunun için kendilerine teşekkür ediyorum.

Sağlıkta vatandaşlarımızın etkili, hakkaniyetli, kolayca ulaşılan, kaliteli sağlık hizmeti alabilmesi için, Türkiye, Sağlıkta Dönüşüm Programı’nı hazırladı ve uygulamaya koydu. İnsanımıza verilen sağlık hizmetinin devletin sağladığı bir lütuf değil bir hakkın teslimi olduğuna inanıyoruz. Bu anlayışla Sağlık Bakanlığımız, özellikle son yıllarda yürüttüğü Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla, sağlığa erişim imkânı ve temel sağlık göstergelerinde önemli gelişmelerin sağlandığını görüyoruz. Sağlık hizmetlerinin yerine getirilmesi sosyal devlet anlayışının vazgeçilmez, olmazsa olmaz görevleri arasındadır ve tüm halkı kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekiyor. Sağlıkta bu anlamda iyileştirme ve yaygınlaştırma çalışmalarını memnuniyetle görüyoruz ve izliyoruz.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; sağlık hizmetlerini temel bir insan hakkı olarak kabul ediyoruz ve “Hiçbir insan bu haktan mahrum bırakılmamalıdır.” diyoruz. Bu hakkın bütün vatandaşlar için tam anlamıyla hayata geçirilmesi için gerekli tüm tedbirleri almak sosyal devletin görevidir. Özellikle son dönemde, zengin fakir, bölgeler arası farklılık ayrımı olmadan, tüm vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerine ulaşımını zorlaştıran birçok engelin cesaretle ve kararlılıkla ortadan kaldırıldığına yine tanık oluyoruz. Sağlıkta çarpık, hakkaniyetten uzak sistemi iyileştirmek üzere, kapsamlı bir Sağlıkta Dönüşüm Programı başarıyla yürütüldü, yürütülmeye devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, zannediyorum sağlıkta bu iyileşmenin en iyi tanıklarından birileri de sayın milletvekilleridir çünkü özellikle -Ankara’da oturanlar için- görüyoruz, her gün Anadolu’dan gelen hastaları hastanelere taşıyoruz, tedavileriyle ilgileniyoruz. Her geçen gün bu sağlık hizmetlerinde iyileşmelerin olduğunu çok açık şekilde görüyoruz. Hasta kabul, hasta doktor ilişkisi, hasta haklarına saygı, temizlik, tertip, düzen gibi hususlarda bariz farklılıklar ve iyileşmeler gözümüze çarpıyor.

Ancak, tam gün yasasına duyulan ihtiyaç, hastanelerdeki uygulamalarda kendini hissettiriyor Sayın Bakanım. Özellikle –üzülerek söylemeliyim- bugün bir hastamı bir üniversite hastanesine götürdüm. Basit bir operasyon geçirecekti. Hocamız, bu Anadolu’dan gelen hastadan 2 bin 800 lira bıçak parasını istedi. Yine geçen hafta bir hastamı hastaneye götürdüm. Medikal onkolojide ışın tedavisi, şua tedavisi görecekti. “Refakat edeceğim.” demişti hocamız ve kendisinden 7 bin lira para istemişti. Bütün bunlar bize, özellikle bu tam gün yasasının bir an önce hayata geçirilmesi konusunda ciddi uyarılardır diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, vatandaşlarımız yurdun her tarafından birinci basamak sağlık kuruluşlarımızda her hangi bir sosyal güvenlik belgesi istenmeden hizmet alabiliyorlar. Sağlık verilerinin en önemli kriteri olan bebek sağlığının iyileştirilmesi amacıyla başlatılan bebek dostu hastanelerin sayısında keza ciddi artış var. Aile hekimi yaygınlaşmaktadır. Hastaneler tek çatı altında toplandı. Özellikle hastanelerimizde, Anadolu’da çok ihtiyaç duyulan diyaliz cihazı, MR, bilgisayar, tomografi, elektronik bilgi sistemleri oranlarında çok ciddi artışlar var. Yine, hastanelerimizde görev yapan her hekime bir oda, ilaç fiyatlandırılmasında getirilen şeffaflık, fiyatların düşürülmesi, ilaca erişim yönündeki bütün engellerin ortadan kaldırılması, eczanelerin herkese açılması, acil hastalık ve yaralanmalarda, bu hallerde 112 acil servisin etkili olarak nasıl devreye girdiğini, alınan tedbirlerle anne ve bebek ölümlerinde nasıl ciddi düşüşlerin yaşandığını hep birlikte görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, tabii bunları Sağlık Bakanlığımızın özellikle son zamanlarda Sağlıkta Dönüşüm Projesi’yle gerçekleştirdiği işleri saymakla bitmez. Ana hatlarıyla biraz daha sıraladığım hususlar, sağlıkta yapılan iyileştirmenin yalnızca bir kısmı. Sağlık göstergelerinde ve sağlık hizmetine erişim imkânları yanında hizmetlerin istenen seviyeye gelebilmesini engelleyen fiziki altyapı, sağlık personeli ve finansmana ilişkin sorunlar azalmakla birlikte etkisini de sürdürmektedir.

Çağdaş sağlık hizmetlerinin sunumunda olağanüstü gayret gösteren, başta Sayın Bakanımız ve değerli çalışma arkadaşlarına huzurunuzda teşekkür etmeyi bir borç biliyor, Sağlık Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Altun.

Buyurun.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; önce hepinize saygılar sunuyorum.

Evet, bugün hepimizi ilgilendiren bir bakanlığın bütçesini konuşuyoruz. “Sağlıkla problemim olmayacak.” diyecek, dünyada olan hiçbir kimse yok. Hepimizin bir gün, Allah ihtiyaç göstermesin ama mutlaka ihtiyaç duyacağımız bir iş, bir meseleyi konuşuyoruz. Onun için, Türkiye’de kaç kişi yaşıyorsa, dünyada kaç kişi yaşıyorsa, sağlıkla ilgili derdi var, söyleyeceği söz var.

Ülkemizdeki sağlık hizmetlerinin bir tasnifi yapılmış: “Dünden Bugüne Sağlık Politikalarımız “ diye. Gerçekten çok mutlu oldum böyle bir tablonun yapılmış olmasından çünkü bu sağlanan dönüşümün ne manaya geldiğini çok daha net bir şekilde gösteriyor. Sadece bugün mü? 1920’den öncesi, Osmanlı Dönemine de gitsek aynı tabloyu oralarda da farklı görebilecektik. Ben, bu 2003-2009 döneminde sağlıkta sağlanan bu dönüşüm -sadece cumhuriyet dönemini kastetmiyorum ama imparatorluk dönemini de kastederek söylüyorum- gerçekten en önemli başarıdır.

Şöyle, gözümüzü kapayıp altı sene, yedi sene önce neler vardı, neleri konuşuyorduk diye, hatta -daha değişik gidelim- o tarihlerdeki komisyonda tartışılan konuları bir açıp bir okuyalım. Neyi konuştuğumuzu hep beraber görürüz. Bunların olabileceğini bile bazen tahayyül edemiyorduk. Ha, hiçbir problemimiz yok, bütün problemleri çözdük mü, bitirdik mi? Hayır, böyle bir şey yok gayet tabii. Çünkü, eğer yaşıyorsa, sistem hayattaysa, devam ediyorsa, insanlar yaşıyorsa problemler de olacak, daha iyi... Çünkü bu odayı görmeden öbür odayı hayal edemeyiz. Şimdi, belirli bir hizmetin kalitesini

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 86

artık yaşıyor. Ucuz, istediği eczaneden ilaç alabileceğini görüyor. İlaça para vermeden, ufak bir katılım payıyla alabileceğini biliyor. İsteddiği hastaneden istediği hizmeti alacağını biliyor. Bütün bunlar, bizim düşünebildiğimiz şeyler değildi. SSK'lısı ayırdı, Emekli Sandığı ayrı, herkes ayrı bir sistemin içerisinde, "Paran varsa sağlığın vardır." sözü çok makbul bir sözdü. Şimdi, bu hizmeti... Parası olanın alabileceği, en kaliteli, en iyi, birinci sınıf hizmet yerleri de var, standart hizmet yerleri de var. Her tarafı herkesin istediğine göre hizmetin sunulabildiği sistem doğdu. Onun için, Necdet Bey tabii çok güzel şey yapıyor, bu işin başlangıcında da onun çok da emekleri var. Sayın Bakanımıza, ekibimize ve Necdet Bey'e de teşekkür etmek isterim bu vesileyle. Sayın Bakanım, çünkü onun da ilk günlerden beri hizmeti oldu.

Tabii bu noktada bir şeyi belirtmek istiyorum, bazı meselelere de değinmek istiyorum: Kişi başı tedavi maliyeti bakımından olaya baktığımız zaman, en yüksek maliyetin üniversite hastanelerinde olduğunu görüyoruz, 242; özel hastanelerde 83. Bu neden böyle acaba? Diğer bütün hastanelerin hepsinde düşük, 83'ün altında ve 242. Acaba bizim sağlık hizmetlerimiz de bunun rolü nedir? Niye bu oluyor? Özel hastaneler 83'e, 83 birime verdiği bir hizmeti üniversite hastaneleri niye 242'ye veriyor?

BAŞKAN – Aynı hizmet değil.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (Devamla) - Bunun mutlaka araştırılması lazım ve buradaki bir kanama varsa bu kanamanın kesilmesi lazım Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Aynı hizmet değil.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (Devamla) – Neyse, bilelim yani onu. Ama, buradaki maliyet, kişi başına tedavi hizmetini söylüyorum, ben araştırmayı söylemiyorum.

Sonra, İstanbul'a da geleceğim ama uzman açığı var, uzman hekim açığı var. Her sene biz bu bütçede Maliye Bakanlığının bütçesinde de koyuyoruz, Sağlık Bakanlığı, YÖK bütçelerinde de kadrolar koyuyoruz ama çıkın, TUS imtihanlarında, bu uzmanlık imtihanlarında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Büyükkaya, tamamlayabilerseniz lütfen.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (Devamla) – ...bu imtihanlarda yani belli sayıda sınırlamalar getirildiğini, uzman hekimlerin sayısının artırılması konusunda problemler yaşadığımızı görüyoruz. Bu imtihanlar senede belli zamanlarda açılacağına, daha sık açılarak, daha fazla uzman hekimin girmesini sağlayan yolları açmak zorundayız ve en büyük problem de yardımcı personel konusunda oluyor. İstanbul için de söyleyeceğim en önemli problemi bu yerlerde görüyoruz.

Bakın, İstanbul, arkadaşımız gitti, Siirt milletvekilimiz ama İstanbul'daki tablo... Ki, İstanbul'da 15 milyon insan yaşıyor, bir devlet ve ayrıca "İstanbul'da her şey daha iyi veriliyor." diye, Türkiye'nin her tarafından, sağlık hizmeti almak için insanlar İstanbul'a geliyor; bir de böyle bir yönü var. Sadece İstanbullulara İstanbul hizmet vermiyor. İstanbul'daki sağlık hizmetlerinin durumuna baktığımız zaman, 25 adet eğitim, araştırma hastanesi, 27 adet ikinci basamak hizmet hastanesi, 4 ağız-dış sağlık merkezi, 1 ağız-dış sağlık hastanesi, 39 ana-çocuk sağlık merkezi, 550 sağlık ocağı ile hizmet veriyoruz ve toplam 4.400 uzman hekim görev yapıyor, 3.180 pratisyen hekim ve 16.600 de yardımcı personel görev yapıyor.

Şimdi, bu sayılarla Türkiye'deki sıralamaya baktığımız zaman İstanbul'un durumu: Pratisyen hekimde 81'inci sıradayız yani Diyarbakır, Şırnak mırnak sayıyordu ya İstanbul en geride, 81'inci sırada. Uzman hekimde ise 35'inci sıradayız. İstanbul'un tablosu bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Büyükkaya, tamamlayabilir misiniz.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) – Ama yani İstanbul'u da benden başka kimse yok yani konuşan.

BAŞKAN – Anlatın, buyurun, tabii tabii, önemli, çok önemli.

ALAATTİN BÜYÜKKAYA (İstanbul) – Birazcık İstanbul'a bu konuda Sayın Bakanım destek olmanızı rica ediyoruz. Yani, bu güzel hizmetlerinize İstanbul halkının da ihtiyacı var. Unutmayın, Türkiye'nin millî gelirinin yüzde 46'sı İstanbul'dan elde ediliyor. İstanbul durduğu an Türkiye'deki birçok dışlı ve çark durur. Onun için İstanbul'un da hiç olmazsa, bizim Türkiye'nin gelirine katkımızın yarısını verin kâfi.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. Bütçeniz hayırlı, uğurlu olsun efendim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Büyükkaya, sağ olun.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, komisyonumuzun üyesi olan milletvekillerimizin konuşmaları tamamlandı.

Pardon, yeni gördüm.

Sayın Öztrak, buyurun lütfen.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu ilerleyen saatte çok fazla uzatmamaya çalışacağım.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli basın mensupları; konuşmama başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi tabii burada bize bir sunum yapıldı. O sunum çerçevesinde de birtakım rakamlar verildi. Şimdi, o rakamlara baktığım zaman, işte, sosyal, kişi başına harcama âdeta artmış gibi gözüküyor çünkü: Bir, tüketilen ilaç artmış. 2002 yılında 699 milyon kutu ilaç tüketilirken bugün geldiğimiz noktada 1 milyon 477 bin kutu senede tüketilir hâle gelmiş.

Sonra, aşılama oranlarıyla ilgili tablo bana ilginç geldi. 2002 yılında çocuk nüfusta aşılama oranı yüzde 78, 2008 yılında -yanlış hatırlıyorsa- bu yüzde 96'ya çıkmış. Tamam, yüzde 78'den yüzde 96'ya çıkmışız ama aşılama maliyeti birdenbire 25 kat artmış. Bu ikisi arasında da çok fazla bir şey gözüküyor.

Yine, kurumun hazırladığı bir başka rapora bakıyorum. Sosyal güvenlik kuruluşları itibarıyla yani hasta başına, kişi başına yapılan sağlık harcaması. 2004 yılında 463 liraymış sabit fiyatlarla, bu çıkmış 540 liraya.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 87

Yine, uluslararası kuruluşların belli rakamlarla ilgili Türkiye'ye yönelttikleri eleştirilere bakıyorum. OECD bir yandan övüyor, bir yandan "Bu sağlık harcamalarıyla böyle devam edemezsiniz." diyor. Yani OECD'nin sağlık bölümü övüyor, öbür taraf diyor ki: "Bu aldı başını gidiyor, burada bir griplik var." diyor veya Uluslararası Para Fonu aynı şeyi söylüyor. "Bu nedir bu? Sürekli artıyor sağlık giderler." diyor. İşte burada bir şey var, burada bir sıkıntı var yani sağlık giderleri tabii ki artmalı, tabii ki Avrupa Birliği ortalamalarını mutlaka yakalamalıyız ama onunla beraber hizmetin de kalitesinde belli bir noktaya çıkması lazım.

Şimdi, Sayın Bakan bir sistemden bahsettiniz. İki ayaklı bir sistem var. Bence iki şeye birlikte bakmak lazım ve bunun etkinliğini de mutlaka bir daha gözden geçirmek lazım. Performansa dayalı ek ödeme, artı outsourcing ya da hizmeti başkalarına yaptırma meselesi. Bu ikisini yan yana koyduğunuz zaman, burada sanki giderleri artırma yönünde bir müşevvik var gibi gözüküyor. Yani, evet, kapsama alanı genişledikçe, daha fazla kişiye hizmet ulaştıkça bu şey edecek ama yani buradaki artışlar çok hızlı. Dolayısıyla, çok iyi dediğimiz bu iki sistemin sanırım doktor ve hastanın faydalarının maksimize edilmesi çerçevesinde belli sıkıntılar doğurabileceğini düşünüyorum. Zaten benim bilebildiğim kadarıyla da bu noktalarda belli tedbirler alma noktasına da geldiniz. Şimdi, birinci sormak istediğim buydu.

İkincisi, bu tam gün yasası. Tam gün yasasını parti olarak biz de belli unsurlarını destekliyoruz ama yine bu tam gün yasası kapsamında yapmış olduğunuz birtakım düzenlemelerin maliyetlerini de, daha doğrusu alternatif maliyetlerini de dikkate almak lazım. Yani tam gün yasasından sonra,

1) Bugüne kadar işte leasingle alınan bu araç, ekipman, özel muayenehane, bu özel muayenehanelerin kapatılması sonunda Türkiye acaba gerçekten bir tıbbi araçlar mezarlığına dönebilir mi? Bunun maliyeti ne olur?

2) Üniversitelerden ayrılacak hocalarımız var. Mutlaka ayrılacaktır bu şartlar altında diye düşünüyorum. Bunların yerini nasıl doldurmayı düşünüyorsunuz? Ya da bu maliyetleri azaltacak birtakım düzenlemeler yapmayı düşünüyor musunuz? Yani belli bir noktaya gelmiş bilim insanlarını üniversiteleri terk etmeye zorlamak, üniversiteleri bırakmaya zorlamak, onların yerine... Onların yerini zorlamanın maliyeti, onların yerini nasıl doldurabileceğinize bağlıdır. Bu konularda bilgi vererseniz teşekkür ederim.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kutluata, buyurun efendim.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Sağlık Bakanlığımızın değerli bürokratları, değerli milletvekili arkadaşlarım; gecenin bu saatinde hepinize saygılar sunarak sözlerime başlıyorum.

Çok kısa konuşacağım. Sayın Bakan, bu yüz sayfalık bir sunumuz vardı, çoğu tablolardan ibaret. Bunun bir... Hangi başlık nerede, bulmakta çok zorlandığımızı söylemeliyim. Yani, kaçırdığımız bir şeyi tekrar bulup şeyimizi yapmakta çok zorlandık, onu söylemeliyim.

Burada bir sistem tutturulmuş. Sağlık sisteminin fonksiyonları, ara hedefler ve ulaşılan hedefler. Yalnız siz sözlerinizde, "1980-2002 yılları arasında sağlıkta reform yapma hazırlığı oldu bir sürü, başlanamadı." dediniz ve 2003 yılında Sağlıkta Dönüşüm Programını başlattığınızı söylediniz, öyle de oldu. Şimdi, bir model başlatıldığı, bu program başlatıldığına göre, geline bu noktada, sunumunuzdan bunun hangi sahalarda, bütünü görebileceğimiz tarzda –önce bir görebilseydik- şu sonuçlara doğru gidildi. Buna mukabil, birtakım olumsuz eğilimler ortaya çıktıysa onlarla ilgili ne tür tedbirler alınıyor? Daha böyle, teferruata girmeden önce, sanki uygulanan modeli değerlendiren bir yaklaşım olsaydı model ruhuna da uygun olurdu diye düşünüyorum. Dolayısıyla yani biz sonuçlara baktığımız zaman, bebek ölümlerinin düşmesi, muayene sayısının artması, hepsi bunlar olumlu göstergeler ama bu süreç içerisinde, model olmasından ötürü, sağladığımız üstünlükleri ve sistemin korunup korunmayacağını daha net anlayabilseydik iyi olurdu.

Şimdi burada çıkan olumsuz eğilimleri de takip ediyor musunuz? Bunlarla ilgili herhâlde... Yani, sistemi yenileyerek mi gidiyor, yoksa "Bu böyle uygulandı, ne kazandıysa kârdır." deyip ciddi bir değişme mi olacak? Bunları söylerseniz sevinirim.

Bu anlamda, takibi konusunda, mesela küçük sağlık birimleri baştan ilgi gördü, teşvik edilmediyse bile, ilgi gördü, çoğaldı, sonra sıkıntıya düştüler, işletme büyüklüklerinde yeni hedefler ortaya çıktı, buna göre bir yapılanma ortaya çıktı.

Bir de benim uzun süredir şey yaptığım ve çeşitli zeminlerde hocama da bahsettiğim, sorduğum, şu "zincir hastane" kavramını ben anlayabilmiş değilim, yani sistemimize ne gibi faydalar sağlayacağı konusunda. Çünkü, zincir kuruluşlardan beklenen belirli faydalar vardır, kendi maliyetleri, işletme yapıları vesaire ama "Sağlıkta bunun faydası nedir?" dediğimiz zaman, o konuda bunları biz mi destekliyoruz, göz mü yumuyoruz, yoksa önüne geçecek tedbirler alacak mıyız Sayın Bakan? Zincir şeyine de çok uygun değil. Alaattin Bey, İstanbul'da sağlık personeli fukaralığı mı, hizmet fukaralığı mı var, dedi; neyse. Ama, muazzam bir yığılma var özellikle bu özel kuruluşların, belirli yerlerde... Bir de tekel vari oluşumlar ortaya çıkıyor. Bunlara karşı, bunların faydaları ve mahzurlarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Mahsurlu gördükleriniz, görüyor iseniz, tedbirler alınıyor mu? Bunu bir sormak istedim. Sayın Bakan, bu, bana göre çok önemli çünkü ne diyoruz: Muayenehanecilik, muayene doktorluğu ortadan kalktığına göre, doktorlar organize olup yeni yapıya ayak uydururken, bu sefer onların işletmeleri çok küçük kaldı, böyle bir yapılanma var. Bunlar yarın sağlık personeli israfına sebep olacak mı veya hedeflerinizle çatışacak mı; onu öğrenmek istiyorum.

Bir de çok, Sakarya'da şöhret mi oldu diyeyim, efsane oldu bu 400 yataklı devlet hastanesi işi. İnşaatı şimdi başladı. Bunun bitişi veya programının seyri hakkında fikir vererseniz memnun olurum Sayın Bakan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kutluata.

Sayın Yıldız, buyurun efendim.

SACİD YILDIZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 88

Sayın Bakan, komisyonun değerli üyeleri, sayın bürokratlar ve sevgili basın mensupları; çok ilerledi saat tabii, herkesin sabrı da taşıtı ama ben de birkaç konuda, fazla tekrar etmemeye çalışarak görüşlerimi ifade edeceğim.

Bakana sunumu için, bu görsel olarak da güzel sunumu için teşekkür ediyorum. Aşı meselesine, değinilmeyen kısımları söylemek istiyorum. Aşı çok konuşuldu. Aşı tabii önemli. Bu ne zaman başladı Türkiye'nin gündeminde panik havası olarak? Sayın Bakan, ekimin başlarında bir sabah kahvaltısı yaptı Ankara'da basın mensuplarıyla, orada bir senaryo çizdi. İşte, "Aşılanılmazsa 21 milyon kişi hastalanacak, 8,8 milyon kişi hastanelere başvuracak, 5 bin 700 kişi ölecek, 100 bin civarında kimse hastanelerde yatacak veya yoğun bakımda da 15 bin küsur yatacak." dedi. Ondan sonra bir panik havası başladı. Bu aşı şöyledir, böyledir, oraya girmek istemiyorum, yan etkileri de var. Ondan sonra, Başbakan'dan sonra, daha da bu şey büyüdü. Halkın kafası karıştı yani şimdi herkes kabul ediyor ki bu aşı yönetimi iyi olmadı yani o konuda bir eleştiri var.

Bir de şu var: Büyük parti aşının aralık ayında geleceği söyleniyor, basından öğreniyoruz tabii bunu. Bu aşının koruyuculuğu bir ay sonra başlıyor, on beş gün sonra diyenler de var ama bir ay sonra başlıyor. Bu da kış neredeyse bitecek yani aralıkta gelecek, işte ocakta başlayacak, zaten iki üç ay sonra salgın önemini yitirecek. Keza, hacca gidenlere de tam gitme arifesinde aşı yapılıyor, aşının yan etkileri olacaksa hacda bunlarla karşı karşıya kalma durumları söz konusu. Bir de bu, tabii Başbakanla yaşanan durumda "Bir yol kazası" dedi Sayın Bakan, bunun ne anlama geldiğini bilemiyorum, eğer açıklarsa, bu yol kazası. Kaza olunca bir yaralanma, berelenme de olabilir. Nasıl bir şey oldu? Yani, bilmediğimiz şeyler mi oldu onu da bilemiyorum.

Şimdi, tabii aşı önemli. Bu aşı, söylerken birinci basamak sağlık hizmetlerine ücret getirildi. Birinci basamak da nedir? Koruyucu hizmetler var. Birinci basamak, sağlık ocakları, aile hekimliğine –hiç yoktu daha evvel- 2 lira ücret getirildi. Bu birinci basamağa vatandaş rahat gidebilmesi lazım. Burada koruyucu hekimlik çok önemli. Diyelim birinci basamakta boğaz ağrısı olan bir kimse, beta, hemolitik streptokok tespit edildi. Bunun tedavi edilmesi lazım. Sayın Bakan daha iyi bilir, çocuk hekimi olarak. Eğer bu tedavi edilmezse, kalp hastalıkları, böbrek hastalıkları, eklem romatizması olup daha sonra maliyeti daha fazla olur, ülkeye ve o kişiye maliyeti daha fazla da olur. Onun için koruyucu hekimlik açısından bu son derece sakıncalı, bunun ücretinin kaldırılması lazım, yeni getirildi. Diğer katılım ücretleri de 8 lira, 15 lira şeklinde artırıldı.

Diğer bir şey, arkadaşımız söyledi, Gürol Hocamız: GDO'lara Bakanlık olarak –ben de hakikaten şey yapıyorum- yani bir GDO'larla ilgili hiçbir çalışma yok veya duymadım. Bakanlığın bu konudaki bir çalışması varsa da bilirsek iyi olur çünkü GDO'lar (Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar) uzun yıllar, on yıllar, yüz yıllar boyunca bizi etkileyecek. Oysaki bu salgın geçecek. Dünyada hiçbir salgın kalmamış. Kolera salgını, veba salgını işte, 1918'de İspanyol gribi salgını yani bütün salgınlar geçmiş ama bu GDO'lu ürünlerde eğer ciddi tedbirler almazsak bunlar konusunda, bu, yüz yıllar boyunca devam edecek. Yani Bakanlık, inşallah bu domuz gribi... Beklenen, beklendiği kadar olmuyor, zaten Bakanlığın da açıklaması o. "Türkiye'de ölümler daha az." dendi, demek ki daha fazla beklendi. Bu GDO'lu ürünlere de biraz buraya verilen mesainin az bir kısmı verilirse iyi olur diye düşünüyorum.

Diğer, bu koruyucu hekimlikte, tabii şu var. Genel sunumda dendi ki: "Türkiye'de kardiyovasküler hastalıklardan ölenler... Yani ölenlerin yüzde 48'i kalp damar hastalıklarına bağlı." Sunumda, bu, kitapçıkta öyle var, yüzde 48'i. Bunların korunmasında, kardiyovasküler hastalıkların korunmasında da birtakım bu risklerden, mesela tansiyon gibi, hipertansiyon gibi risklerden onların tedavi edilmesi lazım. Oysaki sosyal güvenlik bakanlığı geçen ekim ayında bir tebliğ çıkardı, eminim ki bu tebliği Sağlık Bakanlığıyla görüşmediler, çünkü çok önemli. Hemen arkasından görüşüldükten sonra bu tebliğ geri alındı ama ertelendi. Burada hipertansiyonlu hastalara ilaç yazabilmek için, kardiyolog, nefrolog ve endokrinolog yazacak dendi. Rapor sonucunda da bu ilaçlara ulaşması... Bu uzmanlar her yerde yok. Türkiye'de 10 milyon üzerinde hipertansiyon hastası var. Oysaki bu uzmanlar her yerde yok, burada da korunması lazım. Eğer onlar tedavi edilmezse bir beyin kanaması nedeniyle felç olacak, belki ülkeye maliyeti, belki değil muhakkak daha fazla olacak, bu da önemli bir şey.

Diğer bir şey, bebek, anne ölüm hızları ve bebek ölümleriyle ilgi bir sunum var burada. Hemen burada o şeye geçmeden evvel, Samsun'daki anne ölüm hızlarını da Sayın Bakan biliyor. Samsun'da, daha evvel komisyonda da görüştük, 2006'da yüz binde 17 olan anne ölüm oranı, 2007'de yüz bin de 31,9, 2008'de de 47,6 olmuş. Bunu nasıl açıklayacaklar bilemiyorum. Yine aynı şekilde, geçen seneki sunum da benim önümde. Orada da bebek ölüm hızı 2007'de 18,7 diye söyleniyor, kitapçıkta da yazıyor, 18,7, anne ölüm hızı da yüz binde 21 diye geçiyor. Oysaki bu kaynak yazılmadığı için bilemiyorum bu nerenin kaynağı. Ben Dünya Ekonomik Forumundan bir şey çıkardım. Belki farklıdır, mutlaka Bakan Bey de biliyordur, ben açıklaması için bunu söylüyorum, herhangi yanlışlık diye bir şey demiyorum, düzeltir mutlaka Sayın Bakan. Mesela Dünya Ekonomik Forumunda bebek ölüm hızı 2007'de bin de 31 diyor. Oysaki 2007'de bizim elimizdeki binde 18,7 diye geçiyor. Yine aynı şekilde anne ölüm hızı 2007'de bize verilen broşürde yüz bin de 21 diyor, oysaki Dünya Ekonomik Forumunda yüz binde 70. Yine 2008'de de bebek ölüm hızı öngörüsü tabii ki 2008'de yüzde 17,5 denmiş ama yüzde 17 olarak gerçekleşmiş, bu seneki sunumdan onu anlıyoruz. Dünya Ekonomik Forumunun yazısında yüz bin de 24 yazıyor, anne ölüm hızı da binde 44 yazıyor. Diğer hedefler de bu farklı şekilde. Bunlara açıklık getirirse...

Son bir şey, belki komisyondan diğer arkadaşlarımız da biliyorlar. İstanbul'da Şişli Etfal Hastanesinin 2'nci kadın doğum kliniği kapatılıyor diye... İstanbul benim de bölgem olduğu için daha evvel Arkadaşımız Alattin Bey de söyledi. İstanbul'a gerekli yatırımlar belki az yapıyor, ortalamanın altında. Bu, 3'üncü doğum kliniği senede 25 bin hasta bakıyor, çok sayıda doğum yapılıyor, günlük poliklinik sayıları da yüksek. Bunlar kapanmasını istemiyorlar. Bana da oradan yazılar, faksılar geldi. Bu, niçin kapanıyor? Orası aile planlama kliniği hâline getirilecekmiş. Oysaki aile planlama gündüz çalışır, gece de çalışmaz. Bu konuda da bilgi verirsiniz sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 89

CEVDET ERDÖL (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Burada söz alan arkadaşlar, Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine teşekkür ettiler, ben de hâliyle teşekkür ediyorum. Ama 6 üyeyle temsil edilen bizim Komisyonumuzu da göz ardı ettiler, onu hatırlatıyorum. Bu bütçeye verdiğimiz önem bakımından sağlıktaki yapılan kanuni düzenlemelere de bizim Komisyonumuz iktidarıyla muhalefetiyle tenkitleriyle, olumlu eleştirileriyle katkı veriyorlar. Ben kendilerine huzurlarınızda teşekkür ediyorum ve sözlerime şöyle başlamak istiyorum.

Aslında Türkiye’de sağlıkta güzel şeyler de oluyor, güzel şeyler yapılıyor. 2000’li yıllardan örnek vererek, hani ben kimseyi incitmemek veya kimse alınmasın diye 2000’li yıllardan değil de 80’li yıllardan örnek vermek istiyorum. Rahmetli Özal, Sadri Alışık’ı –o da rahmetli oldu- organ nakli için Amerika’ya Münici Kalayoğlu Hoca’ya, özellikle telefon ederek rica minnet gönderip organ nakli yaptıracaktı. Şimdi, Türkiye’de organ nakli yapan merkez onlarca, karaciğer nakli, böbrek nakli, kemik iliği nakli, baypas ameliyatları... Bizim yurt dışına giden hastalarımız yok, yurt dışından gelen hastalar var Türkiye’ye. Bu sağlıkta fedakârane çalışan sağlık mensuplarımızın başarısıdır. Başta Sayın Bakan olmak üzere tüm emeği geçenleri kutluyorum. Şöyle söyleyeyim: 2005’te zannediyordum yurt dışına hasta gitmesine SSK’lılara ve bilahare BAĞKUR’lulara izin verildiğinde “Acaba ne olacak?” diye bir tereddüt vardı. Şimdi, Türkiye’den yurt dışına değil, yurt dışından Türkiye’ye binlerce hasta geliyor. Bunda üniversitemizin payı büyük, Sağlık Bakanlığı hastanelerimizin payı büyük, özel hastanelerimizin payı büyük. Tekrar emeği geçenleri kutluyorum.

Şu anda on beş ilimizde helikopter pistlerde bekliyor hastalarımız için. Yurt dışından biz zamanında görürdük, bir helikopter veya bir uçak gelip hastasını aldığı zaman “Ne medeni ülke.” derdik, gıpta ederdik. Şimdi, o seviye geldik. Burada şimdiye kadar sağlık sistemine emeği geçen herkesin payı vardır mutlaka, kendilerine emekleri ölçüsünde teşekkür ediyorum.

Artık televizyonlarda, gazetelerde rehine olayını unuttuk. Bunlar çok eski değil değerli arkadaşlarım, çok eski değil. Bir beş altı yıl, on yıl önceki basının yayınlarını takip ederseniz hangi gün, ne kadar, rehine, cenaze, rehine bebek kaldığını buluruz, öğreniriz, bunları hep hatırlıyoruz.

Kızamıkta sıfır noktasına gelmemiz, bunlar hep medeni ülkelerin gıpta ile baktığı, yapmak istediği yapamadığı şeyler. Biraz önce bir değerli arkadaşım gayrisafi yurt içi hasıladan yüzde 5,7 payla en geride olduğumuzu söylediler. Doğrudur, belki Avrupa’daki ilgili ülkelere baktığımızda en geridedir. Ama en gerideki payla bu kadar başarıyı sağlayabilmiş olmaktan dolayı da Sayın Bakanı ve ekibini de bir kez daha kutluyorum. Demek ki az parayla da bunlar yapılabiliyor, bu da ayrı bir bakış açısı, ben de bu açıdan bakıyorum olaya.

Şimdi, hekimlerle ilgili, maaşlarıyla ilgili de çok şeyler söylendi. Değerli arkadaşlar, kamuda da, özel sektörde de... Aynı işi yapan kişileri kamuda tutmanın bir bedeli var. Bu da hekimlere gerekli ücreti verebilmek, bununla ilgili yapılan çalışmalardan dolayı da Bakanlığın gayretlerini takdirle karşılıyorum. Yani biraz aslında empati yapmamız gerekiyor sağlık çalışanları olarak. Yani empatiyi biz şöyle anlayalım: Derenin karşısında Temel Dursun’a diyor ki: “Ula Dursun, karşıya nasıl geçeceğim?” Dursun diyor ki: “Ya, zaten karşıdasın.” Olaya kişi kendi bulunduğu konumdan bakıyor. Ondan dolayı da sıkıntı oluşuyor. Hâlbuki empati yaparsak, karşıdakinin yerine geçsek belki çok daha iyi şeyler yaparız. Mesela siz olsaydınız Sayın Bakanın yerine ne yapardınız? Hiç bunu düşündünüz mü? Bütün arkadaşlara soruyorum veya aşığı bulup Sayın Bakanımız getirememiş olsaydı laf söylemek isteyenler neler söylerdi acaba? Bunu hiç düşündünüz mü? Veya bu H1N1 için, domuz gribi için lakayit kalsaydı acaba neler söylerdi insanlar? Bunları düşündük mü? Onun için empati yapalım, bunlarla ilgili ne eksiği varsa, yapıcı eleştiri şeklinde bunu da Sayın Bakanın olgunlukla karşılayacağını ben her zaman gördüğüm gibi şimdi de göreceğimizi ümit ediyorum. Bununla ilgili burada daha önce sağlık yöneticiliği yapmış olan değerli arkadaşlarımız da, Hükümette bulunmuş arkadaşlarımız da var, daha önceden milletvekilliği yapanlar, onlar da sağlıktaki iyi gidişi görüyor, onların da mutlaka katkıları olmuştur. Ben kendilerine de, cumhuriyetimizin başından itibaren emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum. Tabii, olayları zamanına göre değerlendirmek lazım. 2001 krizindeki sağlık göstergelerini elbette ki bugünküyle karşılaştırdığımız zaman, ekonomik göstergeleri de karşılaştırdığımız zaman büyük bir farklılık olduğu da aşikârdır.

Ben Sayın Bakana tebriklerimi iletiyorum, bu kadar az bütçeyle bu kadar başarılı olduğu için.

Bir de atamalarla ilgili tenkitler edildi. Ben değerli arkadaşlar, şunu söyleyeyim: Benim kendi yanımda danışman olarak çalışan kadın doğum uzmanı arkadaşım, on beş yıl doğuda, güneydoğuda çalıştıktan sonra Ankara’ya tayin olmak için çok gayret sarf etti, fakat ben bunu başaramadım, istifa etti, özel hastaneye geçti. Bilmiyorum, başka bir... İsmi de isterseniz verebilirim, Doktor Erol Bayraktar. Yani onun için Sayın Bakanımıza da tenkitlerimizi yaparken biraz o yönüne de dikkat edelim. Yapacak çok şeyin olduğunu düşünüyorum. Bu hayırlı hizmet yarışında Sayın Bakanımıza, Sayın Müsteşarımıza başta olmak üzere tüm ekibine, tüm çalışanlarına, sağlıkta emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum. 2010 yılı bütçesinin hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum, saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Köse, buyurun.

ŞEVKET KÖSE (Adıyaman) – Sayın Başkanım, herhâlde en sona ben kaldım.

BAŞKAN – Yok, sizden sonraya kalan var.

ŞEVKET KÖSE (Adıyaman) – İlk başta ben isim yazdırmıştım ama önemli değil. Herhâlde doğunun bir ilinde olmam beni göz ardı mı etti... Neyse Sayın Bakanım benim fahri hemşehrim önemli değil.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, komisyonumuzun değerli üyeleri, sayın milletvekilleri, Bakanlığımızın çok değerli bürokratları ve değerli basın mensupları; ben de Sağlık Komisyonunun bir üyesi olarak bazı şeyler söylemek istiyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 90

Sayın Başkan, konuşmama başlamadan önce Sağlık Bakanı Sayın Recep Akdağ'a bu güzel sunumdan dolayı teşekkür ediyorum. Çünkü kafamda olan kimi sorulara bu sunumda yanıt buldum. Biliyoruz ki sağlık alanında yaşanan gelişmeler o ülkenin gelişmişlik düzeyiyle yakından ilgilidir. Bir ülkede hastanın ilaca ve doktora erişiminin önünde hiçbir engel olmamalıdır. Zira, insan sağlığı kişinin en temel haklarından biridir ve devletler bunu sağlamakla sorumludurlar.

Değerli arkadaşlar, bu yıl "muayene ücretleri" adı altında hastalardan katkı payları alınmaya başlandı. Bu katkı paylarının bir kısmı eczacılar tarafından tahsil edilmektedir. Katkı paylarının bir kısmı eczacılar tarafından tahsil edildiği için eczacılar ile hastalar karşı karşıya gelmektedir ve eczacılar bu durumdan şikâyetçi olmaktadır. Çünkü hastalar alınan bu katkı paylarının eczacıların cebine gittiğini düşünmekte ve bununla birlikte muayene ücretlerinden dolayı sağlık hizmetlerinden sağlıklı bir şekilde yararlanamamaktadırlar. Yani başka bir deyişle hem hastalar hem de eczacılar mağdur olmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eczacılar gibi bir başka sorun yaşayan sektör de diş hekimleridir. Geçen hafta Başbakanlığa yürüyerek seslerini dile getirmek istedi diş hekimleri. Ben de onlarla beraber Başbakanlığa kadar yürüdüm, sanırım ondan sonra Sağlık Bakanlığına kadar yürüdüler. Diş hekimleri ve eczacılar eğer sokaklara düşüyorsa büyük bir sorun var demektir. Hatta üzülererek söylemek istiyorum, Adana'da bir grup diş hekimi dişçi koltuklarını yaktı. Buna da gerçekten çok üzüldüm, bunun bir nedeni olsa gerek. Diş hekimleri bir yıl önce Sayın Başbakanla görüşerek ağız ve diş sağlığı hizmetlerine daha uygun koşullarda ulaşılabilmesi konusundaki sorunlarını ve çözüm projelerini iletiler. Ama ne yazık ki bir yıldan fazla bir süre geçmesine rağmen, hizmet alımına ilişkin herhangi bir ilerleme kaydedilmiş değil. Ben de bir diş hekimi milletvekili olarak bu konunun önemi üzerinde durmaktayım. Ayrıca açılan ağız ve diş sağlığı merkezlerine yapılan atamaların sözleşmeli olarak değil de kadrolu olarak yapılmasında bir yarar görmekteyim. Eczacılar gibi diş hekimleri de mağdur olmaktadır. Doğal olarak hastalar da muayene ve tedavi olmadığı için mağduriyet yaşamaktadır. Bu soruna Sağlık Bakanı olarak, Maliye ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığıyla birlikte bir çözüm getirilmesi beklenmektedir.

Bir başka önemli konu ise kimyagerlerin durumudur. Aslında doğrudan Maliye Bakanlığını ilgilendiren bir konu olmakla birlikte Sağlık Bakanlığının etkisi olacak konumda olduğu için söylemek istiyorum. Dört yıllık üniversite mezunu olan kimya, gıda ve ziraat mühendisleriyle biyolog ve kimyagerler çoğunlukla aynı işletme ve laboratuvarlarda aynı işi yaparken aynı iş riskine sahiptirler. Ancak maaşlar aynı dengeyi gözetmemektedir. Çünkü kimyagerler teknik hizmetler sınıfı, 1 sayılı cetvelin b fıkrasında yer alır ve 3.000 ek gösterge üzerinden maaş almaktadırlar. Oysa kimya, gıda ve ziraat mühendisleri 1 sayılı cetvelin a fıkrasında yer alırlar ve 3.600 ek gösterge üzerinden maaş almaktadırlar. Kimyagerler bu konuda seslerini duyurmaya çalışsalar da başarılı olamamışlardır. Ben bir yasa teklifi sundum ama ondan da bir sonuç çıkacağına inanmıyorum. Kimyagerler 2010 mali yılında bu konuda Sağlık Bakanlığımızdan bir yardım beklemektedirler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlık çalışanlarının yaşadığı en önemli sıkıntılardan biri de biraz önce Sayın Sağlık Komisyonu Başkanımızın anlattığı gibi gerçekten atamalarda sıkıntılardır. Örneğin evlilik nedeniyle farklı ilde çalışan 2 kişinin aynı ilde bir araya gelmesi çok zor olmaktadır. Aile bütünlüğü konusunda çok ciddi sıkıntılar doğmaktadır. Şüphesiz bu hassas ve zor düzenlenebilecek bir konudur. Ama yine de bu konuda bir çalışma yapılmasında büyük bir zaruret vardır diye düşünüyorum.

Son olarak Adıyaman Milletvekili olarak ilimize ait birkaç sorundan da bahsetmek istiyorum. Adıyaman'a yapılan hekim atamaları ilimizde sevinçle karşılanmış olsa da başka bir ciddi sorun baş göstermektedir. İlimize atanan doktorların barınacağı lojman ihtiyaçları tüm ilde kendini hissettirmektedir. Örneğin, Tut, Samsat, Gerger ilçelerinde lojman yapımı için gerekli lojman arsası da mevcuttur ve bu konuda TOKİ'yle iş birliğine gidilebilir ve sorun çözülebilir diye düşünüyordum.

Değerli arkadaşlar, yine toplum sağlık merkezinde çalışan sağlık memuru, ebe, hemşire, doktor, memur ve hizmetliler özellikle mali açıdan olmak üzere özlük hakları konusunda mağdur olmaktadır. Yani bu saydığım kişiler döner sermaye geliri açısından da bir kayba uğramaktadırlar.

BAŞKAN – Sayın Köse, iki dakika ilave süre veriyorum.

ŞEVKET KÖSE (Adıyaman) – Tamam, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Adıyaman'da ve Türkiye genelinde farklı kadro ve sürede çalışan personel vardır. Şimdi, Adıyaman'da 2.600 sağlık personeli çalışmasına karşın bir tane bile kreş bulunmamaktadır. Bu son derece büyük bir mağduriyete sebep olmaktadır. Adıyaman'da en az iki adet kreş açılmalıdır. Bir tanesi birinci basamak sağlık ocaklarında, diğeri de Adıyaman Devlet Hastanesinde açılmalıdır diye düşünüyorum.

Yine Adıyaman sağlık hizmetlerinin taşeronlaşma çalışmaları sağlığın gelişimine son derece zarar vermektedir. Hastane içinde âdeta özel hastaneler üretilmiş durumdadır. Sağlıkta taşeronlaşmaya son verilmeli bence ve sağlık hizmetleri sadece devlet memuru eliyle gördürülmeli ve sağlık hizmeti ticari olarak görülmemelidir.

Değerli arkadaşlarım, sağlık çalışanlarının aile bütünlüğü korunmalıdır demiştim. Bu konuda da eğer eşit işe eşit ücret politikası uygulanırsa ve tüm çalışanlar kadrolu personel statüsüne alınırsa bence bu sorun çözülür. Çünkü Sayın Başkanın anlattığı gibi bende Sağlık Bakanlığındaki bürokratları zaman zaman rahatsız etmişimdir, gerçekten bu aile bütünlüğünü sağlamamız gerekiyor. Bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bir çalışma yapılırsa memnun olurum diye düşünüyorum.

Gecenin bu saatinde gerçekten yediden yetmişe herkesi ilgilendiren bir Bakanlığın bütçesini görüşmekteyiz. Emeği geçen herkesi, bürokratından milletvekiline kadar, Sayın Bakanıma kadar herkese teşekkür ediyorum. Bu bütçenin ülkemize hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Akcan, buyurun.

ABDÜLKADİR AKCAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sağlık Bakanlığımızın değerli bürokratları; gecenin ilerleyen bu vaktinde hepinizi saygıyla selamlıyorum ve Sağlık

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 91

Bakanlığımızın 2010 yılı bütçesinin hayırlı olması, hayırlara vesile olmasını diliyorum. Bu anlamda sağlık sektöründe ve diğer sektörlerde ülkemize ve insanımıza hizmet eden, fayda sağlayan herkese teşekkürü bir borç biliyorum.

Değerli Bakanım, sağlık herkesi ilgilendiriyor ve aç kalma bile göze alınabiliyor sağlığı kaybetmemek kaydıyla ama aç kalma hâlinde dahi sağlıklı olmanın peşinde oluyoruz. Bu anlamda önce sağlık, bu sağlığı gerçekleştirmede değişik kategoriler öngörüyoruz. Bunların başında da en kolay olan, belki de en ucuz olan halk sağlığının gerçekleştirilmesi, toplum sağlığının kitle hâlinde ele alınması ve popülasyonun zinde tutulmaya çalışılması bütün emeğin, bütün çabanın buna harcanması, ondan sonra bireysel hastalıklara doğru yönelim söz konusu. Bu nedenle de günümüzde konu bu boyutuyla önem kazandığı için tek sağlık kavramı dünya üzerinde konuşulmaya başlandı. Yani sağlığı ilgilendiren bütün alanların birlikte hareket etmesi, ortak hareket etmesi ön planda tutuluyor. Bu da öncelikle insan sağlığını ön planda tutup bunun için çok fazla mesafe kat etmiş ülkelerde bu kavram gelişmeye başlıyor, başta Amerika Birleşik Devletleri ve Batı Avrupa ülkeleri olmak üzere. Bu nedenle de bu gelişmeden biz kendimizi soyutlamamız gerekiyor, doğru olan da bu. Bugün hekim sayısındaki yetersizlikten bahsediliyor. Daha fazla hekim, daha az sayıda insana daha fazla hekim düşmesi için çaba harcanması isteniyor, arzu ediliyor. Bu sırada hekimlerimizin farklı branşlara yönelmesi söz konusu oluyor. Dün hekim sayısı daha azken, mesela veteriner hekimler anatomiye, fizyolojide, biyokimyada, farmakolojide, mikrobiyolojide, virolojide, parazitolojide veteriner hekimler tıp fakültelerinde öğretim üyeliği yapar konumdaydı ve bugün bunun devam ettiği pek çok tıp fakültesi var Anadolu'da. Dolayısıyla bu da tek sağlık kavramının destekleyicisi bir başka faktör. İşte bu arada kurumlar arası sinerjinin sağlanması farklı kurumların kendi hâlinde, hiç konuya eğilmese bile, kolinerjik, hiç ses çıkarmaması bile ters etki yaratıyor anlamı taşıdığını göz önüne alarak herkesin birlikte hareket etmesini sağlamamız lazım. Bu anlamda en son karşılaştığımız İnfluenza A tipi H1N1 virüsünde aşı mevzu, ben aşıyla ilgili olarak herhangi bir şey söylemeyeceğim, söyleyeceğim şey şu: Bu başımıza gelmeseydi, biz HN grubu virüsü İnfluenza A'yı yok mu sayacaktık? Saymamız gerekiyordu. Bunun için de bunun üretiminin ön planda tutulması ve bunu kendimizin temin etmesi sağlanmalıydı diye düşünüyorum, bunun tedbirlerinin alınması gerekiyordu diye düşünüyorum.

Şimdi, değerli milletvekili arkadaşlar, kıymetli hazırun bu virüsün sürekli tip değiştirdiğinden bahsedilir HN grubunda. H grubunda 16 alt tip, N grubunda 9 alt tip olduğunu düşünürseniz bunların olabilecek her türlü kombinasyonu ve bunun yaratacağı varyasyona bağlı olarak tip değiştirme. Her tip değiştirdiğinde dışarıda üretilen aşığı temin etmek zorundayız ve özel sektöre, bugün Sayın Bakanımızın eğer doğruysa gazetelere çok fazla inanmak istemez hâle geldik, her kafadan bir laf çıkıyor ve "A" kastediliyor diyerek bir şey söylüyorsunuz "B" olarak yansıtıyorlar kamuoyuna. Bu nedenle de biraz itinalı ve dikkatli olma ihtiyacı hissettim. Sayın Bakanın "Aşığı kendi ülkemizde üretmeyi deneyeceğiz." dediği bir gazetede yazıyordu. Yani ben geneli olarak ele alınması gerektiğini düşünüyorum ve geneli olarak özel sektöre değil bunu devlet olarak yapmak zorundayız. Özel sektör, bugün için var olan herhangi bir hastalık tipine karşı, virüs tipine karşı üreteceğiniz aşığı eğer o virüs tip değiştirir, işe yaramaz hâle gelirse atmayı göze alamaz. Ama devlet olarak biz bunu göze almak zorundayız, insan sağlığını korumak için. Bu anlamda, bizim çalışan laboratuvarlarımız vardı. Bir basın toplantısında ifade ettim. Kimseyi kınamak, rencide etmek amacı taşımıyordum. Ama bu tenkit edilmesi, doğruyu bulma adına, doğru icadı yapmak için bir öneri olarak kabul edilmesi gerekirdi. Manisa Tavuk Hastalıkları Araştırma Enstitüsü ve Aşı Üretim Merkezi. Değerli milletvekilleri, aşı insan için neyse hayvan için de o ve orada samimi olarak söylüyorum, orada dünyanın gıpta ettiği uzmanlarımız var ve bu aşı orada üretilirdi. Şimdi, biz o laboratuvarı mahrumuz. Eğer biz o laboratuvara sahip olsak, benzeri laboratuvara, benim gayretlerim oldu Sayın Bakanım 1986-87 yıllarında hasbelkader Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Eğitim Araştırma Uygulama Çiftliğinin yöneticisiydim. Orada Spesifik Patojen Free materyal üretmeyi tıbbi, insan sağlığına orada hazır bulundurmaya hedeflemiştik ve o dönemde de ondan önce de olduğu gibi ben yine hasbelkader 5, 6, 7'nci ve 8'inci beş yıllık kalkınma planlarının özel ihtisas komisyonlarında konuyla ilgili olarak görev almış insanım. Orada da öngördük. Bir Spesifik Patojen Free materyal üretme merkezi Türkiye'nin olmalı. Bunun için Sağlık Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, üniversiteler ortak hareket etmeli ve buralardan sağlanacak materyaller, yumurtayla doku kültürüyle biz süratli bir şekilde aşı üretme kabiliyetine, insan sağlığını koruma kabiliyetine sahip olmalıyız ve bunun Devlet Planlama Teşkilatındaki arkadaşların özellikle plana koymaları ve gerçekleştirilmesi için de kaynağı ilgili kurumlara ayırması gerekir diye düşünüyorum.

Yine aynı şekilde toplumda panik yaratan olaylar. GDO, buyurun bir gazete bugün "GDO paniğinin faturası kabardı." Değerli milletvekilleri, kıymetli hazırun; GDO dediğimiz materyal Rekombinant DNA teknolojisi bir üründür. Biz aşı üretiminde de Rekombinant DNA teknolojisini kullanıyoruz, Rekombinant DNA teknolojisi kullanıyor. Eğer Rekombinant DNA teknolojisinin faydalı olan kısımlarını kullanmazsak o zaman bilimi inkâr etmiş olacağız. Soru: GDO'lu ürün diye nitelendirilen insana zararlı olabilir, insan memeli. Peki, kanatlıda da yanı zararlı etkisini gösteriyor mu? Bunun ortaya konması lazım. Dolayısıyla toplu hareket ederek insanların düzgün ve sağlıklı bilgiyle bilgi kirliliğinin önüne geçilerek panikler, gereksiz yere spekülasyonları ve insan marifetiyle olmaması gereken ölçüde kriz yaratılmasının önüne geçilmesi lazım diyor, bütçemizin hayırlı olmasını diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Berber, buyurun.

RECAİ BERBER (Manisa) – Teşekkür ederim.

Aslında tabii belki mutad değil ama ben de sadece bir iki kelime söyleyeceğim. Bir de Adalet Bakanlığımızın bütçesi görüşülürken her vekilimiz neredeyse "Adalet Mülkün temelidir." diye çok veciz bir lafı söyledik hep. Hakikaten biz toplum olarak da yani tarih boyunca da sağlığa en fazla önem veren geçmiş bir medeniyete sahip milletiz ve bunun için de sadece Divanı Muhibbi'yi biz daha önce tıpkıbasım olarak ERDEMİR'deyken bastığımız için hatırlatmak babından dünyanın gördüğü en büyük cihan imparatoru Kanuni Sultan Süleyman'ın bu veciz beyitini hatırlatmak istedim. Biliyorsunuz, en büyük hükümdar bile "Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi, olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi." diyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 92

Delayısıyla ben şahsen bu veciz beyitte ifade edilen demek ki... Sağlık Bakanlığımızın bütçeci burada hep eleştiri konusu yapıldı, önemli olan gayrisafi millî hasılamız içinde, yurt içi hasılamız içindeki payının artırılmasıdır. Tabii, sadece bu kamunun payı olarak düşünmemek lazım. Sayın Bakanımızın, özellikle Bakanlığımızın üzerinde durduğu daha önce bütçede yer almadığı hâlde halkın cebinden hem de yoksul köylünün, bazen ineğini, arabasını, vesairesini, traktörünü satarak sağlık harcaması olarak yapılan harcamaları da dikkate aldığımızda, toplamda belki daha büyük bir faturayı geçmişte ödüyorduk, şimdi, o faturayı azaltarak daha büyük hizmetlere vesile olunması nedeniyle bu sağlık sigortasının bütün toplumumuzu kapsayacak şekilde, çağdaş bir şekilde geliştirilmesinden dolayı da ben ayrıca Bakanlığımızı ve Hükümetimizi tebrik ediyorum ve başarılı çalışmalarının devamını diliyorum. Gecenin bu saatinde de sabrından dolayı bütün üyelerimize ve katılanlara tekrar teşekkür ediyorum. Hayırlı akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Değerli Komisyon üyeleri, müzakerelerimiz sona ermiştir. İzninizle sualler için ayrı bir fasıl açmayalım.

Sayın Kalaycı'ya, ilk sözü isteyen, ona söz vereyim. Bakınız sualler açarsanız yarın saat 10'da burada olacağız, saat şimdi 23.00. Sayın Bakanımız suallere cevap verecek, en az biliyorum ne kadar sürer?

Buyurun Sayın Kalaycı.

SORULAR VE CEVAPLAR

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Sayın Bakanım, konuşmanızda “Doktor sayısındaki artışa göre muayene sayısındaki yüksek artışın daha önce 10 hekimden 2'si poliklinik yaparken şimdi gerekli imkânları sağladık, hepsini poliklinik yaptırarak bu muayene sayısında artış sağladık.” gibi ifadeleriniz oldu. Ben burada şunu soruyorum: Esas burada gösterge poliklinik sayısı. Hekim başına poliklinik sayısına dair elimizde istatistik var mı? Daha sonra da alabilirim.

Bir de hasta başına muayene süresi ne kadardır? Bunlarda standartlar nedir? Bizim görebildiğimiz, bizim bilebildiğimiz genelde muayeneler üç-beş dakika sürüyor, bu yeterli midir bir hekim olarak sizce?

Bir de Sayın Bakan, bu yeşil kartlı da bir aktif-pasif diye rakamlarımız var, Bakanlığın sitesinden de hep takip ediyorum. Bu “pasif” dediklerimiz, yani yeşil kart alma hakkını kaybedenler mi yoksa herhangi bir tedaviye, sağlık birimlerine gelmeyenler mi? Yani öyle bir ayırımınız var mı yani yeşil kartlı olmaktan çıkanlar mı?

Bir de Sayın Bakanım konuşmamda belirttiğim bir hususta bir açıklık getireceğim, yani “Rakamlar sağlıklı değil.” demiştim. Tekrar inceledim, yine rakamlarda tutarsızlık var ve bir tek 2006 yılında bittiğine dikkat etmemişim. Sağlık harcamalarının millî gelir içindeki payında daha sonraki yıllara da bakarsak 4,5-5'lere çıktığını görüyoruz kamuda. Ayrıca, önceki yıllarda her iki bilgiler tutarsız, onu söyleyeyim. Yıllar itibarıyla bakarsak Sayın Bakanım, bu 2010 yılı programında 2002'de daha düşük rakam, 2003-2004 rakamları tutmuyor. Sizin verdiğiniz sunumdan, sanki özellikle 2003'ten bu yana bir aşağı doğru düşüş var gibi gösteriliyor. O rakamlarla 2010 yılı programındaki yer alan rakamlar tutmuyor. Bir de 2006'dan sonra özellikle 2007'de, 2008'de ve 2009'da 4,5-5'lere kadar yükseliyor kamu sağlık harcamaları, bunu da açıklayayım.

Son olarak Değerli Sağlık Komisyonu Başkanımıza bir şey söyleyeceğim. Sayın Başkanım, biz “Hiçbir şey yapmadınız.” diye bir anlayış içinde değiliz, gerektiği zaman teşekkürlerimizi de ediyoruz. Tam tersi, biz sayın bakanlardan, arkadaşlarımızdan bunu görüyoruz, geçmişisi silip atma, kötüleme gibi. Yani biz bu anlayışta kesinlikle olmadık.

CEVDET ERDÖL (Trabzon) – Öyle olmadı...

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Oluyor Sayın Başkanım. Yok yok sizin değil...

CEVDET ERDÖL (Trabzon) – Hatta çok teşekkür ettim diye de...

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Biz gerektiği zaman teşekkürü de ediyoruz. Bizim eleştirimiz şu: Yedi yıl oldu Sayın Başkanım, Sayın Bakanım bakan olduğunda doğan çocuk 2'nci sınıfa gidiyor, yani tek başına iktidar ve her türlü düzenlemeyi yapabilecek güçte, kudrette bir iktidar. Biz performansı eleştiriyoruz, bir de eksik bulduğumuz, yanlış bulduğumuz konuları eleştiriyoruz. Öyle, toptan her şeyi kötü yaptınız gibi bir anlayış içinde hiç olmadık, onu özellikle belirtmek isterim.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Çok kısa Sayın Başkanım, bir dakikayı geçmeyecek...

Sayın Necdet Ünüvar sağlığa çok emek vermiş bir eski bürokrat olarak güzel bir konuşma yaptı, teşekkür ederim. Bir yerde bu hastanelerin birleştirilmesi konusunda Cumhuriyet Halk Partisinin tutumunu değerlendirirken -tabii zarif bir değerlendirmeydi yine- bizim o birleştirmeye karşı olduğumuz şeklinde bir ifadede bulundu. O programa, yani hastanelerin Sağlık Bakanlığı çatısı altında toplanması programına biz karşı değiliz, parti programımızda da vardı. Sadece SSK hastaneleri Sağlık Bakanlığına devredilirken onların bedelinin SSK'ya ödenmesi yönünde bir muhalefetimiz oldu. O tasarının Plan ve Bütçe Komisyonu raporuna ekli ayrışık oyumuzda da bu bellidir. O, sanki ona karşıyız şeklinde yansıtılıyor. Bugün değil de genel olarak o günlerde iktidar partisi tarafından öyle yansıtıldı, işin esası budur.

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Anayasa Mahkemesine sadece bu gerekçeyle mi başvurdunuz?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Tabii ki. İşin özü budur. Bizim ayrışık oyumuz -ki burada Sayın Kılıçdaroğlu'yla beraber yazdık- buna yöneliktir. Belki ayrıntıda bazı şeyler olabilir ama işin esasına yönelik bir itirazımızı ben hiç hatırlamıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 93

Sayın Bakanım, müzakerelere sonlandı. Suallere, istediğinize yazılı olarak da cevap verme hakkınızı da hatırlatıyorum.

Söz sırası sizde, buyurun.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum. Mümkün olduğu kadar kısa konuşmaya çalışacağım, hepinizin yolulduğunu görüyorum. Katkılarınız için de çok teşekkür ediyorum bütün arkadaşlarıma. Gerçi, birtakım sorular soran ve cevaplarını isteyen arkadaşların bir kısmı da burada yok ama bazı hususları en azından kayıtlara, tutanaklara geçirmemizde yarar görüyorum.

Sayın Hamzaçebi “Bayan bürokratlar eksik.” dedi, çok doğru. Aslında bayan bürokratımız var ama buraya gelmemiş arkadaşlar. Sayısının çok az olduğu bir gerçektir. Buna katılıyorum ve bu sayının artmasının önemli olduğuna inandığımı ifade etmek isterim.

“Sunum yenilik taşımıyor.” dedi yine Sayın Hamzaçebi. Aslında, bu kısmen doğrudur çünkü sunum aslında güncellemelerle devam ediyor. Ama baştan da söyledim, bu seferki sunum Dünya Sağlık Örgütü’nün sağlık sistemlerinin performansını ölçmesiyle ilgili bir modelleme üzerine kuruldu. Böyle yapacağız, yani ya son seneki ilerlemeleri söyleyeceğiz yahut güncelleyerek konuşacağız, başka yapacak çok fazla şeyimiz yok. Şunu yapabiliriz: “Ayrıca son sene şunları yaptık.” diye bir ayırım belki yapabiliriz ama o zaman sunum çok uzuyor. Ben, bütün gayretimize rağmen bir saatlik bir sunumu ancak sığdırdım farkındasınız.

Bir de “Eskiyle kıyaslamak gerekir.” dedi Sayın Hamzaçebi. Şimdi, hep 2002’yi her şeyde referans verince bu sefer ciddi alınmalar oluyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Eskiye düzelterek kıyaslamak gerekir anlamında bir şey söyledim.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Anladım.

Şimdi, bir de “Sağlık Bakanlığına gelen gerek döner sermayeler vasıtasıyla gerek genel bütçeyle gelen bütün finansmanı kıyaslamak gerekir.” dediniz. Bu doğru, bunu ilave etmemiz lazım. Aslında bunu kendi iç çalışmalarımızda yapıyoruz ama arkadaşlarımız notlarını aldılar, sunumlarımıza bunu eklemeliyiz.

Gayrisafi yurt içi hasıladan sağlığa harcanan toplam payın az olduğu bir gerçek. Türkiye’de bir taraftan da sağlığa harcanan paranın büyük kısmını kamunun gerçekleştirdiği, özellikle son yıllarda bunun arttığı da bir gerçek. Yani demek ki kamu sağlığa çok fazla para harcayamıyor Türkiye’de. Doğrudur, daha fazla para verilirse Sağlık Bakanlığına ben çok mutlu olurum ama takdir edersiniz ki Türkiye’nin imkânları içerisinde ben bana verilen parayı en iyi şekilde kullanmaya çalışıyorum. Bunu yapabildiğime de inanıyorum. Gerçekten, biz bir verimlilik artışı yakaladık. Mükemmel midir? Tartışılabilir ama bir verimlilik artışı, ciddi bir verimlilik yakaladık, bunu önümüzdeki yıllarda da devam ettirmeye çalışacağız.

Türkiye’yi sağlık göstergeleri itibarıyla OECD’yle kıyaslamak çok doğru değil. Evet, OECD ülkelerini veya gelişmiş ülkeleri hedef almak çok doğru, buna katılıyorum. Bunu hedef almalıyız, zaten biz de hedeflerimizi bu şekilde koyuyoruz. Dünya Sağlık Örgütü de bu şekilde yapıyor ve doğru bir şey yapıyor. Beş grup ülke tespit etti Dünya Sağlık Örgütü, son birkaç senedir böyle yapıyorlar: Yüksek gelirli ülkeler, yüksek orta gelirli ülkeler, orta gelirli ülkeler, aşağıya doğru düşük gelirli ülkeler diye gidiyor, çok düşük gelirli diye. Biz yüksek orta gelir grubundayız ve gerçekten birçok parametremiz itibarıyla bu gelir grubunun en üstündeki ülkeler arasına hızla yükseldik, özellikle son Sağlıkta Dönüşüm Programı’yla.

Siz hesap ettiniz, bir doktora aşağı yukarı altı dakika, birinci basamakta bir hastasına ayırabiliyor dediniz. Bizim hesaplamalarımıza göre bu sekiz dakika civarında ortalamada fakat çok yetersiz. İşte uzunca mücadelelerden sonra ilk defa sesimizi duyan bir YÖK yönetimi oldu, kontenjanlar artırılmaya başladı. Bir arkadaşımız da bizim partimizden benzeri bir şey söyledi, Alaattin Bey: “Niçin uzman sayıları artırılmıyor?” Nasıl artıracaksınız? Yani Türkiye’deki bütün pratisyen hekimleri uzmanlık eğitimine vermek mümkün değil. Zaten pratisyen hekim sayısı, birinci basamak sayısı çok yetersiz. Türkiye’de hekim sayısı yetersiz. Artık, bu çıplak bir gerçek. Bunu ilk defa biz söyledik. Daha önce bunu hiç kimse söyleyemiyordu, ilk defa söylediğimiz zaman da çok büyük bir tepkiyle karşılaştık. Şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisinde olmayan değerli bir tıp fakültesi öğretim üyesi iken milletvekili olmuş arkadaşımız geçen dönem ben Meclis kürsüsünde bunu söyleyince “Teessüf ediyorum.” dedi, “Kendisi de profesör olan bir Sağlık Bakanı nasıl Türkiye’de doktor sayısının az olduğunu söyleyebilir?” Böyle başladık işe yani. Bu bir ön kabuldü. Türkiye’de böyle herkes tarafından, tıp camiası tarafından, tabipler örgütü tarafından falan bir ön kabuldü. Mutlaka bu sayıyı artırmamız lazım, artmaya da başladı. Takdir edersiniz ki hekim öyle üç günde yetişmiyor yani.

SACİD YILDIZ (İstanbul) – Nitelik de önemli Sayın Bakan.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Elbette, elbette hem sayı önemli hem nitelik önemli, ikisini birlikte geliştirmek lazım.

Şimdi “Koruyucu ve temel sağlık hizmetleri aynı başlıkta toplanmaz.” dediniz. Biz bunu çok tartıştık Sayın Hamzaçebi. Hatta Dünya Sağlık Örgütü’yle de tartıştık “Sizin bu temel sağlık hizmetleri dediğiniz ne?” diye. Sağlık harcamalarında bir kargaşa oluyor. Bunu OECD’yle çalışırken de, bu Türkiye raporunu yaparken de çok tartıştık. Sonuçta geline nokta: Koruyucu sağlık hizmetleri ve birinci basamaklar öyle. Tedavi hizmetleri temel sağlık hizmetleri içinde kabul ediliyor. Bu bir genel kabul olarak dünyada böyle bir kabul var. teorik açıdan, bilimsel açıdan yine de tartışılabilir mi? Belki tartışılabilir.

Şimdi, domuz gribiyle ilgili Sayın Hamzaçebi’nin ifadelerine temas ederken aslında birçok arkadaşına cevap vermiş olacağım.

Biz süreci haddizatında çok doğru bir biçimde başlattık ve aşı temini için de çok doğru işler yaptık. Bakın bu aşı şöyle geliştirildi, bu aşılarda şöyle geliştiriliyor, grip aşıları: Her yıl kışın sonuna doğru Dünya Sağlık Örgütü bir sonraki yılın dolaşacak virüslerini tahmin ediyor -bu bilimsel bir tahmin tabii- ve üç virüs bildiriyor aşı üreten firmalara, onlar da normal

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 94

mevsimsel grip aşısı üretiyorlar, işte bu aylara yetiştiriyorlar. Tabii bunun üretimi çok fazla değil, üretebilen fabrikaların sayısı da belli dünyada.

Bu sefer yeni bir virüs ortaya çıkınca Dünya Sağlık Örgütü bu virüsü önce Amerika'da izole edebildiler, bunu aldı ve virüsü ilgili firmalara vererek diğer aşının üretimini durdurup bu aşığı üretmesini istedi.

Bu bir bakıma bir tohum ekmeye benziyor yani tohum ekiyorsunuz ama üründen kimsenin haberi de yok.

Biz ta o zamanlarda firmalarla görüşmeye başladık ve firmalar aslında bize bu kadar aşığı verebilecek durumda da değillerdi, hiçbir garanti veremiyorlardı. Hatta ön ödemeler istediler, eğer yarın aşı üretemezsek bu ön ödemeleri geri ödemeyiz dediler. Çok uzun görüşmelerimiz oldu. Bir firmayla da görüşmedik ki bir aşı güvenliği sağlayabilelim, bu sigortayı Türkiye'ye getirebilelim ve açıkçası, firmalar üzerinde hem Türkiye'de ciddi ölçüde aşı kullanan bir ülke olarak itibarımızı kullandık hem de biraz firmalara da yani "Bu aşığı bize vereceksiniz arkadaş. Vermezseniz bu firmalarla Türkiye'nin ilişkisi bozulabilir." dedik, işi buraya kadar götürerek bu aşığı biz aslında sipariş edebildik. Şu anda konuşulan 28 milyon kişiye yetecek aşığı da henüz almış değil yani, bunları anlaşmalarımız çerçevesinde azaltmamız mümkün önümüzdeki günlerde. Ondan daha önemlisi, bu virüsün bir mutasyona uğrama ihtimali var, bunu herkes biliyor. Daha şiddetli hastalık yapan bir virüse dönme ihtimali bilimsel olarak var. Biz firmalarla şöyle anlaştık: Eğer yeni bir virüs ortaya çıkar, yeni bir antijen ortaya çıkarsa bu antijeni yalnızca doz başına 0,5 euro vererek değiştirebileceğiz. Böyle bir hakkımız var, bu hakkımız saklı. Aşının bir dozunu ortalama 5,2 dolar civarında mal ettik ve aşığı alırken de çok şeffaf bir biçimde bu aşığı üreten, bütün dünyaya satan, Avrupa'ya satan üç firmayla birçok görüşme gerçekleştirdik. Kamu İhale Kanunu'nun öngördüğü biçimde ve mevzuatın müsaade ettiği biçimde üç firma belirledik, aşı güvenliği için bir firmadan da aşı almadık ve firmalara şunu söyledik: Bize aşının önemli bir kısmını aralık ayı bitinceye kadar vereceksiniz, çünkü asıl, aşığı o zaman yapmak lazım. Onlar yüzde 20'yle başladılar, 15'le başladılar, yüzde 40'ına kadar aldığımız aşının yüzde 40'ına kadar bir kısmını da aralık bitmeden bize temin etme garantisi aldık.

Şimdi, peki, bu aşığı Sağlık Bakanı mı Türk insanına yapma kararını verdi değerli arkadaşlar? Bu aşının yapılmasına karar veren 40 kişilik bir bilimsel kurul üyemiz var. Bunların hiçbirisi AK PARTİ'li falan değil. Bunların içinde Bakanlık personeli yalnızca 10 kişi. Geri kalan, Türkiye'nin en seçkin üniversitelerinden en seçkin bilim adamları. Türkiye'de aşı konusunda kim ne söyleyebileceksin o kurulun içinde. Bir kişinin itiraz şerhi olmaksızın bu aşılardan alınması ve bugün belirlediğimiz risk gruplarına yapılması kararı çıktı.

Peki, bizden önce bu kararı dünya nasıl verdi? Burada öyle şeyler konuşuldu ki inanın ben bir Bakan olarak da bilim adamı olarak da hicap duydum. Dünya Sağlık Örgütü yerlerden yere vuruluyor, Dünya Sağlık Örgütü'nün rant için bunları yaptığı falan konuşuluyor. Keşke bunları konuşan arkadaşımız burada olsa da yüzüne karşı söyleyebilsem. Böyle bir alışkanlığı da var bu arkadaşımızın, konuşuyor, çekiyor gidiyor; söyledim, nasıl olsa çamur at izi bir yerde kalır herhâlde. İşte efendim, Sağlık Bakanlığında acaba hangi rantlar var falan. Bakın, ben, tanırıyorsunuz, yedi senedir hep lisanıma dikkat eden bir insanım ama bunu söyleyen her kimse bu kişileri en hafifinden iftiracı olarak ilan ediyorum. Biz bu Türk halkına bu değerli arkadaşlarımla beraber böyle bir sigortayı kazandıralım, bu takdir edileceğine birileri gelsin, ulu orta iftira etsinler. Böyle bir şey yok yani böyle siyaset yok. Bunun adına "kirli siyaset" derler. Kim bu kirli siyaseti yapıyorsa onun yüzüne de ben bunu burada çarpıyorum. Burada var veya yok işte konuşanlar, keşke diyorum ya burada olsaydı ama hepiniz bunu işittiniz yani, kişinin kim olduğu önemli değil, söyledikleri önemli.

Şimdi, bu sigortayı Türkiye Cumhuriyetine kazandırmakla biz iftihar ediyoruz. Bugün Avrupa'nın en gelişmiş ülkeleri ne yapıyorsa Türkiye onu yapmıştır. Herkes bilmiyor, Türkiye de bu arada bilmiyor, İngiltere, Fransa, Almanya, Belçika, Danimarka, Finlandiya, hiç kimse bilmiyor, Avrupa Birliği'nin Konseyi bilmiyor, Konsey çünkü bu aşının yapılmasını bütün Avrupa Birliği ülkelerine önerdi, Avrupa Birliği'nin Avrupa Hastalık Kontrol Merkezi (ECDC) bilmiyor, Dünya Sağlık Örgütü bilmiyor, Amerika CDC'si bilmiyor, Kanada bilmiyor, beyzadeler biliyorlar!

Ben bir şeye daha üzuldüm. Keşke Gürol Bey burada olsaydı. Yani Necdet Bey de söyledi ama bunun kayıtlara benim ağızından da geçmesi lazım. Burada bir diş hekiminin, her şeye protest olmayı alışkanlık hâline getirmiş bir diş hekiminin görüşlerini bilimsel bir şey gibi konuşuyoruz.

ŞEVKET KÖSE (Adıyaman) – Ama burada diş hekimleri alınıyor.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Değerli Diş Hekimi Milletvekilim, siz diş hekimliği konusunda bir şey söylerseniz benim başım gözüm üstüne ama aşı konusunda söylerseniz, kusura bakmayın. Şimdi, Dünya Sağlık Örgütü deyince, Dünya Sağlık Örgütünde bu kararları alan Aşı Uzmanları Komitesi diye dünyanın en seçkin aşı uzmanları var. Böyle bütan olmaz ki yani bu insanlara ne yapıyoruz, ne yapmak istiyoruz yani?

Şimdi, aşıyla ilgili tartışmalar olabilir. Aşının güvenliğini anlatmamız gerekebilir. Şimdi, Başbakan ne dedi, ne oldu? Ona da hemen geleyim. Ben niçin baştan sunumumun içine bunu koymadım? Bunu koysaydık, kusura bakmayın ben bunların hiçbirini sunamazdım. Şimdi konuşuyoruz, siz sordunuz, ben cevap veriyorum yani o zaman sadece biz bunu konuşurduk üç dört saat boyunca, belki de biraz da tansiyon yükselmiş olarak.

Şimdi, Başbakan bir grup konuşmasında şunu söyledi: "Ben bu aşının icbar edilmesini doğru bulmuyorum. Bu konuda Bakanım da aynı düşünmüyorum. Biz aşığı aldık, vatandaşlarımıza yaptırmak üzere getirdik, ücretsiz olarak da yapıyoruz. Bunu vatandaşımız bilir. " Neden böyle söyledi? Çünkü ben o sabah o aşı oldum. Hiç söylemediğim hâlde bir televizyon kanalı, sonra ondan alıntı yapan bir devlet televizyon kanalı hem de alt yazı olarak işte "Sağlık Bakanı böyle böyle söyledi." diye bir yazı geçti. Onu da Başbakanla grup toplantısına inerken söylüyorlar. O da "Sağlık Bakanının ne hakkı var bana aşı yaptırmaya? Ben aşı yaptırırsam yaptırım, yaptırmazsam yaptırım." tarzıyla bu ifadeyi orada kullanıyor. Eyvallah kullandı. "Ben aşı yaptırmayacağım." da dedi. Daha sonra biz Başbakanla oturduk konuştuk. Başbakan TRT'de bir programda bir sayın gazeteci sordu, çok net olarak cevaplar verdi. "Ben aşı risk grubunda değilim, aşı yaptırmıyorum." dedi. Yine aynı şeyleri söyledi: "Biz vatandaşın aşısını getirdik, bunu kimseye mecbur edemeyiz. Zaten bunu Bakanımızla da görüştük. O da bu hususta hassas." Aslında ben, daha önce belki on yerde televizyonda

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 95

aşının kimseye mecburen yapılmayacağını söylemişim. O kaza "yol kazası" falan dediğimiz şey ben "iletişim kazası" lafını daha çok kullandım, kullanıyorum, bu bir iletişim kazasıydı, oldu ve geçti.

Şimdi, Başbakan TRT'de konuşurken bir cümle daha sarf etti, dedi ki: "Amerika'daki aşılardan farklı, Türkiye'deki, Avrupa'daki aşılardan farklı olduğunu söylüyorlar ama bu hususta bilim adamlarının söylediğine bakmak lazım." Değerli arkadaşlar, burada da enteresan bir şey var: Şimdi, Amerika'daki aşı farklıymış, Türkiye'deki aşı kötüymüş falan. Peki, bütün Avrupa bunu kullanıyor. Yani yapmayalım bunu. Biz bununla ne yapacağız? Bakın, haklısınız, bizim iletişimimiz aşı konusunda bozuldu. Ama bu, Başbakanın söyleminden çok önce bozuldu. Çünkü başkaları çıktılar aşı için söylenmeyecek şeyler söylediler. Şimdi milletin kafası karmakarışık. Biz de aşırı Türkiye'ye getirebilecek durumdayız. Peki, vatandaş aşı yaptırmazsa ne olur? Sağlık Bakanı Recep Akdağ neden dedi ki: "5 bin kişi ölecek." Ben "5 bin kişi ölecek." falan demedim. "Eğer herhangi bir tedbir alınmazsa ve aşı yapılmazsa bu husustaki epidemiologlarımız 5 bine kadar insanın ölebileceğini söylüyorlar, böyle bir risk var." dedim, demem de gerekirdi. Ama "ölecek" değil "ölebilir", böyle bir risk var. Kaldı ki korunma tedbirleri sadece aşı da değil. O konuşmamız çok net. Yani korunma tedbirleri yeterince olmazsa, vatandaş bilgilenecek, farkındalığı artmazsa, elini yıkamazsa, gider başkasının suratına öksürürse, neyse, bu arada aşırı da yapamazsak bu olabilir. Elbette olabilir, doğru bu.

Bakın, şimdi, ilk ölüm vakası ayın 22'sinde görüldü. Süratle ölüm vakaları ve önce hastalık sayıları, hastaneye yatanlar, yoğun bakıma yatanlar, sonra ölenlerin sayısı süratle artmaya başladı. Şimdi biz bu arada hummalı bir faaliyet yürütüyoruz, her gün bütün illerimizi takip ediyoruz, nerede ne var, şurada şu okulu nasıl yapalım, burada bunu nasıl götürelim diye. Açık söyleyeyim, burada, tekrar söylüyorum, kim bu iletişimi siyaset adına bozuyorsa çok büyük vebal altına giriyor. Bu siyaset üstü bir konudur. Bunun bir ideolojisi falan yok arkadaşlar. Ben çocuk sağlığı ve hastalıkları profesörüyüm. Çok iyi bildiğim bir konudur. Bu arada da dersime çok çalıştım, gece yarılardan kadar, sabahlara kadar da çalışıyorum. Bu kadar iyi bilinen bir konuda, insanlar, biz AK PARTİ'yi zayıflatırız, biz Sağlık Bakanını zayıflatırız, biz Başbakanı alt ederiz diye çıkar bir yerde konuşursa Allah bunun hesabını sorar yani. Buna bizim hakkımız yok ki, bunu niye böyle yapıyoruz biz? Kim yapıyorsa yanlış yapıyor.

Şimdi deniyor ki: Bilim adamları bölündü. Arkadaşlar, 98 kişinin, 99 kişinin bir yerde olduğu, bir kişinin de öbür tarafta olduğu yere bölünme falan denir mi? Necdet Bey güzel bir şey söyledi, bilimde herkes aynı şeyi söylemez ama itibar edilen bilim adamları, itibar edilen kuruluşlar, tüzel kişilikler aynı şeyi söylüyorsa işte o zaman o bilim olur zaten. Klasik olarak uygulanması gereken şey olur.

Bakınız, bu üretilen aşının Avrupa İlaç Ajansından, Amerika'nın İlaç Gıda Dairesinden, bütün ülkelerde, kullanan ülkelerin ilaç dairelerinden ruhsatları var. Türkiye'de bilimsel kurulların çalışmaları sonucunda ilaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü'nün ruhsatı var, ruhsatlı bir aşı. Sonra çıkıyor bir sayın eski bakan diyor ki: "Bu aşı faz 4 çalışmaları yapılmış oluyor vatandaş üstünde." Bu kadar bilgisizlik olmaz. Bir defa faz 4 çalışması ne? Bir ilacın, bir aşının, bir biyolojik materyalin kullanılmasına karar verilir ve ruhsat alır bu, o artık, piyasaya çıkabilir demektir. Piyasaya çıktıktan sonra yıllar boyunca o ilaç veya o yeni biyolojik madde, aşı izlenir. Bu her ilaç için, her aşı için de böyledir, sadece H1N1 aşısı için değil. Başka bir yolu da yoktur zaten. O izleme döneminin adı faz 4'tür. Böyle bir şey olamaz yani. Efendim "Türk insanı kobay olarak kullanılacak." yok "Para vermek lazım bunlara, bu bir deneme süresidir." Zaten kendisi üç-dört ay sürecek, beş ay sürecek bir salgının nasıl senelerce şeyini yapacakmışsınız da ondan sonra kullanacakmışsınız? Yani akla ziyan, komik şeyler bunlar. Ama milletin kafası bununla karışıyor tabii ki.

Benim, siz değerli Komisyon üyelerinden de bütün Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden de bir istirhamım var. Gerçekten, bu kafa karışıklığına son verin. Siz bırakın Sağlık Bakanını, arkadaş, Türkiye'de bu işi yürüten bir Bilimsel Pandemi Kurulu var, ona kulak verin desek yeter yani, başka kimseye lüzum yok ki. Ben mümkün olduğu kadar basının karşısına çıkıp anlatmak yerine bu bilimsel kurulu çıkarmaya çalışıyorum. Yazık ediyoruz biz millete yani aşılanmazsa insanlar, onun yerine hastalanacaklar. Şimdi, biraz önce burada Sayın Durmuş söyledi gitti. Efendim, Gazi Hastanesinde 2 kişi ölmüş, 1'i komaya girmiş. Gazetelerde adı geçen isimler, Gazi Hastanesinde böyle bir personel yok. 250 bin kişiye yakın insan aşılandı. Şu anda bu insanların hepsi ayakta, işinde gücündeler. Aşı yan etkileri de var, doğru.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Bakan, Gazi Hastanesine kabul edilmeyip, bir şeyin yok denip gönderilen, ismi zikredilen bir şahıs öldü ama.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Efendim, o değil o, başka bir şey söylüyor, aşırı söylüyor. Bu hastalık. Bu söylediğiniz sizin hasta.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Hayır hayır, sonunda oraya bağlandı ama ateşine rağmen, buradaki domuz gribiyle ilgili değil burada söylediğim, hastanenin 39 derece ateşle ilgilenmemiş olması.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Değerli Milletvekili, konu o değil. Deniyor ki: Aşıdan bir reaksiyon oldu falan.

Şimdi, bakın, biraz, hepimizin izanımızı kullanmamız, kafamızı çalıştırması gerekiyor. 250 bine yakın insan aşı oluyor. Bunların hepsi işinde gücünde. Bütün biyolojik maddeler gibi bu aşının da yan etkisi olabilir, alerjisi olur, ağır alerjisi olur, olabilir bunlar bilinen şeyler. H1N1 aşısı için değil bütün aşılardan geçerli. Peki, bu arada bilimsel kurullarımız yaklaşık olarak Türkiye'de 400 bin kişinin de hastalığı geçirmiş olabileceğini tahmin ediyorlar. 40'ın üstünde insan öldü. Belki sabah 50'ye yakın insanın öldüğünü rapor etmek durumunda kalacağız. Bir tarafta aşağı yukarı on binde 1 civarında ölümden bahsediyoruz. Tabii, o ölümün arkasında yoğun bakımlar, hastanede yatan insanlar, başka yine kişinin üstünde kalan hastalıklar grip geçirdiği için, onlar ayrı yani. Bunları bir tarafa bırakıyoruz. Ondan sonra diyoruz ki: Aşı insana zarar verecek. Böyle bir şey olmaz yani. İnsanımıza biz zarar veriyoruz, aşının falan zarar vereceği yok da. Ben elimden geleni yapıyorum, bundan sonra da yapacağım. Bu sadece Türkiye'nin sorunu da değil. Bu Amerika Birleşik Devletleri'nde de sorun, Fransa'da da sorun. Öyle bir şey oluşturuldu ki, nasıl olduysa, biraz da İnternet'in yardımıyla, asıl böyle bir salgın yayıldı, dedikodu salgını. İnsanlar Fransa'da da belki büyük kısım insanlar aşı olmayacak. Ne yapmıştı Fransa, İngiltere,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 96

Almanya? Bütün halkına yetecek kadar aşı sipariş ettiler. Biz yüzde 40 sipariş ettik çünkü yüzde 30'lara, 40'lara ulaştığınız zaman aşılama oranlarında, yani bağışık insan sayısı bu kadar olduğu zaman hastalığın kontrol altına alınabildiğini biliyoruz. Evet, aşı konusu bu.

Bu eş durumu tayini için bir şey söyleyeyim.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Bakan, çok özür diliyorum, bir cümle...

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Tabii buyurun efendim.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sizin, konuşmanız sırasında bahsettiğiniz, özellikle Komisyon üyeleri ve milletvekillerinden bir istihramınız oldu, bu konuda duyarlı davranılması anlamında. Takdir edersiniz ki konunun başından itibaren biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu konuyu kesinlikle siyasi polemik konusu yapmadık.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Bunun için de çok teşekkür ediyorum. Bunu aslında Milliyetçi Hareket Partisi de siyasi polemik konusu yapmadı. Üzülerek söyleyelim ki Milliyetçi Hareket Partisinden bir değerli arkadaşımız bunu yapıyor sadece. Yani parti olarak, tüzel kişilik olarak onların da bu hususta bir şeyi yok.

Evet, buyurun.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Burada tabii, biz konuyu başından beri takip ettik. Ancak konunun muhatabı Bakanlık idi ve konunun uzmanlarıydı. Hep bu pencereden baktık, olaya böyle yaklaştık. Fakat maalesef konu öyle bir noktaya taşındı ki âdetâ sorumlular sustu, konuşması gerekenler sustu, bu bir magazin konusu hâline dönüştürüldü. Bu son derece sağlıksız bir gidişti. Dolayısıyla, parlamenterlerin çoğu da bu konuda son derece hassas davrandılar.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Kesinlikle katılıyorum buna.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Umut ediyorum, aşılama bu süreçte çok sağlıklı gitmiyor, kısa sürede çok daha derli toplu bir hâle gelir. Ama bu konuda Sayın Başbakanın o açıklaması, tespiti biraz daha toplumda bir kafa karışıklığına ve infiale yol açtı. İnsanlar Sayın Başbakanın bu tespitini haklı olarak ciddiye aldılar. Yani biz Sağlık Bakanının açıklamasını, Bakanlık yetkililerinin açıklamasını önemsiyoruz, dikkate alıyoruz ama Sayın Başbakanın böyle bir tespiti... Ha o günkü koşullar, o bahsettiğiniz anlık bir gelişmenin...

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Daha sonra bunu vuzuha kavuşturdu Başbakan, TRT'de, çok net biçimde konuştu.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Kayıtlara geçsin istedim. Biz kesinlikle bu konuyu hiçbir yerde siyasi polemik konusu yapmadık.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Şimdi mesela, burada biraz önce söylendi. İşte efendim, aşı çocuklara yapılması diyor firmanın kendisi, hamilelere yapılması... Çok net biçimde aşının hamilelere de yapılabileceği, çocuklara da altı aydan itibaren yapılabileceği ruhsatlarında var. Şimdi, nasıl firma böyle bir şey diyormuş yani? Bunları anlamak bile mümkün değil.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Siz hamileler için yeni aşı getireceksiniz değil mi, öyle bir açıklamanız var.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Şöyle Değerli Milletvekilim, şimdi şöyle söyleyeyim: Aslında gebelik ve aşılama konusunda, şu anda bizim elimizdeki, yani bize ilk gelen aşılarda, Avrupa'nın da kullandığı aşılarda hamilelere kullanılabileceğine dair bilimsel veri var, kullanılabilir, ama gebelik, bir canlı taşıdığı için her türlü şeyde en riskli grup sayılır, her türlü biyolojik materyal verileceği zaman. Onun için, bu hususta, yani efendim, olmazsa olmaz demeyip, en az madde içeren neyse gebeye onu vermek lazım. Onun için, biz o hususta da bir sipariş yaptık, o da bu ayın sonuna doğru elimize geçecek ve hamilelere onları yapacağız, ama bu aşının da hamilelere yapılabileceği söyleniyor, çünkü hastalığın riski hamilelerde çok büyük. Hamileler, hastalığa yakalanan hamileler diğer insanlara göre 10 kat daha fazla yoğun bakıma yatmak zorunda kalıyorlar. 10 kat. Onun için bu kadar bu mesele önemli.

SACİD YILDIZ (İstanbul) – Kendi aşımızı üretilim Sayın Bakan, bir ay evvel ben sormuştum.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Şimdi, ondan da bahsedeyim efendim. Şimdi, bakın, bir arkadaşımız haklı olarak dedi ki: "Siz aşıda 14 milyondan şu kadara çıktık diyorsunuz, ama aslında işte yüzde 70'lerden 90'a çıkmışsınız." Tabii, yeterince bilgilendirmediğimiz için bu belki söyleniyor. Şimdi, biz, bir defa Türkiye'de kullandığımız aşı antijenlerinin sayısını, çeşidini, kalitesini büyük ölçüde değiştirdik. Bir örnek versem anlaşılır. Mesela, biz, şimdi, çocuklarımıza pnömokok aşısı, zatürree aşısı yapıyoruz. Bu aşının piyasa değeri 120 liraydı, biz 16 dolara mal ettik. Bizden sonra dünyada en ucuza mal etmiş ülke Meksika'dır, 25 dolara mal ettiler, ama bunu 16 dolara da mal etseniz, sadece bu aşı yılda 6 milyon dozdan hesap edin, 60, aşağı yukarı 100 milyon doları geçiyor bir tek aşı.

Şimdi, bunu niçin söyledim? Biz, böyle aşırı çok iyi kullanan bir ülke konumuna geçtikten sonra artık Türkiye'de aşı yaptırabiliriz. Daha önce yaptırılmazdı.

SACİD YILDIZ (İstanbul) – Hıfzıssıhha vardı bir zamanlar.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Sacid Bey, bu aşılarda değil. Bu aşılarda teknoloji Türkiye'ye hiçbir zaman gelmemiş.

Bakın, bir şey daha söyleyeyim: Artık dünyada devlet olarak aşı yaptıran hiçbir gelişmiş ülke yok. Bu eski demir perde ülkelerinden kalan ülkeler, Çin, bazı ülkelerde hâlâ buna benzer aşı üretimleri var, ama diğer ülkeler şunu yapıyorlar burada: Kamu-özel ortaklığı yapıyorlar, biz de böyle yapacağız. Yani elinde bilgi olan firmaya diyeceğiz ki: "Gel kardeşim, biz bundan sonra Türkiye'de her yıl 10 milyon normal grip aşısı kullanacağız, yaşlılarımıza, hastalarımıza. Gel, şimdi Türkiye'de üretir misin?" "Evet, üretim." diyorlar.

Şimdi, Pasteur'den biz aşı alıyoruz. Beşli aşı dediğimiz bir aşı var, bilirsiniz. Bu aşı çok modern bir aşı, çocuklarımız için de çok kolay, uygulanması da çok kolay, eski boğmaca aşılarda yan etkileri, şunları bunları yok. Şimdi, bu aşırı biz satın aldığımız için Pasteur'a diyoruz ki -artık tok alıcıyız tabiri caizse- "Bunu Türkiye'de üretir misin bizimler

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 97

beraber?" "Evet, üretirim." diyor ve şimdi üretmeye başlıyoruz, ama 14 milyon liralık aşı alan bir ülke olarak, yani Allah aşkına, hangi yüksek bilgiye sahip firmanın karşısına gidersiniz de "Türkiye'de gel aşı üret." dersiniz, o da size aşı üretir. Böyle 14 milyonluk bir pazara kimse gelir mi? Ama şimdi geliyorlar, gelecekler bundan sonra, birlikte inşallah aşı da üreteceğiz.

Şimdi, çok kısa devam ediyorum, bu aşağı yukarı söyleyeceklerimin önemli bir kısmını söyledim. Bu katkı payı meselesi. Katkı payı, sağlığı paralı hâle getirmek değil değerli milletvekilleri, adı üstünde katkı payı, öteden beri zaten katkı payı ilaçta vardı. Niçin 2 lira sağlık ocağında? Bir defa sağlık ocağında veya aile hekimliğinde muayene için 5 kuruş bile alınmıyor, eğer reçete yazılmamışsa. Reçete yazılmışsa reçete bedeli olarak alınıyor. O buyurduğunuz koruyucu hizmetler vesaire onlar için zaten hiçbir talepte bulunmuyoruz. Bu aile hekimliğinde reçete alırsa 2 lira, hastanede reçete alırsa 8 lira, almazsa 5 lira. Bunlar aslında biraz önce size arz ettiğim bu yüksek talebi kısıtlamak için yapılması gereken işler. Bu doktor sayısı ile artık şimdi bir taraftan herkese açtık, herkes ulaşabiliyor, çok kolaylaştı gerçekten. Biraz önce söyledim, yani helikopterle mezradan alıp getiriyorsunuz.

Şimdi, bu insanlara, böyle hastanenin önünden geçerken "Ya, bir de hastaneye uğrayıvereyim." dedirtmeyecek bir şey yapmak lazım. 8 lira ödeyebilir mi insanlar? Öder geldi bize. Ödeyemediğini yarın görsek, bunun için oturur bir daha bakarız, bir daha çalışırız, ama bütün bunlar vatandaştan para toplamak için yapılan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun, ilave süre veriyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sağlığa erişimi engellemez mi?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Engellemez efendim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Çok yoksul insanlar var.

SACİD YILDIZ (İstanbul) – Birinci basamakta engeller.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Birinci basamakta para almıyoruz dediğim gibi size, reçete için 2 lira, ama Türkiye'de reçete kullanımı da maalesef istemediğimiz kadar artıyor artık. Dolayısıyla, bunlar tartışılabilir, kabul ediyorum. Rakamlar tartışılabilir, azaltılır, artırılır, ama bunlar sağlığın paralı hâle gelmesi değil.

Bakın, sağlığın nasıl paralı hâle geldiğini milletvekilimiz anlattı. Üniversiteyle ilgili Kerem Bey bir şey söyledi. Yani eğer vatandaş gittiği zaman, özel muayene, ameliyat parası yatır 2 bin lira yahut muayenehaneye gel, ver şu kadar para dersiniz, sağlık o zaman paralı hâle gelmiş oluyor. Bir muayene parası için 150 lira vermek zorunda kalırsa vatandaş, 250 lira vermek zorunda kalırsa, bu paralıdır, ama katkı payı olarak 8 lira vermek zorunda kalırsa, buna paralı sağlık hizmeti denmez, ama şöyle denebilir: Bu katkı paylarının rakamlarını düşünelim, ama bu paralı sağlık hizmeti anlamına gelmiyor.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Bakanım, o Sayın Demir'in dediği de bıçak parası diyerek haksızlık etmeyelim, bıçak parası değil, dediğiniz gibi özel muayene ve özel ameliyat farkı, onu düzeltmek gerekir.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Tekin Bey, o iki türlü oluyor: Bir muayenehanede alınıyor, muayenehanede alınan bıçak parasıdır. Üniversitede alınan da, ben hep söyledim, Tam Gün Yasası'nı da onun için çıkarmaya çalışıyorum, sizlerle beraber, beraber çok çalıştık. Bu yasalıdır, ama bana göre şu anda tıp etiğine uymaz.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Şu anda yasal ama.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Devamla) – Yasal ama bana göre tıp etiğine uymuyor. Yasal olan her şey benim etik anlayışına uymaz yani, onun için yasayı değiştirmeye uğraşıyorum zaten.

Şimdi, evet, vatandaşımızı daha iyi bilgilendirmeliyiz bu aşı konusunda, bunu biliyoruz.

Hiç sorunumuz yok mu? Var. İşte söyledim, bize daha çok para verseniz, daha çok mutlu oluruz. Daha çok personelimiz olsa, doktorumuz olsa daha mutlu olacağız.

Bir de bu hep söyleniyor, performansla ilgili olarak, bu harcamaları artırır meselesi.

Değerli arkadaşlar, doğrudur, bu tarz sistemlerin hizmet sunucu tarafından aşırı hizmet sunumuna yönelebildiğini biliyoruz, ama bunların tedbirlerini aldık. Bakın, biz son üç senedir global bütçeleme yapıyoruz, bu sene de global bütçeleme yapıyoruz. Eğer bir hastane gereğinden fazla tetkik yaparsa Sağlık Bakanlığında, bunu özel hastaneler ve üniversite için şu anda söyleyemiyorum, global bütçelemeye geçilmedi, gereğinden fazla tetkik yaparsa kendi cebinden yiyor, çünkü alacağı para belli. Daha fazla tetkik yapmakla ona daha fazla para gitmiyor ki. Onun için, bunların yani bir taraftan dengeleyici sigorta mekanizmalarını kurmuş durumdayız.

Bu SSK ilaç fabrikasının kapatılmasından yine bahsedildi. Kayıtlara geçsin diye söylüyorum, SSK ilaç fabrikası 10 milyon liralık ilaç üretiyordu, 10 trilyon liralık, yani bugün 15 milyar lira olan, dün 12 milyar lira, her neyse 10 milyar lira olan bir ilaç piyasasında, 10 milyon liralık ilaç üretiyordu, 21 ilaç vardı ürettiği, bunların hepsinin eş değeri vardı piyasada ve bu eş değer ilaçların piyasa değeri o fabrikanın masraflarıyla kıyaslandığında devlete daha ucuza geliyor. Yani SSK ilaç fabrikası, ilaç fabrikası dediğimiz, aslında çok basit bir şey sonuçta.

Müsaade ederseniz, diğer hususları yazılı olarak da takdim edeyim, çünkü konuşsak belki çok uzun konuşabiliriz ama, ana konuları zannediyorum konuşmuş olduk.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, kurum bütçeleriyle ilgili görüşmeler tamamlanmıştır.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Başkan, son hak olarak ben bir noktayı açıklamak istiyorum.

BAŞKAN – Çok kısa olmak üzere lütfen.

Buyurun.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih : 12.11.2009

Grup :

Giriş:

Sayfa : 98

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Bakan, şimdi Osman Bey hakkında söylediklerinizle ilgili bir noktaya işaret edeceğim. Kimsenin kimseye iftira etmeye hakkı yok, gayet açık. “İftira atıp gidiyor.” dediniz, eğer iftira olarak algıladınızsa konuşurken müdahale etmeniz yerinde olurdu, çünkü adı “iftira.”

SAĞLIK BAKANİ RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Valla, Değerli Milletvekilim, o zaman burası konuşulmaz bir yer hâline geliyor yani. Ne olacak, müdahale etmek çok kolay yani.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Anlıyorum ama Sayın Bakan, başka bir yerde söylenmiş olsa gıyabınızda da “iftira edilmiş” deseniz haklı olurdunuz, bu burada siz varken söylendiği için “yanlış söylüyor” demeniz yerindedir, efendim, “doğru değildir” demeniz yerindedir, ama o arkadaşımız da inanarak bunları söylüyor. Dolayısıyla, “yanlış” demek başka şeydir, “iftira etti” demek başka şeydir.

SAĞLIK BAKANİ RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Milletvekilim, istirahat ediyorum, ben size diyeceğim ki, “Siz aşağılıyorsunuz, bunu bir rant için yapıyorsunuz.” siz bana elbette “iftiracı” dersiniz yani. Varsa elinde bir delil, getir de göster de görelim canım.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Kendisi varken söylemek gerekirdi diye onu söylüyorum Sayın Bakanım.

Bir de yine sizin gözden geçirmeniz gereken husus şudur, gerçekten bunu samimiyetle söylüyorum. Böyle bir güvensiz ortam niye oluştu? Yani bu kadar ciddi bir konuda Türkiye’de herkes birbirine ne yapacağız diye bakarken, siz bakan olarak bu kadar gayret ederken bu güvensiz ortam niye oluştu? Bunun kuş gribi dönemindeki o çok abartılan ve sonra insanların tavuklardan ürktüğü bir noktaya geldiğimiz dönemle ilgisi var mı diye değerlendirmek de, yani bunun bir algılama süreci midir diye değerlendirilmesinde fayda olduğunu da düşünüyorum. O konudaki açıklamalar da toplumu rahatlatır, hatırlatır ve rahatlatır, o anlamda söylüyorum, ama o ifadenin yerinde olmadığını söylemeliyim.

Teşekkür ediyorum.

SAĞLIK BAKANİ RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Teşekkür ederiz efendim.

Efendim, buyurun, Sağlık Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Sağlık Bakanlığı, Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2010 yılı bütçeleri ile 2008 yılı kesin hesapları okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Değerli üyeler, Sağlık Bakanlığı, Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı olsun. Bütün katılan üyelere teşekkür ediyorum.

Yarın saat 10.00’da toplanmak üzere oturumu kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.45